

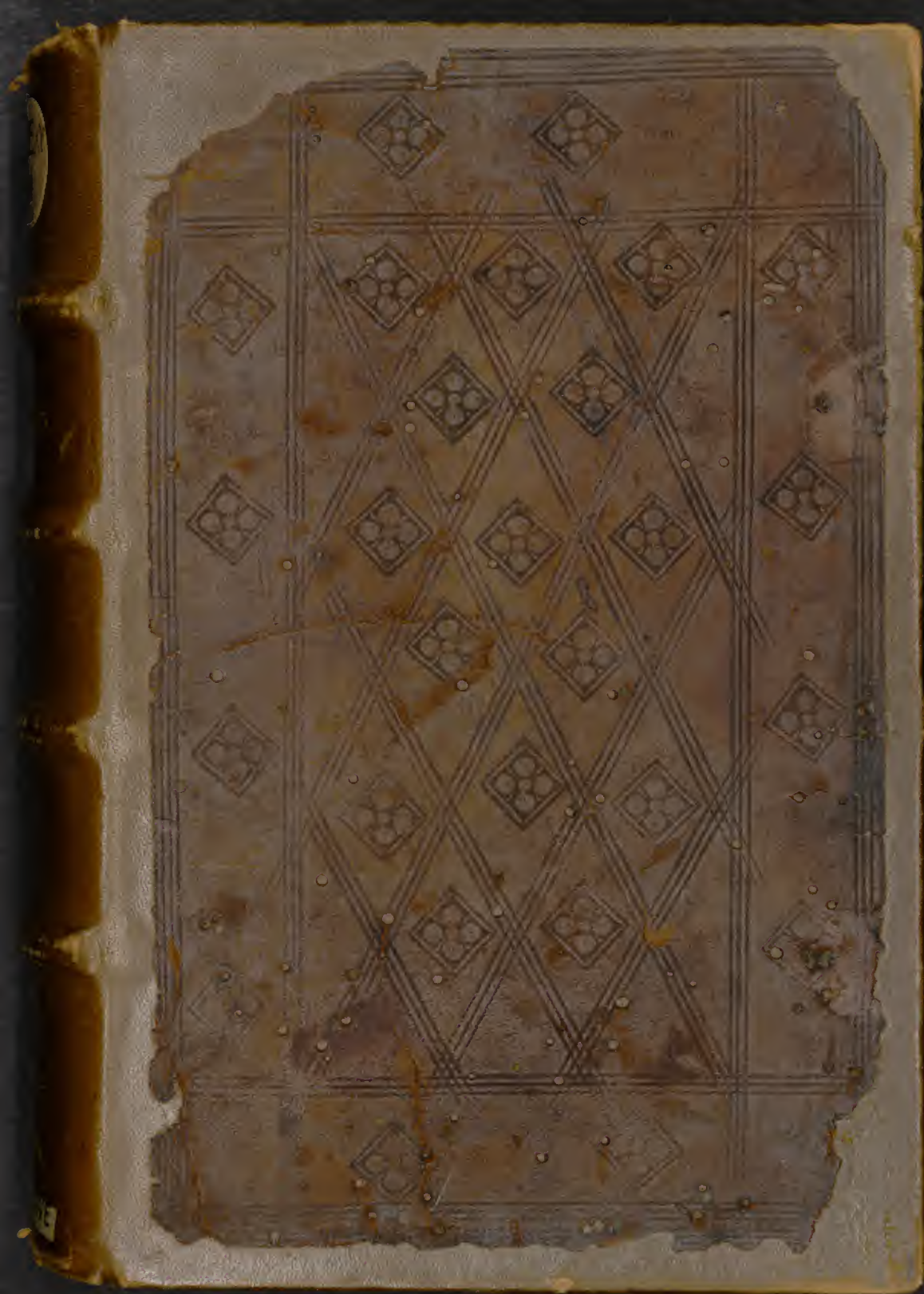
OE

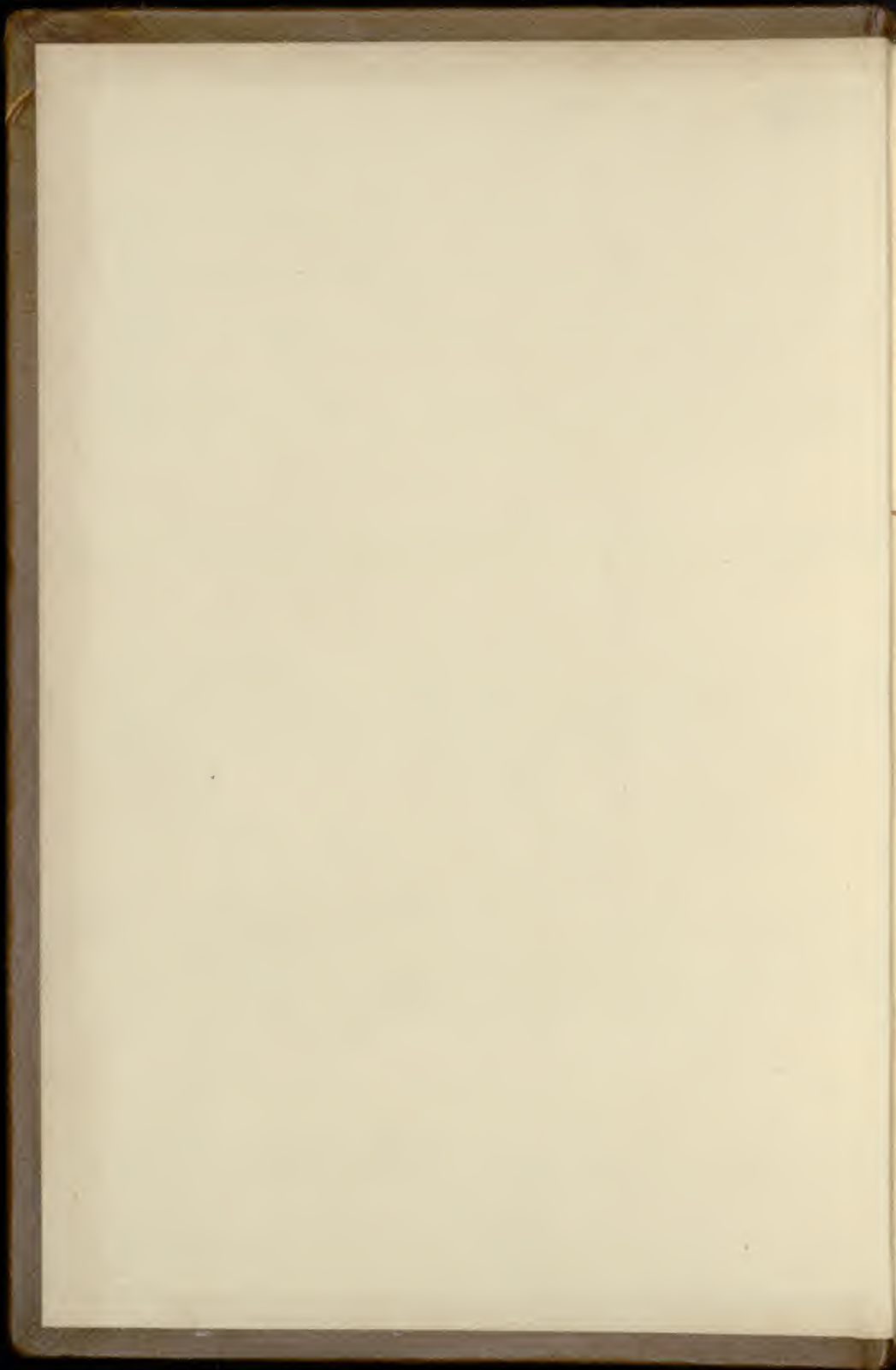
14⁶
2
Supp

RECUEIL

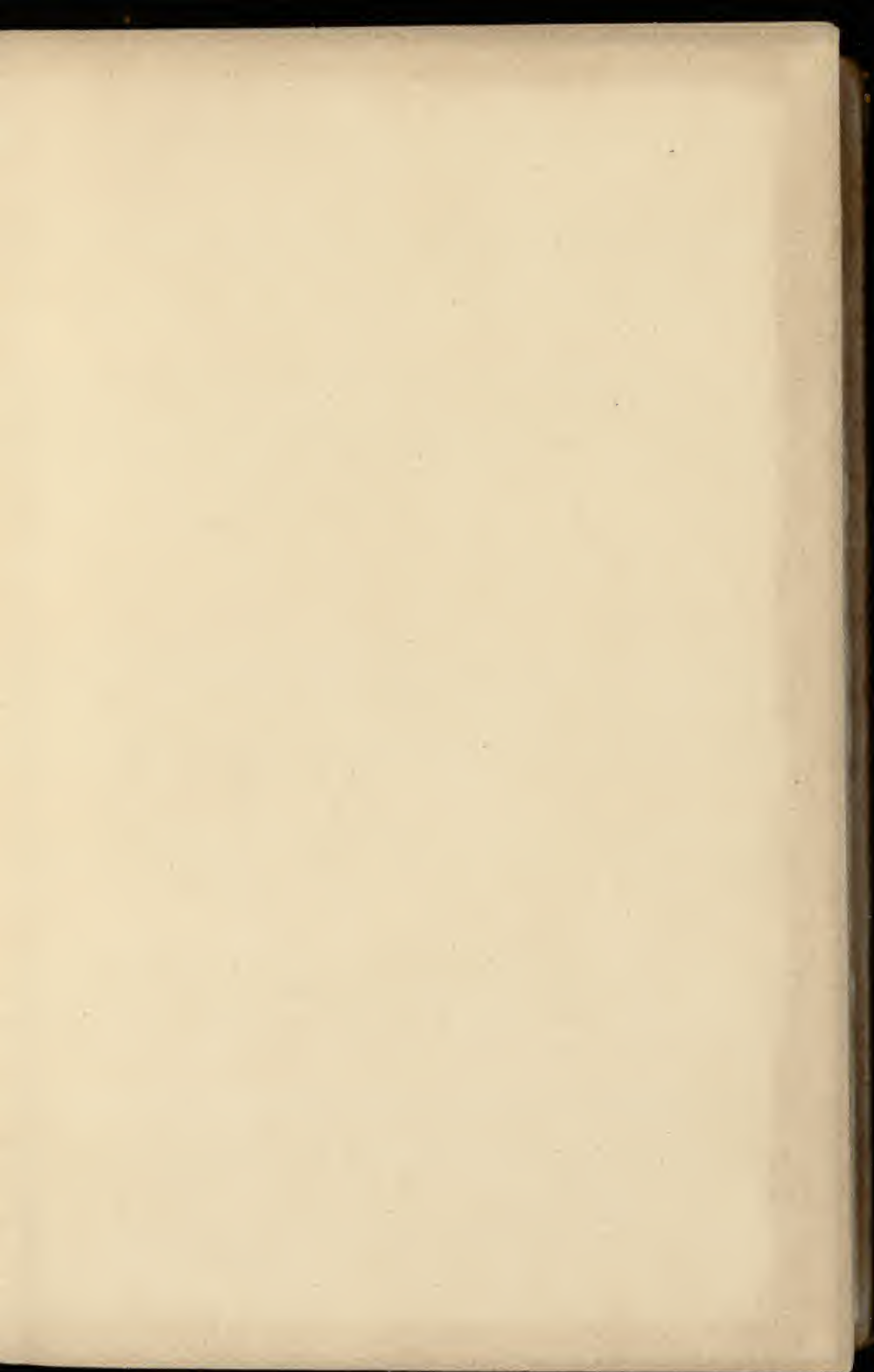
RESERVE

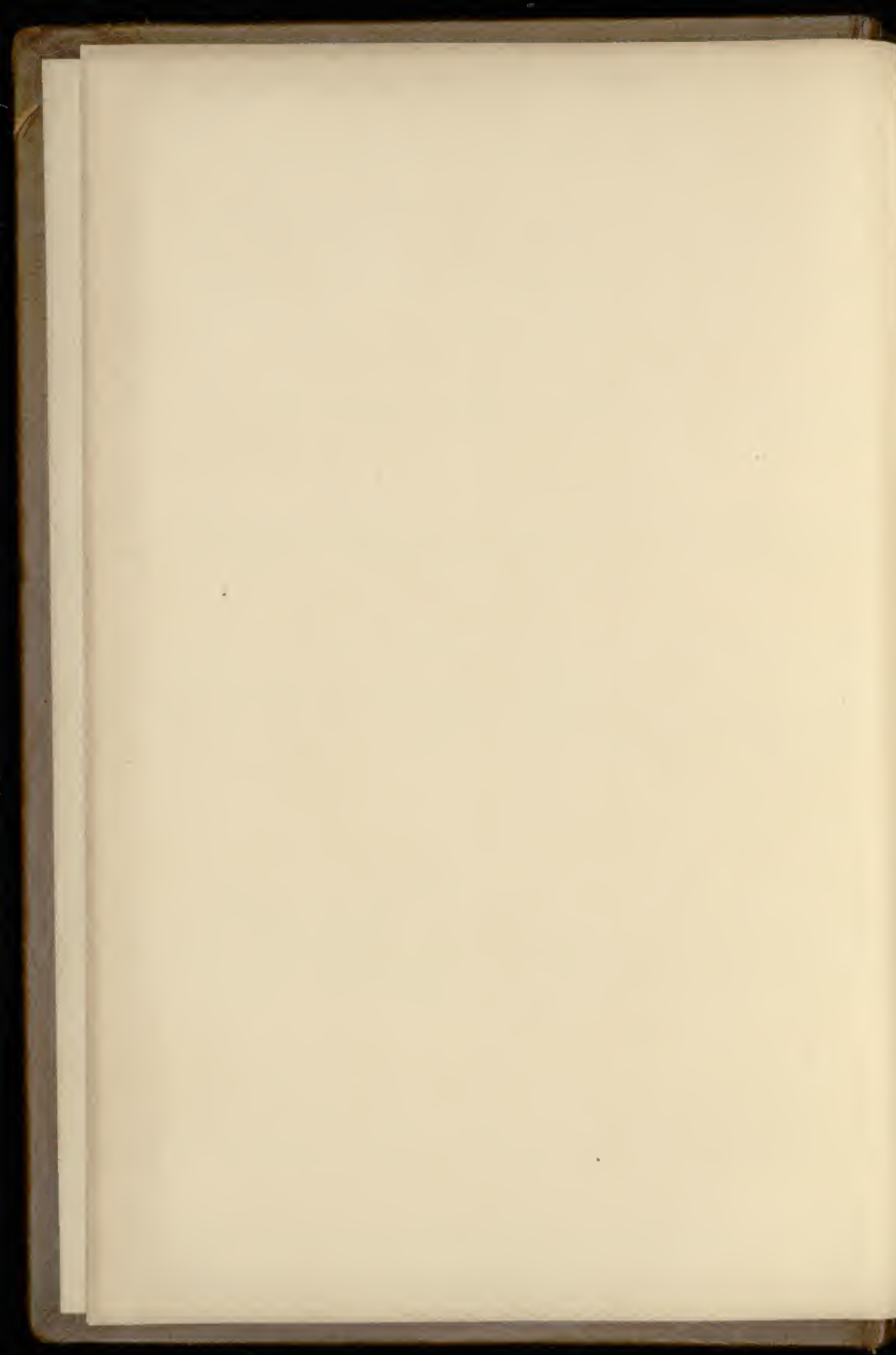

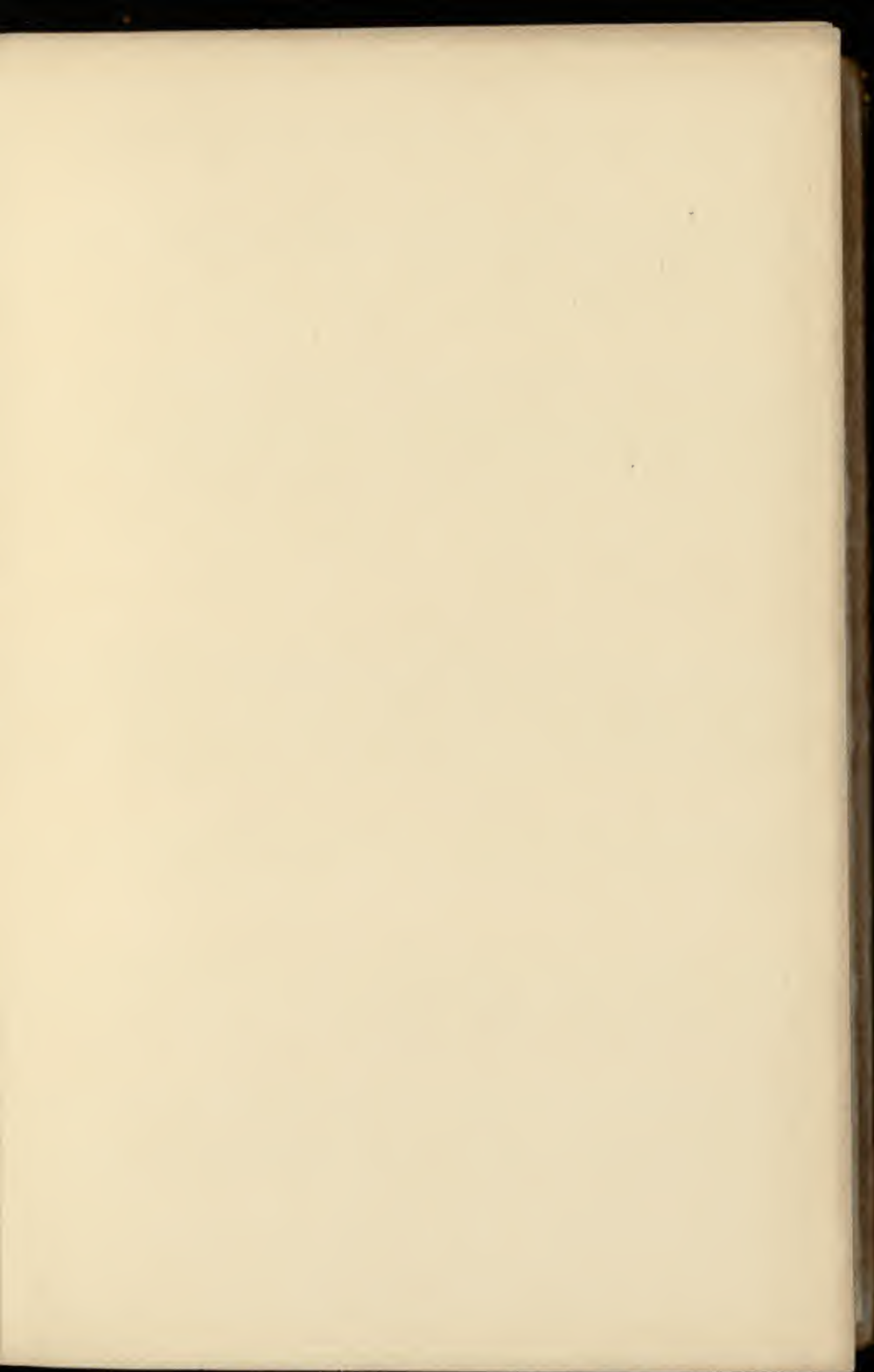

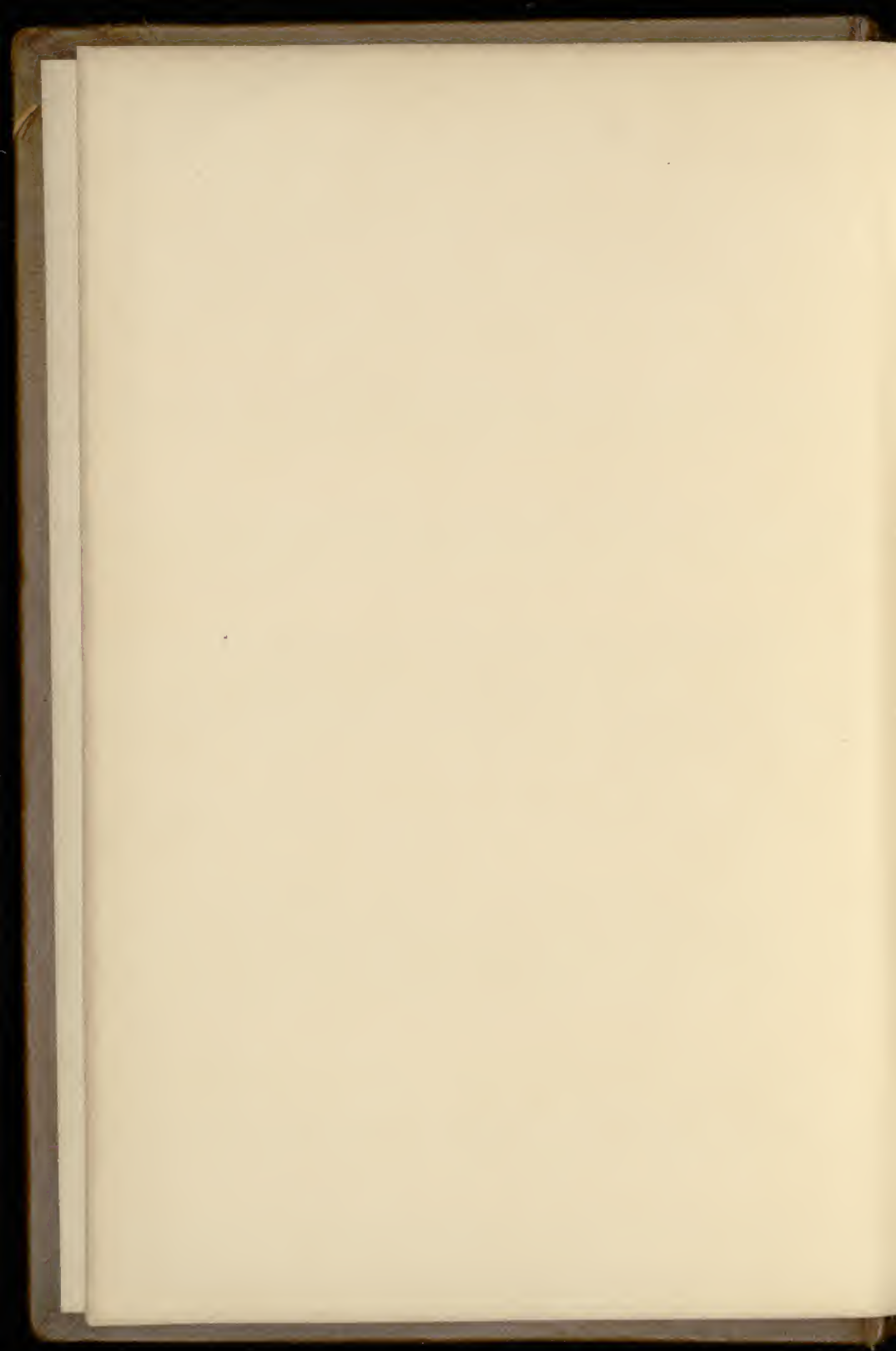

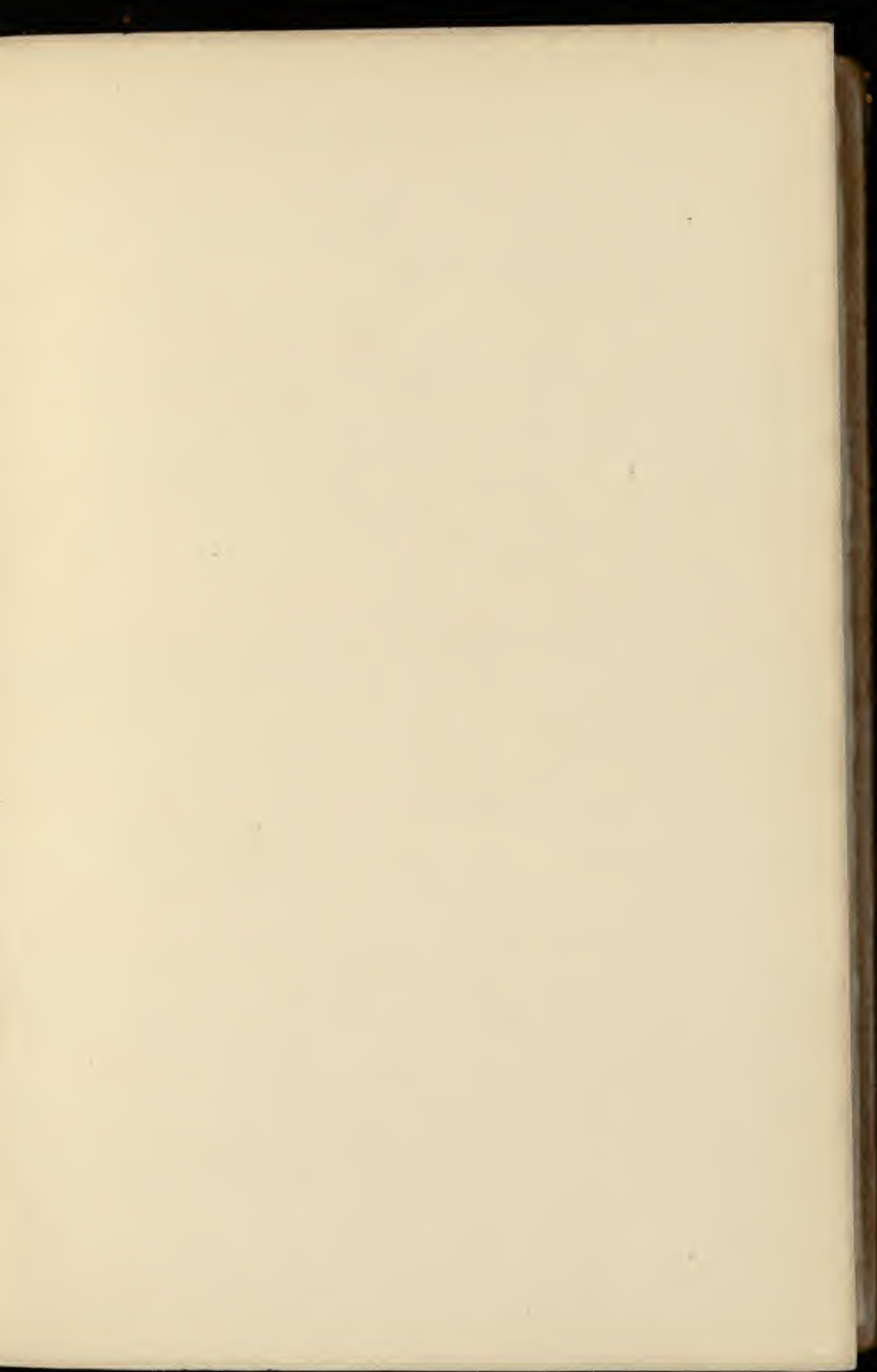

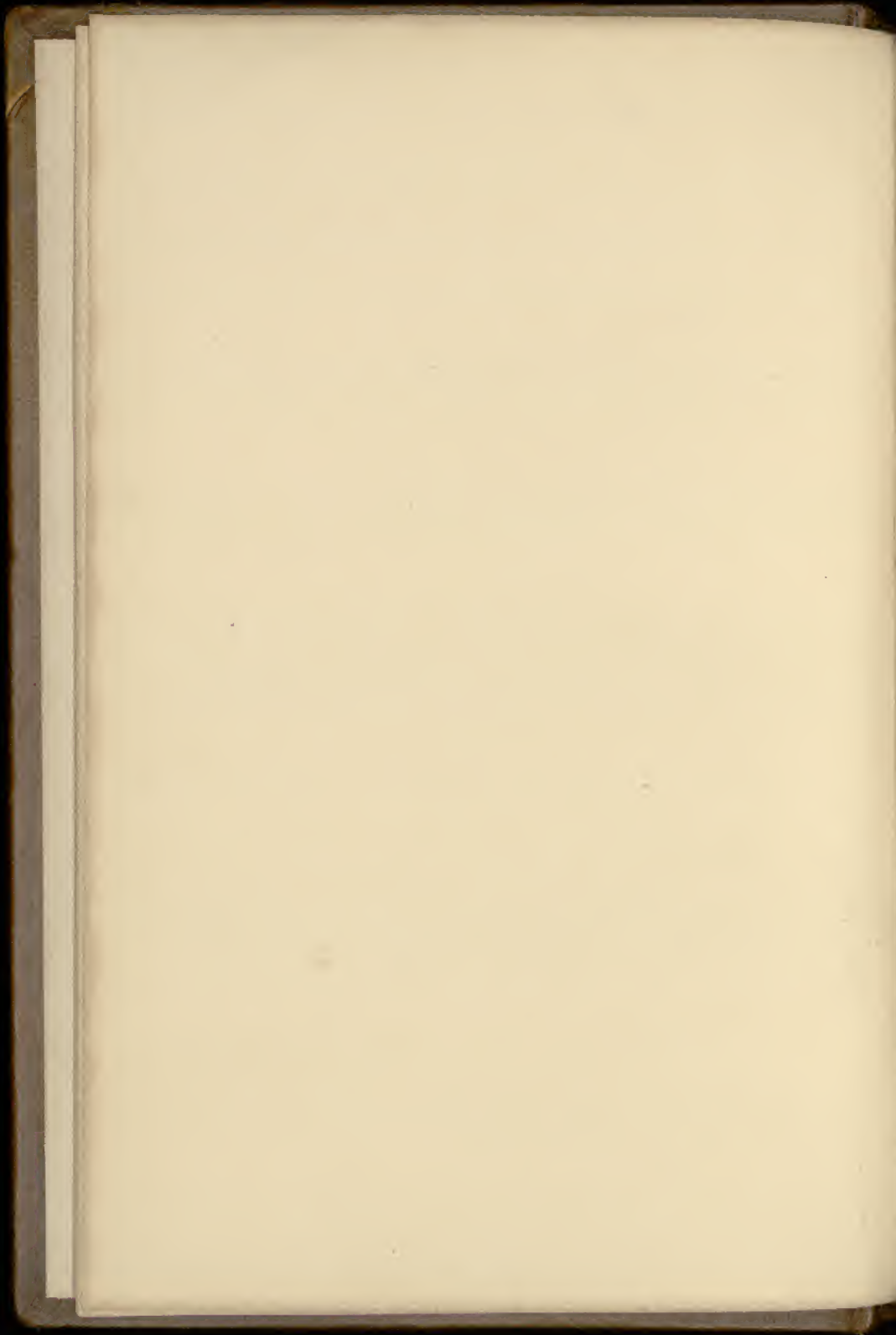

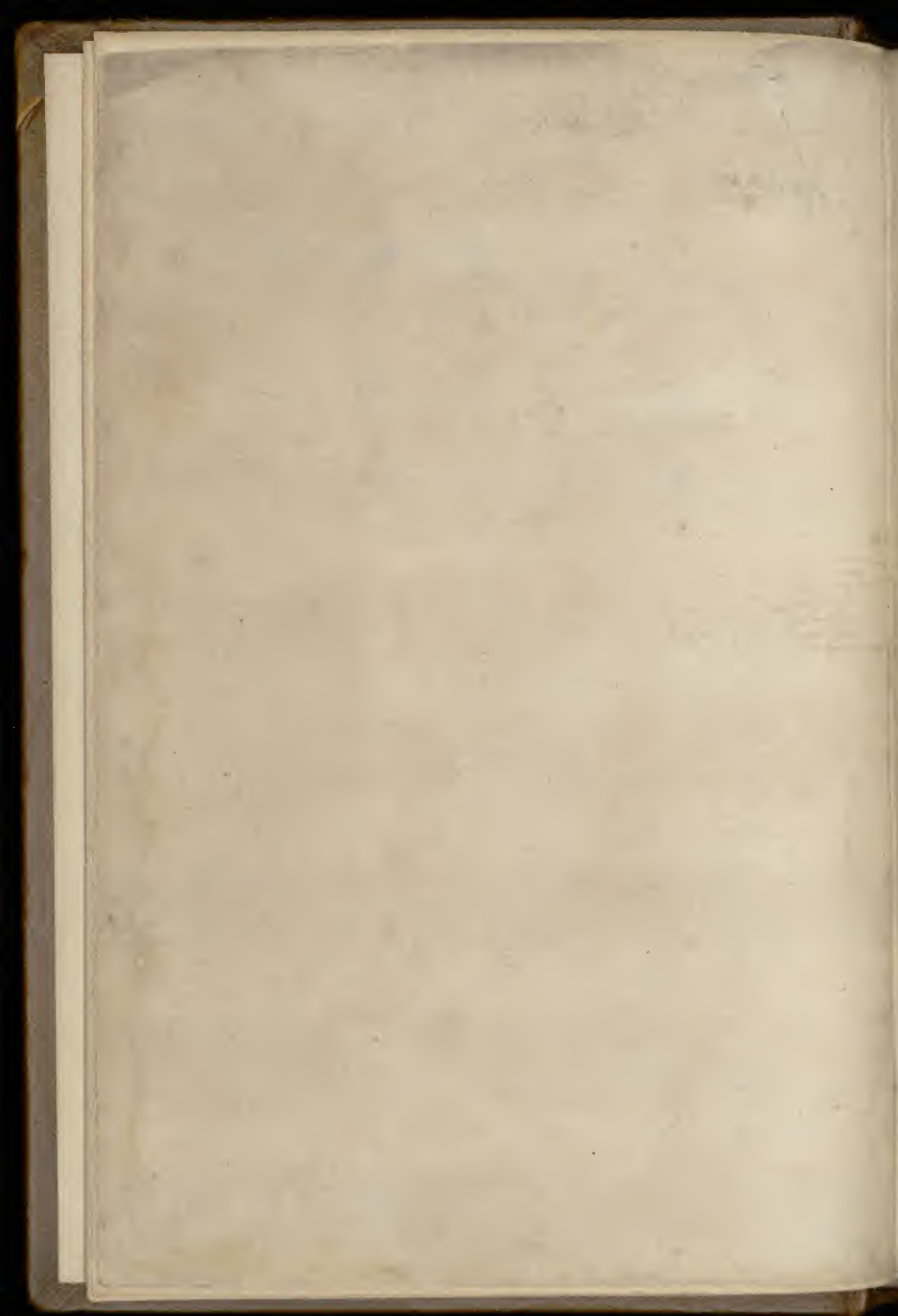
Deposition

Montmagne

Exv sup. 2^e

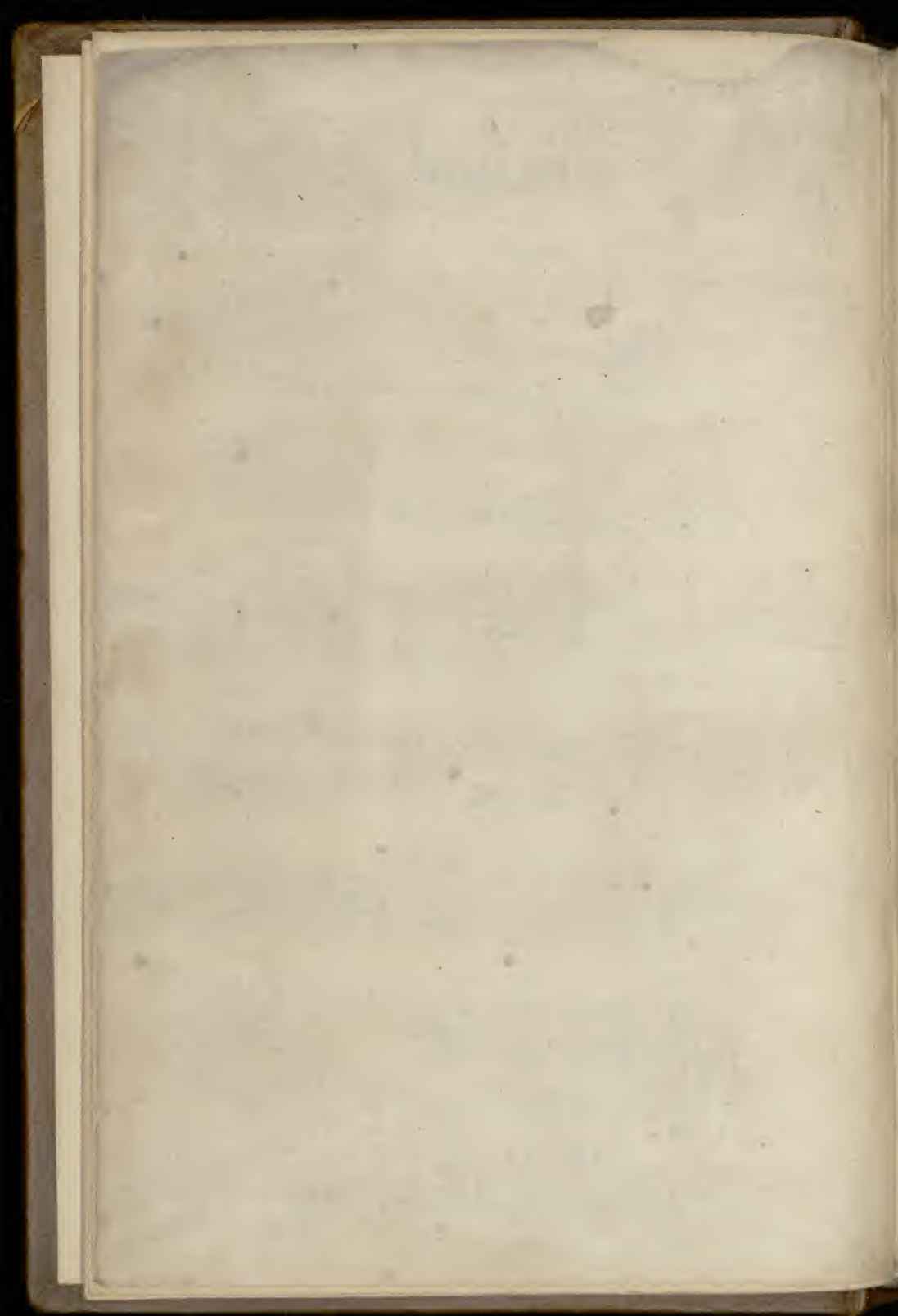
Calédonie, 1880

n° 1062, 1063, 1064, 1077, 1078

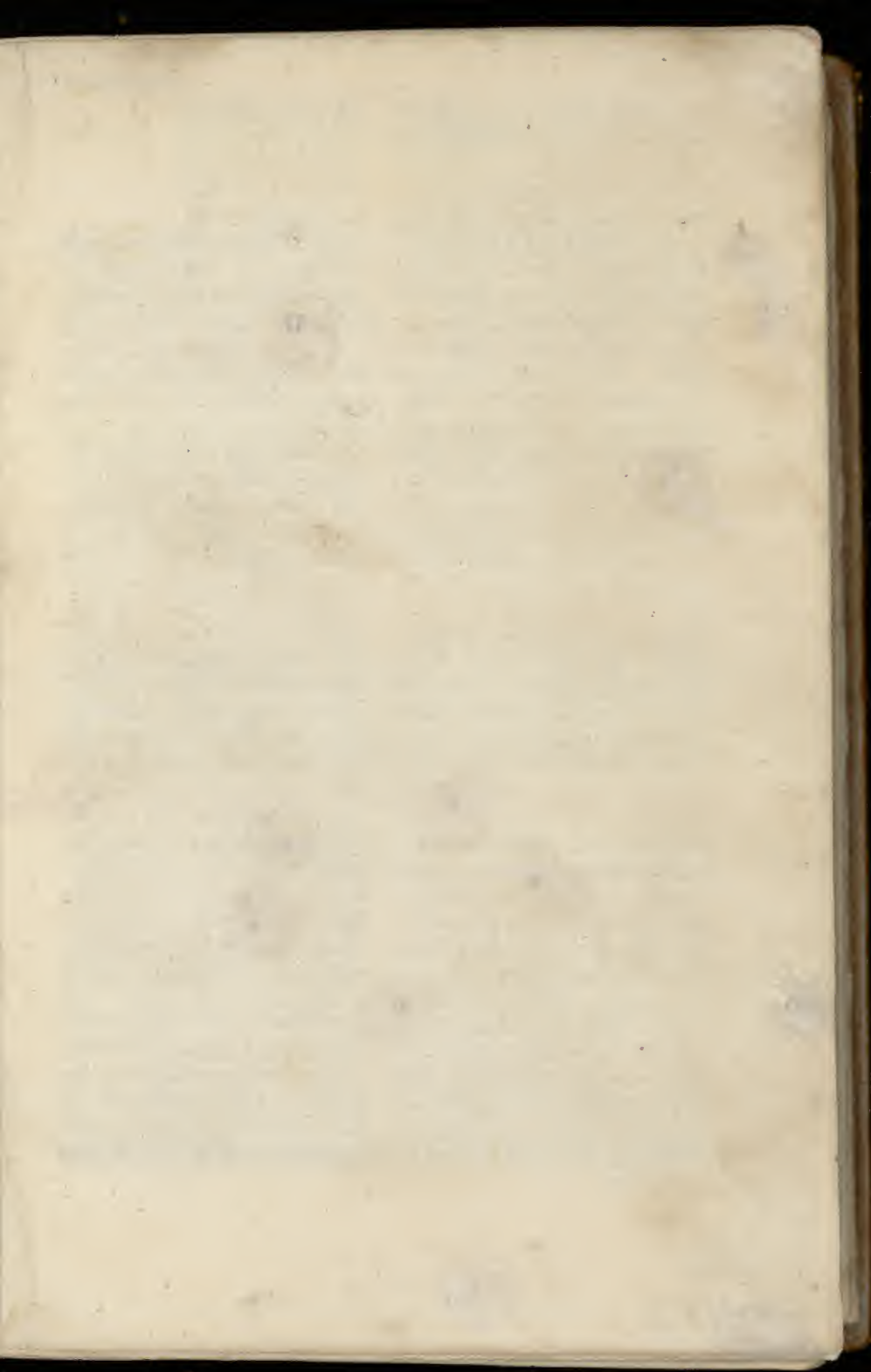

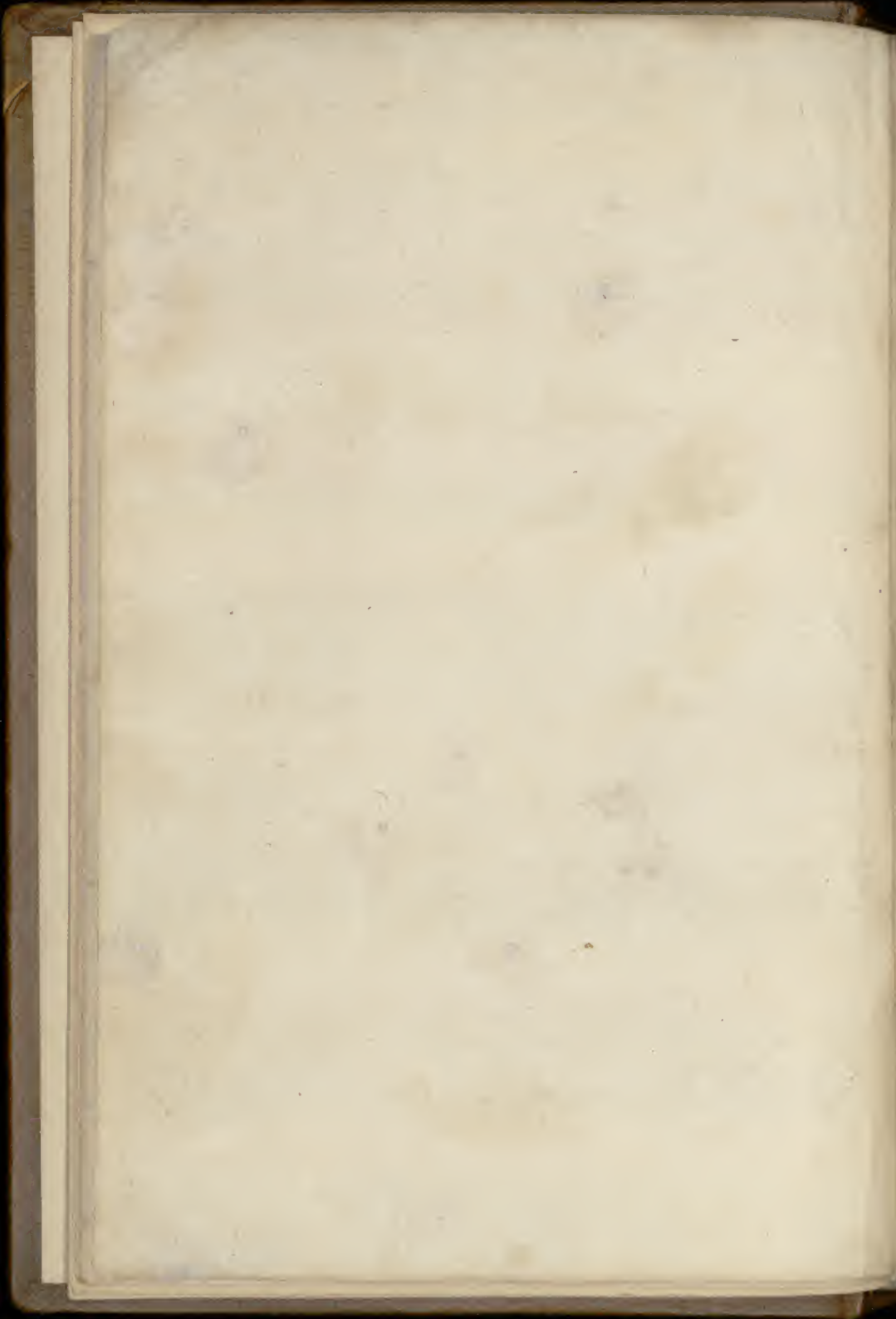
Recueil

1. *Notus de allego* (Pierre D'ailly)
distinctiones modalium significandi &
conceptus
insolubilia (ab eodem)
Parvus per Durandum yaleri
librarium
(manus h. 1re fo)
2. *Tractatus consequentiarum*
Magistri Martini Nagelli
1489
viii ^{xx}F. 792
3. *Joh. Buridanus. Sophismata*
(fin du XVes) viii ^{xx}F. 792³
4. *Tractatus de arte obligandi*
(S^{ts} de allego) 1489
5. *Sophismata mag. Alberti de Sano*
1489

x

N principio lecture mee de summa logice nonū et vltimū tractatum dixi esse de

practica sophismatū scz de eorū solutionibus et formationibz et aliqñ in eo repetā aliqua tractata in tractatibus prioribus. et aliqñ magis ea declarabo: scdm q michi videbitur expedire ad solutiones sophismatū Sic aut volo diuidere istū tractatum: qā prio agā de ppōnibus de inesse Scō de modalibus. et licet solū ille de presenti sit simpliciter de inesse (quia ille de preterito vel futuro non sunt proprie loquendo de inesse: sed de fore vel de fuisse) tñ large loquēdo voco hic de inesse omēs que nō solēt dici modales. Item in prima istarū partiū ego primo agā de ppōnibus exteris absolutis. et scō de ppōnibus teriorū rlatiuorū. Itē i prīa istarū partiū ego prio cōsiderabo de ppōnibus simpliciter categoricis. Secūdo de propositionibus simpliciter ypotheticis. tercio de ppōnibz categoricis habentibus subiectum vel p̄dicatū ypotheticū. Quarto de categoricis scdm vocem indigetibus exponi per ypotheticas sicut sūt exclusiue exceptiue reductiue et alie multe de aliquibz v̄bis: vt incipit desinit differt etē. et de plibus aliis dictionibz sincathoreumaticis. Item in

prīa istarū partiū ego prio agaz de ppōnibus simpliciū subiectorū et p̄dicatorū: Scō de ppōnibus subiectorū vel p̄dicatorū cōpositorū siue ex plibus rectis siue ex rectis et obliquis. Item in prīa illarū partiū ego prio agā de fundatione quorū principio rū cōmuniū circa dictas ppōes supponēdorū. Scō de dictionibz sincathoreumaticis solitis poi i dictis simplicibus cathoreumaticis. Item in prīa illarū partium ego prio agam de significationibus teriorū et orōnū: Scō de causis veritatū et falsitātū h̄moī propōnū. Tertio de supponibus et appellatiōibus a pliationibz et restrictiōibz supponū vel appellatiōnū. Quarto de hoc qd vox significat ad placitū. Quito de mēsurā p qua ppō ēr vera vel falsa. Agēdo igitur d significatiōibz teriorū r ppōm ppoīf prio istō Primū sophis.

Mnis propō vocal ēvā Probatio qā q̄lētūq; significat t̄bz bz corrūdetiā in re significata: g ē vā r p̄na est bona: qā hoc videtur requiri et sufficere ad veritatem ppōnis. Ans patet qā oīs vocalis significat mētalē sibi similē seu ppor tionabiliter correspondētē iuxta illud primi pyarmenias q ea q sūt i voce sunt note et signa earū passionū que sunt in anima.

Oppositū pcedr ab oī De Equus ē

affinus. posito casu qd omis equi
 affini sint omnino anicholati ita qd
 nihil est equus et nihil est afinus. Pro
 bat sophisma quia eius contradicto
 ria est falsa scilicet nullus equus est afinus
 probat quia non est ita in re signi
 ficata vel in rebus significatis sicut
 ipsa significat quia nihil est res signi
 ficata scilicet equus vel afinus perpositus
 Modo in eo quod omnino nihil est nec
 est ita esse nec aliter esse: quod non ita e
 rat in re sicut per propositionem signifi
 cat ideo non erat vera sed sophisma
 est verum cuius oppositum est con
 cessum

Tercius sophisma.

Eus non est. Probatur quia
 quilibet cuius propositio signi
 ficat ita est: ergo est vera.
 probat autem quia dicta propositio vel
 significat per se propositio menta
 lem et terminos eius et hec omnia sunt
 in mente correspondencia illi propositio
 ideo quilibet cuius ipsa significaret ita
 esset vel ultra aliquid aliud signifi
 caret ad extra. et tunc querovtrius
 ipsa ultra conceptus anime significet per
 se deum et tunc ille est ideo adhuc
 omni significationi illius propositionis
 esset correspondencia in re ideo ipsa
 esset vera Vel ipsa adhuc aliud si
 gnificat scilicet propter conceptus anime et pro
 ter deum. et si tu hoc dicas tu non po
 tes dicere quod illud aliud sit nisi quod
 um non esse et tunc concludas quod de
 um non esse significat per hanc pro
 positionem deus non est. et ulterius concludas
 igitur deum non esse est. quia pro
 positio dicens deum non esse est affirm

mativa ideo non est vera nisi subiectum
 per aliquo supponat et sic deum non es
 se est et hoc significat per illam pro
 positionem deus non est et nihil aliud
 nisi deus et ea que sunt in mente et
 hec omnia sunt secundum sequens propositum
 quod quilibet cuius ipsa significat ita est
 sed ipsa est vera. Item hec est falsa
 omnis deus est sed hec est vera deus
 non est. proinde tunc per locum a contradic
 toriis. autem ego probabo quia per signifi
 cat illa propositio deus est quod iste ter
 minus deus aliter verum esset dicere
 deus sicut e verum dicere deus est
 et est simile quod per significat ista o
 ratio equus est quod ista dictio equus. quia
 nunquam est falsum dicere equus dato ad
 huc quod nullus equus esset sed esset fal
 sum dicere equus est quod non est ni
 si plus significat. pcesso quod hec
 oratio omnis deus est plus signi
 ficat quod deus tamen ex parte rei nihil plus
 correspondet illi propositioni quam illi ter
 mino quia cum nihil omnino esset pre
 ter deum ad huc deus erat sed non est
 correspondentia ex parte rei tota
 lis totali significationi huius pro
 positionis omnis deus est sed ipsa est fal
 sa sed hec est vera deus non est. Oppo
 situm est ab omnibus concessum
 et concedendum

Quartum sophisma.

Hoc nomen chimera nihil
 significat. Probatur quia non
 significat aliud quam chimera
 saltim de principali significatione
 quia non tractatur hic de modis si
 gnificandi gramaticalibus sed chi
 mera nihil est sed chimera nihil si

gnificat. Confirmatur illā as-
sumptā sc3 q hoc nomē chimera
nihil aliud significat q chimera3
quia si nomen chimera nihil ali-
ud significat q chimera3 p se sic
homo nihil aliud significat q ho-
minē nec albedo q albedinē igitur
Et confirmat iterū p indu-
ctionē3 qā nec significat asinum
nec caprā nec albedinem 7 sic de
omnib' aliis entib' Iterum dato
q significat aliud a chimera ad
huc sequeretur q nil significat
quia nihil est aliud a chimera cū
chimera nihil sit et tñ sequit' q si
b est aliud ab a q utrūq est 7 b
et a vt patet per aristotelem de/
cimo methaphisice. Non enti ni-
hil est idem vel diuersum et ite/
rum si hoc nomen chimera signi-
ficet aliud tunc eius significatio
haberet in re corrēdentia 7 tunc
hec esset vera chimera est chime-
ra qd nō pcedit et pñā pbat' qui-
a idem corrēderet subiecto 7 p-
dicato pponis 7 tñ verificatio p-
positiōis affirmatiē ē ratiōe idē
ptitatis predicati ad subiectum
dico idēptitatis ad subiectū non
vocis sed et' quod a parte rei cor-
respōdet. Itē si aliqd significaret
tūc p illo deberet supponere sicut
ille termin' lapis supponit p la-
pide qā significat lapidē sed chi-
mera nō supponit p aliquo q nihil
significat Quod aut nō suppoat
p aliquo pbat' qā si p aliquo sup-
poneret illa esset vera chimera ē
et etiā chimera est aliquid 7 hec

ppositiōes non cōcedūt q chimē-
ra nihil significat. In oppositū
arguit' qā tūc non p'ess3 vox si-
gnificatiā q buffv' buff quod nō
pceditnr. Itē3 omē nomē est vox
significatiua ad placitū nō soluz
quia potest significare quia tunc
buff 7 buff essent voces significa-
tiue ad placitū sicut noīna 7 ver-
ba qd ē s'm qd omē nomē sic ē vox
significatiua ad placitū qā iā ipo-
sita ad significādū et omē qd im-
ponitur ad significādū imponi-
tur ad significādū aliquid 7 illō
significat ad quod significādum
est impositum. q omē nomen ali-
qd significat et hec dictio chime-
ra ē nomē. q rē. Solutiōm ē
q aliqui fugere volētes voluēst
rēdere q hec vox chimera bene
significat s3 non tñ significat ali-
quid ita q non sequitur signifi-
cat q significat aliqd Sicut mlti
dicunt q non sequitur. a agit q a
agit aliquid. Et etiā dicūt aliqui
q significat chimera sed non se-
quitur q significet aliquid quod
apparet quia dicunt q non se-
quitur facit domum ergo facit ali-
quid. Contra istos omnes ar-
guitur primo quia significare q
scribitur q est intellectum rei p-
stituere. ideo vox dicitur illud
significare cuius intellectum no-
bis constituit: ergo si omne signi-
ficare est intellectum rei consti-
tuere et omne significare est rez
significare q est aliqd significare
qā res 7 aliqd puertibiliter se ha-

bent. Item significare est esse
signū. signū autē et signatū dicuntur
correlatiue. g. chimera non est si
gnū nisi alicuius sit signū. et per cō
sequēs nihil significat nisi aliquid
significet siue aliquid sit signatū
scilicet vel presēs pteritū vel futurū vel
saltē possibile. sic em̄ est de omni-
bus relatiuis nihil enī ē pater si
nihil est fili⁹ vel fuit vel erit vel pos-
sibile est esse. et sic de causa et cau-
sato priori et posteriori et sic de aliis.
g. si hoc nomē chimera signi-
ficet ipm̄ est signū. et si est signū
aliquid ē signatū vel saltē fuit et
Et hoc dicim⁹ signari. scilicet non per
hoc nomē chimera. Et ideo an. pri-
mo metha. dicit om̄ibus volētibus
disputare supponendū esse qd no-
mē significat aliquid et qd signifi-
cat determinate unū vel multa iō
aliquid vel aliqua. quia unū et ens
peruertunt. et sicut multa et entia. lo-
co preallegato

Vintū sophisma.

Cōplexe significabilia
sunt chimere. Probatur
quia sunt. g. sunt substantia
vel accidentia. creator vel crea-
tura vel chimere. sed non sūt sub-
stantie vel accīa nec creator nec
creatura. g. sunt chimere. Proba-
tur p̄cho qd cōplexe significabili-
a sūt. quia anq̄ aliquid eēt p̄ter de-
um multa cōplexe significabilia
erant. hoc p̄bat. qd hō non curre-
bat tūc. g. ita erat qd hō nō curre-
bat. Sed cōstat tūc ita esse qd nō
erat homo nec cursus nec aggre-

gatū ex hoīe et cursu nec aliq̄ pro-
positio quia nihil horū erat nec h
erat d⁹. qd tūc ita eē erat p̄tigēs
et deus erat sp̄ necessari⁹. et etiā
hoc qd sic erat significabat p̄ hāc
ppōnēz homo nō currebat p̄ qm̄
non significabat de⁹. g. h tūc dī
ita esse erat vnū p̄plexe significa-
bile a quolibz p̄dictorū distinctū
vel nō idē alicui illorū. et sic dice-
ret d̄ h qd tūc equ⁹ nō ambabat.
et d̄ h qd lapis nō monebat et sic d̄
infinitis aliis iō et c. Itē hec est vā-
atīcristus erit. g. ita ē qd atīcrist⁹
erit et tū illud ita esse nec ē anti-
crist⁹ nec aliqd aliud ens nisi qd
daz significabile p̄plexe. vt patz
p̄ inductionē et si illud ē ita opor-
tet cōcedere qd erat anq̄ deus a-
liquid crearet. quia ita tūc fuisset
verū dicere qd anticrist⁹ erit sicut
nūc est. g. tūc erat significabile
cōplexe Et sicut arguitur de anti-
cristo ita argueret de mille aliis
qui erūt et nōdū sūt. Itē signef a-
liquid creabile quod pōt de⁹ crea-
re. et vocet b tūc ista est vera b po-
test creari. et ista etiā est vera de⁹
potest creare b. g. ita est qd b pōt
creari. et illud b creari non est d̄s
quia de⁹ non pōt creari. nec est b
nec aliquod inherēs ipsi b qd nū-
dum ē b g. restat qd est vnū signi-
ficabile p̄plexe et illud etiā erat
anteq̄ deus crearet mundū quia
ita b possibile erat creari sic nūc
est. et ita dicere de h qd est deū
posse creare b. Itēz si d̄s creat b
tūc ita est. et sic deum creare b ē

et nō est ipm b/nec est deus: qui
a deū creare b est pure ptingens
et de' non est ptingēs: g deū crea
re b est vnuz pplexe significabile
distictū ab aliis. ⁊ ita pari ratioe
dicere de aliis. Itē aliqui credūt
valde difficulter arguere. qā for
tē diligere deū vī ipē ē sortes dili
gēs deū vī est tale significabile p
plexe. Et si ē tale significabile cō
plexe habeo ppositū. ita enī erit
dicendū de aliis. Sed ostēdo q nō
sit sortes diligēs deū. qā tūc nō es
set nisi sortes. ⁊ tūc pari ratōe sor
tē odire deū esset sortes odiēs de
um. ⁊ nihil aliud: g idē eēt sortez
odire deū ⁊ diligere deū. ⁊ si ē im
possibile: qā si est valde bonū ⁊ p
miabile ⁊ illud est valde malū et
dānabile. Oppōitū est pcessuz
ab oīb⁹ qā chimere nō sūt. Et ar
guif etiā q nō erant sic pplexe si
gnificabilia atēq eēt aliqd pter de
um: qā iplicat pdictiōez scz nihil
esse pter deū. et pplexe significa
bilia esse ⁊ ipa eē alia a deo. Itē
oporteret ea esse eterna ⁊ nos te
nem⁹ ex fide nihil esse eternū sim
plr pter ipm deū. Itē omē qd est
de' ē/ vel creatura depēdēs a deo
et tñ illa pplexe sigbilia non erāt
creature: qā erāt anteq deus ali
quid crearz nec erāt de' vt illi di
cunt. Et verū est q nulla tāta plu
ralitas puta eē tñ vel decem sunt
deus. g omīno nihil erant huius
mōi pplexe significabilia. Itē
non erāt accidēcia qā non essz al
signare quib⁹ acciderēt ⁊ inherēt

nec erāt substantie pvt pcedūt qui
ponūt ea: g nihil omīno erant.

Sextum sophisma.

Vllus homo mentif. Pro
bat quia mētiri ē cōtra mē
tem ire et pferre ptrarium
q habeat in mēte: sed si est ipossi
bile. qā omni ppoi vocali oportz
corrōdere silem in mēte. non em
pferres quod non intelligeres. g
rē. Oppositū est manifestuz p
pmunē modum loquendi.

Roppter ista sophismata sūt
dicenda aliqua de significati
onibus ppositionū et terminorū

Et est prima conclusio q littē
scripte significant voces prolatas
vel pferēdas: ⁊ nō significāt aliqs
res extra animā: puta asinos aut
lapides / nisi mediāte significatio
ne vocū. hoc apparet quia magi
stri docētes pueros alphabetum
docēt eos ad quod impositae sunt
tales littere. et non docēt eos nisi
taliter vociferare. et aliter vocife
rare docēt ad litteram b/ ⁊ ad lit
terā c. quod non est nisi qā ille lit
tere sunt impositae ad significādū
diuerfas voces. Sed tūc ego pono
q alias habeat ideoma latinum
a matre sicut hēmus. ideoma gal
licū: sic valde bene sciet significa
tionē istius orationis vocalis ho
mo currit: sed si oratio sibi corre
spondēs sit. scripta ille bene vide
bit scripturā/ et ptractionē/ seu si
gnificatiōes literarū: sed tamē o
mīno ignorabit qd significabit il
la scriptura ppter hoc q ignora

a.iii.

bit q̄les littēlles voces s̄gnt: ḡ ille
littē non significāt hoīez currere
nisi mediāte hoc q̄d significant ta
les voces. Secūda p̄clusio ē vo
ces significatiue significant passi
ones et p̄ceptus anime ⁊ non ali
as res nisi mediāte significatiōe
p̄ceptuū. hoc p̄z primo q̄a subor
dinate ⁊ p̄portionabiliter sicut ⁊ se
h̄nt littere ad voces: sic voces ad i
tentiōes aīe: s̄ dictū est q̄ littere
significāt istas voces: ḡ ⁊c. Secun
do hoc pat̄z q̄a sūt diuerse voces
significatiue ⁊ nō sinonie: sed h̄nt
diuerſas significatiōes: que t̄n om
nino p̄ter p̄ceptus nō significāt al
ias res: sed easdē ⁊ supponunt p̄
eisdē p̄uertibiliter. vt ens ⁊ vnum
idez/ diuersū/ q̄titas/ essētia/ ⁊c: ḡ
horz termīoz nō sūt sic diuerſe si
gnificatiōes terminoz p̄munes
res adextra significātes diuerſas
sed solū ip̄os diuerſos p̄cept⁹ desi
gnatos p̄ istos termīos medianti
bus q̄bus significāt alias res. Et
si etiā pat̄z p̄ autores qui p̄muni
ter ponūt differentiā inter nomē
equocū et vniucū. q̄a nomē equi
uocū habet plura significata ⁊ nō
nomē vniucū sed plura supposi
ta. Ideo etiāz dicit aristoteles no
men equiuocū debere distingui ⁊
non nomē vniucū. et hec nō sūt
vera ratiōe rez adextra significa
tarz: sed solū ratiōe p̄ceptuū: ḡ p̄
cept⁹ illi sūt significata illorū no
minū. Et omnino apparet q̄ per
istas duas p̄clōes intēdebat ar
istoteles in p̄ncipio sui libri periar

menias ⁊ magis ī quarto metha
phisice. vbi dicit esse supponēdū
Si aliq̄s cū alio velit disputare q̄
nomē significat aliquod vñū eter
minate: ⁊ si plura q̄tū ad nomē e
quiuocū/ t̄n non infinita sed deter
minata. quod non est intelligēdū
nisi q̄tū ad intentiōes seu p̄cept⁹
q̄a supposito sicut aristoteles cre
didit q̄ ab eterno fieret mūd⁹ ta
lis sicut nunc est/ t̄n iste termin⁹
homo ī finitos homīes significat/
et sine tali suppositiōe cū hoc no
men p̄tinuū vel magnitudo infi
nita significat: q̄a om̄ia p̄tinna/ ⁊
infinita sūt p̄tinua q̄a infinite sūt
partes p̄tinui quaz quelibz ē cō
tinua. Tercia p̄clusio om̄i cōce
ptu aliqd cōcipi v̄l forte nō vnū
solū sed multa simul. Absurdū
enī esset dicere q̄ aliq̄s intelligit
⁊ t̄n q̄ nihil intelligit vel q̄ videt
⁊ q̄ nihil videt. hoc enī esset p̄ra
cōditionē verbi actiui ⁊ significa
tionē quod exigit actiū p̄ se. q̄a
significat p̄ modū act⁹ tranſcūtis
in alterz p̄pter q̄d p̄udēdū est hāc
eē flām lego ⁊ nihil lego. video ⁊
nihil video/ intelligo ⁊ nihil intel
ligo. ⁊ om̄s tales credo esse falsas
⁊ non possibile est p̄ naturā. Nec
obstat q̄d aliq̄ dicit faciet domū
facere: t̄n nihil facere. q̄a licz ni
hil faceret terminatiue/ t̄n facerz a
liqd subiectiue: et ab eo fit aliqd
subiectiue. facit enī ligna esse do
mū: ⁊ ligna ab eo fiūt dom⁹. Sic
enī apparet q̄ si aliquod verbi a
ctiū vere dicat de aliquo subie

cto oportet quod verificat de illo cuius
actio sequente in quem terminet
modus ille significandi actui.

Quarta conclusio est quod etiam oivo-
ce significatiua in actu significan-
te aliquid significat. Et hoc debet
concedi et probari proportionabili-
ter sicut precedens conclusio et si
etiam fuit bene argutum in secundo
sophismate. ideo hoc illic requiritur.

Quinta conclusio est quod hoc no-
men chimera non significat chime-
ram. posito quod impossibile est esse
chimera. Et sic etiam hoc nomen va-
cuum non significaret vacuum si impossi-
bile esset vacuum esse sicut opinatur
aristoteles. hoc probatur quia nihil po-
hibere videtur quin sit bona consequen-
tia. hoc nomen chimera significat
chimera. et chimera significat per
hoc nomen chimera. sed hec est falsitas
chimera significat per hoc nomen
chimera quia ipsa eterna affirmatiua
cuius subiectum scilicet hoc nomen chime-
ra per nullo supponit quia nihil est chi-
mera nec fuit nec erit nec potest esse
Modo hec est regula de qua postea
magis dicetur. scilicet quod omnis propositio
affirmatiua cuius subiectum vel predica-
tum per nullo supponit est falsitas. Et ita con-
formiter debemus concludere quod iste
sunt falsae chimera est intelligibilis
vel chimera est opinabilis vel chi-
mera est chimera vel chimera est
non ens. et sic de aliis. Tunc ergo est
dubitatio quid hoc nomen chime-
ra significat ex quo significat ali-
quid vel dictum est et tamen non signifi-
cat chimera. Ad quod ego possum di-

cere primo euadendo quod significat
quendam conceptum secundum quem hoc nomen
chimera fuit impositum ad signifi-
candum. Sed sciendum est quod hec re-
sponsio non sufficit quia iam non que-
ritur amplius de hoc nomine vocali chi-
mera. sed de nomine materiali scilicet de con-
ceptu secundum quem illa vox chimera
imponitur ad significandum. Queritur ergo
quid illo conceptu concipitur quia dictum
est quod aliquid concipitur et tamen chimera
est quia dictum est quod omnes tales sunt
falsae scilicet chimera significat chimera
opinatur chimera intelligitur. et cetera.
Quid ergo concipitur in illo conceptu?
Ad hoc respondendum est ponendo istam
sextam conclusionem conceptus simplex si
sit secundum se vel per se in proprio modo
supponit per ipsam rem quam ipso concipitur. nihil enim est
quod hoc prohibeat nisi forte secundum dupli-
cem casum. Primus est quod illa res con-
cipitur per modum adiacentis alteri sicut ef-
fet de conceptu a quo suum hoc nomen
assumitur. quia possumus dici quod eo concipitur
albedo et tamen non supponit per albedi-
nem. sed per subiecto cui adiacet. quia in-
telligitur per modum adiacentis scilicet conceptus
per contrarios huic nomini albedo
supponit per albedinem. quia illo concep-
tu concipitur albedo et non per modum
adiacentis alicui. Alius casus est per
primum quem conceptus simplex non suppo-
neret per rem que ipso conceptu efficitur
quia illa res fuit et corrupta est
vel nondum est scilicet erit vel potest
esse et tunc si composita propositionis non
sit consonans sed trahens ad aliud
tempus tunc ille conceptus non
supponeret per illam rem nec per aliquo
a.iiii.

Verbi gratia. In propositione
mentali correspondēte huic orōi ā
ticrist⁹ currit) licet pceptus qui est
subiectū sit pceptus anticristi/ tū
non suppoit pro anticristo. qā p
pter copulā de presēti impeditur
suppositio. Ideo ille pceptus p nō
lo supponit: sed si eēt ppositio mē
talis hec s q anticrist⁹ erit mal⁹
tunc pcept⁹ anticristi supponeret
p aliquo videlicet p āticristo. Et
non apparet mihi aliq alia ratio
qre pceptus simplex alicui⁹ rei in
ppōe mentali factus subiectū vel
pdicatū non debeat supponere p
re q ipso picipitur. Et h ego suppo
novel pono tanq verum. S3 de
pcepto pplexo ē alia ratio. Nā si
sit pceptus pplexus p modū de
terminatiōis et determinabilis. vt
cōceptus corrādētes huic oratiōi
homo albus/ si fieret ppō menta
lis q homo albus currit/ tūc licz
pceptu hoīs picipiat indifferēter
omnis homo/ tū pcept⁹ ille. n sup
ponit p omnib⁹ hoīb⁹/ sed soluz p
albis. qā p pceptū albi sibi p iun
ctim restringitur. Nec pceptus al
bi suppoit p omnib⁹ albis/ s3 restri
git p pceptū hoīs ad supponēdū
solū p illis albis q sūt hoies. Et i
deo ego pcludo q licz oīs pcept⁹
simplex supponat p omī illo q dē
o picipit (exceptis duob⁹ casib⁹ pri
us dictis) tū non est ita de pceptu
pplexo. qā pcept⁹ corrādēns huic
orōni homo albus/ nec p omī ho
mine supponit: nec p omī albo/ s3
eo cōmis homo picipiat rōne pce

ptus hoīs/ et oē albū rōne pcept⁹
albi. Ideo pcludēdū ē septio q
nō oīs pcept⁹ pplex⁹ qui ē sc3 v
ptū i ppōne mēali suppoit p oī
eo qd ipso sigf non obstatibus ad
huc duob⁹ casib⁹ pri⁹ factis. Oc
taua pctio seqf sc3 q aliquis pce
ptus pplex⁹ factus sc3 mvl p iunz i
ppōe mēali p nullo supponit: tū
multa entia ipso picipiunt. Hoc
declarat. qā sicut i voce possū for
mare istā ppōez as n⁹ risibil⁹ cur
rit. ita possū sibi corrādēte in mē
te formare possū tūi foimare cō
ceptū asini i pceptū risibilis sibi p
modū determinatiōis et determin
abilis et ex hiis pstituerenū subie
ctū respectu pcept⁹ a quo sūit hoc
verbū currit/ tūc p istū pceptū cō
plexū ex pceptu asini et pceptu ri
sibilis ego pcepto armos p pceptū
asini/ et risibilia p pceptū risibilis
Iō ex pceptu pplexo mltā pceptu
sc3 hoies et asinos: tū ille cōcept⁹
pplex⁹ p nullo suppoit. qā pcept⁹
risibilis phibz ne suppoat p aliis
q p risibilib⁹. Iō nō pōt suppoere
p asinis: et pceptus asini phibz ne
suppoat p aliis q p asinis: iō non
pōt suppoere p risibilib⁹: et sic ni
hil restat p quo possit suppoere/
sicut in pcedēte pctione dicebat
q in ista ppōne hō alb⁹ currit. il
lud sc3m hō alb⁹ n suppoit p oī
bus hoibus/ nec p omnib⁹ aliis qā
iste tmin⁹ alb⁹ phibz ne suppoat p
aliis q pro albis: et iste tmin⁹ hōe
cōuerso phibz ne suppoat pro ali
is q pro hoīb⁹. De iūvlti⁹ no

tandū ē q̄ l̄vōx immediate signi-
ficet p̄ceptū/ tñ mediate p̄ceptu ī
posita ē ad signū ea q̄ illo p̄ce-
ptu p̄cipiūt. Iō hec dictio alin⁹ im-
posita ē ad signū mediate cōce-
ptu alini. s̄ḡt ei asinos q̄ illo p̄ce-
ptu p̄cipiūt. Iō oīa risibilia ⁊ oēs
asini sign⁹ p̄ hāc vocē p̄plexā asī-
nus risibilis. Dein etiā q̄tū ad
suppōnem notād ē q̄ termin⁹ vo-
calis si ī p̄pōne capiat. s̄ḡtie ⁊ n̄
materiali non suppōit p̄ se: nec p̄
p̄ceptu quē immediate s̄ḡt: s̄z sup-
ponit pro illis eisdē pro q̄bus ille
p̄cept⁹ sibi corrūdes supponit sci-
licz p̄ rebus illo p̄ceptu cōceptis.
Et ita etiā termin⁹ scriptus si nō
suppōat materialiter/ nec supponit
pro se/ nec pro voce quā immediate
s̄ḡt/ nec pro p̄ceptu quē p̄sequen-
ter mediate voce s̄ḡt: s̄z pro reb⁹
pro q̄bus ille p̄ceptus in p̄pōne
mētali supponit. ita q̄ omīa ī vo-
ce v̄l scriptura (si nō materialit̄ s̄z s̄ḡ-
tīue sumā) referēda sunt ad sup-
positiōes p̄ceptuū in p̄positiōi-
bus mētaliibus. Iō p̄cludēda
est nona p̄ctio. q̄ vox vel scriptu-
ra s̄ḡtīue sūpta subordinata p̄ce-
ptui incōplexo pro reb⁹ supponit
q̄s vltimate s̄ḡt. scz pro reb⁹ q̄ il-
lo p̄ceptu p̄cipiūt nisi prohibean-
tur per duos casus prius excep-
tos. h̄ apparet p̄ sextam conclusi-
onem. Nam omnes homīes signi-
tur per hanc vocem homo alb⁹ p̄-
pter istū s̄mīnū hō/ et omīa alba
propter istū terminū albus: et tñ
iste termin⁹ homo nec suppōit p̄

omnibus homībus/ nec pro omī-
bus albis. Item aliquis t̄min⁹
vocalis vel scriptus pro nullo sup-
ponit/ si fiat in aliq̄ p̄pōe s̄b̄m
vt iste termin⁹ asinus risibilis. h̄
patet p̄ octauā p̄ctiōem/ ⁊ p̄ ea q̄
nūc dicta sūt. hec ergo nona p̄cti-
o sit tripartita sicut apparuit. Et
potest inferri correlariū q̄ d̄t̄mi-
natio addita d̄t̄rminato/ nihil in-
fert vel restringit de s̄ḡtīōne illi-
us: sed bene restringit v̄l aufert oī
no eius suppōez. verbi grā Si ego
dico asinus risibilis currit. nō est
credēdū q̄ illi termini fiat nō si-
gnificatiui/ et tñ sūt nō supponē-
tes. Decia p̄ctio erit q̄ isti ter-
mino vocali chimera nō corrūdz
solū p̄ceptus simplex q̄a tūc sup-
poneret p̄ vel pro rebus/ que il-
lo p̄ceptu p̄cipiūt. qd ē s̄m. cū nec
aliquid nec aliq̄ sit v̄l sint chimera.

Sequit̄ ḡ vnde decia p̄ctio q̄ huic
termino vocali chimera corrūdz
p̄ceptus p̄plexus. quē s̄mo signifi-
cat/ et s̄m quē impositus est ad si-
gnificandū q̄a dictū est oportz vo-
ci corrūdere p̄ceptū quē in mēte
significat/ vel s̄m quē impōit ad
signū: s̄ḡt si non corrūdeat p̄ce-
ptus simplex oportet q̄ corrūde-
at p̄ceptus cōplexus: qui pron ul-
lo suppōit. Sed nūc vidēdū est
quō h̄ sit verū: propter quod sciē-
dū ē q̄ omī p̄ceptui incōplexo pōt
īponi vox incōplexa: ⁊ omī p̄plexo
p̄plexa. Sed etiā q̄a voces īponūt
ad signū ad placitū nīm/ iō p̄ce-
ptui q̄tūcūq̄ p̄plexo possū corrū-

denter imponē vocē incōplexā i-
mediate illū cōceptū cōplexū: et
cōsequēter oīa q̄ illo cōceptu con-
cipiūt. vbi grā qdā poeta magno
cōceptu cōplexo cōcipit distincte
historiā troianā: quo modo paris
trāsduxit helenā: et q̄ ppter hoc
rex grecorū inuasit troianos. 12.
et tūc ille poeta illi cōceptui cor-
rūdet distincte 7 cōplexe scripsit
vnu magnū librū significātes ea
q̄ illo cōceptu mltiplr cōplexo cō-
cipiūt: dein iposuit istū terminū
plexū helias ad signndū sū q̄lrcū
q̄ ille magn⁹ liber sigbat. sic huic
nōi helias corrūdet pcept⁹ vald⁹ mlti-
plr pplex⁹. S3 descēdē speciali⁹
ad ppositū hec oratio/loc⁹ non re-
plet⁹ corpe/corrūdet pceptui cōple-
xo/quo intelligim⁹ locū et corpus
7 repletionē: 7 tū hoc nomē vacu-
um impositū ē ad signndū sū illa
omīa q̄ significat hec orō loc⁹ nō
replet⁹ corpe. vñ ppter h/hec orō
loc⁹ nō replet⁹ corpe dicif eē dēscri-
ptio vacui dicēs qd nomis: q̄ nō i-
dicat q̄ res est vacuū. sed quas res
7 quō significat hoc nomē vacuū
ppter qd etiā nec ista est verava-
cui ē loc⁹ nō replet⁹ corpe nisi ad
istū sensū fm suppoēz materialē
q̄ h nomē vacuū ligē eadē res: 7
f3 eundē cōceptū q̄s significat hec
oratio loc⁹ nō replet⁹ corpe: ḡ hoc
nomē vacuū significat mltas res
sc3 omēs q̄s significat isti tmi lo-
c⁹ 7 corp⁹ et replet⁹: 7 sibi corrūdet
cōcept⁹ cōplex⁹ q̄ mltā cōcipiunt
7 tū nec ille cōcept⁹/nec illud no-

mē vacuū: nec ei⁹ diffinitio dicēs:
qd nois supponunt p aliq. q̄ illa
additio nō replet⁹ corpe vñ pcept⁹
ei corrūdet aufert supponē ab h
termino loc⁹ vel etiā 3 a cōceptu ei
corrūdet. q̄ omīs loc⁹ est reple-
tus corpe. sicut homo nō risibilis
p nullo suppoit. q̄ oīs hō est risi-
bilis. Ita ḡ huic termino chimera
corrūdet cōcept⁹ cōplex⁹ q̄ multa
cōcipiūt 7 qui tū p nullo suppoit
q̄ determinatio ē impossibilis dē-
terminabili: vt p3 p descriptōez di-
centē qd nominis q̄ ponit esse ta-
lis. Chimera est aī cōpositum
ex mēbris ex qbus nihil pōt esse
cōpositū/ita q̄ idē cōcept⁹ cōple-
xus corrūdet in mēte isti oratioi
vocali et huic termino chimera. 7
sic iste termin⁹ chimera sigt omīa
illa que significat isti termini aī
mēbrū 7 cōpositū etiā cōcept⁹ en-
tis. et tū p nullis suppoit sicut nec
cōcept⁹ cōplexus sibi corrūdet p-
pter h q̄ ista determinatio vñ addi-
tio ex qbus nihil pōt esse ppositū
aufert suppositiōez ptis alteri⁹ sci-
l3 hui⁹ orōnis aīal ppositū ex mē-
bris. q̄ ē ei⁹ icōpositibil⁹. S3 aliqui
circa h dubitant q̄ seqret q̄ hec
dictio hō sigret oīa aīalia qd ē s3
Cōsequētia. p3 q̄ diffinitio hois ē
aīal rōnale mortale: ḡ fm predi-
cta idē pcept⁹ corrūdet huic tmi
hō 7 huic orōni aīal rōnale mor-
tale: 7 eadē res eq̄l sigt ille ter-
min⁹ et illa oratio: 7 tū illa oratio
aīal rōnale. ppter istū tminū ani-
mal sigt oīa aīalia: ḡ iste tminus

homo. Rñr q̄ ista nō est diffi-
nitio hoīs exp̄mēs qd̄ nomis/sc3
quid vlt̄ q̄s res ⁊ qnō h̄ nomē hō si
gnificat: sed ē diffinitio exp̄mēs
q̄ res ē p̄q̄ sup̄pōit iste t̄min⁹ hō. q̄
niā ip̄a est ea p̄ q̄ sup̄pōit ista oīo
aiā rōnale mortale: s3 nō opor-
tet q̄ isti t̄mī p̄cise ⁊ adeq̄te sup-
ponāt p̄ reb⁹ q̄s s̄gn̄t. Vñ sol⁹ ter-
min⁹ vocalis cui nō corr̄ndet p̄ce-
ptus incōplex⁹ s3 cōplex⁹ h3 p̄p̄e
diffinitionē dicēte qd̄ nomis scil3
p̄cise s̄gn̄tē q̄cqd ⁊ q̄cūq̄ termin⁹
ille s̄gn̄t. talis enī t̄min⁹ vocalis si-
gnificatio explicat p̄ f̄m̄ios voca-
les corr̄ndētes p̄ceptib⁹ simplicib⁹
ex q̄b⁹ p̄pōit̄ p̄cept⁹ p̄plex⁹ corr̄n-
dēs huic t̄m̄io. s3 cū alicui t̄m̄io
vocali corr̄ndeat cōcept⁹ simplex
vt huic voci asin⁹ p̄cept⁹ specifi-
cū asini posito q̄ sit simplex nō ē pos-
sibile alē t̄min⁹ vocalē p̄cise ⁊
adeq̄te s̄gn̄re illud ⁊ ea q̄ ille s̄gn̄-
ficat/nisi sit p̄t̄r̄ s̄m̄oim⁹ illi. Nec
ē possibile dare orōnē vocalem ex
t̄minis diuersarū rōnū siue s̄gn̄tio
nū p̄stitutā quin eis corr̄ndeat a-
lii p̄cept⁹ q̄ nō corr̄ndebāt illi t̄m̄i-
no. s3 t̄m̄i termin⁹ simplici cui corr̄-
ndet p̄cept⁹ simplex pōt dari dif-
finitio casualis vlt̄ descriptio decla-
rans q̄ sūt cause vlt̄ p̄p̄etates rei vlt̄
re⁹ p̄ q̄vel q̄b⁹ ille termin⁹ suppo-
nit/vlt̄ etiā diffinitio q̄dditativa
ex genere ⁊ d̄r̄ntia cui corr̄nd3 p̄-
cept⁹ p̄plex⁹/ supponēs tū adeq̄te
p̄ eisdē reb⁹ p̄ q̄b⁹ sup̄pōit ille ter-
min⁹ i cōplex⁹ qui illi t̄m̄io vocali
corr̄ndebat. Et hec debebant ma-

gis declarari in tractatu de diffi-
nitioib⁹/diffinitioib⁹ et demonstrati-
onib⁹ quē edidi. ⁊ gaudeo hec itel-
lexisse. Alia dicēda erūt de sup-
positioib⁹ ⁊ causis v̄itatū p̄pōnū:
s3 ante egovolo r̄ndere ad sophis-
mata dudū mota.

Ad p̄mū dico q̄ ē s̄m̄. Et dico
q̄ ad veritatez p̄pōnis vocalis nō
sufficit q̄ habeat similem propo-
sitionem mentalem sibi cor̄respō-
dentem sed hoc est p̄mune omni
um propōm q̄ q̄litercūq̄ s̄gn̄t q̄tū
ad p̄ceptū ita sit in mēte. Sed qd̄
aliud sufficit aut requiritur dicet
posterius.

Ad secūdū sophisma r̄ndet q̄
ē s̄m̄. et sua p̄dictoria ē vera scil3
ista uult equ⁹ est asin⁹. Et qñ argu-
it q̄ illa nō sit vera. q̄a nō est ita
ī reb⁹ s̄gn̄tis s3 ī egs ⁊ in asinis. cō-
cedo q̄ nec ita nec aliter cū n̄ sint
nec h̄ regr̄is ad v̄itatē p̄pōis nega-
tiue/sc3 q̄ aliq̄mō sit in reb⁹ vlti-
mate significatis putavlt̄a cōce-
ptus corr̄ndētes. Et p̄nter dicet
post qd̄ regr̄is ⁊ sufficit. Ad t̄-
ciū dico q̄ est s̄m̄: ⁊ etiā dico q̄ i
sta oratio de⁹ n̄ ē/ nihil significat
qd̄ nō sit vel nō possit esse sc3 qd̄ n̄
sic corr̄ndet in mēte quantū ad e-
a que significat apud mēte: et q̄b⁹
nō sit extravel posset esse quātūz
ad ea que significat ad extra/ sed
nec hoc sufficit ad veritatem pro-
positionis sicut consequenter di-
ceretur. Et etiā concedo q̄ ista
oratio deus non est non signifi-
cat deū n̄ eē. q̄a d̄m n̄ eē n̄ ē nec

erit/nec potest eē. Ideo fm̄ est q
deū nō eē significat. q̄a hec ppō
est affirmatiua/ ⁊ subiectū eius p
nullo supponit. Ad aliud argu
mentū dico q̄ hec nō ē flā oīs de
us est/in.ouerrissima/ Et q̄n dr q̄
ista propō deus ē/ plus sīgt q̄ iste
terminus deus. pcedo q̄ plus sīgt
apud mentē. q̄a sīgt propōez mē
talē/ ⁊ iste terminus deus nō nisi p
ceptū simplicē. Sed bona est q̄
fio/vt⁹ plus sīgt adeṡ scilz q̄tuz
ad res pceptas ill pceptibus cor
rūdētibus illi t̄mio deus/ ⁊ illi o
ratiōi deus ē. Et circavidef mi
hi notādū q̄ multū dr̄nt q̄tuz ad
res sīgtas adeṡ iste ppōes/ deus
est/et deus ē deus.qm̄ ista deus ē
vt etiā hēat apud mētē subiectū
⁊ p̄tū ⁊ copulā v3 istā deus ē ens
⁊ ista mltō plura sīgt q̄ ista/deus
ē deus.qa sīgt oīa entia pp̄t istū
t̄minū ens. Ista autē deus ē deus
nihil adeṡ sīgt nisi dr̄. quia hec
dictio est p̄vt p̄cise est copla nihil
sīgt adeṡ vltra sīgtiōez t̄miorum
cathgoricorū: s3 sīgt solū illū cō
ceptū pplexiū quo īllectus for
mat ppōes ex istis t̄minis deus ⁊
deus. Sed tūc ē difficilis dubi
tatio cū dictū fuerit prius q̄ omī
pceptū aliqd cōcipif. qd ḡ cōcipif
illo conceptu pplexiū corrūdēte
huic cople est/ cu3 dī deus est de
us/vel homo est lapis: Dico q̄
de hoc aliq̄ dixi in tercio capitlo
p̄mi tractatus sūmilarū. ⁊ tū vltra
dico q̄ cū īllectus non posses il
lū cōceptū cōplexiū formare sū

pceptib⁹ cathgoricis q̄s pplectiti
ta illo pceptu nihil solitarie p̄cipi
tur: sed illa eadē ipō p̄cōceptibus
simplicib⁹ p̄cipim⁹ cōplexe q̄ illis
pceptib⁹ causāq̄ simplicib⁹ sine il
lo pplexiū p̄cipiebāt incōplexe.
Vnde nō sūt alie res q̄ p̄cipiūt p
ceptu corrūdēte isti orōni deus ē
de⁹/ ⁊ isti deus nō ē de⁹/ ⁊ isti oīs
deus est de⁹/ ⁊ isti nll⁹ de⁹ ē deus/
et isti terminosimplici de⁹: s3 alit
⁊ aliter. ⁊ aliter illa res p̄cipif sc3
p̄pelxe vī cōplexe/affirmatiavel
negatiua. Reuertor ḡ ad soluti
onē sophismaṡ: ⁊ dico q̄ lic3 plus
significet apud mētē p hāc orōnē
de⁹ ē de⁹/ q̄ p h̄ nomē de⁹: tū ade
xtra nihil pl⁹ sīgt: s3 idē oīno/ tū a
liter ⁊ aliter. Ad quartū sophis
ma Dico q̄ ipm̄ ē fm̄. ⁊ pcedo q̄
nō sīgt chimera nec etiā aliud a
chimera. q̄a nihil est aliud a chiē
ra cū chimera nihil sit: ⁊ nihil ē a
liud a nō ente. s3 tū sīgt mltā que
nec sūt chimera: nec aliquod eorū
ē chimera: nec ē sīte de istis t̄mis
homo ⁊ albedo/ cū eis corrūdēat
pcept⁹ simplices ⁊ p aliqb⁹ suppo
nētes. Et breuiter oēs rōnes que
ibi fiebāt apparēt solute ex dict⁹.

Ad quintū sophisma dico q̄
ipm̄ ē fm̄. imo oīa entia de mun
do sūt pplexe sīgibilia. etiā oē ens
quantumcūq̄ simplex est comple
xe significabile. verbi gracia/ de
us qui est sūme simplex signifi
catur complexe per hanc oratio
nem de⁹ est deus/ sicut dicebat ī
solutōe terciū sophismaṡ. Dico

etiā panteū de' crearet pma cre-
atura nihil erat nisi de' ideo nul-
lum pplexe significabile erat ni-
si deus. S3 tunc quādo arguis q
homo tūc nō currebat. cōcedo s3
qñ infers g ita erat q homo non
currebat Rñr q ad istū sensū i-
ta erat q aliquid erat qd nō erat
homo currens sc3 deus. s3 tñ non e-
rat ita nec aliter qñ ad res signi-
ficatas p hāc orōez homo nō cur-
rebat Nec h requirif ad veritatē
negatie sicut psequēter dicef. Si
militer qñ tu dicis q hec est vera
āticrist' erit. cōcedo ⁊ tu pcludis
q ita ē q āticrist' erit. ego ne' ni
si ad istū sensū q aliqd est qd nō
erit anticrist' s3 āticristū forevel
h qd anticrist' erit nō est. Vñ g ē
q ppositio sit vera dicef post.
Ad aliā cōcedo in casu posito q
deus potest creare b ⁊ b pōt crea-
ri a deo. et q iste pponēs sint ve-
re et tu pcludis g ita est q b pōt
creari. ego nego quia b posse cre-
ri nihil est s3 bene pōt esse. potest
enim esse b. Sed tūc queris non-
ne deū creare b ē? ego dico q sic
et sifr si deus creet b deū creare
b est deus. S3 tu arguis cōtra q
deū creare b ē ptingēs. ego nego
īmo deū creare b est necessariū
capiēdo illud subiectū deū crea-
re b significatiōe sed si capias fm
suppōnē materialē tūc est veruz
q deū creare b est ptingēs. quia
sic illud subiectū supponit p illa
ppōne deus creat b: que est pting-
gens. Ad aliā dico q sortē di-

ligere deū est sortes si sortes dili-
git deū. sed si sortes nō diligit de-
um tūc dico q sortē diligere deus
nihil est. et sifr sortez odire deus
est sortes si sortes odit deum sed
si sortes non odit deum nihil est
tūc ergo tu arguis sic. sortem di-
ligere deū est sortes ego concedo
posito casu q sortes diligit deus
sed tu dicis istā similit. sortē odi-
re deū ē sortes ego nego. qā nil
est qñ sortes diligit deus s3 forte
pcedo q sortē odire deū fuit sor-
tes si sors p' erat odiēs deū. Qñ
g dicif vltra q sortē diligere de-
um est bonum et premiabile cō-
cedo quia est vnus bonus homo
diligēs deum. et quando dicitur
sortē odire deū est malū ⁊ dāna-
bile ego nego. qā nihil est s3 sor-
tem odire deū fuit malū quia fu-
it vnus malus homo odiens deū
et h non est incōueniēs. quia bo-
nus homo fuit mal' homo ita g
nec est impossibile q diligere de-
um fuit odire deus. Ad sextū
sophisma dico q est propositio p-
tingēs et sepe talis est falsa quia
sepe homines mentiūtur. et quā-
do dicif omnis pferēs aliquā p-
positionē habet similit in mente.
ego dico q verū est nec ob h ho-
mo non mētifvel excusat a men-
datio s3 ex hoc mētifqui a vero
pponit ppositionem assertiue et
mentali correspondentē nō assē-
tit sed diffētit ⁊ h ē possibile Vñ
sub aliis verbis dicendum est et
reuertitur in idē ex q hoc homo

mentitur quia vero asserit propositum
quod credit esse falsum. Hec igitur quod
sophismatum dicitur sunt et signifi-
cationibus terminorum et propositum ponatur
tantum huius operis primum capitulum.

Secundum capitulum.

Secundum capitulum erit
de causis veritatum et falsita-
tum propositum simpliciter cathego-
ricarum. et iam circa hoc in precedentibus
sophismatum tacte fuerunt difficul-
tates: scilicet quasi repetitur in ponitur breui
a sophismata. Primum sophisma

Quis Aristoteles non est
e posito casu quod aristoteles
habuerit unum equum valde

bene ambulante sed mortuus est
imo per potentiam divinam annihilatur.
tunc ergo sophisma manifestum est per
causam. Sed oppositum probatur scilicet quod
hec propositio sit falsa/equum aristotelis
non est. quia ex eo aliquid propositum est ve-
ra: quia quicunque significat ita est in
rebus significatis. Et ex eo aliquid est
falsa. quia non quilibet significat
ita est. hoc communiter procedit. et per
suadet si per vulgare loquutionem
cum enim apparet nobis aliquam vere
dixisse/dicimus quod ita est sicut ipse di-
cit. Sed si appet nobis quod dixit fuisse
dicimus quod non ita est sicut ipse dicit.
Et ob hoc Aristoteles. quinto et sexto metha.
dicit quod in una significatione entis
et non entis significat quod verum
est: et non ens significat quod falsum est
Nec apparet quod alie cause veritatis
et falsitatis propositum possent assignari.
Hoc ergo supposito tanquam vero vel proba-
to apparet de ista propositio/equum arist.

non est quod est falsum. quia non est ita in re si-
gnificata sic illa significatio. quia illa res si-
gnificata scilicet equum arist. nihil est et eo
quod nihil est nec est ita nec aliter. Se. so.

Quod Aristoteles ambulavit.

Quod probatur per casum positum
in principio procedunt sophis-
matis. Sed improbat sic procedens quod
a non est ita in re signata sic per propositum
significatum. Ita argueretur de ista/equum ari-
stotelis est mortuus. Et de ista propositio
nullum/equum est asinus posito quod nulli sunt
equi vel asini/scilicet quod omnes sint anthi-
lati. Nam de quibus tunc propositum verum est quod
non est ita in rebus significatis sicut ille signi-
ficat. Tercium sophisma.

Himera est chimera. Pro-
bat per Boetium dicentem. Nulla
e verior predicatio illa in qua

de preterito de se ipso. Item si non esset
hic esset per tanto quod ille terminus chimera
per nullo supponit. scilicet hic non obstat quia
est epum arist. ambulavit: et tunc ibi
tunc per nullo supponit. Pro quod a non sup-
ponit per alio quam per equum aristoteles. et il-
le nihil est secundum casum propositum: ergo pro
nullo supponit. Oppositum tenetur
propter hoc quod est propositum affirmativa cuius
subiectum et predicatum per nullo supponit et
tales propositioes affirmatie sunt falsae.

Quartum sophisma.

Vacuum est locus non repletus
corpe. Probat quia hic predi-
cat diffinitio de diffinito. vel
descriptio de descripto: et talis est
vera quia aristoteles ponit eam igitur recte.

Oppositum arguit quia sequitur vacu-
um est locus non repletus corpe: igitur
cuius est scilicet per nullo supponit esse falsum secundum arist.

risto. et puto secundum veritatem. 8. et annis.
Ita propositio est affirmativa cuius subiectum per
nullo supponit. 8. et. Quidam soph

Hoc est affirmativum. Probatur quia omni
no quicunque significat per propositum in
ta est. 8. et annis probatur quia si
significat propositum metalicum est in mente filii et
concordans. Et si aliquid significat ad extra: il
lud non est nisi hoc vel affirmativum. et illi sunt.
Iam ad hoc ita est. Si dicas quod non solum
significat hoc vel affirmativum sed significat hoc vel
affirmativum. Probatur est secundum quod hoc vel
affirmativum nihil est nec fuit nec non est. et
sic in ista propositio hoc vel affirmativum significat
per istam propositum subiectum per nullo supponit.
Sed hoc vel affirmativum est affirmativum: 8. propositum est secundum
sit affirmativa est subiectum per nullo supponit
Ita si tu dicas quod illa propositio est affirma
tiva significat aliquid est: est quod videtur est il
lud aliquid est hoc vel non est. Si dicas quod non
est tunc est secundum illud quod tu dicis: sed quod a
liquis est significat per illam propositum. Nam sic
dicebatur propositum est affirmativa et subiectum per
nullo supponit. Si tu dicas quod est. hoc pro
positum quod quicunque significat est ita est. Opponi
tur ab omnibus.

Sextum sophisma.

Go dico secundum. Poito cum quod est
go dicam istam propositum est dicitur secundum
et nullo aliam. Tunc probatur sic sophisma
quia sic dicitur. Iam dico secundum Iam dico
verum. Si dicovimus: tunc est verum quod est dicitur
secundum. Iam sophisma est verum. Sed si di
co secundum: tunc est sic dico. Iam dicovimus. et
sic iterum sophisma est verum. Ita si soph.
est secundum: tunc subiectum et preteritum supponit per
eum: sed ego et dicis secundum. quia suppo
nitur per me cum sit dicis secundum. et talis propositum
cum sit affirmativa est vera: 8. sophisma est

verum. Oppositum arguitur quia si so
phisma est verum sequitur etiam quod est secundum
et sic est verum et secundum quod est impossibile

Contra probatur quia si ipsum est verum: tunc
est verum quod ego dico secundum: et sic illud est
secundum quod est dicitur et tunc potest quod non aliud
dico quam illud sophisma. Igitur ipsum est secundum

Et notandum est quod istud sophisma vo
catum est verum dicitur insolubile et non potest sol
ui nisi ex phidate ad evum propositum dicatur
verum secundum. Iam apparet mihi quod tracta
tur de insolubilibus dicitur sequitur istud prius
capitulum per: idcirco de eis intendit
tractare immediate per quod est dixerit per
capitulum dicitur supponit et appellatibus
et mensura per quod propositum est verum vel secundum.

Vnde 8. ad solutionem dictorum
nihil sophismatum et phidate ego po
no alios phidates ad videndum
verum propositum dicatur verum vel secundum. Et ad
loquendum intelligit ego suppono
sed dicta prius quod voces sunt duplices
sicut sunt duplices significationes
una apud mentem. quia in mente signat
preceptum sibi concordans a quod vel sibi
sibi sibi ponere ad signandum. Alia
habet quia mediis dicitur preceptum si
gnificat res que illis preceptis capi
unt. Et quia multoties ille res precepte
sunt extra animam vel lapis et affirmativum: ideo
ad primum est vocabo primum significationem a
pud mentem et secundum dicitur vocabo significationem
ad extra. Pono 8. primum phidatem
quod non est necesse proponere vocale esse
verum si quicunque significat apud mentem ita
est apud mentem. quia sequere
quod omnis propositio vocalis esset
vera cum omni vocali sine vere
sine. sic concordat filii in mente.

Secunda cōclusio nō requirit ad
veritatē ppositiōis vocalis q̄ q̄li
tercūq̄ s̄ḡt adextra ita sit quātū
ad res significatas adeḡ. Vt
ponat p̄clio sub hac forma. Ali
q̄ p̄pōēva tū nō q̄litercūq̄ signifi
cat adextra ita ē in reb⁹ q̄ signifi
cant adeḡ. Probat hec cōclio
quia ego pono q̄ nōdū est ancri/
stus sed erit ⁊ ambulabit. ⁊ tunc
ista ēva ancris⁹ ambulabit. et p
istā p̄pōnē ancris⁹ ⁊ ei⁹ ambula
tiōz significat adeḡ q̄ tū nihil sūt
et in eo qd̄ nil est nec est ita esse
nec aliter esse: ḡ in reb⁹ significa
tis p̄ illā p̄pōnē adeḡ nō ē ita si
cut p̄ p̄pōnē significat. Ita si
militer argueret de ista p̄pōnē a
ristoteles disputauit posito q̄ a
ristoteles sit anihilat⁹. Et ita de
ista ancris⁹ pōt̄ āblare. Et ita eti
ā arguēt de ista negatiua equ⁹ nō ē
asin⁹ posito q̄ de⁹ anihilaret oēs
equos ⁊ omēs asinos. ex quo etiā
res significate nō eēnt nec eēt in
eis ita nec aliter. Tercia p̄clu
sio est q̄ ista p̄pō homo ē asinus
nō significat hoīem eē asinū. vel
etiā hoīez eē ⁊ asinū eē non signi
ficat p̄ istā. homo est asin⁹. quia
hoīez eē ⁊ asinū nec ē erit nec po
test esse. Nam sicut hoīez currere
si ē. est homo currēs et hoīez eē
asinū si est. est homo asin⁹. ita ho
minē esse asinū si ē. est homo as
inus exns. ⁊ h̄c impossibile esse. ḡ
ista p̄positio hoīem esse asinū si
gnificat est affirmatiua. ⁊ tū eius
subiectū p̄ nullo sup̄pōit. Ex q̄ ho

minē esse asinūz nihil pōt̄ esse: ḡ
illa est f̄ta ad qd̄ sequit̄ q̄ ista est
va hoīez eē asinū nō significat p̄
talē p̄pōnez. Eodem mō p̄bat q̄
hoīez eē asinū nō pōt̄ ymagina
ri vlt̄ int̄ligi ⁊ h̄mōi. Sed tu q̄
reres. nōne f̄m ē hoīez eē asinūz
Respōdeo q̄ neq̄ verū ē neq̄ fal
sum est de p̄prietate f̄monis: s̄
capiēdo totū significatiue ⁊ non
f̄m sup̄pōnē materiale. sed tū cō
cedēd̄ ē q̄ sepe t̄les orōnes infi
nitiui mōi capiunt̄ materialr et
supponūt p̄ aliquib⁹ p̄pōnib⁹ vt
hoīez currere p̄ t̄li p̄pōne homo
currit. ⁊ hoīez eē asinū p̄ t̄li p̄
positiōe homo est asin⁹. ⁊ tūc p̄ce
dendū est q̄ hoīez eē asinū ē f̄z
hoc est dictū q̄ tal̄ p̄pō hō ē ali
nus est f̄ta. sicut p̄cedendū est q̄
hoīez esse asinū nihil est sed ē v
na p̄pō f̄ta. Et circa hoc notā
dū est q̄ aliqui ad fugiēd̄ diffi
cultatē voluerūt dicere q̄ t̄les o
ratiōes infiniti mōi nō supponūt
nisi p̄pōib⁹ vt hoīem currere p̄
tali p̄pōe hō currit. ⁊ hoīez eē a
sinū p̄ t̄li p̄pōe homo est asinus
⁊ sic d̄ aliis. Et istud nō ē v̄m. qui
a f̄m an̄. in p̄ntis secare ē agere.
⁊ secari est pati. sicut etiā hoīem
secare est hoīez agere: ⁊ lignū se
cari est lignū pati. ⁊ hoīez esse al
bum est hoīez esse coloratū: ḡ ta
les p̄pōnes sūt p̄cedende ⁊ tū hec
omia eēnt f̄ta. si supponerēt p̄ p̄
positiōib⁹. Nā hec p̄pō homo se
cat. vel homo est asinus: nō ē ista
p̄positio homo agit. vel homo ē

colératus. Item omnes concedunt qd est valde bonum diligere deum: et valde malū odire deum et hec non essent vera supponēdo p omnibus. Ego enī sine aliq malicia possem formare in mēte mea talem ppōem/homo odit deū Sed nunc est dubitatio vtrū hominem esse/et etiā aristotelē esse significent per istam ppōem/hō ē asinus: vel p istū terminū homo. Et etiā dubitatio qd ista hōiem fuisse: vel etiā de ista aristotelē fuisse. Et de istis dubitationibus ponunt pclusiones. Vna est que est quarta in hoc capitulo scz qd hominē esse significat per istum terminū homo. qā omīs homo significat p istum terminū homo est hominē esse pvt videri debz q̄to methaphisice. Et etiā si alias declaratū est pmo phisicorū. et qd hominē generare ē homo generāsi. et hominē esse albū est homo albus. Ideo seq̄ p darapti in tertia figura qd hominē esse significat p istū terminū homo. et ista asinū esse significat p istū terminū asinus. et similiter hominē esse animal: vlt asinū esse animal. imo etiā si homo currit: hōies currere significat p istū terminū homo qā omīs homo p illū terminū homo significat: tñ aliq homo est hominē currere. ḡ sequitur in tertia figura p darapti. Quinta pclusio hominē esse significat per istā ppōem homo est asinus: quia omē qd significat terminos pvl p

aliquē terminū ppōis significatur p illā ppōem. imo ppōitio nō est in potētia s̄m se totā simul ad significandū: significat eius seorsū quos intellect⁹ cōponit affirātī ue vel negatiue sicut vult. Ideo significationē terminorū habet ppōitio qd ipsa significat ad extra ea que ipsa significat: ḡ si hominē ē significat p istū terminū homo. et asinū esse per istū terminū asinus: sequit̄ qd hec significat per hāc ppositionē homo ē asinus. Sexta cōclusio videt̄ inde ponēda qd hominē fuisse significat per istū terminū homo/ et p cōsequēs p istā ppositionē homo est asinus: quia indifferēter omīs homo presēs pteritus et futur⁹ significat p istū terminū homo qā significat sine tēpore: ḡ aristoteles significat per istū terminū homo. Tales enī termini significare/ intelligere/ scire. ac ampliāt terminos ad supponendū p pteritis et futuris vt posterius dicet̄. Deinde sicut hoc p̄dicatū mortu⁹ ampliāt suppositionē ad pterita ita simili ratione hoc p̄dicatū fuisse Ideo sicut hec pcedit̄ aristoteles est hō mortuus: ita cōcedēdū est aristoteles hominē fuisse. Et tunc arguit̄ sic aristoteles significat per istū terminū homo: et aristoteles est hōinē fuisse: ḡ hōies fuisse significat p istū terminū homo. Septima conclusio: aristotelē esse significatur p istum terminū homo. et per cōsequēs p istā ppositionē homo

b.i.

est asinus: vel homo est animal.

Notandum enī est q̄ participium presentis t̄p̄is v̄l futuri trahit bene p̄ verbum p̄teriti t̄p̄is ad supponendū p̄ p̄teritis. verbi gr̄a verū est q̄ aristoteles fuit currens et q̄ currens fuit aristoteles. imo verū est q̄ aristoteles fuit generandus et q̄ generandus fuit aristoteles. Et p̄ h̄c trahit oīo infiniti modi ad supponendū p̄ p̄teritis. verbi gr̄a aristoteles videt alexandru ēgare: ḡ h̄v̄bū significare v̄l significari ampliat suppositiones ad preterita v̄l futura. Sicut si aristoteles siḡf p̄ istū t̄m̄inū homo et añ. fuit et aristoteles esse seq̄ q̄ añ. esse siḡf p̄ istū terminū hō.

Ex dictis ergo infero octauaz conclusionem q̄ p̄pō affirmatiua de inesse et de p̄n̄vera nō ex eo est vera: q̄a q̄cqd v̄l q̄l̄cūq̄ esse significat p̄ ea ita est: q̄a hec p̄position/hō ē aīal. ē vera p̄ quā tñ aristoteles esse significat q̄d nō ē ita in re. Itē q̄cqd et qualitercūq̄ significat eē per istas duas p̄positiones/homo est hō/et asinus est asinus. illud t̄l̄iter eē siḡf p̄ istaz p̄positionē/homo est asinus. v̄t patet ex dictis. et tñ hec est falsa et tñ ille due gr̄at vere. Et sic videtur in q̄ in assignandis casis veritatis et falsitatis nō sufficit ire ad significationes terminorum sed ire ad suppositiones.

Et de suppositis pono Nonā cōclusionē sc̄z q̄ nō seq̄ si t̄mini p̄pō

nis affirmatiue supponūt p̄ eodē q̄ p̄pō sit vera. Primo enī hec habet instantiam de p̄positionibus v̄n̄uersalib⁹. quia si solus homo sit currens: tunc subiectū et predicatum huius p̄positionis oīs homo est currens supponūt pro eodem: et tamen p̄positio est falsa. sed etiā licet predicatū supponeret p̄ omni eo p̄ quo supponit subiectum: adhuc esset instantia in vocatis insolubilibus. v̄t si sortes dicat solam istam propositionē: sortes dicit falsum: ista p̄positio esset falsa. sicut dicitur post. Et tamen subiectum et predicatum/puta sortes et falsum supponerent pro eodem/scilicet p̄ sortes. et ita est sepe de aliis insolubilibus. sed de eis dicitur post specialiter.

Decima conclusio est q̄ ad veritatem categorice affirmatiue requiritur q̄ termini scilicet subiectum et predicatum supponant pro eodem vel eisdem. Ideo etiam ad eius falsitatem sufficit q̄ non supponant pro eodem vel eisdem. Et forte q̄ hec non est cōclusio: sed principium indemonstrabile. v̄t si est conclusio ipsa est p̄ quinta principio indemonstrabili. tamen in libro posteriorū apparet q̄ aliquādo principia indemonstrabilia indigent bene aliq̄ declaratione/vel exemplari/vel inductina/aut huiusmodi. Ideo dictam decimam conclusionem ego sic declaro. Certum est q̄

in hac propositione / a est b. Iste terminus a pro nullo supponit: vel supponit pro a. et ita de b. Et similiter si dico aristoteles disputauit: vlt antichristus ambulabit. Iste terminus aristoteles pro nullo supponit vel supponit pro aristotele; et sic de antichristo et de aliis. Deinde etiam manifestum est quod dicendo a est b / posito quod non sint termini ampliatiui ad preteritum vel futurum / idem valet dicere a est b / et dicere a est idem quod b. sicut etiam dicere quod non est b valet idem sicut dicere quod a non est idem quod b. Et tamen si est verum quod a est idem quod b / oportet quod isti termini a et b / supponant pro eodem / quia a pro a. et b pro b: quod quidam a ponitur esse idem quod b. Et ita similiter est de preterito vel futuro. Idem enim valet dicere aristoteles fuit disputans: sicut aristoteles fuit illud quod fuit disputans. Ideo pro eodem supponunt in illa propositione isti termini aristoteles et disputans. quia aristoteles pro aristotele. et disputans pro disputante. Non quod sint idem aristoteles et disputans: sed qui a fuerunt idem. et sic similiter de futuro et de possibili.

Vndecima conclusio: quod ad veritatem negativam categorice sufficit quod subiectum et predicatum non supponant pro eodem / nec pro eisdem: licet tamen aliqua sit vera in qua subiectum et predicatum supponunt pro eodem vel e-

isdem. vt animal non est homo. Et sic etiam ad falsitatem negativam requiritur quod subiectum et predicatum supponant pro eodem: licet non sequatur subiectum et predicatum supponant pro eodem: quia negatiua est falsa. hec ergo conclusio patet ex precedente. quia semper contradictorie sunt vna affirmatiua et vna negatiua. et quod necesse est vnam esse veram / et aliam falsam / si formentur simul: et nunquam esse simul vere / et simul esse false. Et hoc non est nisi quia quocumque et quocumque sunt cause veritatis vnius: tot et eodem sunt cause falsitatis alterius: et econuerso. Ideo quicquid requiritur ad veritatem affirmatiue illud requiritur ad falsitatem negativam contradictorie. Et quicquid etiam sufficit ad falsitatem affirmatiue. illud sufficit ad veritatem negativam contradictorie.

Duodecima conclusio: quod ad veritatem categorice affirmatiue indefinite vel particularis requiritur et sufficit quod subiectum et predicatum supponant pro eodem: nisi propter reflexionem illius propositionis supra seipsam sequat ex ea cum circumstantiis asserentibus eam esse esse falsa. Dico autem propositionem habere reflexionem supra seipsam / si asserat se esse falsam: vel asserat aliquid ad quod sequatur ipsam esse falsam / vel simpliciter / vel cum circumstantiis adiacentibus: aut
b. ii.

etiam si neget se esse veram aut aliquid ad quod sequatur ipsam non esse veram ut prius / sicut contingit invocatis solubilibus. ut post dicitur. Hec ergo conclusio patet primo ei quo ad eius veritatem requiritur illud quod dictum est in de cta p[er]tine. S3 q[ue] hoc ad hoc sufficiat probatur per inductionem quia nulla inuenit[ur] instantia: qui semper talis sit vera. et hoc etiam quare apparet ex terminis. id est enim significat a esse b / sicut a esse id est q[ue] b. et a fuisse b / sicut a fuisse idem q[ue] b. et a posse esse b / sicut a posse esse idem q[ue] b. Sed merito queris quare hoc habet instantiam invocatis in solubilibus.

Ad hoc breuiter respondetur pro nunc q[ue] hoc est quia talis p[ro]positio vel simpliciter vel cum circumstantiis adiacentibus implicat contradictionem. Ipsa enim affirmatiue asserit se esse falsam ad quod sequitur q[ue] est affirmatiua et q[ue] terminus supponens pro ea et iste terminus falsum pro eodem supponit quia hoc requirit ad veritatem affirmatiue. Et iterum ex eo q[ue] asserit se esse falsam sequitur q[ue] termini eius non supponat pro aliquo vel non supponit pro eodem. ideo ipsa est falsa. quia si implicat contradictionem. Non enim ad eam sequitur solū q[ue] ipsa est falsa: sed etiam q[ue] ipsa est vera posito q[ue] ipsa sit. et sic implicat istam copulatiuam q[ue] ipsa est falsa: et q[ue] ipsa est vera: et hec copulatiua est

falsa propter falsitatem secunde categorice q[ue] est affirmatiua et termini eius non supponunt pro eodem. Et hoc specialius dices post

Tridecima conclusio q[ue] ad veritatem vniuersalis affirmatiue requiritur et sufficit q[ue] pro quocumq[ue] vel quibuscumq[ue] subiectum supponit: pro illo vel illis predicatum supponat. nisi propter reflexionem sicut dicebas in alia conclusione. Et hoc probatur per inductionem et proportionabiliter sicut prece- dens. Ex istis dictis apparet ita vnde quilibet propositio vera dicitur vera: et falsa falsa: exceptis vocatis insolubilib[us] de quib[us] post agetur in speciali. Apparet enim q[ue] non est dicendum consimiliter de omnibus: sed aliter de vniuersalibus: aliter de particularib[us] affirmatiuis: aliter de negatiuis.

Ideo recoligendo ponitur ista decima quarta conclusio q[ue] omnis propositio particularis affirmatiua vera ex eo est vera quia subiectum et predicatum supponunt pro eodem vel eisdem. Et omnis vniuersalis affirmatiua vera ex eo est vera. quia pro quocumq[ue] vel quibuscumq[ue] subiectum supponit pro eo vel eis predicatum supponit. Et omnis particularis affirmatiua falsa ex eo est falsa quia subiectum et predicatum pro nullo eodem supponunt nec pro eisdem. Et vniuersalis affirmatiua falsa ex eo est falsa. quia non pro omni illo nec pro omnibus pro quo vel quibus subiectum suppo

nit, supponit predicatum. Et
omnis particularis negatiua ve-
ra ex eo est vera, ex quo vniuer-
lis affirmatiua sibi contradicto-
ria est falsa, et dictum est vnde hoc
esset. Et hec est decima quarta c-
clusio, que continet octo conclusi-
ones parciales, apparet omnino
ex preexistentibus, propter hoc
principium, qd quicquid est cau-
sa veritatis vnius contradictoria
rum, vel requisitum ad veritatem
eius, illud est causa falsitatis alte-
rius, vel requisitum ad eius falsi-
tatem. Sed vltimo notandum e-
st qd cum nominibus vti possumus
ad placitum quando plures p-
mu- niter hoc modo loquendi vtuntur,
vt de omni propositione vera di-
camus qd ita est, et de omni falsa
qd non est ita ego non intendo il-
lum modum loquendi remoue-
re: sed ad breuius loquendum ego
forte vtar eo sepe intendes per
eum non quod significat de p-
ma- ria impositione, sed causas veri-
tatum vel falsitatum prius assigna-
tas diuersas in diuersis propositi-
onibus sicut dictum est.

Vnde g respondendum ad so-
phismata in propria forma.

D primum, concedo qd e-
quus aristotelis non e. Et
quando arguitur qd sit falsa, qui-
a non est ita sicut per propositio-
nem significatur. Concedo. Et di-
co qd nec h oportet, et maxie i ne-
gatis, s; ista e va: qd subiectus p
nullo supponit: Ideo subiectus et

predicatum non supponunt p eo-
dem, qd sufficiebat ad vitatē ne-
gatiue. Sed obiciunt qd tu negas
aristotelē in quito methaphisice.
vbi dicit sic amplius esse, et h-
git quia verum. Non esse autem qd
non verū: sed falsū simpliciter in
affirmatiuis et in negatiuis, hec
sunt verba aristotelis Et manife-
ste videt expmēre qd omnis p-
pō- vera siue affirmatiua, siue nega-
tiua ex eo dicitur vera qd est in
re. Vnde etiam dicit in predi-
camentis qd ab eo qd res ē vel non
ē dicitur oratio vera vel falsa.

Respōdeo qd aristoteles bene
notat qd h n ē principalis signifi-
catio entis scdm quā ens dicitur
de decē p-
dicamentis. Quia scdm
istam p-
ncipalem significationem
non solū p-
positio va ē ens vel en-
tia: imo etiā falsa ē ens vel entia.
Sed quia nomia imponunt ad si-
gni-
ficandū ad placitū: ista fuit
vna alia impositio, scilicet qd hoc
nomen ens vl eē significaret idē
sicut hoc nomen verum: et ita eti-
am de non ente, et non vero. Et h
valde fecit hoīes errare: scilicet
qd si qs dicat p-
pōnem veram di-
cimus qd ita est sicut ipse dicit, et
male intelligētes credunt qd hoc
sit dictum qd ita ē in rebus signifi-
catis: sicut illa p-
positio h-
git, et isti
male intelligūt, imo per ita esse
non debem⁹ intelligere nisi qd il-
le dicit verum. Et expmīt aristo-
teles magis in sexto methaphisi-
ce vbi dicit sic, qd aut vt verū ens,

b. iii.

et non esset falsa. quoniam sicut finis per
positionem et divisionem totaliter ve
re circa participationem per traditi
onis. Et postea dicit hanc pplexio
nem vel divisionem esse in mente et non
in rebus. quod absurdum est credere quod
per illud ita esse debeamus intellige
re quod ita est in rebus significatis.

De secundo sophisma Rur
per istum sunt procedere equum ari
stotelis ambulavit equum aristote
lis est mortuum: non quia ita est in reb
significatis: sed quia subiectum et pre
dicatum supponunt pro eadem: re
tamen que est: sed que fuit. Idem enim
est mortuum et fuit ambulans et fu
it equum aristotelis: et non requiritur
quod sit idem: sed quod fuerit idem pro
pter hoc quod si verbum fuit: et si parti
cipium mortuum sunt periti temporis. Si
militer dico quod hec est vera: equus
non est asinus: licet nullus esset equus
vel asinus. Non quia ita esset ad e
xtra: sed quia subiectum et predicatum per
nullo supponunt ideo non suppo
nunt per eodem.

De tertio dicitur quod hec est fal
sa: chimera est chimera. Nec
auctoritas boetii est intel
ligenda: nisi ubi termini supponunt
per eodem. Sed quoniam dicitur quod hec est vera
equus aristotelis ambulavit. Con
ceditur. Et quoniam dicitur quod subiectum scilicet
equum aristotelis per nullo supponit.
nego. sed concedo quod non supponit per
aliquo quod est: sed per aliquod quod fuit.
Sed tu arguis sic per nullo alio sup
ponit quod per equo aristotelis: et ille
non est sed per nullo supponit. Ego pro

missas: sed per non valet: quia istud
verbum supponit applicat subiectum ad
preterita et futura. et in minori propo
sitione erit talis ampliatio: sed re
strictio ad presentis. imo ablatio sup
positionis. unde in ista equum aristote
lis est. vel etiam equum aristotelis
non est. subiectum per nullo supponit
Ideo tu arguis ac si argueretur
a nihil est: quod a nihil fuit. Et de
hominem suppositione: vel restrictione
supponis dicitur postea.

De quarto sophisma dicitur
quod hec est falsa: vacuum est
locus non repletus corpore. quod
a termini per nullo supponit. nec
diffinitio dicens quid nominis affir
matur vere de diffinito: nisi illud
diffinitum per aliquo supponat: sed o
portet propositionem exponere ad
sensum materiale sic. Vacuum
est locus non repletus corpore. Idem
hoc nomen vacuum significat per
cise idem vel eadem sicut hec orati
o: locus non repletus corpore. ita
quod idem conceptus in mente debet
correspondere illi nomini et illi o
rationi quantum ad significationem.

De quinto dico quod hec est falsa
homo est asinus. quia terminus
non supponit per eodem
Nec sequitur quod sit vera: si qualiter
cumque per eam significatur ita est:
sicut declaratur est in precedenti.

De sexto dicitur quod per
tinet ad insolubilia. Ideo
refero eius solutionem ad
capitulum de insolubilibus de qui
bus statim est tractandum: nisi quia

propter eorū difficultatē pri^o vo
lo tractare de suppositiōibus. Sic
g^o ē finitū secundū capitū h^o libri

Tercium capitulum.

t Ercium capitulum erit
de suppositiōibus. fiunt
enim sepe deceptiōes in
argumentis ex variatione suppo
sitionū. Et quō sit nunc erit viden
dum.

Primum sophisma

a B omnibus fidelibus ne
gandū est deum esse in
iustum. Probat: quia qd
affirmare est hereticum; hoc est
negandū: sed affirmare deū eē i
ustum ē hereticū. g^o rē. Itē oē
falsum ē negandū: sed deum eē i
ustum est falsum: g^o hoc est negan
dum. Eodē modo argueret de
istō sophismate; deum non eē est
negandum. Probat qā h^o ē negā
dum cuius oppositū est affirmā
dum: scz oppositū istius ē asseren
dum: scz deū esse: g^o ipsum est ne
gandum. Oppositū arguit. qui
a qd nihil est: nec est asserendum
nec negandū: sed deum esse iniu
stum: vel deum non esse nihil ē:
g^o rē. Item ista ppositio est af
firmatiua; scz deum iniustū ē ne
gandum: et subiectū p nullo sup
ponit. quia: nihil est deū esse iniu
stum: g^o ipsa ē falsa.

Secundum sophisma.

V es asinus. Probat: qui
a te esse asinum ē a te ne
gandū: g^o te eē alinū ē. Cō
sequētia p3. qā arguit de istō vbo
est scio adiacēte ad ipm de secū
do adiacēte. Et qā qd nū ē nec b
bz affirmari nec negari: sed te esse
alinū nihil ē nisi tu sis asin^o: g^o tu
es asin^o. Itē tu es aliqd: g^o di
cēs te esse asinū dicit aliqd eē ali
nū: et omē dicens aliqd esse asinū
dicit verū: g^o dicens te esse asinū
dicit verū. et p pns tu es asinus.

Itē qcuq; dicit te esse aīal/di
cit verū: et qcuq; dicit tee ē asinū
dicit te esse aīal cū omīs asin^o sit
aīal: g^o qcuq; dicit te esse asinū di
cit verū. Itē dico te esse asinū:
vel g^o est sicut dico. v^o aliter q di
co. Si sic sicut dico. habeo ppositi
tū. Si sit aliter q ego dico: et ego
dico fūm: r aliter a falso ē verū. g^o
ego dicoverū. et sic tu es asinus.

Oppositū est pcessū ab omīb⁹

Tercium sophisma.

Omo est species. Probat
auctoritate porphirii qui
sepe dicit hoīez esse speci
em: r aīal esse gen^o. Et pbat per
diffinitioem speciei. qā hō p^o de
plurib⁹; scz de sorte r platōe nu
mero drūtib⁹ in cō q qd: g^o hō ē
species. Oppositum arguitur.
quia sua contradictoria est vera
scilicet nullus homo est species.
v^o patet per inductionem. quia
sortes non est species: plato non
est species: et sic de aliis: negandū
lus homo ē spēs. Sed aliqui
b. iii.

respondent q̄ ista null⁹ homo est
species/non ē p̄dictoria istius
homo ē species/ sed ista non ho-
mo ē species. Sed contra: q̄a idē
ē iudiciū de particularibus ⁊ in-
definitis: sed ista nullus homo ē
species p̄tradicat isti p̄ticulari/a-
liquis homo ē species: ḡ etiā cōt̄
dicat isti indefinitū/ homo ē speci-
es.

Quantum sophisma.

g Enus ē in plus q̄ genera-
lissimū. Probat q̄a qd p̄f
de alterovere et vniuersa

liter et nō p̄uertibiliter: illud est
in plus siue cōmuni⁹. vt aīal ē
in plus q̄ homo/siue p̄muni⁹. q̄
a ver⁹ ē dicere/om̄is homo ē aīal
et non ē ver⁹ econuerso. scilicet q̄
om̄e aīal sit homo: sed gen⁹ p̄redi-
cat vniuersaliter de generalissio
et non conuertibiliter. verbi grā
om̄e generalissimū ē gen⁹: s; nō
om̄e genus ē generalissimū: ḡ ge-
nus ē p̄muni⁹/siue in plus q̄ ge-
neralissimū. Oppositū arguit.
q̄a om̄e genus ē generalissimū
vel subalternū. et neutrū ē in pl⁹
siue p̄muni⁹ q̄ generalissimū: ḡ
nullū genus est in plus q̄ genera-
lissimū.

Quintū sophisma
Omen est trissillabū. Pro-
bat q̄a d̄ p̄cedētib⁹ dicēf
q̄ est defect⁹ propter mu-
tationē suppositionis materialis
in p̄sonalē v̄ econuerso suppono
q̄ sic non fiat hec mutatio s; to-
tū p̄cedat fm̄ suppositionē ma-
terialē. et ex hoc statim appa-
ret q̄ sophisma ē fm̄ nomen eni

siue iste terminus nomē non est
trissillabū. Sed arguit q̄ sophis-
ma ē ver⁹ q̄a asinus ē trissillabū
et asinus ē nomen. ḡ r̄c. et mani-
festū ē q̄ p̄pōnes sunt vere capiē-
do s̄bctū materialr ⁊ ē bon⁹ fillo-
gism⁹ expositori⁹ q̄a dicūt mlti q̄
t̄les p̄pōnes de s̄bcto materialit̄
sūpto sūt singlares: ⁊ si nō sint sin-
glares. fiat singlares p̄ponēdo p̄
nomen demonstratim dicendo sic
iste termin⁹ asinus ē trissillabū:
et ē nomē: ḡ r̄c.

Sta sophismata sūt facil-
atū ppter eorū sō utionē
dicēda sunt aliqua pauca
de suppositiōib⁹ terminorū qm̄ de
ip̄is dictū ē ampli⁹ in sūmulis

Dico ḡ q̄ nō intēdo hic de sup-
positiōe pvt de ea loq̄f grāmati-
cus: s; pvt̄tēs dicēf sup̄pōm re-
spectu vbi eo q̄ reddit sibi p̄sonā
sic enī iste terminus chimera sup-
ponit huic verbo currit in hac p̄-
pōne chimera currit. S; apud
logicū sup̄pō b̄r p̄pē de s̄bcto ⁊ p̄-
to p̄pōnis ⁊ etiā aliq̄n min⁹ p̄pē
termini aliq̄ sūt ptes s̄bctorū et
p̄torū p̄cedūt sup̄pōnē. Est aut̄
sup̄pō pvt accipit̄ accepto t̄mini
in p̄pōne p̄ aliquo vel aliqb⁹ quo
demonstrato vel qb⁹ demonstrat̄ p̄
ista p̄nomia hoc vel hec vel equa-
lentia ille termin⁹ vere affirmat̄
de isto p̄nomie mediāte copula
illi⁹ p̄pōnis. Verbi grā in hac
p̄pōe/equ⁹ currit. iste t̄min⁹ equ⁹
sup̄pōit p̄ om̄i eq̄ q̄ ē. q̄a q̄cūq̄ d̄
mōstrato cēt̄ver⁹ dicēf h̄ ē equus

⁊ i ista ppōe equ⁹ cucurrit eq⁹ sup
 pōit p oī eq⁹ q̄ evl q̄ fuit. q̄a de oī
 tñ si demōstrē vey. eēt dicē hī ē
 vel fuit equ⁹. ⁊ sīlr de futuro. Di
 co aut̄ dīstīctīue evl fuit. q̄a licz
 verbū pteritvū futuri tps apliet
 supponē ad pteritavū ad futura.
 tñ nō tollit supponere p pntibus
 Sīlr dicēdū ē de posse. Nā iudicā
 equ⁹ pōt ābulare: iste tmin⁹ equ⁹
 suppōit p oī eq⁹ q̄ evl pōt esse: q̄a
 ipō hemōstratovere dicē hic est
 vl pōt eē equ⁹. Itē etiā si tmin⁹
 nō suppōat p vno solo sed p plu
 rib⁹ sīlv dicēdo pplus ē magnus
 iste tmin⁹ pplus suppōit p hīs q̄
 b⁹ demōstrād sīlr eēt vey. dicē hec
 sūt pplus: ⁊ si nō eēt aliq̄ tñ tñc
 iste tmin⁹ p nullo supponeret. vt
 iste tmin⁹ chimera nō suppōit a
 pud logicā. q̄a nihil evl fuit i pōt
 eē qd sit vel fuit vl possit eē chiera
 ⁊ sīlr nec aliq̄ sūt vel fuerūt vl pos
 sūt eē chiera. Quō aut̄ de aut
 aī. aut ātichrist⁹ possūt demōstra
 ri dictū ē sufficiēter in sūmulis.

Notandū ē qd tmin⁹ dr dupl̄r
 suppōere: scz psonāl̄r vl matīāl̄r
 Et nō curo sicut hec diuīso fuerit
 positavbis pps vel nō. nomīa ei
 sīgnt ad placitū. Vnde solū curo
 oñdere qd ibi debem⁹ intelligere
 p istos tminos psonāl̄r ⁊ matīāl̄r.
 dico q̄ sicut in sūmulis magis di
 ctū ē qd tmin⁹ vel vox q̄cūq̄ poni
 bilis i ppōe suppōit matīāl̄r si in
 ppōne nō capiat pvlis ei⁹ sīgntis
 vl pvlto ei⁹ sīgntis. s3 p seipavū si
 bi pñli. vt amo ēverbū. ⁊ talis vox

amo ēverbū. Sīlr hō ē species. et
 tñs tmin⁹ hō ē spēs. sīlr hō currit
 ē oīo. ⁊ tñs vox vl etiā tñs pcept⁹
 hō currit ē oīo. sīlr ba ē vox nō si
 gnificatīa. sīlr si ē pūctio. ego ē
 pnomē. ⁊c. ⁊ si mō supponēduz ē
 supponit sepe oīones infinitiui
 modi. vt hoīem legē ēvey. ⁊ sup
 ponit tñs oīo nō p se neq̄ p pñli
 s3 p ppōne sīli q̄tū ad sbctm pñtū
 ⁊ coplāz exceptavariatiōe sbcti ⁊
 pñti penes noiatiū ⁊ accusatiū
 ⁊ variatiōē vbi penes infinitim ⁊
 indicatim mōm vt fortē currē ē
 vey. fortē currere ē affīratīa p
 pō. ⁊ tñs ppō sortes currit ēvav
 affīratīa. Aliqñ aut̄ tñs oīo sup
 pōit pñāl̄r ⁊ capīf sīgntie siue sup
 ponat siue nō. vt si dico hoīez eē
 albū ē hoīez eē coloratuz. secare
 ē agere. secari ē agi siue pati ⁊ tē
 sīgnt inde idē sicut alibi declaravi
 hec oīno secare ē agere: sicut ista
 secans ē agēs. ⁊ hec oīo hoīez eē
 albū ē hoīez eē coloratū. Et vniū
 saliter sicut vñ ē dicē gñare ē ge
 nerās: ita gñari ē qd gñat eē al
 bñ ē albū. ⁊ sic de aliis. Vñ etiā
 sic sīgnt. idē vl eadē chiera ⁊ esse
 chiera. s3 qd tmin⁹ p nullo suppōit
 iō nō ē vñ dicē chiera eē echie
 ra sicut neq̄ ēvñ dicē qd chime
 ra ē chimera:

Vñc q̄ solūf sophisma
 ta pñ qd nōvz pcess⁹ argu
 metatiōis vbi mutat sup
 pō tmini de matīali i pñālē seu
 sīgntiā. Sic ei dr ad pñū sophis
 ma dīstīnguendo qd hec oīo den

esse iniustū in dicto sophismate
potest capi materialiter: et sic sup
ponit pro tali propositione/ deus
est iniustus. et sic conceditur. q
deum esse iniustum est propo
sio falsa/ et impossibilis negan
da et heretica. Id est reddens ho
minem hereticum: qui eam perti
naciter assereret.

Alio modo capitur sensiti
ue: et tunc in secundo sophisma
te/ hec vox deum esse iniustum:
licet apud grāmaticum habeat
suppositionem: tamen non habet
propt̃ logicus intendit de suppo
sitione: quia nihil est/ deum es
se iniustum. cuz deus iniustus ni
hil sit. Ideo si hec est falsa/ de
um esse iniustum est negandum
sicut ratio hec bene arguebat.

Rātio ad secūdū sophisma.

D secūdū: Nego q tu sis
asinus. et quando dicitur
te esse asinum. est a te ne
gandum. Concedo si hoc subie
ctum/ te esse asinum suppoat ma
terialiter. quia sic est vna propo
sio falsa: sed si capiatur figitiue
tunc te esse asinum nihil est. Ide
o nec negandum nec conceden
dum.

Ad aliam obiectionem di
co similiter. q nullus potest di
cere te esse asinum: si hec oratio/
te esse asinum sumatur iensitiue
sed si sumatur materialiter: tunc
aliquis bene dicit te esse asinum

et dicit istam propositionē/ tu es
asinus: que est falsa. Sed
tunc quando dicitur quicumq; di
cit te esse asinum: dicit te esse a
liquid. nego istam: quia sensus ē
loquendo materialiter q quicuz
q; dicit istam propositionē/ tu es
asinus: ipse dicit istā/ tu es aliqd.
et hoc est falsum. Vel si aliqs
dicat ambas ipse dicit verum in
quantum dicit secundam non in
quantum dicit primam.

Eodem modo ad terciam ob
iectionem. dico enim q null⁹ po
test dicere te esse aīal. loquēdo
sensitiue. quia te esse animal est
tu. et nullus potest dicere te. vel
me vel equum vel bouem Nos
enim non dicimus nisi voces: sed
si loqueris materialiter. hec ē fal
sa/ quicumq; dicit te asinum. di
cit te esse animal. quia possuz di
cere vnam non dicendo alias.

Ad vltimam dicitur. Conce
dendo q dico te esse asinum lo
quendo materialiter: si ego dica
hanc propositionem tu es asinus
Et quando dicitur vltra. vel est si
cut dico. vel aliter q dico. Re
spondeo q illud quod tu dicis ē:
et qualiter tu dicis aliter ē: vbi
etiam/ et quando tu illud dicis:
ibi tunc est. et illud est vna pro
positio falsa. Sed forsan tu in
tendebas querere vtrum est ita i
re significata qualiter tua propo
sitiō significat. Sed tunc de hoc
dictum est in precedenti cap/
tulo.

Rñsio ad tercium sophisma

D tercium sophisma potest responderi q̄ sophisma est falsum. quia propositiones de proprietate sermonis debent intelligi capiendo terminos/vel orationes significatiue.

Tamen potest distingui propter euidentius videre defectum/ scilicet dicendo q̄ sophisma est verum. capiendo istum terminum homo materialiter. et falsum capiendo personaliter/ siue significatiue. Sed forte tu queris que ē contradictoria huius/ homo est species. provt iste terminus homo. supponit materialiter. Ego dico q̄ hec est/ sua contradictoria/ non homo est species: Etiam sumendo li homo materialiter. Sed tu dicis. nonne valet istam/ nullus homo est species?

Dico q̄ imo. capiēdo semper homo materialiter. Id est nullus terminus homo est species. ⁊ trīc est falsa. Nec valebat sua inductio: sed debebas inducere q̄ ille terminus homo non est species: Nec ille alius terminus homo ⁊ sic de alijs: et sic totum esset falsum.

Rñsio ad quartū sophisma

D quartum sophisma dicendum est q̄ illa est falsa scdm suppositionem personalem: genus est in plus siue communius q̄ genus generalissi-

mum: sed scdm suppositionem materiale[m] verum est q̄ ille terminus genus in plus est siue communius q̄ iste terminus generalissimum. Et sic procedunt rationes.

Rñsio ad quintū sophisma.

D vltimum sophisma.

Nego q̄ nomen sit trissillabum: capiēdo illud terminū nomen materialiter.

Et quando tu probas q̄ ille terminus asinus est trissillabum: et est nomen. Istas premissas concedo capiēdo istos terminos trissillabum et nomen personaliter.

Ideo etia[m] bene concederetur q̄ nomen esset trissillabū capiēdo nomen vt prius scilicet personaliter: sed non valet conclusio capiēdo materialiter. quia nomen sic sumebatur in premissis provt ipse erant vere.

Sequitur diuissio personalis ipsius suppositionis vel acceptio[n]is terminorum vel orationum.

Ost diuissionem suppositionis vel acceptio[n]is terminorum vel orationum significatiue et materialiter/ restat alia diuissio personalis seu significatiue in communem et discretam: et communis in confusam et determinatam. ⁊ confusa in distributiuam et non distributiuam. Vnde

etiā pueniunt sophismata ali-
quā habētia obscuritatē in solur-
tiōib⁹. Iō de eis ponūt sophisma-
ta. Et post quīq; p⁹s posita i li ca-
pitulo sit li. Primū sophisma.

Emper fuit aliq; homo.

Probat: qā hodie fuit a-
liq; hō: et heri fuit aliq;
homo. ⁊ sic de singulis aliis t⁹ib⁹
semp fuit aliq; hō. p̄nā patz per
inductionē vel per locū a parti-
bus totius in quātitate; vel in tē-
pore sufficienter enumeratis ad
suū totum. Oppositū arguit
qā nihil qd ē vel fuit genitū; aut
creatum fuit semp: sed omis hō
fuit genitus vel creatus: g nullus
homo fuit semp.

Secundum sophisma.

Liquem asinum omis ho-
movidz. pōito q sint solū
tres homies: scz sortes pla-
to ⁊ iohānes. et q qlibet habeat
vnu asinū qzvidz et q vn⁹ istorū
hominū videat asinum alterius.
Tunc g p3 sophisma. qā aliquēz
asinum sortes videt: aliqūē asinū
plato videt: et etiā aliqūē asinū io-
hānes videt. et nō sūt plures hōi-
nes. g aliqūē asinū omis hōvidz.

Oppositum arguit qā nec istū
asinū omis homo videt nec istū;
nec istū; et non sunt plures asini
g nullū asinū oīs hōvidz. ⁊ li p̄di-
cit sophismati: g sophisma sūm.

Tecium sophisma.

Mnis homo est animal.

Probat: qā li omī homi-
ni puenit diffinitio aīalis.

omis enim homo est substantia
aīata sēsibilis: Sed improbat.
qā ad istā omis homo est aīal se-
quitur sūm. g est falsa. Consequē-
tia tenet. Añs pbat. qā p puer-
sionē sequitur omis homo ē aīal
g omne animal est homo. Et tū
p̄ns ē sūm. Probo g q ista omnis
homo est animal debeat cōuer-
ti in istam omīē aīal ē homo. qā
sicut se habet affirmatiua ad affir-
tiua; ita negatiua ad negatiua;
et ecōuerso: et sicut pticularis ad
pticularē. ita vniuersalis ad vni-
p puenientē pportionē s3 vlis ne-
gatiua puerit in vlez negatiua: g
vlis affirmatiua in vlem affirma-
tiua; ⁊ etiā pticularis affirmatiua cō-
uertit in pticularē affirmatiua: g
similiter vlis in vlem. Et li eti-
am pfirmat. qā potior ē ⁊ maior
virtutis affirmatiua q negatiua ob
li pcludit añ. pmo posteriorū q
demonstratio affirmatiua sit potior
demonstratiōe negatiua: g si vlis ne-
gatiua pōt inferri negatiua ita vlis
affirmatiua pōt iferi vlez affirmatiua;
Itē adhuc ego oñdo; q ad istā
homo ē aīal sequat sūm. qā sequi-
tur: g iste homo ē aīal: p locū a
toto in quātitate ad suam partem.
Et tamen in casu potenciali: ista
esset falsa; ille homo est animal
posito q per istud pronomein il-
le demonstrat lapidem.

Quartum sophisma.

Mnis homo animal non
ē. Probat qā sōrs aīal qd
ē plato n ē: g sōrs aīal nō

est. et similiter plato aial quod ē
 sortes non est: g̃ plato aial nō est
 et sic de aliis: g̃ om̃is homo aial
 non est. Consequētia t̃z. Oppo-
 situm arguitur q̃a ille sunt p̃tra-
 rie om̃is homo aial est/ et ois ho-
 mo aial non est. q̃a sunt ṽls affir-
 matiua. et ṽls negatiua. et t̃n hec
 est vera om̃is homo aial ē: g̃ p̃le-
 gem contrariarū hec est f̃lā/ om̃is
 homo aial non est. Itē equipol-
 lens sua est f̃lā: g̃ ip̃a ē falsa. aīis
 pbatur: q̃a hec est sua egpollens
 nullus homo est aial. q̃a om̃is nō
 et nullus egpollēt.

Ropter ista sophismata re-
 memorandū ē q̃d in sumu-
 lis dictū ē. q̃ terminorū p̃so-
 naliter siue significatiue sū p̃torū
 duplex est suppositio/ sc̃z discreta
 et cōmunis. Deinde cōmunis est
 duplex sc̃z distributiua et non di-
 sributiua. Deinde uō distributi-
 ua siue indefinita est duplex. q̃dā
 determinata: et quedā cōfusa t̃m
 Et h̃ suppono tāq̃ alibi det̃miata

Deinde nota sicut dixi in tra-
 ctatu meo de p̃stis q̃ ad om̃ez p̃-
 positionē de aliquo termino distri-
 buto sequitur p̃positio de illo ter-
 mino non distributo aliis similr
 manentib⁹. sed ad nō distributū
 nō sequitur distributū. verbī grā
 sequit̃ om̃is. g̃ aliq̃s: sed non seq̃t̃
 aliquis: g̃ om̃is. Similr sequit̃ neg-
 atie: n̄l⁹ currit. g̃ aliq̃s n̄ currit.
 sed nō sequit̃ aliq̃s nō currit. g̃ n̄l⁹
 currit. Deinde etiam p̃ vt
 ibidem declarauī nunq̃ ad p̃posi-

tionē de aliquo termino supponen-
 te p̃hase t̃m p̃pter distributionē p̃-
 cedentis termini sequit̃ p̃positio
 de illo termino supponentē det̃-
 minate nisi distributio auferat̃:
 sed si distributio auferat̃ tunc bo-
 na est consequētia. Nō enī sep̃uif
 om̃is homo est aial: g̃ aial ē ois
 hō: s̃z bene sequit̃: g̃ aial ē homo.
 Sed ex suppositione determinata
 bene sequit̃ p̃fusa. est enī p̃na/ a ē
 om̃e b: g̃ om̃e b ē a. Et cause isto-
 rū assignate sunt in illo tractatu.
 Patet g̃ q̃ mutatio supponis nō
 distributiue in distributiua impe-
 dit p̃sequētiāz. Et similr mutatio
 supponis p̃hase t̃m in determinata
 tam: nisi remoueat̃ distributio: q̃
 erat causa p̃fusionis. Et ex his po-
 test faciliter iūderi ad sophisma-

D primū sophisma q̃d erat
 sextū sophisma capituli p̃-
 cederetur si fuisset mund⁹
 eternus/ sicut videtur posuisse ari-
 stoteles q̃ sophisma est verū/ scilicet
 q̃ semp fuit aliquis homo/ sic
 bene probat ratio. Et cum hoc e-
 tiam conceditur q̃ nullus homo
 fuit semper: sicut ratio probat: s̃z
 iste non repugnant. bene cui iste
 repugnant/ nullus homo fuit sēp
 et aliquis homo fuit semp. Sed il-
 la non sequit̃ ad istā semp fuit a/
 liq̃s hō. q̃a mutat̃ suppositio p̃fu-
 sa t̃m i suppositionē determinatāz.

D secundū sophisma dico q̃
 hec est falsa in casu posito/
 aliq̃e alinū om̃is hō vidz.
 Sed hec est vera/ om̃is hō aliq̃e

asinum videt. differunt tamen: quia
in prima iste terminus asinus scilicet
determinatur: et in secunda per se
tamen. et sic inductio non valebat ad
probandum quod ex singularibus non
debet inferri terminus communis di
stributus: nisi per illam distributio
nem profundetur alii termini commu
nes: si sint ibi alii. Et propter hoc e
tiam non valet inductio a parte
predicati sic: homo est sortis. homo est
plato: et sic de singulis: ergo homo est
omnis homo scilicet oportet: concludere
ergo omnis homo est homo.

De tunc sophisma dico quod
hec vera: omnis homo est
aias. Nec ad eam sequitur finis

Nec est bona puerio: omnis homo
est aias: ergo omne aias est homo. quia pro
pter diffinitionem ex illo termino aias non distri
buto: ad ipsum distributum. Nec vero
ista proportio quia cetera non sunt pa
ria. quoniam in puerio est vniuersalis ne
gatiue non mutatur suppositio. aliter
termini. et in puerio est vniuersalis
affirmatiue in vniuersale affirmati
ua mutatur vnus terminus de suppo
sitione non distributa in distributi
ua. Si autem alia persuasio non valet. quia
licet affirmatiua sit potior negatiua
in quantum ex puris affirmatiuis potest
fieri syllogismus: et non ex puris ne
gatiuis. Nulla tamen valet ad concludendum
dum ubi aliquis terminus mutatur et
supponitur non distributa in distribu
ta. Ad ultimam persuasionem di
citur quod non est consequentia for
malis descendendo sub termino
communi distributo ad terminum

singulari nisi ex suppositione quod il
le terminus singularis supponatur
aliquo per quo supponitur ille terminus
communis. Ad quartum sophisma
concedo quod omnis homo aias non est
Et dico quod illa omnis homo aias non est
non est sua contraria. quia non est de predi
cato distributo: imo ille due sunt
vere. oportet enim quod contrariarum ne
gatiua sit tamen de subiecto quod de predi
cato distributo. imo iste sunt contrarie
omnis homo aias est: et omnis homo non
aias est. Sed tu dices cum
ista sit vniuersalis negatiua: omnis
homo aias non est: des ergo vnus affir
matiuam que est sibi contraria: Re
spondeo quod nulla est sibi contraria
nisi forte ista esset sibi contraria: omnis
homo omne aias est. oportet enim in
vna contrariarum predicatione esse distribu
tum. Sed nec dico quod hec sit ve
re contraria. quia non est de eodem predi
cato: propter quod signum a parte pre
dicati positum est de integritate predi
cati. Similiter dico quod ille non est pollens
omne aias non est: et nullus homo aias
est. propter hoc quod si aias erat
in vna distributio. et in alia non
sic finis tunc capitulum.

Quartum capitulum.

Vartum capitulum erit
de appellationibus. et fi
ent aliqua sophismata.

Primum sophisma.

Ortes et albus sunt idem po
sito quod sortes hodie est al
bus: et cras non erit albus

sed niger. Probat^{ur} g̃ sic. demō-
strato sorte verū ē dicere hoc est
sortes: et hoc idem ē albū. g̃ idez
est sortes et album. ⁊ pueriendo
segtur g̃ sotes et album sunt idē
⁊ hoc erat sophisma. Oppositū
arguit: quia illa non sunt idez. q̃
rum vnuz manebit cras altero n̄
manēte. sed cras manebit sortes
et non manebit albus: g̃ alb⁹ rē.
Vel sic q̃dū erit fors: tā diu erit
omē qd̄ est idez qd̄ est sortes: sed
cras erit sortes: et non erit albus
g̃ non ē idem sortes et albus.

Item non magis sunt idez sor-
tes et albus q̃ actio et passio v̄ q̃
motus et tempus: sed in scio phi-
sicoz dicit q̃ neq; doctio euz do-
ctrina: neq; actio cā passiōe idez
est proprie: s; cui insunt illud est
motus. Et in q̃rto etiā ipse cōclu-
dit dicēs q̃ ergo nec motus: nec
sine motu est: tempus manifestū
est. Itē non min⁹ differt sortes ab
albo: q̃ socrates a seipso faciēte a
liquid: vel quiescēte. sed porphiri-
us dicit socratē differe ab ipso fa-
ciēte aliqd v̄ quiescēte: g̃ rē. Itē
forti accidit esse albū. idē non ac-
cidit sibi ipsi: g̃ rē.

Secundū sophisma.

V hodie pmedisti crudū
pōito q̃ heri emisti frustū
carnis crudū et hodie cō-
medisti: sed tu heri emisti crudū
g̃ hodie cōmedisti crudū. Con-
tra: quia quicqd̄ hodie pmedis tu
pmedis illud bene coctū p casū
g̃ non crudū. Terciū sophisma.

Album erit nigrum po-
sito casu q̃ hoc lignum
sit modo album: et cras
erit nigrum. tunc arguitur sic ex
positorie hoc lignum erit nigrū:
et hoc lignum est album: g̃ albi
erit nigrum. Oppositū arguit
q̃ propositio de futuro non ē ve-
ra: quia nunq̃ propositio de presē-
ti sibi correspondēs erit vera. ver-
bi gracia: Si hec est vera antichri-
stus p̄dicabit: sequit q̃ hec aliqñ
erit vera antichristus predicat.
Similiter hec non est vera aristo-
disputauit: nisi quia aliquādo fu-
it verū dicere: aristoteles dispu-
tat: et sic de aliis: sed nunq̃ fuit
verum dicere album ē nigrum.
vnq̃ hoc erit verum dicere: g̃ nec
album ē nigrum: nec album fuit
nigrum. Similiter ē de isto so-
phismate: album potest esse ni-
grum. Arguitur enim q̃ lit verū
q̃ hoc lignum potest esse nigrū:
ex quo cras erit nigrum. sed hoc
lignum est album: g̃ album po-
test esse nigrum. Contra. q̃a
possibili posito in esse nullum se-
quitur impossibile: sed segtur im-
possibile: ponendo q̃ album est
nigrum: ergo non est verū q̃ al-
bum potest esse nigrum.

Item propositio de impossibi-
li contradicit propositioni de pos-
sibili: et tamen hec est vera im-
possibile est album esse nigrum:
ergo hec est falsa: album est esse
nigrum: que tamen equialet il-
li: album potest esse nigrum.

Quartum sophisma:

Vartuz sophisma: Senex erit puer. Probatur: quia valet istam qui est vel erit senex erit puer. et hoc est verum pro antichristo. Oppositum autem per inductionem. quoniam iste senex non erit puer nec iste: nec iste. et sic de singulis. quia quocumque sene demonstrato falsum est dicere hoc erit puer. Item potest argui sicut arguebatur in precedenti sophisma te tam de fore quam de posse esse.

Quintum sophisma.

Ortes erit curreus cras.

Et patet sophisma. posito quod ipse currat cras. quia curret resoluunt in erit currens si velimus explicare copulam extra predicatum. Oppositum arguitur. quia si propositio de futuro est vera: oportet sicut dictum fuit quod in futuro corresponsdeat propositio de presenti vera: saluato predicato in propria forma licet non subiecto propter hoc quod predicatum semper appellat suam formam: sed nunquam erit verum dicere sortes currit cras: vel hoc currit cras quocumque demonstrato. Similiter esset de isto sophismate: sortes disputauit anno preterito. quia nunquam fuit verum dicere sortes disputat anno preterito.

Sextum sophisma:

Govidi petrum et robertum posito quod heri viderim petrum: et ante heri robertum Et tunc apparet sophisma per calum. In oppositum arguitur. quia

posito quod nunquam vidi eos simul. tunc nunquam fuit verum de presenti dicere: ego video petrum et robertum Eodem modo est de isto sophismate. Ego videbo omne astrum. posito quod ego morabor sub equinoctiali. Sophisma probatur per inductionem in omni astra. quodcumque enim astrum quod non videbo in estate: illud videbo in hieme et e converso: ergo etc. Oppositum arguitur. ne prius quia nunquam erit verum dicere: ego videbo omne astrum.

Ropter huiusmodi sophisma. tum solutiones: dicenda sunt aliqua pauca de appellationibus. et ampliora requirenda sunt in expositione sumularum.

Primum notabile. Primo enim sciendum est quod tres innatus per aliquo supponere dicunt appellare omne illud quod ipse significat vel per significat preter illud per quo supponit: nisi restringat ut alibi dictum est. verbi gratia albus supponens pro homine appellat albedinem: et magnam magnitudinem. et pater generationem preteritam: et alium quem pater genuit. et distans appellat illud a quo distat et distationem mediam per quam distat. et eius alicubi supponens pro sorte appellat locum et sic de aliis.

Secunda notabile. Secundo Notandum est quod terminus appellat illud quod appellat per modum adiacentis aliquo modo: vel per modum non adiacentis ad illud pro quo supponit vel est natus suppo

nere. Dico per modum adiacen-
tis/si appellat illud positue. Di-
co per modum non adiacentis/si ap-
pellat illud priuatiue: vt albu ap-
pellat albedine positue tanq inhe-
rentem ei qd est albu: et pater ge-
neratione precedentem tanq qua-
genit: et aliu tanq quem genuit. et
diues appellat bona exteriora tanq
que ille qui est diues possidet. S3
cecū supponēs pro oculo appellat
visum priuatiue per modum non
adiacentis illi oculo. et paup ap-
pellat bona exteriora p modum nō
ibi adiacenti sed tanq non possi-
dens ea.

Tercio notādū est q fm di-
uersos modos positiuos adiacen-
tie rerum appellatarū ad res pro
quibus terminū supponūt/ pue-
niunt diuersi modi predicādi: vt
in quale/ in quantum/ in quando
in vbi/ in quo modo se habet hoc
ad illud. et c. Ex quibus diuer-
sis modis predicādi sumuntur di-
sa predicamēta. prout debet vide-
ri supra librum predicamentorū
vt isti termini albu/ nigrum cō-
notant circa substantias pro qui-
bus supponunt qualitates/ quib⁹
ille dicuntur tales vt tales. Et isti
termini bicubitū tricubitū quan-
titates quibus sunt mēsurabiles
Et fm alium modum adiacentie
seu habitudinis termini de pre-
dicamento quando. vt hodie vel
cras appellant motum celi circa
ea que dicimus hodie esse/ vel so-
re cras: et sic de aliis.

Quarto notandū est q ter-
mini appellatiui differenter ap-
pellant respectu verbi p̄sentis tē-
poris et de inesse: et respectu verbi
p̄teriti: aut futuri tēporis: aut hu-
ius verbi potest aut possibile.

Quia respectu verbi p̄sentis tē-
poris (si nullus sit termin⁹ ampli-
atiu⁹) termin⁹ appellatiuus siue i
subiecto siue in predicato appel-
lat rem suam tanq de p̄senti ad-
iacentem ei pro quo termin⁹ ē na-
tus supponere: et tanq adiacentē
ei fm modum adiacentie fm quē
appellat eam. Et tunc quibuscūq;
res appellata taliter adiacet ter-
min⁹ ille pro omnib⁹ illis suppoit
et pro nllis aliis. Vnde talis ter-
min⁹ supponēs pro aliquibus nō
soluz cessaret supponere ppter e-
orum corruptionē: vel annihilati-
onē: s3 ppter remotionē rerū ap-
pellatarum vel modi adiacentie.
vt iste termin⁹ calceatus suppoit
pro te: et cessaret supponere pro
te/ si a te auferentur calceamēta.
Sed respectu aliorū verborū/ sub-
iectum et predicatū diuersimode
appellāt. Nam predicatū appel-
lat rem suam pro tpe verbi soluz
q̄tūmcūq; temp⁹ verbi fuerit re-
strictū. Et si pro isto tpe non cor-
respondeat modus adiacentie rei
appellate ei p quo termin⁹ ē nat⁹
supponere non supponit pro illo
q̄uis bene correspōdet mod⁹ ad-
iacentie pro tpe verbi. Verbi grā
si dico sortes heri fuit albus/ iste
terminus albus in ista propōne

non supponit pro sorte: nisi heri albedo ei adiacebat. quis etiam modo ei adiaceat/ et quis autem ei adiaceat. et sic propositio esset falsa: Sed subiectum appellat rem suam indifferenter modo distinctio pro tempore presenti/ et pro tempore verbi. sicut etiam est de suppositione. Vnde hec est vera album fuit heri nigrum: si ei quod heri fuit nunc adiaceat albedo/ licet heri non adiacebat sibi propter quod exponitur. album fuit heri nigrum id est quod est album/ sed quod fuit heri album fuit heri nigrum. et sicut dico de tempore presentis ita dicendum est proportionabiliter de futuro. Et ex istis sequitur unum notabile. quod si in propositione de presenti vel futuro subiectum fuerit appellativum. ut dicendum album erit nigrum non oportet ad id quod talis propositio sit vera quod aliquando (in futuro) propositio de presenti sibi correspondens erit vera. posito ad huc quod in omni tempore futuro sit talis propositio. sic ei correspondens quod illa sit eiusdem subiecti/ et eiusdem prout. quia licet hec sit vera/ album erit nigrum eo quod valet istam veram quod est vel erit album erit nigrum. tamen ista nunc est vera album est nigrum/ licet semper esset formata. sed in reductione propositionis de futuro ad propositionem de presenti: oportet auferre appellationem a subiecto propositionis: et oportet mutare subiectum appellativum in subiectum non appellativum supponens pro eo pro quo supponebat subiectum appellativum: et pro quo

propositio erat vera. ut si illo demonstrato faciamus subiectum illud pronomen hoc/ dicendo hoc est album: tunc enim necesse est si illa de futuro erat vera quod talis de presenti aliquando erit vera. Sed tamen non ita est si de predicato appellativo. ipsum enim in tali reductione debet manere in propria forma/ quantum ad appellationes. Et causa huiusmodi diversitatis inter subiectum et predicatum est: quia sicut dictum fuit/ predicatum appellat rem suam pro tempore verbi de terminata et precise. Ideo veniente tempore pro quo propositio de futuro erat vera: oportet quod res appellata adiaceat. ideo tunc oportet propositionem de presenti esse severam cum illa appellatione. et ideo debet remanere terminus appellativus. sed subiectum non appellabat rem suam precise pro tempore verbi: sed sub distinctione ad presens. et ideo sufficit quod in tempore in quo ponitur propositio de futuro/ res appellata adiaceat ei pro quo supponit subiectum. et si oportet quod adiaceat illo tempore in quo illa de presenti erat vera. et ideo in illa propositione de presenti non debet remanere appellativum. et inde etiam proveniunt cause veritatum istarum propositionum quod album erit quando non erit album. et equus roberti erit: quando non erit equus roberti. Inter terminum equus roberti/ supponit pro equo et appellat robertum pro

modum possidentis illum Et si ē
qđ debemus intelligere per illud
cōmune dictum qđ predicatū ap
pellat suam formam et non sub
iectum hoc enim non est verū de
virtute sermonis. imo semp sub
iectū si sit terminus appellatiū
appellat suam formam. sed ad i
llum sensum ponitur illud dictū
qđ non oportet subiectum appel
lare suam propriam formā de
minate et p̄cise pro tpeverbi. si
bū sit p̄teriti aut futuri tempo
ris: vel etiam si sit hoc verbum po
test vel possibile est esse. Vñ po
nendo inesse p̄dicatū oportet re
manere in propria forma cuius su
a appella iōne: sed non subiectū

Notandū est etiā qđ si subie
ctum non fuerit appellatiuum nō
oportet ipsum mutare in reducē
dō propositionē de p̄terito vel de
futuro vel de possibili ad proposi
tionem de p̄sēti et de inesse: ni
si qđ si fuerit propositio vniuersa
lis oportet qđ fiat reductio ad p
positionem de p̄sēti vel de in
esse vniuersalem: sed sufficit qđ fi
at reductio per singulares. vt licet
hec sit vera: omnis equus morietur
tamen non oportet qđ aliquando
hec sit vera: omnis equus morietur.
sed est vera quia quicumq; equus
p̄sens vlt̄ futurus demonstratur
talis est vera vel erit hoc moritur
vel etiā iste equus moritur.

Sed nunc circa hec dicta sūt
dubitationes: quia hec est vā for
tes curret cras et tū nūq̄ ista erit

vā sortes currit cras. et ista etiā
fuit vā sortes fuit parisi⁹ ano p̄te
rito: tū ista nūq̄ fuit vā: fors est
parisi⁹ ano p̄terito. Si s̄v̄m ē qđ e
govidi iohannē et robertū. posi
to casu qđ iohānē videri heri: ro
bertū aut heri: tū nūq̄ alias. tū in
h̄ casu nūq̄ fuisset v̄m dicere: ego
video iohannē et robertū. Si s̄v̄ e
go possū videre om̄e astrū. tū h̄
nō pōt eē aliquātr vera: ego vide
o om̄e astrū: tū sic de aliis multis
de quib⁹ possūt formari mltā so
phismata Ad istatū instātū
asvidef mihi rōndendū Priō
ad duas p̄mas: quia sicut ī reducē
dō p̄pōem de p̄terito vel de fu
turo ad p̄pōem de p̄sēti auferēda
ē p̄s̄ḡtio p̄titiōis vlt̄ futuriōis ita
auferēda ē oīs dēmiā h̄ p̄titiōis
ē futuriōis ī quacūq; pte p̄pōis
fuerit posita. cuiusmōi sūt ista ter
mini cras/heri/ano p̄tito/quodā
olūm: tū sic de aliis. et p̄ h̄ iā sūt so
luta alia sophismata prius posi
ta. Deinde quātū ad alias du
bitatiōes videf mihi dicendū qđ
ille termin⁹ om̄is nō p̄prie est ap
pellatiū. qā nec ē cathēgoricus.
etiā nō s̄ḡt nec appellat aliquid
ad extra p̄ter s̄ḡtiōes tū appellati
ones t̄miorū cathēgoricorū. S3 so
lū s̄ḡt apō mētē mōm p̄cipiendi
res s̄m quem conceptus illarū
supponit pro illis rebus distribu
tiue. Et sic reducendo illos de
preterito vel de futuro vel de pos
sibili ad illas de p̄sēti vel de
in esse non oportet remanere tā

alia signa distributina siue i subiectis siue in predicatis: sed sufficit ex utraque parte reducere totum per singulares et cōsimiliter etiā de subiectis vel predicatis copulatis. Sufficit enīz reductio de quā libet copulatores seorsum quia copula nihil adextra significat nec appellat. et sic quedam sophismata soluta sunt. Multi tamē dicunt et valde cōmuniter quod in reducendo ad propositionē de presenti et de inesse oportet quod quiddam est post verbum omnino remanere in soli forma. Ideo dicunt hanc esse concedendā iohannē et robertūz vidi: sed non hanc vidi iohannē et robertum. Et similiter cōcedēduz est quod heri ambulavi: et quod cras ambulabo: sed non hec ego ambulavi heri: vel ego ambulabo cras. Nec ista cras erit dies crastina: sed ista cras crastina dies erit et sic per alios. Et uterque modus dicendi est probabilis et difficilis interēptionis. quia forte contraueria est ex diuerso vsu vocū ad placitū. Sed primo per modum magis accepto. Ideo sunt solueda sophismata prius posita in propria forma.

De primūz sophisma dico quod sophisma est vtrum sortes est et albus sunt idē. Sed in ratione prima ad oppositum implicatur difficultates.

Prima est vtrum aliqua diuersa sint idem? Et dico quod sic. quia partes que sunt diuersę abinuicē sunt totum quod est vnum et idem si-

bi ipsi. Sed nulla diuersa sunt sibi eadem sic quod hoc sit idēz quod illud. Secunda dubitatio est posito quod sortes est idem quod albus vtrum hec sit concedenda sortes et albus sunt idē? Et ego grā materię concedo quod sunt aliqua. imo sunt entia: quia sortes est entia: quia est sursum et partes. Sed in non habentibus partes dupliciter. verbi grā. vtrum deus et prima causa sint idē? ego dico quod sic et quod sunt et gubernāt mundū: sed nec sunt aliqua nec sunt entia nec gubernantia mundū: sed sunt aliquod ens gubernās mundum. Pluralis enim numerus significat per verbum ponit ad correspondēduz pluralitati nominū reddentiū personā verbo: et non oporteat illa nomina pro pluribus supponere. Tercia dubitatio. vtrum aliqua sint sibi inuicē eadem: Et videtur quod sic. quia sortes et album sunt sibi inuicē eadem sortes enim est idem albo. et albus idem sorti. Respondeo quod nunquam aliqua sunt sibi inuicē eadem nec vbi argumentū. quia sortes et album sunt aliquid: et non aliquid: nisi per aliquid est aliquid. scilicet totū sue partibus. Sed de hoc dicetur alias inquitū ponit si relatiū sibi inuicē tamen bñ vñ est quod aliquid dicunt vere sibi inuicem idē vñ isti tamen sortes et albus. vel isti tamen de? et prima causa. Dico quod non sunt idē sibi inuicē sed dicunt idē. idē vere dicunt de eis significatiue subptis mediāte si et albo sunt. vbi est dicē sortes et albus

sunt idem. de^o et prima causa sūt
idem. Tunc g^o directe rñdeo ad
rationē qñ dici^r illa non sūt sibi
inui^ce eadem quozvnum mae-
bit cras/ altero non manēte cras
Concedo: et quando dici^r sortes
manebit cras: ⁊ tu dicis nō mae-
bit albū. ꝑcedo. s3 albū manebit
Sist ꝑcedo q ꝑdiu erit sortes/ taz
diu erit omē id qđ est idē qđ fors
et ꝑcedo q cras erit sortes ⁊ etiā
cras erit illud qđ est albū/ sed nō
erit albū. Ad aliā dico q acti-
o et passio sūt idē et etiā motus
et tēp^o sūt iō. et dico q aristote-
les ꝑ hoc q dicebat hec n̄ eē idē
intēdebat solū q hec nomina nō
dicūtur idē. i. vnū nō affirmatur
de altero sñ quiditatiuā ꝑdica-
tionē: sed, sñ denotiatiuā. et h̄ de
bet videri magis in tercio philo-
sophi^o. Ad aliā dicitur q hec ē
falsa de virtute sermonis/ sortes
aliquid faciens differt a se ipso q
escēte. imo etiā nec sortes quie-
scens est aliud q sortes currēs vñ
aliquid faciēs. Sed tale dictū por-
phiriū debet intelligi ad istū sen-
sum q sortes aliter se habet quā
do qescit q se habēret quādo mo-
ueretur. vel saltē non eodem mō
se habet. Ad ultimā dicitur q
capiendo totū significatiōe hec est
flā sorti accidit esse albū. qā idē
est sortes et esse albū. Sed ista ꝑ-
positio ꝑcedit quo ad sēsu suppo-
nis materialis/ s3 ad istū sensū
q h̄ ꝑpositio sortes est alb^o ē vera
ꝑet accidēs. vñ ad istū sensū q h̄

ꝑdicatū albū dici^r de h̄ subie-
cto sortes ꝑ actūs. i. denotiatiue n̄
quiditatiue.

D secundū sophisma dico
q ipm est sñm. Et qñ dici-
tur/ quicqd heri emisti ho-
die ꝑmedisti. forte q hoc posset
negari: quia non solū emi substā-
tias carnis imo etiā accidētia ei
iherētia. et sic emi cruditatē: quā
ego non ꝑmedo. et certū est q in
decoctiōe aliquid de substātia car-
nis expirat et exhallat. Ideo i ca-
su ꝑdicto n̄ quicqd ego emi ꝑme-
do. Sed si maior ꝑcedit tūc mior
etiā est ꝑcedēda quia emi crudū
sed nō sequit ꝑmedo crudū. nec e-
tiā seq^r. g. crudū ꝑmedo. Et cau-
sa est: quia tu ꝑcedis de magis ā
pla suppositiōe vel appellatione
ad minus amplā sine distributio-
ne. et dice^r alias q non est bon^o
ꝑcessus. q ita sit declaro quia i
ista minori ꝑpositione cruduz e-
misti- isti termin^o crudū appellat
cruditatē indifferēter et sub dis-
iūctiōe ꝑ tempe ꝑesēti vel ꝑteri-
to: et in ꝑclusiōe ꝑmedo crudum
cruduz nō appellat cruditatē nisi
ꝑ tpe ꝑesēti. ideo n̄ supponit ꝑ
eo cui pri^o adiacebat erudititas ni-
si ad huc de ꝑesēti adiaceat.

Aliter respōderēt aliqui scilz q
h̄ distributiū quicqd ē distribu-
tim substātie sub quo nō debz su-
mi crudū cū sit p̄nto q̄litat. S3
solutio hec est nō ē sufficiēs. quia
qicqd distribuit ꝑ omni ēte. iō ꝑo-
test sub illa distributiōe sūi omis-

terminus qui p aliquo supponit.
Vñ iste est bon⁹ sillogism⁹? qeqd
est aliqd/illud ē ens: crudū est a-
liquid: g crudū est ens. defectus
g pñe erat ppter causā pdictam.
Sed forti⁹ erit argumētū pōito q
ego emi globū panis rotūdum ⁊
postea mutavi figurā nihil addē-
do ⁊ nihil remouēdo. hī enī ē pos-
sibile pōito q figura non differt
a finito. ⁊ sic totū illū panē pme-
di. tūc sillogism⁹ sit, qeqd emi ē
pmedi. hī ē vā p casuz nec ē istā-
tia que fiebat de crudo. tūc suma-
tur mior q ego emi rotūdū: et
pcludatur igit⁹ pmedi rotūdū qd
est falsū p casū. qā cōmedi aliter
figuratū. et qā illa de pñti nunq
fuit vera. scz pmedo rotunduz.

Est igitur dubitatio. utrū in
hī casu hec ē pcedēda/ pmedi ro-
tundū? videf q sic. quia hec ē ve-
ra/rotunduz pmedi: qā qd fuit ro-
tundū pmedi. igit⁹ silr. i hī casu hec
est vera pmedi rotūdū. pbat cō-
seqntia: qā appellatio adiacebat
p tpe verbi. qā in casu posito illō
fuit rotūdū. Ideo termin⁹ appel-
latiū ita pōt poni a pte pti sicut
a parte subiecti. Credo q pro-
positio nō sit pcedēda: qā licz ap-
pellatio adiacebat p tpe pterito:
nō tñ in illo i quo ego pmedebaz
Oportet enī omēs appellatiōes
pti sil p eodēz tpe adiacere. vt si
dico ego fui pmedēs pomū crūd
parisi⁹. oportet q p eodē tpe ego
essē pmedēs/et pmedēs pomū: ⁊
ipm crudū: et parisi⁹. dico igit⁹ q.

nōvz ista ratio. qeqd emi pmedi
et ego emi rotunduz: igit⁹ pmedi
rotūdū. lz possz pcludi: g rotū-
dū pmedi. vel etiā igit⁹ pmedi il-
lud qd fuit rotūdū.

D terciuz sophisma dicif
q ipm ēverū. Nā vt dictū fuit q
in reducēdo ppōez de pterito vel
de futuro/ de possibili nō oportet
subiectū si sit appellatūz re-
manere in ppria forma. De hī e-
tiā qvltim⁹ arguebat: scz q ipos-
sibile ē albū ēē nigrū. Cōcedo hī
suppositionē materialē. i. hec pro-
positio albū ē. nigrū ē ipossibilis.
lz ex hī nō seqt q hec sit flāvū im-
possibilis/ albū possibile ē ēē nigrū
qm ille ppōes valō drnt Nā vna ē
i sēlu diuisio: et alia i sēlu pposito

D quartū sophisma dicif
q ēvm. necvz inductio. q
a non fit in suppositū nisi p
pñtib⁹. ⁊ debet⁹ cū hī fieri p futu-
ris/ ppter āplatiōez ad futura.
S3 ex ista inductiōe bñ seqt. igit-
tur null⁹ q ē senex erit puer.

D quintuz sophisma dico
q videf mihi ēē distingūē-
dū ad manifestiorē deter-
minatiōez veritatis. Nā hec dictū
o cras pōt. idligi detefinare si ver-
bū erit rōne tps pgnotati: vel hī
pdicatiū currēs. Si igit⁹ intelligat⁹
detefinare temp⁹ verbi: tunc ppō
ēvera. et in reducēdo ad ppōem
de presēti/ auferēda ē illa dictio
cras. Si aut. illa dictio cras pñru-
at cū li currēs: tūc sophisma ē fal-
sū. qā tūc oporteret q illud pñru

saluareſ in ppria forma in redu-
ctione. Sic g de ppetate ſmonis
hec eſſet pcedenda ſoſ erit cras
currēs. ⁊ hec ne gāda ſoſ erit cur-
rēs cras. Et dicēdū ē q hec ſoſ
curret cras d3 reſolui in iſtā ſoſ
erit cras currēs. Et etiā ego cre-
do q ibi h totū/erit cras ſit copu-
la: ⁊ iſte ſol⁹ termin⁹ currēs ſit pre-
dicatū. Siſt dico de iſta ſoſ di-
ſputauit āno pterito d3 reſolui i
iſtā/ſoſ ſuit āno pēto diſputās.
⁊ q h totū/ſuit āno pterito eſt co-
pula propoſitionis.

D ſextū ſophiſma dico q
iplicat duo ſophiſmata. ⁊
videſ mihi q ſophiſmata
ſūt pcedēda. Et viſū ſuit in nota
bilib⁹ quō ſit rñdēdū ad rōnes in
oppoſitū.

Ad huc circa iſtud capitulū
de appellatiōib⁹ pnt moueri aliq
ſophiſmata. Septimū ſophiſt eſt

Ste canis ē pater tu⁹. pba-
tur. qa iſte ē pater: ⁊ ē tu⁹
g ē pater tuus. Siſt demō-

ſtrato monacho nigro. arguiſ q
ſit alb⁹ mōach⁹. qa iſte ē alb⁹ et ē
monach⁹: g ē monach⁹ alb⁹. Et ſi
miſt arguiſ q nō ē niger mona-
chus. qa ipe nō ē niger: imo alb⁹
igiſ ipe nō ē niger monach⁹. per
locū a toto in mō ad ſuū partem
Sic etiā arguerēſ de patre tuo q
ipe nō eſt pater tu⁹. qa ipe nō ē
tu⁹: imo magis ecōſo/ tu es ſu⁹.

Igiſ ipe nō ē pater tu⁹. Octa. ſo.
Lbedo ſortē ē ſilitudo ei⁹ ad
platonē pōito caſu q ſoſ ⁊ plato

ſint albi fm eqles g d⁹ albedis. et
q n ſint ſiſes fm aliā qlitatē q ſ3
albedinē. Dein ei pono q ſoſ cō-
tinue ſit albior: ⁊ plato nō mutat
Tūc pbat ſophiſma. qa ſoſ ē ſi-
milis platoni fm ſilitudiez ei⁹ ad
platonē: ⁊ nō ē ſibi ſiſis niſi fm al-
bediez: g albedo ē ſilitudo ei⁹ ad
platonē. Oppoſitū arguiſ qa pti-
nue albedo ſortē ſit. cū ipe ptiue
ſit albior: ⁊ tū ſilitudo ei⁹ ad pla-
tonē nō ſit intēſior: imo remiſſior
qa ptiue ſoſ ſit min⁹ ſiſis plato-
ni: etia diſſiſis magis: g illa ſiſi-
tudo nō ē illa albedo. Itē nulla qli-
tas ē ad aliqd. cum iſta ſint pnta
diſticta: ſ3 albedo ē qlitas ⁊ ſilitu-
do ē ad aliqd. g rē. Vt arguiſ ſic
nullū abſolutū ē reſpectiuū. ſ3 al-
bedo ē qd abſolutū: ⁊ ſilitudo qd
reſpectiuū: g rē. Propt iſta ſo-
phiſmata ē adhuc notādū de ap-
pellatiōib⁹. q tmi⁹ appellatiū ap-
pellat aliq rē ſuā/ qn ſit ſolitari-
e ſbctmvl pū ppōis: ⁊ qn ptiūgiſ
altē tmi⁹ appellatiō. Si ei ſolita-
rie ſuāſ appllat rē ſuā tāq adia-
cētē rei. p q ſuppōit ⁊ nō altē. S3 ſe-
pe qn ptiūgiſ altē tmi⁹ appllat rē
ſuā p mō adiacētē ei qd ille alter
tmi⁹ appllat. vbi grā. ſi dico ſor-
tes eſt bon⁹/ li bon⁹ appellat boni-
tatē ſortē. S3 ſi dico ſortes eſt bo-
nus clericus/ vel verſificator. tūc
ille terminus bonus appellat bo-
nitatem ſcientie vel artis. et nō bo-
nitatem ſortis. Vel terminus ap-
pellatiū. aliq ex pmaria ipōne
pncipali ipōſit⁹ ē ad appellatō rēz

C. III.

suam. fm aliquē modū appellan-
di quē retinet: si p se fiat subētur
vel predicatū. Sed per additionē
trahit ad aliū mōm appellādi s3
exigentia terminorū adiutorū
verbi grā hoc pronome tuus fm
pncipalē significationē vel impo-
sitionē appellat te tāq rem cuius
illud p quo suppoit est possessio
Sed cū dico tuus pater tūc appē-
lat te tāq illud cui⁹ ē iste pater⁹ p
quo suppoit. Et sic suo mō si dico
tuus dñs. tuus maritus. ⁊ sic d a-
liis. Et tūc ppter tales mutatiōes
in modū appellādi/nō valet pñā
ex termis pñctis ad ipsos diui-
sos: vel ex ipis diuisis ad ipos cō-
iūctos. quia cōiūcti3 flā a fm qd
ad simpliciter: que valerēt/ si non
mutarent modi appellationum:
vnde per h soluti⁹ manifeste pri-
us dicta sophismata.

D septimuz sophisma di-
co q non val3 pñā. iste ca-
nis est pater: et est tuus. g
est pater tuus. quia mutat⁹ appel-
latio huius termini tuus sicut di-
ctū est. Nec etiā val3 ista/ iste est
albus: et est monach⁹: g est mōa-
chus albus. quia pmo alb⁹ appel-
lat albedinē sui corpis. Et postea
appellat albedinē habit⁹ mona-
chalis. Et ppter idē nō v3 ista pfe-
quentia/ monach⁹ nō est niger. g
non est niger monach⁹. Nec val3
propter idē ista de patre tuo. ipe
non est tuus: g non est pater tu⁹.
Nec etiā val3 propter idē3/ tu es
albus fm dētes: g tu es albus. Si

mihi tu es bon⁹ latro: g tu es bo-
nus. ⁊ sic de aliis.

Octauū sophisma dicit⁹
q ēvm. Ad rationem
in oppoitiū pōt rāderi p p
dicta pcedēdo q cōtinue albedo
satis sit intēti⁹. S3 qñ dicit⁹ q si-
militudo sortis nō si intēti⁹/ s3
remissior. Ego nego: sed nō sit si-
militudo intēti⁹ quia mutat⁹ ap-
pellatio hui⁹ termi intēti⁹. Cus
ei ego dico/ si similitudo sit intenti⁹
h predicatū intēti⁹ nō appellat
nisi intensionē seu augmētatiōē
ei⁹ pro quo suppoit similitudo scil3
albedinis. Sed cū dico intēti⁹ sit
similitudo: tunc intēti⁹ appellat q
relative sit maior pueniētia illa-
rū q̄litatū adinuicē. S3 alii nō at-
tēdētes sic ad logicā dicunt nota
bit⁹ q nec albedo intēdi⁹. Nec si
militudo reuertit⁹: s3 ver⁹ ē q in-
tēdi⁹ albū. i. q sit intēsi⁹ albū: ⁊
remittit⁹ sile. i. min⁹ sile. Et tūc si
arguas sic/ sortes sit intēsi⁹ alb⁹
et nō sit intēsi⁹ filis. nō pōt con-
cludi nisi q aliqd qd sit intēsi⁹ al-
bū nō sit intēsi⁹ sile qd nō ē ptra
sophisma. Ad aliā obiectionē
dico q substātie et q̄litates bene
sūt ad aliqd siles v3 dissiles. quia
sortes ē ad aliqd siles v3 dissilis.
imo ad mulea. et albū ē etiā ad
aliqd albū ⁊ sile: ⁊ ad nigr⁹ dissī-
mile. et sile albedo ē ad se ipaz ⁊
adē ⁊ ad aliud diuersa. Sed dico
q tmi devno pto nō sunt de alio
pto. vñ ad istū sensū matiale in-
telligit⁹ q nulla q̄litas ē substāti⁹

avel q̄titas vel ad aliqd. Et ita e
tia pcedo q̄ t̄min⁹ absolut⁹ nō est
respectu⁹. Iō isti t̄mini albedo ⁊
silitudo bñ drūt: s3 tñ supponunt
p eadē re.

Ad huc alie sūt difficultates
de q̄budā modis appellationū p
pter q̄s ponūt alia sophismata et
erit nonū sophisma ptinēs ad h
capitulum. Et ē illud sophisma.

V pgnoscis veniētē. pono
casū q̄ patrē tuū videas
a lōge venire: ita q̄ tu ne
scias discernere an sit pater vñ an
alius. Tūc pbat sic q̄a bñ cogno
scis patrē tuū: ⁊ ille ē: ḡ tu p̄gno
scis veniētē. Itē tu p̄gnoscis illū
qui a te cognoscis s3 veniēs a te p̄
gnoscis: ḡ tu cognoscis veniētē. p
bo minore: q̄a pater tu⁹ a te p̄gno
scis et ille pater tu⁹ ē veniēs: ḡ ve
niens a te p̄gnoscis. Oppositū
arguit q̄a illū p̄gnoscis/ de quo li
querat a te q̄s ē? tu vere dices ne
scio: s3 de illo veniētē tu h̄ dices:
ḡ rē. Decimū sophisma.

V scis denarios in bursa
mea eē pares. pbat: q̄a tu
scis omēz binariū esse pa
rē. ⁊ sic tu scis omia duo eē paria
s3 denarii in bursa mea sūt du
o: ḡ tu scis illos eē pares. Op
positū arguit. posito q̄ tu credas
q̄ in bursa mea nō sit nisi vñ de
narius: et sic tu credis i bursa me
a nō eē denarios pares. Tūc ar
guīt sic. tu nescis illud cui⁹ opposi
tū tu credis (quia oppiniones seu
credulitates oppositorio s3 p̄tra

dictorioz vñ p̄trarioz nō possūt
esse h̄ in eodē intellectu. q̄a sunt
p̄trarie. vt dicis i q̄rto methaphi
sice) sed hec sūt opposita denarii
in bursa mea nō sūt pares et ipi
sūt pares: ⁊ tu credis q̄ nō sūt pa
res: ḡ tu nescis ipsos eē peres. et
sic sophisma fallū.

Vndecimū sophisma.

V credis te esse asinū. p
bat q̄a q̄cūq̄ credit patrē
suū eē asinū: ipse credit es
se fili⁹ asini. ⁊ p p̄ns asin⁹: s3 tu cre
dis p̄rez tuū eē asinū. p̄bo posito
caū q̄ p̄ tuus sit vestit⁹ pelle asi
ni ⁊ delōge videas eū ābulātē su
pra pedes ⁊ man⁹. ita q̄ tu c̄das
q̄ hic sit asin⁹. Tūc arguit p sillo
gismū expositoriū: h̄ tu credis es
se asinū. et h̄ est pater tu⁹. ḡ p̄rez
tuū tu credis esse asinū. Oppo
sitū arguit q̄a tu non credis: mo
tu scis oppositū s3 q̄ tu nō es asi
nus

Duodecimū sophisma

Ortes apparet esse aliud
q̄ ipse ē. pbat p casū p̄di
ctū: s3 q̄ ille pater sit idu
t⁹ pelle asini sit sortes. tūc ad huc
sortes apparet esse asin⁹: ipse nō
est illud sed aliud q̄a homo: ḡ ap
paret eē aliud q̄ est. vel sic omnis
asinus ē aliud q̄ soīs. sed soīs ap
paret eē asin⁹: ḡ apparet eē aliud
q̄ ipse est. Vel sic sortes apparet
eē asin⁹: q̄ ipse n̄ ē, s3 aliud: ḡ rē.
p̄nā videt eē nota. añs p3 q̄a ap
paret eē asin⁹. ⁊ h̄ ipse n̄ ē. Et hoc
iterū cōfirmat q̄a posito q̄ appa
ret eē asin⁹ ⁊ n̄ habeas aliā appa

rentiā. tūc igitur apparz tibi eē ali-
ud. qā apparz eē alin⁹: 7 nō appa-
ret tibi aliud q̄ alin⁹ p̄ causaz qđ
tū nō ē q̄re apparet esse aliud qđ
ip̄e nō ē. 7 p̄ p̄ns apparet eē aliud
q̄ ip̄e est. Oppositū arguit quia
a de qualz re mīdi mīhi oī tēsa e
go iudico q̄ ip̄a ē illud qđ ip̄a est
ḡ nō q̄ ip̄a ē aliud q̄ ip̄a ē. qā ta-
lēs eēnt iudicia p̄traria: q̄ nō p̄nt
sūt stare in eodē intellectū. Iterū
h̄verbū est. s̄m adiacēs pōt resol-
ui in est et ens. sicut currit in est
currēs. Aliter n̄ possēt p̄uerti ta-
les p̄pōnes hō currit/hō est: ḡ si a
liqd apparz eē aliud q̄ est seq̄ q̄
ip̄m apparz eē ens aliud q̄ ē ens
7 sic apparz eē aliud ab ente qđ ē
ip̄ossible. Itē seq̄ sortē possibile
est currere: ḡ hec est possibilis
currit: ḡ pari rōne seq̄. sortes ap-
parz eē aliud q̄ est: ḡ hec ē appa-
rens sōrs est aliud q̄ est. qđ ē ip̄o-
ssibile. Propt̄ ista sophismata
Sciendū ē q̄ ista v̄ba int̄ligo p̄gno-
sco / scio. 7 h̄ mōi de qđ p̄ dicē?
7 p̄icipia / 7 noīna in descendētia
vt̄ it̄elligens / p̄gnosco: it̄lectio
p̄gnatio rē. faciūt i t̄mīs cū qđ p̄
struēt q̄s mōs speciales app̄ta-
tionū. Nā qā eād̄ rez possū p̄gno-
scē s̄m m̄ltas diuersas rōnes: 7 isti
rei s̄m diūsas rōnes. diūsa noīna
ip̄onē ad signādū. Iō thā v̄ba faci-
unt t̄mīs cū qđ p̄struēt appella-
re illis 7 rōnes s̄m q̄s iōnita sunt
noīna ad signādū. 7 n̄ solū res co-
gnitas ad ex̄ sicut faciūt aliā v̄ba
Aliter tū a pte aū 7 a pte p̄. Nā

a pte post illi ē nini appellāt de
termināte 7 p̄cise suas rōnes p̄p̄ia
s̄z a pte aū appellāt eas indr̄ater
sub diffinītiōe ad alias rōnes: qđ
res s̄ḡte p̄nt s̄ḡri et int̄ligi.
Propter qđ ista p̄pō nō est v̄a (co-
gnosco venientē) p̄prie loq̄ndo:
nisi p̄gnosca tū s̄m eā rōnem s̄m
quā dicis veniens: licz p̄gnosco
bū s̄m alias rōnes. 7 lic̄ n̄ seq̄ co-
gnosco sortes: 7 est veniens: ḡ co-
gnosco venientē: qā l̄z p̄gnosca il-
lū s̄m illā rōne s̄z quā dicis sor-
tes: tū n̄ p̄gnosco ip̄m s̄m illā ra-
tionē s̄m quā orveniens. s̄z a pte
s̄b̄ti b̄n̄ seq̄. sortes p̄gnosco. 7 sor-
tes est veniens: ḡ venientē p̄gno-
sco. Vñ etiā sic dicim⁹ q̄vīl⁹ co-
gnoscat 7 iudicat albū: s̄z n̄ dulce:
s̄z sit idem albū 7 dulce: s̄z tū dul-
ce iudicat 7 p̄gnoscat. vt̄ patz p̄
loq̄ismū exp̄ositoriū. Nā h̄ albū
iudicat: 7 ip̄z est dulce: igit̄ dul-
ce iudicat. Nō ḡ seq̄ venientē co-
gnosco: ḡ p̄gnosco venientē. imo
est possibile q̄ ignorō venientē.
Sed bene seq̄ cognosco venien-
tem: ḡ venientē p̄gnosco. sicut
nim̄ in aliis appellationibus nō
sequebatur. album erit: ḡ erit al-
bum: sed bene econuerso. erit al-
bum: ḡ album erit. Postea no-
tandum est. q̄ noīna imponim⁹
ad significandum medianib⁹ ra-
tionibus. quibus res int̄ligim⁹
Ideo etiā istud verbum / signifi-
co tales facit appellationes sicut
int̄ligo vel cognosco. Et ita etiā
hoc verbum apparet. Et hec v̄t

ba scio/ opinor/puto/credo/ &c.
Preterea etiā quia appeti us no
stri sunt in nobis mediante pgni
tione. Ideo sequit̃ q̃ similes appl
lationes faciunt nobis ista verba
scilicet volo/ appeto/ & desidero. Et
adhuc etiā quia sub aliquib⁹ con
ceptibus facimus nostras promif
siones & obligationes: sequitur q̃
etiā ista verba/ debeo/ promit
to/ obligo &c. Et alii tñi ex ipis
descendentes fac ant huiusmodi
appellationes. Sed iterū notā
dū est q̃ dñtia est inter ista vba
intelligo/ cognosco. & huiusmodi
ex vna parte. & ista verba scio/ cre
do & huiusmōi ex alia parte. quia
fm pceptus simplices et incōple
xos possum⁹ res cognoscere. itel
ligere. apprehendere. sed nō p̃tin
git q̃ sciamus res: nisi fm concep
tus pplexos vel credamus ve o
pinemur. Idō illa verba/ scio/ opi
nor/ &c. faciūt appellare non solū
scōmrōnes simplices. sed etiā cō
plexas. et ideo non est ppria seu
perfecta locutio q̃ ego scio ṽl opi
nor hoīem aut lapidem: sed oport
et dicere q̃ ego scio hoīez esse a
nimal. et opinor lapidez esse du
rum. vel econuerso. hominem ef
se animal scio et lapidez esse du
rum opinor. vel per modum diui
sionis/ q̃ hominem scio esse ani
mal. et lapidem opinor esse du
rum. Nos tamen admittimus il
lum modū loquendi q̃ de hoīe
ṽl o lapide habem⁹ scientiā qui n̄
est ver⁹ nisi q̃a de eo habem⁹ sciē

tiā q̃ est aīal ant risibilis aut du
rus & sic de aliis p̃t. s. Modo igit̃
tur si totū dictum sequatur ita
verba (vt dicendo/ scio isoschelem
habere tres angulos equales du
obus rectis) oportet si sit ppositio
vera: q̃ ista scientia sit s̃m istaz
ppositionem isoscheles habz tres
angulos &c. Vnde non sequit̃ sci
o omnez trianguluz habere tres.
isoscheles est triāgulus: ḡ scio iso
schelem habere tres. Nec miruz.
q̃a etiā nō sequit̃. necesse est om
nem asinū esse aīal brunellus est
asinus: ḡ necesse est brunellū esse
aīal: Et aristoteles sag̃ sup̃ficialr
log⁹ de h̄ primo posteorū dicens
q̃ sciens omnez triangulū habere
tres quodāmo scit isoschele vel si
guram in semi circulo. descriptā
habere tres: s̃z simpliciter nō scit
Nō enī actu scit h̄ nisi inducens
minorem sub maiore sciat q̃ iso
cheles est triāgulus: sed scit hec ī
potentia p̃pinqua quia non deest
nisi inducere illā minorem sub il
lū maiore. Tamen illa dicta ari
stotelis nō satisfaciūt argumentū
Quero enim quēstionez diffi
cilem non ponendo in conclusiōe
totū a parte post: sed ponendo s̃b
iectum dicti a parte ante: & p̃tū a
parte post. Verbi gr̃a vtrū sequa
tur/ scio cōm b eē a: ḡ cōm b scio
esse a. ṽl etiā scio omnez triāgulū
habere tres: ḡ oēz triāgulū scio
habere tres? Et de h̄ potest poni
vnū sophisma cum pōib⁹ sophis
ma ub⁹ s̃z tredecimū hui⁹ capituli

Vili. Tredecimū soph
bet sciēs hāc p̄ctionē oīs
triangulus habet tres angulos e-
quales duob⁹ rectis/omēz isoche-
lē scit habere tres angulos eq̄les
duob⁹ rectis. p̄bat q̄a omīs sciēs
istā p̄ctionē ip̄e de omī triāgulo
habet scientiā. s̄ ego suppono: et
tū de nullo triāgulo h̄z sciētā nī-
si q̄ habet tres angulos r̄c. pono
ei q̄ de triāglis nō sciat alias cō-
clusiones: ḡ de omī triāgulo scit
q̄ habet tres angulos: igitur r̄c. tūc
illa p̄ctio erit maior alterius
sillogismi: suq̄ q̄ sumas hec miōr
q̄ omīs isocheles est triangul⁹: t̄
cludet in p̄mo mō p̄me figure/
q̄ de omī isochele ip̄se scit q̄ ha-
bet tres angulos. igit̄ r̄c. Et si si-
gnificat idēz sicut dicere q̄ omēz
isochele scit habere tres. Et re-
uertor ad declarādū q̄ supposui:
sc̄z q̄ q̄libz sciēs hāc p̄ctionē oīs
triāgul⁹ h̄z tres. ip̄e de omī trian-
gulo h̄z sciētā. q̄a q̄ si negaret o-
porteret pari ratiōe dicere q̄ me-
die⁹ de sanitate v̄l egritudine nllā
h̄z sciētā. nec natalis hūis totam
natalē sciētā. s̄ celo mūdo/ v̄l s̄
ḡnitione t̄ corruptiōe nō h̄z aliq̄
sciētā/ vel de aliqb⁹ plantis. Nec
astrolog⁹ de celo t̄ astris. et sic de
aliis: q̄ apparēt omīno absurda.
ḡ p̄cedēdū ē sophisma. Opposi-
tuz arguīt pōito q̄ de lōge vide-
as figurā q̄ est isocheles: sed cre-
dis q̄ sit circul⁹: igit̄ illū isochele
nescis habere tres angulos. imo
credis q̄ nō habeat angulos: igit̄

non omēm isochelez scis habere
tres. Item sciendū q̄ omīa duo
sunt paria/ tu scires denarios in
bursa mea esse pares. sicut alias
arguebas. quod est falsū. q̄a si q̄-
ratur tibi an sint pares? tu dices
ego nescio. Itē ex hac p̄positione
scita/ omīs triangul⁹ habz tres ad
p̄cludenduz q̄ omīs isocheles h̄z
tres. requirit̄ ista minor p̄positio
q̄ omīs isocheles est triangulus.
modo non oportet q̄ ex scientiā
maioris sine minore sciatur con-
clusio: igit̄ non oportet q̄ sciēs de
omni triangulo q̄ habet tres sci-
at hoc de omni isochele.

Tota difficultas videtur stare
in hoc: vtrum sequat̄/ scio omēm
trianguluz habere tres: ḡ de omī
triangulo habeo scientiā: scilicet
q̄ habeat tres? Vnde p̄pter hanc
difficultatē dixerūt quidaz q̄ de
solis p̄clusionibus demonstrat̄ ha-
bemus sciētā: t̄ non de reb⁹ aliis
vt nec de lapidibus aialib⁹. t̄ sic
de aliis. Alii dicunt q̄ non de
omni triangulo habeo scientiā: s̄
ego habeo scientiā de omni tri-
angulo ad quod non sequitur de
isochele. quia mutatur ratio ap-
pellata a parte post. Sed vide-
tur hec responsio duravale quia
a sequeretur q̄ de nullo triangu-
lo haberem scientiā. qui qua ra-
tione de aliquo: eadem ratiōe de
omni. Ideo de omni vel nullo. et
tūc etiā pari ratiōe sequerē q̄ h̄
hēre sciētā de deo de celo de a-
nimalib⁹ de sanitate v̄l egritudine

tamen de celo nullam habere sci-
entiam: nec de deo nec de anima-
libus nec medicus de sanitate vel
egritudine haberet scientiam. Et
si apparet duxi pcedere. et tamē
ista opinio habebat apparenciā:
quia ex modalī cōposita non vide-
tur sequi diuisa. Verbi grā non
sequitur: necesse est omnem asinum
esse animal: quia asinus
necesse est esse animal: quia ari-
stoteles concederet primā et ne-
garet secundā. eo q̄ omnis asinus
potest non esse et per p̄ns non ē
animal. Itē non sequitur: possi-
bile ē omne ens esse deum: ergo
omne ens possibile est esse deus
quia prima est vera. Sic enim an-
te erat mundi creationē: et sic ef-
fet si deus annihilaret omnē crea-
turā: et tamē secūda esset falsa: q̄
a creaturam non possibile est ē
deum: igitur h̄c videtur q̄ nō de-
beat sequi: scio omne b esse a: q̄
omne b scio esse a. vel etiam scio
omne triangulum habere tres. q̄
omne triangulū scio habere tres

Sed potest dici q̄ non est simi-
le de omnib⁹ speciebus modalib⁹. I-
tem enim non sequitur in omnibus: ta-
men nihil prohibet sequi in aliq̄-
bus. Verbi gracia. sequitur verum
est omne b esse a. q̄ oē b v̄m ē ē a
Iō videtur adhuc p̄babile q̄ sequitur.
scio oēs triagulū h̄re tres: q̄ oī
figura triangulari scio q̄ h̄ tres
v̄l etiā q̄ oēs triangulū scio habe-
re tres. Sed tunc r̄r ad ra-
tiones in oppositum. Ad

primā dico q̄ de eadē re possem
dubitare s̄m v̄nā p̄pōsitiōē: et habe-
reverā sciētīā s̄m aliā p̄pōsitiōē. v̄l
de quatuor elemētis scio vere q̄
sūt corruptibilia et dubito an re-
maneāt i mixto. Ita etiā si video
mulam: quā puto esse equāz pre-
gnatē. tūc de ista bestia habeo ve-
ram scientiam q̄ ipsa est sterilis
per istam p̄pōsitiōē scitam a me
omnis mula ē steriliis. Et cum si
d̄ ipsa h̄cō flāz credulitatē s̄z istā
p̄pōsitiōē: hec bestia ē pregnans. et
ita etiam de isto isochele habeo
veram scientiā q̄ h̄z tres angulos
s̄m istam p̄pōsitiōē: omnis tri-
angulus habet tres: tamē cum hoc
de eo habebam falsā existima-
tionem s̄m hanc p̄pōsitiōē: hec
figura ē circulus.

Ad alia p̄pōsitiōē dico q̄ dena-
rios in bursa scis esse pares. non
tū s̄m istam p̄pōsitiōē: denarii
in bursa mea sunt pares s̄m istā
omnia duo sunt paria.

Ad aliam p̄pōsitiōē dico q̄ sequi-
tur si scio omne triangulum habere
tres q̄ ego per hoc omne isochele-
lem scio habere tres. sed nō se-
quitur q̄ scio omnem isochelem ha-
bere tres

Decimū quartū sophisma.

Ortes astrologus scit aliq̄
astra esse supra emisperiū n̄m.
Probat: quia astrolog⁹ bonus
cuiusmodi pono esse sortem scit
q̄ quodlibet emisperiū ē medi-
etas celi continēs multitudinem
astrorum: q̄ ipse facilius conclu-

dicitur quod multa sunt astra supra nostrum emispherium. Oppositum arguitur ponendo casum quod ille solus sit in carcere obscuro ita quod nesciat an sit dies vel nox et ita nescit que pars celi est supra emispherium nostrum. Tunc arguitur sic, si sortes sciat aliquod astrum esse supra emispherium nostrum legem quod ipse de aliquibus astris haberet scientiam, quod sunt supra emispherium nostrum pater est finis ergo et ans. Falsitas patris probatur quia non scit solus esse supra nostrum emispherium. imo dubitat an sit superius vel inferius positum est in casu: et sic de luna vel non scit quod sit supra nec de stellis arietis. nec de stellarum libre et sic de aliis: ergo de nullis scit quod sint supra emispherium nostrum. et hoc contradicit illi patri. ergo illud patris erat finis. Et tunc probatur contra per hoc quod in septimo vel aliquo sophismate dicebatur scilicet quod sequitur scio omne b esse a. ergo omne b scio esse a: igitur ita sequitur scio aliquod b esse a: ergo aliquod b scio esse a. Igitur finaliter si scio aliqua astra esse supra nostrum emispherium: sequitur quod de aliquibus scio quod sunt supra. etc.

Item vel de omnibus astris scit quod sunt supra vel de nullis. quia nomena gis scit de istis quam de aliis: imo de omnibus eque dubitat: Sed non potest dici quod de omnibus ipse scit quod sint supra. quia ipse sciret finis impossibile ergo de nullis scit quod sint supra. Et ex hoc videtur sequi quod non sciat istam propositionem scilicet quod aliquod astrum sit supra emispherium nostrum. vel oportet dicere quod per scientiam propositionum naturalium vel medicinalium nullam de rebus ad extra

naturalibus: aut medicinalibus habere scientiam: quod dicere prius reputabat esse durum.

Ad hoc sophisma sicut ad precedens videtur mihi esse dicendum quod tota eius difficultas consistit in hoc. utrum sequitur scio aliquod astrum esse supra emispherium nostrum: ergo aliquod astrum scio esse supra emispherium nostrum. Et est simile sicut de aliquo contradictione posita de qua nescio quod pars est vera utrum sequatur huius contradictionis scio alteram partem esse veram: ergo huius contradictionis alteram partem scio esse veram vel etiam de altera parte hoc contradictionis habeo scientiam quod est vera: Et putatur quod sit bona contra et sic procederet sophisma: scilicet quod sortes scit aliqua astra esse supra nostrum emispherium et quod etiam aliqua astra ipse scit esse supra nostrum emispherium. Et sicut quod illius contradictionis scit alteram partem esse veram et quod alteram partem contradictionis ipse scit esse veram. Et tunc respondetur ad rationes in oppositum per quas arguebatur quod sortes nullum astrum scit esse supra nostrum emispherium: et quod neutram partem illius contradictionis scit esse veram. quia nec solem scit esse supra terram nec lunam: et sic de aliis. Ego nego inductionem imo illa astra quod sunt supra terram ipse scit esse supra terram. Verbi gratia quando stelle arietis sunt supra terram ipse de illis scit quod sunt supra terram: et hoc non scit finis istam propositionem stelle arietis sunt supra terram: sed hoc scit finis istam propositionem ariete stelle sunt supra terram. Sicut

alterā partē illius cōtradictoris
scio esse veram: et aliā scio eē fal-
sam. Et si affirmatiua est vera et
negatiua falsā: tūc affirmatiua scio
esse verā et negatiua falsā. S3 n̄
fm istā ppōē affirmatiua est vera
et negatiua flā. imo dubito de ill
sed fm istā ppōem vna ps ptra-
dictōis est vera ⁊ alia falsa. Ad
aliā dico q̄ nec de om̄ibus scit
q̄ sūt supra nec de nullis: sed
de illis que sūt supra scit q̄ sūt
supra. et de aliis scit q̄ non sūt
supra. Nō tñ fm istā ppōem hec
sūt sup̄ et hec sūt infra: s3 fm istā
aliq̄ sūt supra et aliq̄ infra. Et si
querat̄ utrū de sole ipse scit q̄ sit
supra? dicat̄ q̄ sic. si sol est supra.
Sed si non: nō iō pcedo q̄ licet de
sole sciat q̄ est sup̄: tñ nescit d̄ so-
le an sit supra. Den̄ etiā solue-
da sūt alia sophismata ex dictis
dudū mota et nō soluta.

D illud sophisma qd̄ fuit
nonū huius capituli dico
q̄ in casu pōito sophisma
est verum scilz tu cognoscis veni-
entē tu enim cognoscis fm rōem
fm quam dicitur veniens. cum vi-
des eum venire. Et quando argu-
itur contra quia si querat̄ a te q̄s
est ille tu dices nescio. Dico q̄
ego bene sciā respondere q̄ ille ē
aliquid. quia ille est substantia vel
etiā forte est animal et homo.
sed nescio bene respondere an sit
fortes vel plā o. quia non cogno-
sco eum fm illam propositionē
hoc est fortes vel hoc est pater me

us. Sed ego scio bene dicere hoc
est veniens. quia eū cognosco fm
istam propositionem hoc est veni-
ens. Sed iterum ponatur casus
q̄ ille veniat et non videas eum ve-
nire nec aliquid conideres de ve-
tura eius: vtruz igit̄ tu pgnos-
cis venientē? Dico q̄ non: licet ve-
nientē cognosco. Nec valet argu-
mentū tu cognoscis patrē tuum.
et sic de aliis. quia mutatio ē ra-
tionis appellate a parte post. S3
tunc aliā ratio posset fieri diffi-
cilior sic. tu cognoscis illum qui
a te cognoscitur: sed veniens a te
pgnoscur. igitur tu cognoscis ve-
nientem. Ego concedo maiorem
minorem. Et ego nego consequē-
tiam. Debet enim inferri: ḡ veni-
entem cognoscis vel debet infer-
ri: ḡ tu cognoscis illum qui est ve-
niens. Vnde nota q̄ ista vlti-
tima propositio scilicet tu cogno-
scis illum qui est veniens est ipo-
thetica. Ideo hoc verbum cogno-
sco quod est in prima categori-
ca non operatur appellationē su-
pra istum terminum veniēs. qui
est in secūda categorica. ita q̄
non cogit ipsum ad appellandū
precise suam rationem. Sicut e-
go dicerem q̄ hec ē vera at̄ t̄hri-
stus p̄dicabit: tñ hec ē flā at̄ t̄hri-
stus ē qui p̄dicabit. q̄a i p̄ma q̄e-
rat categorica illō vbi p̄dicabit
opaf sup̄ at̄ t̄hristū. faciēdo ipm
suppōere p̄ futuro. In secūda aut̄
q̄ ē ipotetica nō opaf super euz
quia est in alia categorica

D secunduz sophisma re-
spondeo q̄ sophisma ē fal-
sum. Nam tu nescis dena-
rios in bursa mea esse pares/ tñ
cōcedo q̄ denarios in bursa me-
a scis esse pares per istam pposi-
tionem a te scitam q̄ omnia du-
o sunt paria. Nec valet argumen-
tum ad concludēduz q̄ tu scis de-
narios esse pares. quia mutat ap-
pellatio a parte p^o. Et dico q̄ iste
non repugnāt (s3 sunt simul vere)
istos denarios scis esse pares ⁊ e-
os credis esse in pares q̄a hec sci-
entia et hec credulitas sunt s3 di-
uersas ppositiones: s3 ille repugna-
rent scis istos denarios eē pares
et credis eos denarios non eē pa-
res. Et dicitur post de hoc.

D vndecimū sophisma ne-
gatur ipsum. et istam ma-
iorem quicumq̄ credit pa-
tres suos ⁊c. ego possē negare: tñ
in proposito non nocet concedere
eam. et nego istā minores tu cre-
dis patrem tuum esse asinū.

Ad probationem ego cōcedo
casum et concedo totum sillogis-
mum expositorium. Ideo conce-
do q̄ patre meum credo esse asi-
num: sed non sequitur q̄ credopa-
tre meum esse asinū: q̄a patres
credebā eē asinū: s3 non fm hāc
ppōez pater me^o est asin^o: s3 fm
istam hoc est a sinus.

D duodecimuz sophisma
dico q̄ ipsum est falsū. Et
q̄ hec est falsa/ sortes ap-
paret esse aliud q̄ ipse non ē. q̄a

si apparet esse aliqd: etiā ipse est
aliqd. Sed ego bene concedere
istam/ sortes aliqd apparet eē q̄
ipse non est. Et nlr sorts apparz a
liud q̄ ipse ē. Et similiter pcedo q̄
sortes nihil apparet esse asin^o q̄
ipse non est sed aliud. Tunc igif
quādo arguif sic/ sortes apparet
eē asin^o et illud ipse n̄ est s3 aliud
igif apparet esse aliud q̄ ipse est
Cōcedo añs et nego psequentiā
quia rōnes appellate mutāt a p-
post. et tñ etiā cū hoc relatio mu-
tatur sicut añtia. Si eniz dico ap-
paret esse asinus ⁊ nō est illud s3
aliud/ sensus est q̄ non est asin^o
s3 aliud ab asino. Sed si dico/ ap-
paret esse aliquid ⁊ non est illud
sed aliud. sensus est q̄ non ē ali-
quid: sed aliud ab aliquo q̄ ē fal-
sum. Et eodē modo de secūdo ar-
gumēto pcedo pmissas et nego p-
sequentiā. Sed ad terciū argu-
mentū nego istam/ sortes apparz
esse aliquid q̄ ipse non est s3 ali-
ud. **A**d probationez dico q̄
illa pñā non valz/ apparet eē asi-
nus q̄ ipse non est: igif apparz ef-
se aliquid q̄ ipse non ē. S3 vltra
quando dicitur pono q̄ appare-
at tibi esse asin^o ⁊ q̄ nullaz habe-
as aliam apparentiā. Dico q̄ ca-
sus est impossibilis. q̄a illa appa-
rentia est cōplexa. Ideo includit
incomplexas apparentias qua-
rum quelibet est alia ab illa. S3
concedo q̄ nullam habeas appa-
rentiam aliam que non requirāt
ad esse illius. S3 quando dicif vi-

tra hoc apparet esse tibi aliquid
Dico forte q̄ hec est negāda fm
casum positū. quia iā est alia ap
parētia. et fm aliam propositio
nem. alia enim est ppositio q̄ hī
est asinus et q̄ hoc ē aliquid. Et
potest esse apparētia vni⁹ siue ap
parētia alterius. Vnde nō ē du
bium q̄ hoc potest apparere ali
quid. siue hoc qd̄ appareat eē asi
nus. et forte etiā q̄ hoc potest eē
econuerso: si pceptus inferior po
test absolui a supiori. de quo nō
est nūc disputandū. Imo supposi
to q̄ sortes appareat tibi esse asi
nus et esse aliqd: tū quando vltra
oici⁹ q̄ non apparet tibi esse ali
quid aliud q̄ asinus. Ego cōcedo
q̄ non sequit̄ ex dictis apparen
tiis q̄ iterum appareat mihi fm
istam propositionē: videlz/ hoc ē
aliquid aliud q̄ asinus. Sed ex hī
non sequit̄ q̄ apparet tibi eē ali
quid qd̄ ipse nō est. Omnes autez
tales psequētie sunt false. q̄ mu
tant p̄dicata ⁊ rōnes appellate a
parte post Sed non obstantib⁹
omib⁹ p̄dictis adhuc restat alia
disputatio Vtruz hec est possibi
lis/ aliquid apparet tibi eē aliqd
qd̄ ipz nō est. quis enī fm p̄di
cta hoc nō est possibile de hīs que
sunt sicut ponebat̄ esse: tū proba
bile est q̄ hoc sit possibile de hīs
que non sunt. ponēdo casum q̄ e
gius meus brunellus ē mortu⁹.
adhuc per spēm eius reservata ī
fantasia mea ipse potest mihi ap
parere vel per remēorantiā vel in

somno/ etiā per modū presētis: ⁊
ille brunellus apparet mihi eē a
liquid et tamē illud ipse non est.
quia ipse nihil est. Et ex hoc seq̄
propositū: scilz q̄ ille apparz mi
hi esse aliquid qd̄ ipse nō est. ⁊ vi
detur mihi q̄ ista propositio bru
nellus apparet mihi esse aliquid
quod ipse non ē debz distingui q̄
potest esse vna ipothetica. et valz
istam/ brunellus apparet mihi es
se aliquid: et illud ipse non ē. Et ē
propositio vera. Alio mō pōt in
telligi q̄ sit vna ppositio cathego
rica ita q̄ hoc totū aliquid quod
ipse non est/ ponē⁹ vna p̄tuz ipo
theticū. et tunc esset sens⁹ q̄ bru
nellus apparet fm istam ppositi
onem et pplexionē/ brunellus est
aliquid quod ipse non ē ⁊ hoc est
falsū et impossibile. Et si tu que
ris quis istorū sensuū est magis
de pprietate sermonis? Ego dicā
q̄ refert quō ppositio vocalis pro
ferat̄: ⁊ quō ppositio scripta scri
batur. Nam si pausa pferat̄ et si
cum puncto scribat̄ inter hanc p
positionē brunell⁹ apparet tibi eē
aliquid. et illud residuū quod ipse
non est: tūc ppositio manifeste ē
ipothetica: quia tūc significatur
q̄ hoc totum simul/ quod ipse non
est non sitvnum predicatū. Sed si
ptinue siue pausa aut p̄cto p̄fe
ratur aut scribatur: videt̄ magis
de pprietate sermonis vlt scriptur
re q̄ illa sit categorica ppositio
Vnde sepe in propositionibus
adest talis dubitatio fm quā si nō
d. i.

percipiatur distinctio pmissis fal-
lacia compositionis aut diuisionis.

Adhuc ultimo circa ista ma-
teria ponit quidecimū sophisma
quod est multum difficile videri Et
est istud. Quidecimū sophisma

Debeo tibi equū. vel simi-
liter istud debeo tibi de-
nariū. Et pono casū quod p

bono seruitio quod fecisti mihi pro
miserim tibi vnu bonum equum
Et obligauerim me coram iudice
petenti ad soluendū tibi vnu bonū
equū. tūc igitur apparet manifeste
sophisma. quia pmutiter dicitur
quod omne pmissū cadit in suū debi-
tum. Et quia hoc debeo: donec sol-
uerim illud ad quod soluendū ob-
ligauim me licita obligatiōe: et quia
coram iudice. instat iterum tu posses
agere contra me iuste ad finē sol-
uam tibi equū: quod non posses si
non deberē tibi. Et si sic pono quod e-
mi a te sinapiū p vno denario et non
solui tibi: sequitur quod debeo tibi de-
nariū. Sed oppositū arguitur dif-
ficulter casibus predictis concessis. quia
nihil debeo tibi: quod nec debeo tibi
equū nec denariū. Cōsequētia vi-
detur de se nota. Vnde si coram iu-
dice tu recognosceres me tibi ni-
hil debere: iudex iudicaret me et
se absolutū a debito. Sed ego de-
claro aliter. quia istū equū non tibi
debeo: sed morellū: nec istū: igitur
nullū equū debeo tibi et p pñs ni-
hil debeo tibi: quia non pmissi aliud
quod equū. Sed restat duo probare
Primo ista pñs: sed istū equū sed

morellū non debeo tibi: igitur nullū
equū debeo tibi. Et secundo oportet
probare aliter huius pñs: probo igitur pri-
mo pñs. quia non magis debeo mo-
rellū quam fauellū. quia non magis pmissi
istū quam illū. et equum posse satisfacere
de vno sicut de alio: igitur sequitur si mo-
rellū non debeo tibi ita nec fauellū
Pariter et sic de aliis equis: igitur
nullū equū debeo tibi. et sic patet
illa pñs. Sed tūc ego probabo aliter
quia sicut dicebatur prius non magis de-
beo tibi morellū quam fauellū: igitur
ambos debeo tibi: vel neutrum. Si
neutrum habeo ppositū: sed quod mo-
rellū non debeo tibi. Sed non potest dici
quod ambos debeam: quia non pmissi nisi
vnu. Idem non debeo nisi vnu. et non se-
quitur si debeam vnu quod ego debeam
duos. Item ita bene posset me
obligare tibi in vno equo vel in vno
florensi: si nec habeo actu equū vel
florenū sicut si haberē. quia si tu po-
tēs ad habendū ante terminū solu-
tiōis assignatū. Pono igitur casū quod e-
go non habēs aliquē equū pmissū
tibi equū soluere infra pascha. et
ad hunc me obligo. tūc in isto casu e-
go arguo sicut prius: quia nihil debeo
vel quia equū regis non debeo tibi:
quia nec illū pmissi: nec ad illū sol-
uendū me obligauim: et sic etiā equū
pape non debeo tibi: nec equum
petri: et sic de aliis pariter: igitur
nullum equum debeo tibi. et
tamen nihil aliud debeo tibi nec
promissi: igitur nihil debeo. Istud so-
phisma apparet difficile. Primo
tamen dico quod in casu posito ego

deberem tibi equum. Sed dubi-
tatur utrū deberē tibi morellum
Et dicendū est q̄ nō. ⁊ q̄ etiā p
mittendo tibi equū; ego nō pmi-
si tibi morellū. quia sicut prius di-
cebatur ista verba pmitto debeo
sicut ista vba pgnosco vñ intelligo
faciūt terminos sequētes appel-
lare suas rōnes. ideo nō valz p̄na
mutādo rōnez seu p̄dicatū a par-
te post. imo nec apparet esse bo-
na p̄na descendēdo de specie ad
indivīdua sine distributiōe. Dicē
dū est tñ q̄ bene refert ponere e-
quū a pte añ ⁊ a parte post. q̄a p̄-
dicta verba ppter appellationem
rōnis confundūt quodā mō tmi-
nos sequentes se: ita q̄ nō possit
fieri descensus ad singularia per
propositiōnē disiunctivā. Ver-
bi grā non sequitur/debeo tibi e-
quum: igitur debeo tibi morellū
vel debeo tibi fauellum et sic de
aliis. q̄a quilibet earuz est falsa.
Sed a parte ante terminus n̄ sic
confunditur. ideo licet descende-
re per disiunctivā. Vnde si hec
sit vera/equum debeo tibi. sequi-
tur q̄ vel morellū debeo tibi: vel
fauellū et sic de aliis. Sed tunc cō-
cesso s̄m casum p̄dictuz q̄ hec sit
vera debeo tibi equū: eo q̄ pmi-
si tibi equū et me obligavi preci-
se sub talibus verbis/promitto ti-
bi vñ bonū equū ⁊ recognosco ti-
bi debere vñ bonum equū. du-
bitatio est magna utrū hec sit ve-
ra equi debeo tibi. vel aliquē e-
quū tibi debeo: vel etiā vñ equū

tibi debeo: ⁊ si ē dubita ē vñ; seq̄
debeo tibi equū: q̄ equū tibi de-
beo? Et ad solvēdū istā dubitati-
onē ego suppono q̄ in hac ppōe/
equū tibi debeo; q̄ ista dictio e-
quū nō p̄fundit: sed supponit det̄-
minate. q̄a nulla causa cōiūctiōis
p̄cedit ip̄s. Sicut ego suppono q̄
non appellet determinate ⁊ p̄ci-
se rōem s̄z quā imponit s̄z nomē
equus. q̄a non ponit post illō ver-
bū debeo: sed ante. Ideo illud ver-
bū nō opaf in ip̄m talē appella-
tionē. Deinde etiā ego pono
ac si non sint nec possint esse plu-
res equi q̄ brunell⁹ morellus ⁊ fa-
uellus: ita q̄ si oporteat inducere
inductio sit sufficiēs de istis t̄bus
Id enī puenit in p̄posito: sicut si
infiniti esset vel possēt eē. q̄a licz
infiniti esset. tñ inductio in trib⁹
vel in duob⁹ esset sufficiēs; cū il-
la clausula ⁊ sic de singulis. Tūc
istis suppositis ego pono istā cōclu-
sionē q̄ si hec est vera/equū tibi
debeo. hec etiā disiunctiva est ve-
ra/morellū tibi debeo. vel fauel-
lū tibi debeo: vel brunellū tibi dē-
beo: q̄a sic per disiunctivā licz dē-
scendere sub termino p̄muni sup-
posite determinate ⁊ nō appellēte
p̄cise aliquā rationē. Secundo
concludo q̄ si ista ē vera/equū ti-
bi debeo: oportz vñā istarū tñ eē
vñ q̄ tres sūt iste brunellū tibi dē-
beo. fauellū tibi dēo. morellū ti-
bi dēo: q̄a disiunctia ex eis seq̄bat̄
q̄ non pōt eē vera: nisi aliqua ei⁹
ps sit v̄a. Tercio concludo q̄ si

aliqua istarum est vera: quelz est
vera. et si aliqua illarū est fā. q̄lz
illarū est fā. cū non ē maior rati
o devno q̄ de alio fm casū. iō nō
la est veravt quelibet est vera. Iō
etiam q̄to pcludit q̄ in casu p̄di
cto sequit. si equū debeo q̄ oēs
equū debeo. et si equū non debeo:
nullū equū debeo. Deinde q̄n
to pcludo q̄ in casu dicto: oportz
vnā dictarūz vniuersaliū esse ve
ram/ scilz q̄ om̄em equūz tibi de
beo vel q̄ nullū equū tibi debeo
Hoc pbat quia iste sunt subcōtra
riē vel legem habentes subcōtra
riē/ scilicet equū debeo ⁊ equū
non debeo. Ideo non possūt am
be fī esse fā: ḡ vna earū est vā.
Et in quarta p̄clusionē immediate
pcedēte. dictūz est q̄ ad quamli
bet istarum sequitur sua vniuer
salis: ḡ necesse ē illarū vniuersa
liū vnā esse verā. Et tunc re
stat dubitatio que illarū est vera
scz vlt q̄ oēs equū tibi debeo ⁊ nllz
equū tibi deo. ⁊ circa h̄ pcludēd ē

Sexta cōclusio: q̄ in dicto ca
su sequit nullū equū tibi debeo:
ḡ nihil tibi debeo: q̄a nihil tibi p
misi nisi equū. ⁊ magis videt q̄ o
beam equūz q̄ q̄cūq̄ aliud. et si
nllū aliud debeā tūc seq̄t q̄ nllz
debeo: ḡ oportz pcedere q̄ nihil tibi
debeo: aut q̄ om̄em equū tibi de
beo. Nūc vidēdū ē q̄ istarū ē vera
Et arguit q̄ hec sit vā oēs equū ti
bi debeo: q̄a om̄e illud debeo: q̄b
soluēdo satisfacere et eē absolū
tū a debito: sz isū equū tibi tradē

do eē q̄ttus: ḡ p̄mū debeā. h̄ sic
de aliis pari ratio: ḡ oēs equū ti
bi debeā. Itē q̄cūq̄ debz ⁊ di
cit nihil se debere: ipse manifeste
negat debitū. cū negatio p̄cedit
h̄ verbū debere. sz incōueniens ē
debitori q̄ ipse neget debitū: ḡ n̄
ē dicēdū q̄ ipse nihil debeat. Et si
h̄ n̄ ē dicēdū: oportz pcedere ali
am partē: scz q̄ oēs equū debz: ḡ
oēm equū debet. Itē in p̄oribz
sophismatibz reputat incōueniens
dicere scz q̄ aliq̄s scit triāgulūz
habere tres: et q̄ nullū triāgulū
scit habere tres: ḡ incōueniens est
dicere q̄ aliq̄s debz equū: ⁊ q̄ nll
equū debz. Itē si creditor co
rā iudice p̄fiteat q̄ ego nihil debe
rē sibi: iudex absoluet me. Mō
valde durūz esset creditori q̄ de
bitor absolueret a debito sine so
lutiōe aliq̄: ḡ nō ē dicēdū q̄ nihil
debeo. In oppositū arguit qui
a nō absoluit debitor a debito si
n̄ soluat eē illud q̄b debz: sz etia
z solueret maiore p̄tē: ḡ si oēm e
quū debz. n̄ possūz absolui nisi
oēs equū soluerē: q̄b n̄ ē v̄ry: ḡ n̄
oēm equū tibi debeo: Item si oēs
equūz tibi deerem tunc equūz re
gis debere q̄b ē f̄m: q̄a ad illum
soluēpū nō me obligauit. ⁊ iudex
reputaret te fatūū si p̄pter tale p
missū tu peteres a me equū regis
Itē in ista ppōe/ do tibi equū/ iste
f̄m⁹ equū pfundit sine distribu
tione et in ista equū debeo/ equū
stat determinate. Modo nulla ē
bona p̄na a termino stante p̄fule

tantū/ad eundē statē determina
te nisi ablato confundēte vt alias
dicebā. Itē si sint p̄fusiōes siue n̄
tū dictū fuit q̄ ex nō distributo n̄
sequit̄ distributū et tū in ista/de
beo tibi equū nō ē aliq̄ distribu
tū. In ista vero/om̄ez equū tibi d̄
beo est aliquid distributū: igit̄ n̄
sequit̄/equū debeo: igit̄ om̄ez e
quū debeo. Itē si om̄ez equū tibi
deberē tūc et morellū debe rez ⁊
fauellū: ḡ duos deberē. q̄ est f̄m
qa nō nisi devno facta est obliga
tio. Sciendū est q̄ aliqui volē
tes statim euadere dicūt q̄ nō ē
ppria locutio/ debeo tibi equū:
vel equū tibi debeo. sed recipitur
hec locutio. ad istū sensū qa de
bō v̄l teneor tibi satisfacere q̄ ex
parte mei tu habeas vnū equum
Et ideo ista p̄positio/debeo tibi e
quū: vel equū tibi debeo. nec ē ve
ra nec falsa nisi ad istū sensū. S̄
hec solutio videt̄ mihi supfluere
aliis: qa plurib⁹ modis pōt ēē sa
tisfacere. Nā vno mō satisfacere
esset tradere morellū. Alio mō
eēt tradere fauellū. Ideo egredi
dubitatio. utrū ad om̄e satisfac
ere ego teneor vel ad nullū satiffa
cere ego teneor. Itē s̄ chimera n̄
possit videri/nec eclipsis interfici
tū iste sūt p̄grue f̄m gramaticū
chimera videvel eclipsim iterhi
cio. Iō oport̄ quālibz eē verā vel
falsā sicut p̄ponit̄: igit̄. Similr est
de ista/debeo equū licz n̄ eēt pos
sibile deberē equū. Et iō alii cōce
dūt istā/debeo equū v̄l debeo ali

quid. et negāt istā/equū debeo v̄l
aliq̄ debeo p̄pter rōnes factas.
sed magis videt̄ eē dicendū/oēm
equū tibi debeo. qa n̄ apparz mi
hi q̄ possē satisfacere nisi traden
do illud q̄ debeo: ⁊ tū satisfacere
tradēdo morellū: igit̄ vel morllū
vel saltē morellū debebā et ita d̄
fauello. Sed nō credo q̄ hec sit p̄
cedēda/debebā morellū: v̄l etiā
debebā oēm equū. qa n̄ f̄m talez
rōnē facta fuit obligatio ⁊ tū hec
significāt p̄ponēs iste p̄pter appl
latiōem rōnis a pte post. Ad
rōnes in oppositū. Ad primaz
nego q̄ oporteat me soluere oē
q̄ ogo debo. s̄ sufficit q̄ ego sol
uā aliq̄ vel aliq̄ tū cui v̄l qb⁹ cō
ueniat termin⁹ f̄m quē facta fuit
obligatio vt si debeo quinq̄ soli
dos n̄ sufficit soluz q̄tuor solidos
soluere qa illi n̄ sūt quīq̄ solidi li
cet sint partes qnq̄ solidorū. Ad
aliā dico q̄ equū regis debeo: et
ad equū regis soluere me obliga
ui. iō si illū emerē vel q̄ daretur
mihi et soluere ego eēē absolu
tus. s̄ nec debeo equū regis nec
me obligam ad soluendū equū re
gis. nec tu potes petere equū re
gis nisi sub aliq̄ distiūctiōe ad ali
os. qa illū n̄ pmisi tibi f̄m rōnez
f̄m quā dicit̄ equ⁹ regis: s̄ f̄m in
debitā rōnē hui⁹ termi equ⁹. Ad
aliā dico q̄ nō ē ibi t̄lis p̄fusiō. si
cut eēt p̄ distiūctiōez tū p̄cedēt
s̄ sic ē p̄fusiō. q̄ n̄ p̄git descēde
re sub t̄mio a parte postamo nec
sic mutare t̄minū p̄pt̄ R q̄ app̄e
d. iii.

lat suam rōnez. tñ pñgit ipm mu-
tare a pte añ. Ideo ex sic pfuso a
pte post pōt sequi nō pfusū a par-
te añ: licz nō sit ita de pfusiōe per
distributionē. Ad aliā dico q
aliqñ ex tñio distributo seqt ipe
distribut⁹ grā materiel ex eo q n̄
est maior ratio devno q̄ de alio.
vt seqt/ aliqs homo ē: q̄ oīs hō ē.
et si dico/ b currit. seqt q si b p a
liquo suppoit q b p omī b suppo-
nit. tñ nō seqt q suppoit p omni
b: qā hoc significaret q suppoit
distributiue qā hoc verbū suppo-
nit facit terminos appellare suam
rōnez. Ad aliā dico q nō de-
beo duos: s3 duos debeo. nō capi-
endo duos collectiue: s3 distribu-
tiue. i. quēlibz illorū duorū.

Quintum capitulum.

Vintū capitulū erit de
ampliatiōib⁹ ⁊ restrictio-
nibus de qbus supponē-
da sunt hec que dicta sūt
in sūmulis in capitulo de suppo-
sitionib⁹. Et nūc circa hoc formā-
tur aliqua facilia sophismata

Primum sophisma

Liquis equus nō est. Pro-
bat qā nullū corruptū est
s3 aliqs equ⁹ est corrupt⁹:
q̄ aliqs equ⁹ nō est. Modus argu-
endi est bonus et formalis qā in
q̄rto modo p̄me figure maior est
vera. qā corruptio ē mutatio d̄ es-
se ad n̄ eē. qā corruptū n̄ reuertit
idē i nūero: vt patz in secūdo de
gnatiōe. Etia patz: qā oīs equ⁹ q
morit⁹ moriēdo corrupit⁹. cū eius
forma sit educta de potētia mate-

rie. Modo multi eq̄ moriebāt⁹:
sūt mortui: q̄ n̄ solū aliqs equus
corrupt⁹ ē: imo mlti. Sitr d̄ ge-
nerādū: qā nullū gnandū ē: ⁊ ali-
qs eq⁹ ē gnand⁹/ sc3 ille q cras ge-
nerabit⁹: igit. Opposituz arguit
qā oppositū sophisma ē: ēverū: qā
oīs equ⁹ ē. vt p̄ i ductiōez p3: q̄ so-
phisma ē s3: Rñr q̄ sophisma
ē s3. Et dico q forā arguēdi nō
v3: qā ex āpliori suppone tñi sū
distributiōe n̄ seqt ille tñi⁹ sub-
min⁹ āpla suppone. Mō i secūda
p̄missa aliqs equ⁹ ē corrupt⁹ ille
tñi⁹ eq⁹ āpliaf ad supponēdū p̄ p-
teritū. p̄t qd illud p̄tū corrupt⁹ ē
p̄titi t̄pis: ⁊ i p̄chione nō sic āpliaf
Et ita sitr i secūda p̄missa aliqs e-
qu⁹ ē gnand⁹ v̄l gnabit⁹. ille tñi⁹
equ⁹ āpliaf ad supponēdū p̄ p̄tis
⁊ n̄ sic āpliaf i p̄chione. Sed tñ p̄ca-
uēdū ē de illa p̄pone/ nullū mor-
tuū ē qā pōt d̄ s̄gūi. qā si totuz
mortuū ē pōt eēvna dictio/ sc3 v̄-
būlp̄teriti p̄fecti t̄pis. ⁊ tūc hec so-
la dictio n̄lū substantiuata i neu-
tro genere/ eēt s̄bctz. ⁊ tūc eēt s̄tā
p̄pō. q̄ valeret istā nihil ē mortu-
um. Alio⁹ si totū mortuū est/
pōt eē due dictiōes: sc3/ ēverbuz
p̄nt t̄pis/ ⁊ mortuū/ p̄icipiū. ⁊ tē
mortuū eēt s̄bctm hui⁹ p̄pōnis. et
eēt p̄pō p̄cedēda.

Secundum sophisma.

Vllus homo ē mortuus.
q̄ pbat p̄ i ductiōez i oī-
bus hoībus. Iterū p̄ sillo-
gismū in p̄mo secūde figure/ n̄lū
mortuū ē aīal: et oīs hō ē aīal
q̄ null⁹ hō ē mortu⁹. Sitr in tercia

figura p fillogismu3 ad impossibile: q̄a ois hō ē aial: q̄daz hō est mortu⁹: ḡ q̄dā mortuū ē aial. p̄clusio ē fā: ḡ aliq̄ p̄missarū s3 nō maior: ḡ mior. Oppositū arguitur. q̄a p̄ractoriū3 sophisma ē ēverū/ sc3 aliq̄s hō ē mortu⁹: imo multi sūt mortui: ḡ rē. R nōdo q̄ sophisma ē fām. ⁊ inductio tua ē īsufficiēs si fiat solū de hoib⁹ q̄ sūt. imo oportz q̄ fiat de hoib⁹ q̄ fuerūt: p̄pt̄ h̄ q̄ sūt sop̄hismatī ē ampliātū ad p̄rita p̄ h̄ p̄tū mortu⁹. Sifr ille fillogism⁹ ī secūda figura n̄ valz q̄a hō ī miori p̄pone nō erat āpliat⁹. ⁊ in p̄ctioē ē āpliat⁹ ⁊ distribut⁹. Mō ex min⁹ am plo n̄ seq̄r magis āplū cu3 distributioē magis āplū. vt n̄ seq̄tur ois hō currit: ḡ omē aial currit. Sifr fillogism⁹ ī terciā figura n̄ v3 q̄a mediū sc3 iste t̄min⁹ hō ī maiori p̄pone distribuit sub minori āpliatioē q̄a solū p̄ p̄tīb⁹. ⁊ ī minori sūebat p̄maiori āpliatioē q̄a āpliat⁹ ēat ad p̄terita. iō mior poterat eēvā p̄ aliq̄ p̄terito ⁊ n̄ p̄ p̄tū. q̄a n̄ cadebat sub distributioē maiori. iō p̄ nullo eodē erat cōnexio ext̄morū ī medio. Et ex solutioib⁹ illorū duorū sophisma tū p̄cludēdū ē correlarie q̄ dicti mōi fillogisādi ī priā figura secūda ⁊ t̄cia n̄ sūt forales. Nō enī tenēt ī oī matia s3 tenerēt sp̄vbi n̄ la eēt āpliatio. imo forte adhuc d̄ t̄mis de s̄cta t̄mitate ī q̄b⁹ etiā p̄m⁹ mod⁹ p̄me figure n̄ valeret s̄b hac forā fillogisādi/ ois de⁹ ē fili⁹.

ois pater dī ē de⁹: ḡ ois pater dī ē fili⁹. S3 ad faciēdū illos fillogismos forales/ oportz forare p̄positiōes cū illa additiōe q̄b⁹ ē. verbi grā/ oē q̄b⁹ ē b ē a: oē q̄b⁹ ē c ē b: ḡ oē q̄b⁹ ē c ē a. Vñ si sic forte fillogism⁹ valēt ī diuinis vbi grā ille eēt bonus- fillogism⁹/ oē q̄b⁹ ē de⁹ est fili⁹: oē q̄b⁹ ē pater dei est de⁹: ḡ oē q̄b⁹ ē pater dei ē fili⁹. Vñ aliq̄ negauit p̄ctioē. q̄a negabāt maiore. ⁊ alii p̄cesserāt maiore3 p̄ctioē ⁊ totū: q̄a hec dictio q̄b⁹ ē ī uentro ḡne substantiata ē t̄min⁹ substantialis n̄ p̄soālis. De istis t̄n̄ nihil assero: s3 totū relinq̄ doctōrib⁹ n̄ris ī sacra theoloia. Ter. so Ntichristus ē. p̄bat anti- christus ē itelligibilis: ḡ ātichristus ē. Ans patz q̄a ide3 s̄ḡt itelligibile ⁊ posse itelligi. ⁊ hec est vā ātichristus pōt itelligi: cū p̄ h̄ nomen ātichristus significet: ḡ hec est vā ātichristus ē itelligibilis. S3 etiā p̄nā patet p̄ locū a pte totius ī mō ad suū totū. Nec pōt aliq̄s negare illū locū ī proposito ex eo q̄ sit determinatio diminuens q̄a nihil p̄tinet ad dimiutōez alicuius q̄b⁹ sit itelligibile cū deus sit sūme itelligibilis. Et cum locus a parte totius in modo non videatur īmpediti: nisi per determinationez diminuētes ex eo q̄ ipsa est diminuens de ratione eius cui apponitur sicut communiter solet dici. Vt arguendo/ sortes est homo mortuus: ḡ sortes est homo d. iiii.

Ite3 antichrist⁹ est in potetia. g^o a
tichrist⁹ e. ans p^omunit⁹ pcedit.
Cōsequētia patet q^a si dico anti-
christ⁹ e in potetia: ego quero de
illa potetia. utrū e aliqd vel nū
Si e aliqd: tūc ātichrist⁹ e in aliq
g^o est. Et si illa potetia nihil e tūc
eque e dicere antichrist⁹ e in po-
tetia: sicut dicere ātichrist⁹ e i chi-
mera: vel q^a ātichrist⁹ est in nihi-
lo. ⁊ si dicere est absurdū. Iteruz
antichrist⁹ e g^onabilis: g^o p puerfio
nē generabile e antichrist⁹. ex q^a
sequit⁹ q^a ātichrist⁹ e: q^a p^odicatu3
appellat suā rōnē p t^op^ovbi. Rū-
deo q^a sophisma e sūm. Et tūc ad
primā p^obationē ego pcedo q^a ā-
tichrist⁹ e itelligibilis: s3 nō sequit⁹
q^a antichristus est. quia hoc p^odi-
catum itelligibilis est nomē po-
tetie: q^o supponit pro eo quod po-
test esse: licet nō sit. ⁊ sic sūctm et
predicatū bene supponūt pro eo-
dem iō p^opositio ē vera. Sed in il-
la ātichrist⁹ ē. subiectū pro nullo
supponit. q^a p^odicatu3 nō p^omittit
ipsū supponere pro hiis que non
sūt. iō p^opositio ē fā. S3 obicif q^a
nō est determinatio diminuens q^a
debeat impedire locuz a toto in
modo. Ite3 ⁊ si impediret p^ona: si
esset p^opter ampliationem: s3 nul-
la est ampliatio. q^a subiectuz est
termin⁹ singularis: cui⁹ suppositio
āplari nō pōt cū nō pōt suppone-
re nisi p^ovno solo. Ad primā3
obiectionē dicēdū est q^a nō soluz
determinatio diminuēs: imo eti-
am determinatio ampliās impe-

dit p^ona3: sicut p^ocessus ab amplio-
ri sine distributiōe ad min⁹ āpluz

S3 ad secūdā obiectionē ego
pcedo q^a uō est ibi p^oprie amplia-
tio hui⁹ termini antichrist⁹: nec ē
p^ocessus a magis amplo ad min⁹
amplū. sed est q^o p^oer⁹ val3 a t^omi-
no supponēte p aliquo ad termi-
nū p nullo supponentē. Ad a-
liam cōcedo q^a antichrist⁹ e in po-
tetia ad illū sensū solūmō q^a anti-
christus potest esse: et nō q^a sit i
aliqua re que voce⁹ potetia. iō nō
est bene p^opria locutio. Ad a-
liam ego dico q^a nō est bona con-
ūfio. antichrist⁹ est generabilis: g^o
generabile e ātichrist⁹. q^a in an-
tecedēte p^omittit iste termin⁹ an-
tichristus supponere p hiis q^a p^os-
sunt esse ⁊ non sunt: in p^onte autē
nō p^omittit: sed oportet sic cōuer-
tere: g^o generabile e vel pōt eē āti-
christus. Et illa ātichrist⁹ genera-
bil⁹ debet p^ouerti: g^o q^o generabi-
tur est vel erit antichrist⁹. Sicut e-
tiam equ⁹ est mortu⁹: g^o mortuū
ē v^o fuit eq⁹. Quantum sophisma

Mis equ⁹ senex est mori-
tur⁹. ponēdo q^a nō sint nec
de cetero erūt: nisi duo q^a
sūt vel erūt: fauell⁹ ⁊ morell⁹: ⁊ q^a
illi ābo sint iuvenes tū senescēt
et tunc morientur. et ponit cū si
q^a deus miraculose oīa alia p^oser-
uabit eternaliter et q^a de cetero
nihil aliud senescet nihil etiā mo-
rietur. Et tūc p^obas sophisma: q^a
oīs q^a ē vel erit equ⁹ senex ē mori-
tur⁹. vt pat3 p casū: g^o oīs equ⁹: se

nex est moriturus. et apparet pñā
ab exponēte ad expositā. Op
positū arguit: qā oīs equ⁹ moritu
r⁹ est iuuenis. vt patz p casum: et
oīs equ⁹ senex est equ⁹ moritur⁹.
pvt ponit in casu. g. oīs sonex est
iuuenis. hic est sillogism⁹ in pmo
mō pme figure: et tñ conclusio ē flā
et impossibilis: g. et aliq. pmissa
rū et nō maior qā psonat casui: g.
minor que est sophisma est falsa
Rñr q. sophisma in casu posito ē
verū. nec valz argumētū qā defi
cit rōne appellatiōis. Nā iste ter
min⁹ equ⁹ senex in minori. ppōne
appellat senectutē sub disiunctiōe
p tēpore pñti vel futuro: ⁊ in con
clusionē solū p pñti. iō pcedit a
disiunctiua ad partē ei⁹ quomodo
nō valet psequētia. ideo infertur
correlarie sicut pri⁹ inferebatur.
q. illi modi sillogisādi nō sūt for
males: nisi ppōnes formā cū il
la additiōe qd est.

Quintum sophisma.

Corruptū est generandū
⁊ generandū ē corruptū
Probat: qā pñt qd ē gene
randū ampliā sctm. cū sit futu
ri tps ad supponēdū p futuris. iō
ista ppositio corruptū ē generan
dū. valz istā qd est vel erit corru
ptū est generandū. et hec ē vera p
illa secūda pte disiunctiue. Nā a
liqd ē corruptū idē ē generandū
vt equ⁹ qui cras generabit: g. so
phismaverū Et sñr arguit q. hec
est vera generandū ē corruptū. qā
ppter ampliatiōē ipā equialet

isti qd est vel fuit generandū est
corruptū. qd ē verū d. e quo aristo
telis ille enī fuit generad⁹ et tñ ē
corrupt⁹. Sz oppositū videt de
terminasse aristoteles in sine se
cūdi de gñatiōe. qā impossibile ē
vt dicit corruptū reuerti idez in
numero. et tñ reuertetur. si gñare
tur: g. sophisma ē fñm. Iterū nī
lū qd ē corruptū ē generandū: sz
omē corruptū ē qd ē corruptū: g.
nullū corruptū est generandum.
Itē iste termin⁹ generandū nō
supponit nisi p generandum. nec
iste termin⁹ corruptū nisi p corru
ptis. ⁊ nihil idē ē corruptū et ge
nerandū: g. in dicto sophismate
tmini nō supponūt p eodē: g. ē fal
sū cū ppositio sit affirmatiua. Itē
in dicta ppōne: sz corruptū ē ge
nerandū: iste termin⁹ generandū
nō suppoit nisi p futuris q. nūcū
sūt vel fuerūt. et iste termin⁹ cor
ruptū nō supponit p his que fue
rūt cū sit picipiū pñti tps. g. tñ
nō p eodē supponūt. iō pcludit vt
pri⁹. Rñdeo q. sophisma ē verū
⁊ bñ pbatū. Ad pñmā rōnez in
oppositū dico q. ista ē vera corru
ptū pōt gñari: qā qd ē vel pōt esse
corruptū pōt gñari. et sic etiā ve
rum ē q. corruptū gñabit. qā qd
est vel erit corruptū gñabit. sz
iste sūt flē corruptū regñabit vel
corruptū pōt regñari v. corruptū
est regñandū. qā h. sñt q. post q. p
mo eēt gñatū itēz aliavice rege
neraret qd ē impossibile nāfā. Et
sic de reiteratiōe loqbat añ. Ad

secundā pcedo q̄ hēc est vera/nl
lū qđ est corruptū est gñandū: qā
illud primū est phibet āpliatiōez
huius t̄mini corruptū ad futura
Et pcedo etiā minores: qā oē cor
ruptū est corruptū. s3 p̄lio male
inferē: qā deberē inferri fm̄ exi
gentiā maiori cū illa additiōe qđ
est/ s3 ḡ nullū qđ est corruptū est
gñandū. Ad aliā dico q̄ in di
cto sophismate v̄m ē q̄ ille termi
nus corruptū n̄ sup̄pōit nisi p̄ cor
ruptis: s3 h̄ ē cū āpliatiōe ad futu
ra. i. p̄ hiis q̄ sūt v̄l erūt corrupta

Vnde notādū ē q̄ n̄ seq̄. sup
ponit solū p̄ corruptis: ḡ sup̄pōit
solū p̄ hiis que solū sūt corrupta
sicut etiā n̄ seq̄ sup̄pōit solum p̄
hōib⁹: ḡ supponit solū p̄ hiis que
sunt homines. Nā sicut isti termi
intelligere/ significare. ampliant
ad p̄terita possibilis et fusa. Ita
etiā iste t̄minus sup̄pōere Ad
aliā eodez mō dico q̄ iste t̄minus
corruptū ppt̄ ex āpliatiōez n̄ solū
sup̄pōit p̄ hiis q̄ sūt ⁊ fuerūt: s3 e
tiā p̄ hiis que erūt ⁊ nūdū fuerūt.
ppt̄ h̄ q̄ ip̄a erūt corrupta. S3
tu dicis quō ḡ saluabit̄ iste mo
dus significandi huius termi cor
ruptū/ qui est p̄teriti t̄pis: dico q̄
bñ saluabitur: qā futura p̄ quib⁹
supponit erūt tūc p̄terita/ quando
erunt corrupta. Vnde si ego di
co/ aristoteles fuit generandus i
ste terminus generandus q̄ est fu
turi t̄pis bene retinē significatio
nem. qā in t̄pe significato p̄ h̄ ver
bū fuit aristoteles adhuc erat fu

turus. Sextum sophisma.

Ortes iuueis fuit disputa
turus. ponēdo casū q̄ sor
tes q̄ fuit iuuenis/ mō est
senex et q̄ nunq̄ disputauit neq̄
disputat: s3 cras disputabit. Tūc
pbat. qā ppt̄ āpliatiōē s̄cti so
phisma equalē isti ppōni/ qui est
vel fuit sortes iuuenis fuit dispu
taturus. ⁊ h̄ ē v̄m. Oppositū ar
guitur qā quicūq̄ fuit disputatu
rus: ipse disputat vel ipse disputa
bit vel disputauit: sortes iuuenis
fuit disputaturus: ḡ sortes iuueis
disputat vel disputabit. p̄cessus ē
bonus: ḡ est flā: ḡ ali qua p̄missa
rū est flā: s3 n̄ maior ḡ minor que
erat sophisma. Tūc ego probō q̄
p̄lio sit flā. quia flm̄ est q̄ dispu
tat p̄ casū: s3 etiā flm̄ est q̄ sors
iuueis disputabit: qā equalē isti
qui est v̄l erit sortes iuueis dispu
tabit: qđ totū est flm̄. vt patz per
casū Rñdeo q̄ sophisma est ve
rū. S3 ad ip̄robatōez dicūt aliq̄
q̄ sillogismus ille non est bonus:
qā sub isto distributiuo quicūq̄
qđ est distributiuū substantie s̄ue
t̄minus de alio p̄dicato qđ est in
cōueniens vbi est ampliatio. Tū
saluo meliori iudicio e⁹ credo q̄
p̄cessus ille quātū ad sillogismū
sit bonus. quia sub distributio s̄b
stantie pueniens est sūmere quē
cūq̄ terminū subicibilem/ siue sit
ampliatio/ siue non. dūmodo nō
mutetur ampliatio in p̄missis.
et in conclusione. verbi grā. Nō
seq̄tur/ quicq̄ d̄vidi video: albū vi

di: g' album video: quia in cōclufi
one aufertur ampliatio. Sed bñ
fequit' quidqd vidi pmedi: albu
vidi: g' album pmedi. Modo in p
posito non mutatur ampliatio.

Propter qđ sciendum est qđ in
ifta ppositione/fortes iuuenis fu
it disputatus: subiectu3 ampliā
ad pterita et ad futura. Dico ad
preterita/ propter hoc verbū fuit.
dico ad futura/ propter hoc parti
cipium disputaturus. ideo pposi
tio illa valet istam/ qui est vel fu
it vel erit fortes iuuenis fuit dispu
taturus. Et ita etiam in maiore
ifte terminus quicūq; ampliatur
ad preterita et ad futura. ⁊ ita e
tiam in illa pclufione/ scilic3 for
tes iuuenis disputauit vel dispu
tabit/ subiectu3 ampliā ad pre
terita et ad futura/ ppter ista ver
ba disputauit ⁊ disputabit. Ideo
cōclufio ista valet istā/ qui est vel
fuit vel erit fortes iuuenis dispu
tat disputauit vel disputabit. et ē
vera. et totus fillogismus bonus

Vnde notandū ē qđ cōclufio
est cathagorica de p̄dicato dis
iuncto. Sed ista disiunctiua bene
est falsa/ fortes iuuenis disputat
vel fortes iuuenis disputauit vel
fortes iuuenis disputabit. qā nul
la cathagoriarum illius disiun
ctiue referuat ampliacionez: que
erat in premissis. vna enī dimit
tit ampliacionem de futuro: et a
lia dimittit ampliacionez de pre
terito: et terciā vtramq;. Sed si in
illa cathagorica de futuro tu po

nas ampliacionez que erat in p
missis: ipsa esset falsa scilic3 ista
qui est vel fuit vel erit fortes iuue
nis disputabit.

Septimum sophisma.

On ens intelligitur. Po
no qđ propositio sit affir
tiua de subiecto infinito.

Tunc pbatur sophisma. quia ta
les termini infiniti resoluunt sic
quia idem valet dicere nō homo
currit/ sicut dicere qđ non est ho
mo currit. Et equalet dicere non
ens intelligitur. et dicere quod n
est ens intelligitur. Sed hec secū
da est vera. quia antichristus qui
non est ens intelligitur. Oppo
situm arguit. quia iste terminus
non ens pro nullo supponit. ⁊ tñ
propositio affirmatiua est flā: si
sbctm' p nullo suppoat: g' ⁊ c. Rñ
deo qđ sophisma est falsū. qā iste
tmin' nō ens p nullo supponit. qđ
sic patz qā illud vbu intelligere vl
intelligo est ampliatiuū suppois
ad p̄terita ⁊ ad futura: imo etiā ad
oīa possibilīa. Iō si dico nō ens in
telligit: hī nomen ens indrnt sup
pōit p oī ente p̄terito vel futuro vel
possibili fm relatiuū qđ negacio
īfinitas addita alicui tmino phi
bz supponez p oībus p qbus sup
ponebat: ⁊ facit ipm suppoere p
oībus p quibus non suppone
bat/ si aliqua sint talia. Iō in hac
propositione/ nō ens intelligitur
iste terminus non ens pro nullo
pūte/ p̄terito vel futuro supponit
aut etiā possibilī. Ideo pro nullo

supponit. et sic est propositio falsa
Et dico qd ille due nō equalēt/nō
ens intelligit. et qd nō ē ens itel-
ligit. qd per sūverbū ē: tu restrin-
gis infinitatē ad presentia. Ideo
remanet suppositio ppteritis et
futuris. et sic illa ē pcedēda/qd nō
ē ens intelligit. Si g per resolu-
tionē debem⁹ dare equalentē isti
non ens intelligitur: illa ē talis.
quod non est nec fuit nec pōt eē
ens intelligitur. et ista ē flā sicut
erat sophisma. Eodēmō eēt dicē
dū de ista pōne nō ens erit. il-
la enī estā: tū hec ē vera qd non
est ens erit Sed cōtra istā del-
minationē obicit fortiter. qd in
ista pōne/quod nō ē ens intelli-
git: vel etiā quod non est ens erit
istud verbum ē restringit istū ter-
minum quod/ vt nō supponat ni-
si pro hiis que sunt. Deinde d
omni quod est/ falsuz ē dicere qd
ipsum non ē ens. Ideo hoc totale
subiectum quod non ē ens impli-
cat cōtradictionē iō p nullo sup-
ponit. verbī grā hoc totū homo q
non ē homo pro nullo supponit.
Itē etiā/ si aliqd qd non ē ens/ p
nullo supponit. et cū idē v3 dicere/
quod non ē ens. et aliqd qd nō ē
ens: g hēc ē flā/ quod nō ē ens itel-
ligit: vel qd nō ens erit. qd scēm
p nullo supponit. Ad hoc ego
dicovt pri⁹ qd iste sūt vere. Pro-
pter quod sciendū ē. qd tales pro-
positiones/ siue talis propositio non ē
pfecta nisi per hoc quod subintel-
ligitur: scilicet qd non est erit. vel

quod non est intelligit. ppter du-
o. primo quia ponit ibi istud re-
lativum quod sine antecedente.

Secūdo quia ibi sunt duo vba
quibus non pōt vnicus nominati-
uus reddere suppositū. ideo oportet
supplere quod non est erit. i. a
liquid quod nō est erit. Modo in
hac pōne iste tmin⁹ aliqd nō cō-
struit cum hoc verbo est: s3 cū h
verbo erit. ideo nō restringit ad
presentia sed ampliat ad futura
Deinde etiā licet istud relativū
qd pstruat cum hoc verbo est. ta-
men per ipsuz non restringit ad
presentia. Quia cōditio relativi
est/ qd supponit sicut suuz antece-
dēs. ideo hoc totale subiectuz/ a-
liquid qd non est ens bñ supponit
pro aliquo non presēte s3 futuro
ideo propositio erit vera. Et ita e-
tiam si diceretur qd illa est vera/
homo qui non est homo erit: vel
homo qui non est homo intelli-
gitur. quia ille termin⁹ homo be-
ne supponit pro hominibus fu-
turis qui non sunt.

Octavum sophisma.

Mne quod erit est vel eti-
am omne quod erit ens est
ens. Probatur ex dictis
quia hec dictio omne non con-
struitur cum erit: sed cum est: g
restringitur ad presentia. et non
ampliatur ad futura. Et ita e-
tiam hoc relativum quod eodē
modo supponit: g h totale scēm
oē qd erit/ non supponit nisi pro

illis qui erunt et iam sunt. Modo de omni taliverū ē dicere q̄ ipm est: ḡ hec ē vera om̄e q̄d erit ē. Et s̄it argueret de ista/ omne q̄d p̄t esse est: q̄ si vera. Oppositū arguit/ q̄a aliqd erit/ (vt antichristus) q̄d tñ nundū est: ḡ non om̄e q̄d erit est. Item om̄e q̄d erit est: antichristus erit: ḡ antichrist⁹ est. cōclusio est falsa ḡ aliqua premissa rum. nō mior: ḡ maior que est sophisma. Item iste videt equiuale re/ q̄cquid erit est/ et om̄e quod erit est: sed prima non p̄t p̄cedi esse vera: ḡ nec secūda. Respondeo q̄ sophisma est verū: t̄ tamē hec est flā/ quicqd erit est. q̄a valde dr̄t. Nā hec dictio quicqd p̄struit. cū hoc verbo erit: t̄ oportet subintelligere relatiuū: q̄d p̄struitur cū est. videlz dicendo quicqd erit ipm ē. Et ideo iste terminus quicqd ampliā ad futura. et per p̄s suū r̄latiz scz illa dictio ipm Et sic instātia ē cōtra istā p̄positi onem/ quicqd erit erit est. q̄tum ad om̄ia futura que nundū sunt. sed econuerso ē in ista/ oē q̄d erit ē. q̄a li om̄e p̄struit cūz h̄ verbo ē t̄ restringit ad ea que sūt. t̄ p̄ cōsequēs illud relatiuū q̄d restringitur eodēmō: ḡ nō supponit nisi p̄ h̄is q̄ sunt. et om̄e tale ē. Ideo oē q̄d erit est. Et sic p̄cludit q̄ om̄es tales sunt vere. om̄e q̄d fuit est. t̄ om̄e q̄d p̄t eē ē. Sed iste sunt flē quicqd fuit ē. vel q̄cqd p̄t eē est t̄ q̄a n̄ bene p̄siderātib⁹ dictā diū sitatē iste videt equipollere illis.

Ideo p̄ma facie ille/ apparēt false sicut iste. Et ita s̄it in p̄positioni bus p̄ticularibus ego dico q̄ ista ē vera/ aliqd erit quod nō est. et ista ē flā/ aliqd quod erit nō ē.

Ad rōnes in oppositū. Ad p̄mū dicis p̄cedo añs scz aliqd ē it quod nūdū ē. t̄ nego p̄ntiaz. imo debet p̄cludi: ḡ n̄ quicqd erit ipm ē. Ad aliam dico q̄ fillogism⁹ non valz: q̄a tu nō sumis miores sub distributiōe maioris: q̄a tu sumis in miori p̄ futuro. p̄pter ampliatiōē et nō erat distributio ī maiori nisi p̄ p̄ntib⁹. Sed si in miori dicerēs restringēdo ad p̄sens q̄ antichrist⁹ ē q̄d erit: tūc fillogism⁹ de necessitate ē p̄cludēs: sed minor ē flā. Ad vltimā ratiōē dictū ē q̄ ille nō equipollēt

Nonum sophisma.

Omo t̄ risibile p̄uertit. i. isti termini/ homo et risi-

bile p̄uertunt. Probat q̄a risibile ponit p̄pria passio hominis. t̄ p̄pria passio p̄uertit cūz suo subiecto: cuius ē p̄pria passio.

Oppositū arguit: q̄a de aliqb⁹ vere dicis risibile: de q̄bus nō vere dicis homo: ḡ nō p̄uertit. p̄nta videt nota. añs patz. q̄a risibile ē nomē potētie. s̄it tñ idēz sic possibile ridere. Ideo ampliā ad ea que p̄t esse t̄ non sunt. Vnde antichrist⁹ ē risibilis: q̄a p̄t ridere: imo etiam forte multotiē de facto ridebit. quod non faceret: si non posset ridere. Sic ergo de antichristo et de omni hominē gene-

rando p̄dicat iste termin⁹ risibi-
ble. q̄a om̄is homo generand⁹ ē ri-
sibilis: sed de nullo tali, p̄dicatur
iste terminus homo. q̄a null⁹ ho-
mo generand⁹ ē homo. R̄ndeo p
p̄clusiones. Prima ē q̄dicti termi-
nus sic p̄uertit⁹. q̄av̄liter vere af-
firmat de seinuicē mediāte si ver-
bo ē siue alia additiōe. q̄a l3 om-
nis homo ē risibilis: tñ nō om̄e ri-
sibile ē homo. q̄a sic arguebat⁹ / a-
ntichristus ē risibilis et tñ n̄ est ho-
mo. Sed aliq̄ obiciūt q̄a videt⁹ q̄
hec sit vera / om̄e risibile ē homo.
q̄a risibile p̄ hoc verbū ē restringit⁹
ad supponēdū solū p̄ hiis q̄ sunt.
Ideo idē val3 dicere / om̄e risibile
ē homo: ⁊ dicere / om̄e risibile q̄
est / ē homo. S3 hec secūda ē v̄a: g̃
p̄ma ē vera. R̄ndet⁹ q̄ participiū
p̄teriti t̄pis q̄ est sc̄ctm in p̄posi-
tione: nō pōt restringi per copulaz
vel p̄dicatū p̄pōnis quin suppo-
nat p̄ p̄teritis. q̄a p̄pter copulā v̄l
p̄dicatū nō p̄dit suū modū signi-
ficandi. Ita etiā nec nomē poten-
tie sic restringitur / quin suppone-
bat pro hiis que possunt esse / lic3
non sint. Tamen qlibet termin⁹
potest restringi per determinati-
onem sibi oppositaz. vt si dico / ho-
mo albus currit. homo nō suppo-
nit pro omnibus hominibus: sed
solum pro illis q̄ sunt albi. Simi-
liter si dico / homo qui heri curre-
bat p̄medit: homo cum illa addi-
tione non supponit pro omne ho-
mine: sed solum p̄ hiis q̄ heri cur-
rebāt. Itē etiā dicendū ē. q̄ in

ista p̄pōne risibile q̄d ē / ē hō. risibi-
le restringit⁹ p̄ istā d̄m̄iatōez q̄d ē
sibi adiuncta. ⁊ sic restringit⁹ i ista
risibile est homo. Secūda p̄clu-
sio ē dicti termi cōuertit⁹ s̄m̄vni-
uersalem p̄dicationē de seinuicē
cum ista additione quod est. qui
a per illā additionez auferet⁹ sup-
positio risibilis p̄ q̄to excedebat
supponē homis. v̄bi grā om̄e risi-
bile quod est / est homo. et ois ho-
mo qui est / est risibilis. Tercia
p̄clio ē q̄ etiā dicti termini cō-
uertibiles cū ista additione q̄d
fuit respectu h⁹ v̄bi fuit. et cu3 i-
sta additiōe quod erit resp̄ctū h⁹
v̄bi erit. et cū ista quod pōt esse.
respectu huius verbi potest esse.
verbi grā / om̄e risibile quod fuit.
fuit hō. ⁊ cōuerso: ⁊ om̄e risibile
quod erit / erit hō: et om̄e risibile
q̄d pōt. ē / pōt ēē homo. ⁊ cōuerso.
Quarta p̄clio q̄ sicut aliq̄d ē ri-
sibile quod n̄ ē hō ita fuit aliq̄d ri-
sibile quod n̄ fuit hō. ⁊ aliq̄d erit
risibile q̄d n̄ erit hō. S3 q̄cqd pōt
ēē risibile pōt ēē hō. Et hec q̄rtat
clausal p3: q̄a q̄tūcūq̄ aplū est
li risibile tātū apliat hō p̄ h̄ ver-
bū pōt. p̄ma aut⁹ ⁊ secūda patet: q̄
a antichrist⁹ est risibilis ⁊ fuit risi-
bilis q̄ tñ nec ē hō nec fuit homo
Tercia etiā clausula pat3 p̄ h̄ q̄
multi homines possūt creari q̄ nō
quā creabunt. et sicut illi p̄nt esse
ita p̄nt ridere. Ideo risibiles sunt
⁊ erūt etiā risibiles. q̄a nō oport3
q̄ cras deficiat potētia ad eorū
creationē: g̃ illi erunt risibiles. ⁊

hunc erāt homines. Quia cōclu-
sio est q̄ iste sūt vere/om̄e q̄ ē ri-
sibile/ ē homo. oē q̄ fuit risibile
fuit homo. et om̄e q̄ erit risibile
erit homo. Sed nō sic de q̄cqd. Et
hec p̄t patere de p̄ore sophisma
Decimū sophisma.

Ortes morietur hodie: pos-
to q̄ p̄ hāc totā diez. imo
et p̄ vnū annū integrū p̄
ipse viuet sanus et. tūc p̄ casū ap-
paret q̄ sophisma ē sūm. q̄a p̄ ca-
sū nec hodie nec cras morietur. S3
arguit q̄ sophisma sit verū quia
ista p̄pō sōrs morietur hodie/ est p̄
positio de futuro. Ideo ēva: si ali-
quando in futuro p̄pō de p̄nti sibi
corrūdes erit vera: et tū ita erit. q̄
a pono q̄ morietur in p̄ma die an-
ni futuri. et tūc ista die v̄m erit di-
cere de p̄nti sortes morietur hodie
q̄ sophisma ē verū. R̄nr q̄ sophis-
ma ē sūm p̄ casū positū: q̄a iste ter-
min⁹ hodie ē t̄min⁹ discret⁹ suppo-
nēs solū p̄ hac die demonstrata.
Sicut hic homo p̄ h̄ homie. vnde
idē valet dicere hodie et hac die
vñ demonstrādo sortē/ iste termi-
nus hic homo supponit pro sorte
et nō pōt supponere p̄ aliquo alio
sūm istā demonstratiōē. Ideo non
potest p̄ aliquod verbū vel p̄dica-
tum ampliari ad supponēdum p̄
alio. et ita etiaz demonstrato hac
die iste terminus hodie non pōt
per aliq̄d verbū vel p̄dicatū āpli-
ari ad hoc q̄ p̄ alio die teneatur:
s3 cū cras demonstraueris aliā di-
em p̄ illū terminū hodie: tūc sup-

ponerz p̄ alia die. sicut iste termi-
nus vocalis/ hic homo nō sūm de-
monstrationē sortis suppoeret p̄
alio q̄ p̄ sorte siue respectu vbi p̄-
senti vel futuri vel alteri⁹ cuiuscūq̄
tēporis. S3 demonstrato platone
iste vel istis t̄min⁹ supponeret iaz
p̄ platone et non pro sorte. et sic ra-
tio que arguebat sophisma eē ve-
rum nō valebit. q̄a mutas suppo-
sitiōē p̄pter terminū p̄pter diuersā demon-
strationē nec sic ampliā p̄pter ter-
minū singularisatū.

Sextum capitulum.

Extum capitulū erit 6
hoc q̄ voces significāt
ad placitū. Et formā
circa hoc sophisma. at

Primū tu eris asin⁹. p̄bo q̄a cras
ista erit vera/ tu es asinus: q̄ hodi-
e hec est vera/ tu eris asinus. p̄na
ē nota ex ordine tēporū p̄ntis p̄-
teriti et futuri adinuicē. q̄a quod
modo ē p̄ns post erit p̄ntū et āte
futurū. et etiā ita ē de p̄pōnibus.
Nam si est v̄m q̄ tu curres/ aliq̄n
ēit v̄m q̄ tu curris. Añs p̄ncipal⁹
p̄ne p̄bat. posito casu q̄ tu et alii
ad placitū volētes mutā nomen
tunū et iponē tibi h̄ nomē asinus
tūc apparz q̄ cras h̄. ēit v̄a et a te
p̄cedēda/ tu es asin⁹. q̄ aut sit li-
citū mutare sic noīna apparz m̄l
tipl̄r. p̄mo de biō paulo q̄ primo
vocabat saul⁹ postea paul⁹. Secū-
do de papa: q̄a q̄n aliq̄s sit papa
mutatur sibi nomē volūtariē et ad
placitū: et etiā q̄a i p̄sificatiōe solz
aliq̄n mutari noēz. q̄rto q̄a aliq̄n

nomina significat ad placitum: et non apparet quod magis debeat significare ad placitum eorum qui fuerunt quam eorum qui sunt. Speciale de rebus que modo sunt. Quia sic: quia cothidie aliqui imponunt rebus nova nomina in suis disputationibus. ut quod angulus acutus vocetur/et linea recta vocetur b.

Oppositum arguitur quia credo quod tu non concedes hoc scilicet tu eris asinus: sic enim pari ratione valde concordare quod omnis homo erit asinus. et quod deus erit iniustus saltem deberet quod concedas istas de possibili hereticas/ scilicet deus potest esse iniustus/ et quod asinus potest esse deus. et quod hec est possibilis/ deus non erit deus: et forte chimæa est deus imo sic omnis propositio esset possibilis vel potius genus et nulla esset impossibilis vel necessaria. Respondes ponendo per ista materia aliquas conclusiones. Prima est quod talis secundum vocem/ homo est asinus potest esse vera scilicet ponere quod per diluvium vel per voluntatem diuinam totum ideoma latinum sit perditum: eo quod omnes ipsum scientes sunt corrupti: et tunc non in superuenientes imponant ad placitum suum istam vocem homo si significare idem sicut nunc ipsa significat. et ista vox asinus imponatur ad significandum tantum quantum ista vox animal nobis nunc significat iste calus est possibilis. Ideo ad ipsum positum id est nihil debet sequi impossibile. Et tamen sequeretur quod hec vocalis vel talis secundum voces es-

set vera. scilicet homo est asinus: quia designaret mentalem/ talem: quales modo nobis significat ista homo est animal. Ideo designaret mentalem veram: et mentali vere subordinaret. Et tamen ex isto propositione vocalis dicitur vera quia vere mentali subordinatur etiam falsa quia false mentali subordinatur ergo non est impossibile quod talis sit falsa. Secunda conclusio est quod impossibile est istam/ homo est asinus vel talem secundum vocem esse veram manente scilicet omnino tali significatione qua enim modo habet. quia semper designaret mentalem falsam. sicut nunc designat. Ideo semper esset falsa. Tertia conclusio quod hec propositio/ homo est asinus est propositio impossibilis. quia cum ipsa modo proponatur ipsa proponitur secundum significationem quam modo habet: et secundum istam designat nobis mentalem impossibilem. Et tamen ex eo propositio vocalis vel scripta dicitur impossibilis quia designat mentalem impossibilem vel possibilem quia possibilem vel necessariam quia necessariam: ergo illa simpliciter est impossibilis. Quarta conclusio infero quod scriptura eadem in numero que modo est propositio impossibilis potest esse propositio necessaria. quia scribatur hec propositio/ homo est asinus in lapide si scripta modo est impossibilis: illa scriptura. Si tamen illo lapide duratibus mutaretur ideoma. sicut dicebas scilicet quod iste terminus asinus significet idem

quod nobis modo significat aīal:
tunc illa scriptura esset ppō ne-
cessaria qā designaret mētalē ne-
cessariā. Quinto videtur mihi
inferendū qd sīl tpe eadez vox vel
scriptura aut p̄lis est mihi ppo-
sitiō vera: ⁊ tibi ppositiō falsa. p-
bas de ista/homo est spēs. Nā tu
nō recipis eā fm suppositiōez ma-
terialez subēti s3 fm psonalē. Iō
illa designat tibi mentalē flāz. et
sic ē tibi flā. ⁊ ego recipio eaz fm
suppositiōez materialē quomō
posuit porphirius. et sic designat
mihivāz mētēz. iō ē mihivā: vñ
nō oportet qd sp̄ ppōnes recipiās s3
illā sentētiā qui magis eēt de pprie-
tate fmonis: s3 sepe pueniēs ē e-
as recipere fm alios sēsus fm q̄s
psueuerūt poni a doctorib⁹ s3 eti-
am in alio casu magis ad pposi-
tū si scribas in pariete qd hō est a-
sin⁹: illa ppositiō est flā mihi qui
sum de isto ideomate. ⁊ est etiāz
vera: supposito qd tu es de quodā
alio ideomate: in quo iste tmin⁹
asin⁹ p̄cise significat idē qd sīgt no-
bis iste termin⁹ aīal. Adhuc a-
li⁹ cas⁹ accidit p̄mūter i disputa-
tionib⁹ obligatoriis videlicet qd in
scolis magister ponit qd tpe illa-
rū disputationū iste tmin⁹ asin⁹ si
gnificet eis p̄cise idēz qd sīgt iste
termin⁹ aīal nobis fm p̄mūez ei⁹
significatiōē. ⁊ nōs ⁊ alii p̄sentiūt: tūc
ista ppositiō/hō est asin⁹ ē illis ve-
ra ⁊ pcedēda. et tñ filis fm vocez
eēt flā ⁊ i p̄ssibilis si sine tli obli-
gatiōe ponere i ecclia beate ma-

rie illis qd ibi eēt. Sexta p̄cli-
o est qd ppō vocalis sine tli suppo-
sitiōe vlt obligatiōe pposita debet
reputari vera: si fm signifiōē quā
p̄muniter habet in ideomate au-
dientū ⁊ pponētū sit vā. ⁊ flā. Si
flā: ⁊ tūc ego nūdeo ad sophisma
qd ipm est flm: qñ diciē ista cras
erit vera/tu es asin⁹: pcedo d ista
vel de fili fm vocē. s3 si nō erit: s3
significatiōē quā mō habet iste
termin⁹ asin⁹ fm quā sophisma p-
pōit nūc. iō nō seq̄t: g tu es asin⁹

Secundum sophisma.

A f baptisabif. Pono ca-
b sū qd hec vox bas sit nō si
gnificatiua: ita qd nūdū
est imposita ad aliqd signūdū: sed
cras iste puer baptisabit ⁊ ipone-
tur sibi si nomē bas tāq̄ pprium
Tunc pbas sophisma: qā iste pu-
er cras baptisabit: ⁊ tunc ip̄e erit
bas: g bas baptisabit. iste videtur
sillogism⁹ expositori⁹. Itē qd ē
vel erit bas baptisabit: g bas ba-
ptisabit: p̄nā patz: qā pcedit at
exponētib⁹ ad expositā. Ans p3
qā iste puer qd cras sēit bas bap-
tisabit p casū. Oppositū arguit: qā
ppositiō si sit vera: debet eē vera
fm significatiōē quā actu habz
qñ pponit: ⁊ nō fm illā quā forte
habebit ⁊ nūdū habet. sicut dictū
est in priori sophismate: s3 bas si
significat mō istū puerū vt patz i
casū: g p eo nō est vera. s3 etiā i
est vera p alio: g nō est vā. R-
spondet qd nūq̄ ppositiō si tmin⁹
ei⁹ nō sumat materialē d3 dici vā
c.i.

¶ Et siā nisi fm significationē quā
 ipa ⁊ sui termi hnt qñ pponit. ⁊ n
 fm significationē quā pōt habere vltor
 te habebit s3 nūcū h3. qā aliter o
 porteret dicere q ista ē vera de
 pōt ēē iniust. ⁊ hō pōt ēē asinus.
 qā significationes noīm mutari possūt
 ⁊ hī pcedere ē absurdū ⁊ hereticū
 Et tūc ego dico q si illa scriptura
 bas: supponat materialr p sevl p cō
 ceptu suo tūc talis vox vlt scriptu
 ra bas baptisabil. ēvna ppō māi
 feste siā. S3 si n sūmas p se vel si
 bi file. nego q in casu posito q i
 stavox vlt scriptura bas baptisabi
 lit sit veravlt siā: qā nō ē ppō ne
 q sophisma. iō nec ē oīo cū orati
 o diffinita q ē vox signa ad pla
 citū cui⁹ ptes sunt signa se pate.
 Quādo: g tu dicis: iste puer cras
 erit bas. dico q si h vox bas sup
 ponat materialiter illa est negā
 da tanquā falsa. et si non suppo
 nat materialiter: tūc illud dictū
 totale: iste puer cras erit bas nec
 est verū nec fīnā nec pcedendum
 nec negandū. sicut nec esset si tu
 diceres bus bas. licz tñ ps illi⁹ di
 eti. scilz ista pte bus remota: esset
 bñvna ppōvera. videlz q iste pu
 er cras erit. ⁊ eodē mō dicēdū ē
 de ista voce vlt scriptura qō ēvel e
 rit bas baptisabil. S3 tu qris du
 plicē dubitationē. Prīa ē: non
 ne ista ppō iste puer erit bas: ēit
 cras vera Secūda si qs dicat q
 iste puer cras vocabit bas nonne
 dicit verū Ad pma dicis q ta
 lis vox vlt talis scriptura iste puer

est bas erit cras vera si pferatur.
 vel scribatur vlt etiā q nūc scri
 ptura maneat. S3 manifestū est
 q iam tu capis h totū: iste puer
 ē bas materialr. Silr ad secundā du
 bitationē dico q ille dicerz verū
 s3 etiā ipē capit hāc vocē bas ma
 tialr. Nā iste puer vocabit bas.
 vocabit h nōmie suo scilz hac vo
 ce bas. vñ bas sic materialr scriptū
 ē bñ ps pponis vere aut flē. Sed
 adhuc tu dices de h q an. fillogi
 sabat pmo prius: omē b ē a ⁊ oē
 c ē b: g omē c ē a. nōne g ibi ē fil
 logism⁹ bon⁹: ⁊ p pns sūt ibi pmi
 se ⁊ pōtio que sūt ppositiōes vere
 aut flē: licz tñ nō sūt signiui? Rñ
 q nisi ille littere sūmas materialr
 p se vel p suis pceptib⁹ nō sūt ppo
 sitiōes loquēdo ppe: nec ibi ē fil
 logism⁹. S3 ad intensionē istā uti
 mur sic talib⁹ litteris ad designā
 dū q si loco illarū litterarū pone
 rem⁹ terminos signiuos subicibi
 les et pdicabiles quicūq; eēnt illi
 termi fillogism⁹: eēt bon⁹ fillogis
 mus. Et h solū intēdit an. et hoc
 mō intēdere debem⁹.

Tercium sophisma.

Stavox a ē vna ppositio
 i ponam⁹ casū q cōsentia
 m⁹ disputando q ista vox
 a: omīno ⁊ p se significet nobis
 qcqd hec ppositio: homo currit no
 bis significat: ita q ille voces se
 habeāt tāq sinōime. Tunc pbat
 sophisma. hec vox homo currit est
 vna ppositio: g ista vox a ēvna p
 positio. pntia patet qā iste voces

2. et homo currit sunt sinonie et equivalentes ut per casum. et quicquid vere dicitur de uno equalentius. vere dicitur de reliquo. Oppositus arguitur quia omnis propositio est oratio et hec vox a non est oratio (quia non habet partes separatim significatas) ergo non est propositio. Item queretur quid est eius subiectum et quid eius predicatum et non posset assignari. Rursus dico quod hec vox a in casu posito et concessio non posset esse subiectus propositionis: sicut nec ista vox/homo currit. Unde secundum grammaticam licet oratio infinitivi modo bene reddat suppositum verbo: etiam si figurative sumpta (ut dicendo quod forte studere est sibi bonum) tamen ista non est oratio propria/sortes currit est sibi bonum. ideo talis oratio nec est vera nec falsa nec est propositio: nisi capiendos sortes currit materialiter. ad istum sensum quod hec oratio sortes currit est bonum. Sed tunc apparet quod in dicto sophismate non capiebat a figurative sed materialiter sicut si quererem. Vtrum hec vox/homo currit sit vera propositio. apparere quod homo currit capere hic materialiter et tunc apparere mihi quod questio de dicto sophismate est sicut si quererem: vtrum circulus pendens in taberna sit vera propositio. et videtur quod sic. quia equaliter in significatioue ad placitum imposita istius vocis quia aliquis clamaret in hostio taberne hic vere dicitur vinum et hic est una propositio. Dico ergo quod si vox vel aliud signum ad placitum institutum dicatur propositio ex eo quod designat nobis vel constituat propositio

neque mentaliter: ita quod nihil plus requiritur: tunc in casu posito ista vox a vel circulus pendens aut taberna vel positio digiti inter mortales ad fratrem esse vera propositio. sic enim nec voce vel scriptura loquuntur moniales ad invicem. Sed dicendum est quod ad propositionem vocalem prope dictam plus requiritur. videlicet quod subiectum propositionis mentaliter designet per unam vocem et predicatum per aliam: et preceptum plexum unus qui est copula per terciam. vel saltem copula sit et preteritum per unum verbum. et sic dicere quod hec vox a non esset propositio nec etiam circulus in taberna: sicut etiam hoc vox vacuum et hec vox locus non repletur corpore habet at eadem significationes apud mentem. et etiam quantum ad res conceptas. et tamen hec vox locus non repletur corpore dicitur una oratio: et non hec vox vacuum. Tunc ad rationem quam dicebas quod si voces sunt sinonie/quicquid vere preterit de una etiam vere preterit de alia. preterit si figurative sumatur. Si tamen materialiter sumatur non oportet hoc esse verum. verbi gratia si marcus et tullius ponatur esse sinonima tamen non sequitur si hoc nomen tullii est trisyllabum quod marcus sit nomen trisyllabum. Quartum sophisma.

In potestate nostra est quod homo sit asinus. Probat quia ego et tu disputabimus. et tunc possumus uti vocibus ad placitum nostrum sicut volumus concordare quantum ad significationes earum. Sic enim sepe concordant disputantes quod a significet hominem. et b asinum concordamus ergo quod in hac nostra

disputatiōe iste termin⁹ hō signi-
ficet nobis sicut aliis a nobis cō-
muniter significat iste terminus
albedo et. iste terminus asinus
nobis significat sicut p^mūter a
liis iste termin⁹ color: q^a hⁱ ē ī po-
testate n^{ra}: g^o sⁱ nōime se habebit
apud nos hec ppositio/ hō est asi-
nus: et eandē intēsiōē nobis faci-
et sicut aliis hec ppositio albedo
est color: sed ista ppositio albedo
est color: ē aliis ppositio vera: g^o
hec/ homo ē asin⁹ ē nobis vera ita
q^d hⁱ est in potestate n^{ra}: sⁱ sequitur
hec ē vera homo est asin⁹: g^o hō ē
asinus: g^o in potestate n^{ra} ē q^d ho-
mo sit asin⁹. Et si dicas istā eē ve-
rā nobis/ et aliā esse verāz simpl^r
Tūc ego pono casū pōssibilez q^d
nō sint hōines nisi illi qui sūt p^mi
us modo: et oēs alii sint corrupti
tūc oēs possūt sūt p^mēire in dicta
significatiōe: et pueros suos doce-
re de cetero illā significatiōē. et
sic sūt apud oēs hec erit vera hō ē
asinus. Tūc g^o arguif sic ad istaz
hec est vera homo est asin⁹: sequitur
istā/ homo est asin⁹. iō in cui⁹ po-
testate ē q^d hec sit vera/ homo ē a-
sin⁹ in eius potestate est q^d homo
sit asinus: sⁱ in potestate n^{ra} q^d su-
m⁹ parif⁹ est de p^ma: g^o de secun-
da. Sⁱ oppositū arguif q^a pari-
ratiōe eēt in potestate n^{ra} q^d de-
us nō eēt nec celum nec terra q^d
dicere est absurdū et hereticum
R^{ur} q^d sⁱ dicta pri⁹ q^d sophis-
ma est sⁱm. q^a q^untimur istis ter-
minis homo et asinus significat

vtimur eis sⁱ significatiōē quā
hūt nūc mō sⁱm significatiōz quā
habet nūc hec ē impossibilis/ hō
est asin⁹. iō nō est possibile q^d hō
sit asin⁹. Sⁱ sⁱvtamur istis termi-
nis homo et asin⁹ mat^rialiter: tunc
pcedēduz est q^d nobis possibile ē
mutare eorū significatiōē et fa-
cere q^d talis ppositio vocalis sit ve-
ra/ homo est asin⁹. Sⁱ qⁿ tu argu-
is q^a seq^r hec est vera homo ē a-
sinus: g^o homo est asin⁹/ pcedo. sⁱ
aⁿs ē sⁱm. Sⁱ tu dices si nō ē v^a tū
pōt eē v^a. cōcedo g^o q^d ipav⁹ talis
Et tu pcludis g^o homo pōt esse a-
sinus. vel saltē hec ē possibilis hō
est asin⁹. nego pntiā q^a possum⁹
mutare significatiōē: sⁱ nō rē si-
gnificatā. Vⁿ cū dico q^d hō est a-
sin⁹. v^l hō pōt eē asin⁹: ego vtor il-
lis termis fm significatiōē quā
nūc habēt: fm quā ista vel tales p-
positiōes nō pnt eē vere. iō simpli-
citer sūt impossibiles. Et licz sequa-
tur talis ppositio/ hō est asin⁹ ē ve-
ra. g^o hō est asin⁹. tū nō seq^r. talis e-
rit vera: g^o hō erit asin⁹. q^a nūdū
mutat significatiōē. et tūc nō ppo-
nē ista ppo fm significatiōem
fm quā ista nūc pponif/ hō ē asi-
nus: siue hō erit asin⁹. imo etiā nō
pcedo q^d talis sit bona pntiā/ t^his
ppo hō ē asin⁹ fm vocē est vera: g^o
hō est asin⁹: q^a forte talis in alio
ideomate est vera: et tū ista pntiā
nō valz. q^a aⁿs facim⁹ in nō ide-
omate terminis significatiue sum-
ptis et fm significatiōē quā nob⁹
hūt. Sⁱ aⁿ in p^mdicamēti pcedit ta

lem consequentiā supposito q̄ an
tecedens sit verum fm signifi-
cationem fm quā profertur conse-
quens. Quintum sophisma.

Ves alinus: vltu non es
hō. Probo ponē casū q̄ i
q̄cūq̄ ppositiōe vera ponit a/ipsū
significat asinus sic q̄ supponit p
alio et pro nullo alio. et in qua
cūq̄ ppositione falsa ponitur a
significat hominem/ sic q̄ suppo-
nit pro homine: et pro nullo alio
tunc ḡ apparet sophisma: quia vltu
es a: vel tu non es a hec diuisi-
o apparet per regulam contradi-
ctionis. Sed si tu es a/ sequitur q̄
hec est vera/ tu es a: ḡ tu es asinus
et si tu non es alinus sequitur q̄
hec est falsa/ tu es a. Ideo hec est
falsa/ tu es homo: ḡ tu es alinus.
vel tu non es homo. Item ista
propositio/ tu es a: vel est falsa vltu
vera. Si est vera sequitur q̄ tu es
alinus. Si est falsa sequitur q̄ tu
non es homo. Oppositū argu-
itur: quia cum hec sit disiunctiua
eius contradictoria est copulatiua
ex categoricis cōtradiatoriis p-
posita: scz ista/ tu non es alinus. et
tu es homo. et hec est vera: ḡ so-
phisma est falsum. Responde-
tur q̄ sophisma est falsū. Ad p-
bationem dico breuiter q̄ casus
est impossibilis. quia ponit q̄ id
terminus habeat vnam signifi-
cationem in vna contradictoriarū
et aliam in alia. et hoc est impos-
sibile. quia tunc cōtradiatorie nō
essent contradictorie. Et etiā q̄

casus est impossibilis: quia ppo-
sitiō p̄supponit terminorū signi-
ficationem: prius enī oportet ter-
minos esse impositos ad signifi-
candū q̄ aliqua propositio ex eis
formetur. ideo impossibile est q̄
propter positionem termini in a-
lia et alia propositione q̄ tūc ha-
beat aliam et aliam significatio-
nem nisi per nouam impositiōez
vel equiuoce et casus ponit p̄tra-
rium. ideo etiam seq̄r q̄ sophis-
ma est falsum.

Sextum sophisma

Sta potest esse vera/ homo
est non homo. Probatur:
quia iste terminus homo
potest significare omne quod nō i
homo. ita q̄ precise sup̄dat pro
omni eo quod non est homo: hoc
est possibile: quia posset mutari
eius significatio/ sic q̄ p̄cise signi-
ficaret sicut nūc significat iste ter-
minus aliud ab homine. ideo tūc
precise, supponeret pro omni eo
quo i non est homo. quia sic sup-
ponit iste terminus aliud ab hoīe
tūc ḡ ex quo hec singularis de pos-
sibili est vera scilicet iste terminus
homo potest supponere pro om-
ni eo quod non est homo ponat
cras in te. tūc hec erit vera/ iste
terminus homo supponit p om-
ni eo quod non est homo: ḡ sumē
do illum terminum significatiue
hec erit vera/ homo ē aliud ab ho-
mine. quia hec est affirmatiua.
Et per casum termini supponunt
pro eodem. et ad eaz sequitur q̄
e. iii.

homo est nō homo. quia equiuale
let non homo est aliud ab homi-
ne. Oppositum arguitur: qui
a sequitur homo est non homo.
g homo non est. et hec est impos-
sibilis. imo non potest esse vera/
saltem retenta significatione huius
dictionis non: et huius dictio-
nis est. quantumcumq signifi-
catio huius nominis homo muta-
retur Respondetur q sophis-
ma est falsum: saltem sic q non p
aliquo toto tempore est verum: re-
tentis significationibus haruz di-
ctionum. Et nunc ad rationez
dico concedendo q hec dictio ho-
mo/potest supponere pro omni e-
o quod non est homo per mutati-
onem siue significationem. Et
tu dicis ponatur cras inesse con-
cedo. Sed dico q illa positio ines-
se non exprimeretur per istam pro-
positionem; iste terminus homo
supponit pro omni eo quod non
est homo. quia iste terminus ho-
mo in predicato significatione su-
ptus mutauit suam significatio-
nem. Ideo non pro eodem suppo-
nit pro quo supposebat in illa q
possibili. Ideo apparet q expri-
mendo positionem inesse oportz
in predicato mutari hanc vocem
homo in talem que supponeret p
illis pro qbus illa vox homo sup-
ponebat. Verbi gracia dicendo
q iste terminus homo supponit
pro omni eo pro quo tunc suppo-
nebat iste terminus non homo.
Vel vniuersales reducuntur ad

singulares demonstrando per li-
homo. Et hec de sexto sophisma-
te dicta sufficiant.

Septimum sophisma.

V nescis vtrum talis sit
vera/homo est asinus.
t Probatur: quia possibili-
le esset q in alio ideomate nobis
ignoto talis oratio vocalis homo
est asinus/significaret omnino si-
cut nobis omnino significat hec
oratio/albedo est color. et ista a-
pud illos esset vera: sicut ista apud
nos est vera/albedo est color.: g
si nescias vtrum ita est: tu nescis
vtrum illa est vera. Opposi-
tum arguitur: quia si nescis vtru-
z illa sit vera: tu non debes eaz ne-
gare, sed dubitare. et tunc pari ra-
tione tu nullaz debes negare. q
est inconueniens. Responde-
tur breuiter q sophisma est verū
loquendo de tali fm vocem. ta-
men ego bene scio q ista prepo-
sicio/homo est asinus quam inter
nos proponimus est falsa et im-
possibilis et non vera: quia eam
fm talem significationē propo-
nimus q nulla talis potest scdm
talem significationem esse vera.
Ideo istam firmiter negare obe-
mus. sed istam nobis propositaz
non debemus negare: sed dubita-
re an valeat idem q talis fm vo-
cem/homo est asinus est vera.
Finiis sexti capituli.

Ideo nunq̃ est: nisi quando subie-
ctum et predicatum eius sunt: s3
nunq̃ sunt. quia quando subiectu
est predicatum nundū est. ⁊ quā-
do est predicatum: tunc amplius
subiectum non est: sed transiuit g̃
⁊c.

Oppositum est simplici-
ter concedendum.

Notan-
dum est q̃ simile argumentū fa-
cit aristoteles quarto phisicorum
de tempore: arguendo q̃ non sit
quia tempus futurum nundum
ē et tempus p̃teritū nō amplius
est. et tempus presens (cum non
sit instans indiuisibile) est compo-
situm ex parte preterita et parte
futura: que vt dictum est non sūt
Tale autem totum non est. cui⁹
partes non sunt: g̃ nullum temp⁹
est.

Et respondet philosophus
q̃ tempus est: sed non totū simul
imo in successione vna pars post
aliā. Et quando arguitur q̃ pre-
teritum non est nec etiam futurū:
Ego concedo loquēdo de tempo-
re simpliciter preterito vel futuro
Sed presens tempus est: et est cō-
positum ex partibus que etia sūt
sed non simul. imo vna prius: ⁊ a-
liā posterius. Nec aliqua pars p̃-
sentis temporis est simpliciter p̃-
terita vel futura simpliciter loquē-
do de preterito vel futuro. imo q̃
libet pars est presens: licet vna sit
altera prior: et altera posterior.

Sed tu queres quantum est ergo
tempus presens cum non sit in-
stans indiuisibile pro vt hic suppo-
nēdū ē. ⁊ i sexto phisi. declarādū ē.

e. iiii.

**SEQVITVR TRACTA-
TVS DE MENSURA: ET**
est Septimū capitulū huius libri

Eptimum capitulū ē
rit ḡ mensura pro qua
propositō reputanda ē
esse vera ṽ falsa. Et ali
qua ponuntur sophismata

Primum sophisma

Vlla propositio vocalis ē
vera. Probat̃: quia quā
documq̃ ipsa non est: ip̃a
non est vera: sed nunq̃ ipsa est: g̃
nūq̃ ē ip̃a ṽa. m̃ior p̃bat̃: q̃a nūq̃ ē
ppositō sine sb̃ctō ṽ etia sine p̃ro

Et ego dico q̄ non est nobis determinatum q̄tum sit temp⁹ presens quo debeamus uti tanq̄ presente Sed licet nobis uti q̄to volumus. vocamus enim istum annum p̄sentem: et hanc diem presentem et hanc horam presentē. et sub hac die utamur tanq̄ presente: tūc hora prima est: et hora meridiei est et hora completorii est: sed successiue. Si vō soluz utamur hora meridiana tanq̄ presente: tūc dicim⁹ horam primam esse preteritam: et non amplius esse. et horam completorii esse futuram: et nundum esse. et hoc debet magis declarari in quarto et sexto phisicorum.

Hoc igitur notato dicendum est q̄ sophisma est falsum. imo propositio vocalis et eius partes sunt: s3 non simul. imo subiectum prius: et predicatum posterius. Sed tu obicis q̄ quando subiectum est. predicatum non est. concedo: s3 etiam verum est: q̄ quando subiectum est predicatum etiam est. quia hic accipis iste termin⁹ quando indefinite. modo in aliquo tempore: scilicet in ista hora t3 subiectum q̄ predicatum. Ideo vere dicimus q̄ quando subiectum est. predicatum est. Sed etiam in aliqua parua parte huius hore subiectum est: in qua predicatum nō est. Ideo verum est q̄ cū sbctm est p̄dicatuz nō est. Indefinite enim affirmatiua et negatiua bene sūt vere simul. s3 iste vniuersales bene negarentur quandocumq̄ sub

iectum non est: predicatum non ē vel etiam quandocumq̄ subiectum est: predicatum est.

Secundum sophisma.

Vllus de aliqua propositione vocali mea pōt scire mihi cōtradicere. Probo quia si ego dico sortes currit: tu ignoras quam propositionez debeam dicere donec locutus sum. ideo nescis mihi contradicere donec locutus sum. et tunc contradicere non potes quia non eodem tempore: quod requiritur ad contradictionem. imo volendo cōtradicere si tu dices q̄ sortes nō currit: forte q̄ ego dicebam verum. et tu dicis verum: quia quando dicebam: currebat: et quando tu dicebas: non currebat: modo nunq̄ propositio vera contradicit vere.

Oppositum arguitur: quia hoc esset affirmare methaz redargutionis. Dico q̄ sophisma ē falsum. Et non oportet ad rationes respondere sicut aliqui dixerunt videlicet q̄ tu non contradicis dicendo: sortes non currebat: s3 dicendo q̄ sortes nō currebat: quando dixisti eum currere. hec ergo non est conueniens Responso: quia contradictorie debent esse de eodem subiecto et de eodem predicato et consimilib⁹ circumstantiis: s3 vocem et s3 intensionem. Ideo dicendum est q̄ s3 intensionem debeo referre verbum propositionis mee ad idem tempus ad quod referebas ver-

bum propositionis tue. ita q̄ in-
tensio sit pro eodem tempore ne-
gare/pro quo tu affirmabas: aut
econuerso: licet illud tempus co-
existeret propositioni tue/et non
mee. ego enim fm̄ intensionē lo-
quor. Et si loquerer de eodem tē-
pore: et hoc licitum est facere vt
possimus conferre ad eandem in-
tensionem. sic enim sit sepe in sa-
era scriptura. dicimus enī q̄ ho-
die natus est christus: vel cras na-
scetur/loquentes fm̄ intensionē
ac si essemus in illo tempore/ in
quo nascebatur.

Tercium sophisma.

Ec̄ propositio/sortes sedet
est in aliquo tempore ve-
ra/in quo toto tēpore sor-
tes non sedet. hoc pr̄batur p̄ de-
terminationē precedētis sophis-
matis. Nam ego pono casum q̄
tu dicis sortes non sedet. et q̄ tu
vteris tanq̄ presente illo solo tē-
pore quod coexistit tue propositi-
oni. et q̄ illo tempore sedeat. ita
q̄ tua propositio sit falsa. et illud
tempus vocetur a. et tempus im-
mediatum sequens in quo possū
tibi contradicere vocetur b. et q̄
sortes sit in illo tempore b. ⁊ non
sedeat. tunc ḡ contradicendo tibi
in illo tēpore b/ dico q̄ sortes se-
det et p̄stat q̄ hec propositio me-
a est vera: quia contradicit tue/ q̄
est falsa. et tamen ipsa non ē ve-
ra: nisi quando ipsa est. et ipsa est
in b: et non in a: ḡ in tempore b/
est vera. ⁊ tamen sortes in illo to

to tempore b/ponitur stare et nō
sedere. ideo sophisma erat verū

Oppositum arguitur: quia tūc
non esset bona consequentia q̄ si
propositio/sortes sedet: est vera.
ḡ sortes sedet. cuius oppositū in-
tendit aristoteles in postpredica-
mentis: capitulo de priori. Re-
spondeo breuiter q̄ sophisma est
verum et bene probat̄. Et ad
auctoritatem aristotelis ego di-
co q̄ optime sequitur: hec pro-
positio/sortes sedet est vera: ḡ sortes
sedet. dū tamen in si consequēte
sortes sedet accipiamus tempus
cōsignificatū per hoc verbum se-
det pro illo tempore pro quo pro-
positio est vera: et non pro illo in
quo est vera: nisi sint idem et hoc
et illud. vnde licet ista propositio
sortes sedet/est vera in tempore b
tū hoc erat pro tempore a.

Quartum sophisma

Ec̄ copulatiua est vera sor-
tes sedet: et sortes non se-
det. Probatur ex predicto
quia quādo cumq̄ sortes stat ipse
tunc non sedet: ḡ si hec ē vera sor-
tes sedet: et sortes stat: hec etiā
est vera/ sortes sedet et ortes nō
sedet. sed hec est vera/ sortes sedet
et sortes stat. quia cu3 temp⁹ quo
vtimur pro presenti sit diuisibile
sortes in priore parte tempōis se-
det et in posteriori stat: ḡ sedet ⁊
stat. licet prius et posterius. Itē
hec est vera/ sortes est sedēs ⁊ sor-
tes est non sedēs/ licet prius ⁊ po-
sterius. sed ad istam/ sortes est

sedens: que est affirmatiua de p-
dicato infinito: seq̃ negatiua d̃ p
dicato finito sc̃z q̃ sortes non est
sedēs. vt habet in libro p̃ar-
metias. ⁊ hec ē vera: sortes ē sedens
⁊ sortes nō ē sedēs: que eq̃ pollet
sophismati. Oppositū apparet
q̃a nlla copulatiua ex cathegori-
cis p̃dictoriis ē vera cūz oporteat
alterā p̃dictoriarū eē flām. sophis-
ma aut̃ huiusmōi: g̃ flām. Dico b̃
niter q̃ hec ē vera: sors sedz ⁊ sor-
tes stat. et sortes ē sedēs: et sortes
est n̄ sedēs. sicut b̃n pbat. imo o-
portet sic describere s̃ verbū mu-
tari: sc̃z q̃ mutari ē alr se habere
pri⁹: ⁊ aliter posteri⁹. Nō enī suf-
ficiat aliter se habere q̃ se h̃nti: q̃a
s̃ s̃gret nō mutari: s̃z mutatū eē.
nec aliter se habere q̃ hēbit. q̃a s̃
significaret nō mutari sed mutan-
dū eē. Tñ dico q̃ sophisma ē flām
et impossibile. Et rñdeo ad ra-
tiones. Ad primā: ego b̃n con-
cederē istā: q̃n sortes stat: ipse nō
sedet. q̃a ibi accipit̃ q̃n indefinite
et sic illa p̃positio valet istā. in ali
quo t̃pē sortes stat in quo t̃pē nō
sedet. et hoc est verū. sed hec est
negāda. Quandoq̃nq̃ sortes stat
ipse nō sedet. q̃a valet istā: omī tē-
pore in quo sortes stat: in illo nō
sedet. et s̃ est flām in casu in q̃ uti-
mur toto t̃pē tanq̃ p̃nte. ⁊ q̃ in p̃-
ma pte ei⁹ manifestū stat et in secū-
da stat. q̃a ē q̃dā tēpus in quo se-
det et stat. Vnde nō seq̃ stat: g̃ n̄
sedet. vel etiā ē alb⁹: g̃ n̄ ē niger
vel eq̃ ē mortu⁹: g̃ nō ē viu⁹. ⁊

causa ē. q̃a in affirmatiua verbū q̃-
tum ad tēp⁹ q̃d cōs̃gt accipit̃ in-
finite. Iō si in alia pte t̃p̃is presēt
sortes sedet: vel ē alb⁹: v̄l ē mor-
tuus: verū ē simplr dicere q̃ ipse
stat: vel ē alb⁹ v̄l ē mortu⁹. S̃z in
negatiua verbū q̃tū ad temp⁹ p̃si-
gnificatū distribuit̃. Iō si p̃ alia
pte t̃p̃is p̃ntis aliq̃s sedet: vel ē ni-
ger: vel ē viu⁹: iste s̃nt flē: q̃a ille n̄
sedet: vel nō ē niger: vel nō est vi-
u⁹. s̃c̃ etiā p̃pt̃ diuissibilitatē futū-
ri verū est q̃ a stabit: ⁊ q̃ a sede-
bit. quod erit albū: et erit nigrū
quod erit viuū: et erit mortuum.

Ad aliā dicis q̃ simplr non ē
bona formalis p̃na ab affirmatiua
de p̃to infinito ad negatiua de p̃-
dicato finito. q̃a manifestū ē q̃ p̃
pter diuissibilitatē p̃teriti vel futu-
ri illa non valet in illis de p̃terito
vel futuro: g̃ nec in illis d̃ p̃nti p̃-
pter idez. S̃z intēcio aristotelis ē
q̃ p̃na ē bona siue in illis de p̃se-
ti siue in illis de p̃terito et futu-
ro ex suppositione q̃ affirmatiua
illa sit vera pro omni t̃pē cōsigni-
ficato per verbū alias non.

Quintum sophisma.

Ec copulatiua ē vera: ari-
stoteles disputat: et anti-
christus predicat. Probo:
quia dictum ē q̃ nobis. licitum ē
vti presēte q̃tūcumq̃ t̃pē voluim⁹
et s̃ apparet q̃a ex quo suppositi-
onis nō eē instātia indiuisibiliā.
manifestū ē q̃ oportet vt t̃pē di-
uisibili tanq̃ p̃nte: ⁊ nō t̃pē minio-
sim sensū. vt aliqui dixerūt. quia

tūc numq̃ linguā ppositio vocalis
esset vera. cō numq̃ sit in illo toto
tpe: q̃uis aliqua parua pars eius
sit. Nec oportet vti presēte illo so
lo tempore quod coexistit nre p
positioni quā pferimus. quia se
pius ppositiones nre sunt vere p
maiori vel minori tpe duratiōis
illarum q̃ sit tempus durationis
illarum nostrarum orationū. I3
ei nre orōnes seu pponēs sint de
pnti. et etiā in qdā sophismate di
ctū fuit q̃ licet nobis vti alio tpe
tanq̃ presēti ab illo in quo nra p
positio p̄cise pponit et or̄mino ap
paret. q̃ omnes loquuntur sepe
vntes maiori tempore tanq̃ p
sente. dicimus enim vnā missā
esse valde longā: et aliam esse
breuē. et dies estatis esse lon
giores diebus hiemis. et aristote
les ponit perpetuū esse motum
celi. Si igit̃ sic liceat magno tempo
revti tanq̃ presente: nulla est ra
tio quare non liceat vti quāto vo
lumus. Si igit̃ hoc sit suppositum e
go pono casum q̃ volumus vti tē
pore centum vel mille annorum
tanquā presente: et tunc fm di
cta quelibet pars eius est presēs
Ideo etiam omne illud dicitur es
se presens cui aliq̃ ps illi t̄poris
coexistit: q̃ alia coexistit disputa
tioni aristotelis: et alia p̄tioni ā
ntichristi: igit̃ et aristoteles presenti
aliter disp̄tat. et antichristi p̄se
sētia iter predicat Oppositū
arguitur: quia aristoteles non est
imo dudum est mortu⁹. quomo

do ergo disputaret? et antichristus
nuudum est genitus: quomodo er
go predicaret: quia nec linguam
habet ad loquendum: nec vocem
advociferandum. Respon
deo q̃ sophisma est concedendū
in calu in quo tanto tempore vo
lumus vti tanquā presente. quod
rationaliter possumus facere si
cut bene arguebatur. Sed bene ve
rum est q̃ nos loquētes commu
niter de nostris factis cottidiāis
non solemus vti magno tempo
re tanquā presente: sed paruo ad
ponendum melius differentiam
inter nostra facta priora et poste
riora quantū ad tempus. Ideo
sic propter consuetudinez ad par
uum tempus aspicientes tanquā
presens videtur nobis prima fal
cie abhominabile dicere q̃ ari
stoteles disputat. Tamen ratio
ne vntes et vti volentes tanto tē
pore tanquā presente debemus
concedere sophisma. et dicere eti
am q̃ aristoteles est mortuus et
q̃ ipse est viuus: et ita de antichri
sto fm prius et posterius. et est fal
sum de antichristo dicere q̃ ipse
non est genitus q̃ ipse non habet
linguam. sed bene verū ē q̃ ipse
est non genitus et nō habens lin
guam prout apparuit ex sophis
mate.

Sextum sophisma.

N omni tempore sortes
currit. Probo: quia hac
sola hora vtor tāquā p̄n
ti. et pono q̃ i ea tota sofs currit

Tunc arguitur quia in omni tempore pre-
senti/fortes currunt: ergo omni tempore for-
tes currunt. Ans patet per calum. Quia
etiam apparet: quia in dicta propositione
ne nisi ponitur terminus ampliatus.
Idem non est in dicta propositione supposi-
tio alia neque ampliatio/nisi per pon-
ti tempore. Idem iste expollet in omni tempore
fortes currunt: et in omni tempore pre-
senti currunt. Item sophisma appa-
ret per inductionem: quia in nullo tempore
quod est inuenitur instantia et nihil est ad
propositum de illis hominibus qui non sunt
sicut si dico/omnis homo currunt: nihil
est ad propositum de hiis qui fuerunt vel
erunt: si ipsi non sunt. Opposi-
tum arguitur: quia idem valde dicere in omni
tempore fortis currunt: et semper fortis cur-
rit. quia ista dictio semper non distri-
buitur per quod per omni tempore: sed non est verum
dicere quod fortis semper currunt: qui-
a tunc et fortis et cursus eius essent se-
pitemporalia. Immo tunc hac sola die per pre-
senti/omnes res que essent per hanc totam
diem essent sepieterna: cum sepieternum di-
catur a semper esse. et hoc videtur ab-
surdum. Rursus deo quod sophisma est
verum et bene probatur in casu posito.
Sed de ratione in oppositum apparet
mihi esse recurrendum ad significationem
voluntariam huiusmodi semper. et huiusmodi nomi-
nis sempiternum. Notandum enim sunt ad
placitum. Si ergo dicamus quod sinonie se-
habent istae voces in omni tempore et sepe:
tunc procedat quod fortis semper currunt:
Sed videbitur mihi finem vultum per quod
hanc dictio sepe fuit imposita ad distri-
buendum per omni tempore presenti preterito et futuro.
et sic est terminus ampliatus: et valeret idem

semper currunt. sicut dicere omni tempore preterito
et futuro currunt. aut curret: aut
cucurrit. Aut forte potest dici quod hanc
dictio semper imposita est ad distribuendum
per omni tempore quo licet uti per presenti tempore. si
sit verbum presenti temporis. Et per preterito si sit
verbum preteriti temporis. et sic de futuro
Aut etiam per omni tempore presenti preterito et
futuro vel possibilis: si verbum hanc exi-
gat. ut si dicamus quod semper aliquid intelli-
gitur. vel quod semper deus intelligit et intelligitur.
ita quod totum reduco ad significationem ad
placitum huiusmodi semper et huiusmodi terminus
sepieternum Septimum sophisma.

Ad e propositio vocalis vel
e scripta est vera vel falsa omnibus
hominibus eiusque ideomati
et sine noua impositione vel obliga-
tione. Probo: quia pono quod propositio
sit scripta vel placita quod robertus non
currunt. Et pono quod robertus hac ho-
ra prima huiusmodi diei non currat: sed
alia hora huiusmodi diei currat. Etiam po-
no quod fortis sola hac hora huiusmodi diei per
maneat tunc presenti tempore. et plato vult
tota die tunc presenti tempore. tunc ergo illa propositio
est vera finis sum fortis: et falsa finis
vel finis platonis: ergo vera et falsa cum
ter quod sensus sit conueniens: et nullus
repugnet proprietate sermonis.

Oppositum arguitur: quia si
aliqua propositio est vera sua con-
tradictoria est falsa: et econuer-
so: ergo si aliqua sit vera et falsa
oportet quod sua contradictoria sit
vera et falsa. et per consequens am-
be contradictorie essent simul vere
et simul false: quod est impossi-
bile et contra legem contradictoriarii.

Rūdeo breuiter q̄ sophisma ēve
rū ⁊ bene pbatū. Et ad rōnē e
go dico q̄ oēs ppositiōes p̄dictō
rie bñ dñt differre penes affirāti
onē ⁊ negationez: ⁊ penes distribu
tiōē ⁊ nō distributionē termiorū
p̄muniū. Et iō si aliq̄ sint tales ⁊
in aliis debēt eē siles nō fm vocē
solū: s; etiā magis fm intēsiōnez
Et tūc ego dico q̄ ille p̄pōnes in
casu posito/ robertus currit ⁊ ro
bertus n̄ currit. sūt p̄dictorie ap̄
sortē. vna ē vera ⁊ alia fā. Sūt
etiā p̄radictorie apud platonē: ⁊
vna est vera ⁊ alia fā. S; affira
tiua apud sortē: negatiua apud
platonē nō sūt p̄radictorie: quia
drñt fm intēsiōes tp̄orū. iō nō ē
incōueniēs q̄ affiratiua vocalis
apud istū ⁊ negatiua apud illum
sint silvere. Octauū sophisma.

Mne q̄ mouet moueba
tur prius/ p̄bat auctorita
te añ. i sexto phisicorum
vbi h̄ exp̄sse declarat. imo etiā
declarat q̄ necē eē est/ q̄ omē q̄
mutat mutatu sit pri⁹. ⁊ q̄ sit fa
ctu esse prius ⁊c. . Oppositum
arguit p̄ p̄orē n̄az determinatio
nē. q̄a si utat hac tota die tāq̄ pre
sente dicim⁹ q̄ q̄libz ps hui⁹ diei
dicēda ē p̄ns: ⁊ nulla p̄teritavt fu
tura. S; h̄ verbū mouebat ē p̄tēi
ti t̄pis. ⁊ sūt motū eē. iō de nullo
verū ē dicere q̄ mouebat vlt mo
tū ē: nisi in p̄terito moueret. po
nam⁹ q̄ a nūq̄ fuit añ istā diez
imo hora p̄ma gñabif et etiā nō
erit post istā die: imo hora vesp̄e

rortū corrūpet et in hora meridi
ei mouetur apparet q̄ a mouet.
⁊ tñ nūq̄ mouebat neq̄ mouebif
q̄a ip̄m nūq̄ fuit et nūq̄ erit. q̄a p
casū in nullo t̄pē p̄terito fuit. ⁊ tñ
non fuit: nisi in t̄pē p̄terito fuerit
Et eodē mō argueret: q̄a q̄tociq̄
t̄pē paruofteremur tāq̄ presente
ponēdo q̄ a p̄cise in illo puo t̄pē
moueret. Solutio videt mibi q̄
ista nomia p̄teritū et futurū sup
ponētia p̄ tēporib⁹ capi solēt ali
quando simplr et absolute. et ali
quando respectiue. Si ḡ capiant
absolute tūc nulla pars t̄pis qua
vtimur tāq̄ p̄nte dicēda est p̄teri
tavel futura. Sic enī nullū tēp⁹ p̄
teritū est: sed fuit ⁊ nullū futurū
est: sed erit. et fm istam acceptio
nez p̄teriti ⁊ futuri sophisma est
fm et bñ ip̄robas. Aliter acci
piūt p̄teritū et futurū respecti
ueata q̄ p̄ntis t̄pis pars prior vo
cat p̄terita respectu posterioruz:
et pars posterior futura respectu
posteriorū. Ista acceptio ex hoc
v̄sitata est: q̄a si sola priori parte
vtamur tāq̄ p̄nte. pars posterior
vere dicet futura ⁊ ecōuersove
re pars prior dicet p̄terita. Et
fm istā acceptiōnez respectiuam
p̄cedi debz sophisma. q̄a omē q̄
mouet in aliquo toto t̄pē mouet
et in ei⁹ q̄libet parte. ⁊ ita inq̄tuz
in pte p̄ori mouet dicim⁹ q̄ mo
uebat. ⁊ q̄tū in pte posteriori mo
uet dicim⁹ q̄ mouebat. Iō oē q̄
mouet ⁊ mouebat p̄us ⁊ moue
bif posteri⁹. ⁊ h̄ intēdebat añ. Et

scdm istā acceptionē iste nō sunt
negādē pteritū est ⁊ futurū tēp⁹
est. ⁊ sic bñ solz dici q tēp⁹ pñs ē
ppositū ex pterito ⁊ futuro. i. ex
priori ⁊ posteriori.

Nonum sophisma.

Vlla mutatio ē istātane-

a. Probo qā oīs mutatio
vel ē in istāti indiuisibili
vī ē in tēpē diuisibili: s3 nulla ē in
istāti indiuisibili. cū nō possint
dari instātia indiuisibilia in tēpē
p vt sepe supponit: q̄ oīs mu-
tatio ē in tēpē diuisibili. et oīs tñs
d3 dici tēpālis ⁊ non instātanea.

Oppositū arguit qā saltē crea-
tō aīe nīe intellectie ē instātanea
cū enī ipā ē indiuisibilis: oportet
q fiat tota sīl nōvna ps post ptē
⁊ talē factionē vocam⁹ instātane-
am igē. Notandū ē q ad logi-
cā n̄ spectat determinare an instās
est aliq res. ⁊ si est: q res est. s3 so-
lū supponim⁹ q nulla res indiui-
sibilis in cōtinuo est: q sit tēminus
ptinui pvt multi imaginati sunt
de pñctis in lineis. ⁊ istātib⁹ i tē-
porib⁹. s3 tñ h vocam⁹ instāter: fie-
ri qā postq̄ nihil ei⁹ erat ipm totū
sīl ē. sic q nulla ei⁹ ps ē alia par-
te pōr scdm tēpus ⁊ hmōi factio
aīe rōnalis vocat⁹ factio siue mu-
tatio istātanea. Iō cū sic fiat aīa
nīa intellectia: ⁊ oīs res indiuisibi-
lis q fit: manifestū ē q bñ est alia
mutatio instātanea. iō sophisma
erat sīl. S3 tūc pōt q̄rere aliqs
qñ ē aliq mutatio et q res ē ipsa.
Ad qā rōdeo pvt pūnet ad pñs

ne gociū q talis mutatio est ipsa
res que dicit⁹ fieri. Nec est aliud
fieri q factio et factū. Nec creari
aliud q creatio ⁊ creatū. Nec om-
nino sic mutari est aliud q muta-
tio vī mutatū. Et iō mutari i mu-
tatio ē: qñ ē mutatū. ⁊ nō ē mu-
tatō nisi qñ ē mutatū. s3 bñ ē mu-
tatum qñ nō ē mutatio eo q ista
nomia mutatū ⁊ mutatio bñ pue-
niūt in h qvtrumq; appellat du-
plex tēpus: vñū tāq in quo res est
vel fuit: ⁊ alterū tāq in quo n̄ est
vel nō fuit: s3 dñter appellat ista
tēpā. qā mutatio que dicit⁹ factio
appellat vtrūq; eorū tēporū p mo-
dū pñtis. Iō describit⁹ hmōi factū
o p h q est pri⁹ nō esse ⁊ posteri⁹
esse. Sed factū appellat tempus
in quo prius nō est vel nō erat p
modū pteriti. Ex eo enī aliqd di-
citur factū quia prius nō erat vel
non est ⁊ postea ē vel erit. si q nul-
lo tēpore in quo res prius non e-
rat vel nō est vtamur tāq presēte:
sed soluz aliquo tēpore sequente
tunc non dicimus rem fieri sed fa-
ctam esse. Et si etiam solo tempo-
re precedente esse rei vtamur tā-
q presēte: tunc nec dicim⁹ illam
fieri nec factam esse sed fiendaz.
Et si vtamur tanq presēte aliquo
tempore cōposito ex eo in quo p-
rius non est et eo in quo posterius
est: tunc dicimus illam rem fieri
et etiam factam esse ratiōe poste-
rioritatis temporis respectu cui⁹
tempus presens possumus dice-
re pteritum. licet simplr vtrūq;

dicatur presens. Et sic est finis se-
ptimi capituli.

Octauum capitulum.

Octauum capitulū erit de
ppositionibus habenti-
bus supra seipsas refle-
ctionem ex significatiōe
suorū terminorū: in quo capitūlo
vocatur vocata insolubilia. Et
a faciliorib⁹ incipiendo proponit
hoc sophisma.

Minis propositio est affir-
mativa: ḡ nulla est nega-
tiua. Probat primo p lo-
cum a cōtrariis. sicut enim sequi-
tur/omnis homo est eger: ḡ nullus
homo est sanus: ppter hoc q̄ im-
possibile est eundez esse sanū ⁊ e-
grum: ita seqtur in proposito q̄
impossibile est eandez ppositio-
nez esse affirmatiua et negatiua
sūt. Itē p̄na ent meummatica est
bona: si p additiōez ppositiōis
necessarie possz ppleri sillogism⁹
bone forme. sic enī per tales ad-
ditiones solemus pbare n̄as p̄se-
quētiās entimeumaticas vbi grā
dicimus hanc p̄ntiam esse bonā
alīnus volat: ḡ alīnus habet alas
quia hec ē necessaria/om̄e volās
habz alas. Et si fiat maior ēit bo-
nus sillogism⁹ in tercio mō p̄me
figure. Sed ita etiā in ppōito hec
est necessaria/ nulla affirmatiua ē
negatiua. Et si hī p̄dicto entimeu-
mate fiat maior erit bonus sillo-
gism⁹ in secūdo mō prime figure.

Itē ex opposito p̄nd seq̄ oppo-

sitiū aūtis: ḡ p̄na est bona. Hec enī
est regla p̄munis oī bone p̄nc. s3
aūs p3: q̄a seq̄ manifeste quedaz
ppositio ē negatiua: ḡ nō oīs ē af-
firatiua. Opposituz arguit: q̄a
ad possibile nō seq̄ impossibile: et
tñ p̄ma est possibilis: s3 oīs ppō
est affirmatiua. De⁹ enī possz anihī-
lare oēs negatias/dimittendo af-
firatiuas. iō oīs ppositio esset af-
firatiua: s3 altera ē impossibilis s3
nulla est negatiua. q̄a in nullo ca-
su pōt eēvā. Nā q̄ncūq; ip̄a nō ē
ip̄a nec estvā nec flā: ⁊ q̄ncūq; ip̄a
est tūc aliq̄ est negatiua/s3 ip̄a. iō
sūm ē dicere q̄ nulla est negatiua.

Itē p̄na nō est bona si aūs pōt
esse verū sine veritate p̄ntis: s3 sic
est in pposito: q̄a ex quo aūs pōt
esse verū ⁊ p̄ns nō pōt esse veruz
app3 q̄ aūs pōt eēverū sine veri-
tate p̄ntis. Et hī etiā p3 q̄a ista ē
vera/oīs ppositio est affirmatiua s3
deus anihilarz negatias ⁊ tñ tūc
illd p̄ns n̄ eēv̄m: q̄a n̄ eēt: ḡ māi-
festū ē q̄ aūs pōt eēv̄m sū p̄nte: ḡ
p̄na n̄ ē bōa. S3 rñco q̄ p̄na n̄ ex
eo d̄r bōa: q̄a aūs n̄ pōt eē v̄m sū
p̄ntevel sine necessitate p̄ntis: s3
ex eo q̄ nō pōt esse v̄m sū verita-
te p̄ntis ip̄is simul formatū mō sic
nō est i ppositū p̄na. Cōtra: q̄a
si ex eo hec p̄na diceref bona seq̄
ref q̄ ista p̄na diceref bona/ nul-
la ppositio ē affirmatiua: ḡ bacul⁹
est i āgulo q̄a impossibile ē ip̄is sūt
forad aūsē v̄m. ⁊ si n̄ pōt eē v̄m
seqtur q̄ non pōt esse v̄m sū p̄nte.

Item illa n̄ est bona p̄ntia vbi

psequens si apponeret anti vero
falsificaret ipsum. q̄a tale p̄ns ad
tale āns magnā videt habere re-
pugnantia q̄ ad p̄ntiam. et tñ sic
est in p̄posito. Nā posito q̄ hec sit
vera/ois p̄positio est affirmatiua.
si apponatur ista /sc̄z nulla p̄positio
est negatiua ip̄a erit flā: ḡ n̄ ē bo-
na p̄ntia. Rñdeo q̄ p̄ntia est bo-
na sicut bñ p̄batur Sed tñc est
difficultas dicere vnde p̄ntia de-
beat dici vera vel flā. ⁊ de h̄ pono
breuiter p̄clusiones. Prima ē
q̄ p̄ntia ē bona cui⁹ āns potest esse
verū sine veritate p̄sequētis et si-
ne p̄sequēte. hec enī p̄ntia est bo-
na/homo currit. ḡ aīal currit. et
tñ prima esset vera q̄uis secūda n̄
esset ⁊ esset annihilata. Secūda
cōclusio q̄ bone p̄ntie āns pōt eē
verū et p̄sequēs nō pōt esse verus
h̄ patet in p̄posito. hec enī pōt es-
se vera/ om̄s p̄positio est affir-
matiua. et hec non pōt eē vera/nul-
la p̄positio est negatiua. ⁊ tñ illa
segt̄ ad primā. Et sicut oportet in
multis aliis vt om̄s sillaba ē plu-
res litte: ḡ nulla sillaba est vnica
littera. Tercia cōclusio. q̄ aliq̄
p̄positio est possibilis que nō pōt
esse vera. p̄bat q̄a nūq̄ ex antece-
dēte possibili segt̄ p̄ns impossibi-
le. pvt suppono ex p̄mo priorum
et tñ ex ista que ē possibilis: sc̄lz
om̄s p̄positio est affirmatiua: segt̄
ista /sc̄z nulla p̄positio est negati-
ua: ḡ ista est possibilis. ⁊ tñ n̄ pōt
eē vera. Et sic manifestū ē q̄ p̄po-
sitio non dicit̄ possibilis ex eo q̄

pōt eē vera. nec impossibilis: q̄a
nō pōt eē vera. Sed dicit̄ possibilis
q̄a sicut figt̄ sic pōt esse accipien-
do ista verba ad bonum sensum
fm̄ ea documēta q̄ fuerūt in secu-
do capitulo dicta et impossibilis
quia nō pōt ita esse. ⁊c̄. Quar-
ta cōclusio est q̄ impossibile est
bone cōsequētie āns esse verum
cōsequente existente falso. Sic e-
nim debet intelligi q̄ non pōt se-
qui ex vero fm̄ vt habet in libro
priorū. et sic bene verum ē q̄ ois
bone p̄ntie impossibile ē āns esse
verū sine veritate p̄ntis ip̄is sūt for-
matis. Tñ hoc non obstat ista ē
p̄cedēda q̄ ex vero pōt segt̄ falsus
ponam⁹ enī q̄ hec p̄positio sit ve-
ra/om̄s p̄positio est affirmatiua
tñc pōt sequi ex ea fm̄ sc̄z q̄ nul-
la ē negatiua. Sed quādo conclu-
ditur ista: sc̄lz nulla est negatiua
tunc prima non amplius est vera
sed falsa. Quinta cōclusio. q̄
non sufficit ad hoc q̄ sit bona cō-
sequētia q̄ impossibile sit antece-
dens esse verū sine cōsequēte ip̄is
simul formatis. sicut prius bñ ar-
guebatur de baculo in angulo: ⁊
apparet hoc etiā in alio exēplo.
quia nō sequit̄ nulla p̄positio ē
negatiua: ḡ nulla p̄positio est af-
firmatiua. quod potest patere q̄a
ex opposito cōsequētis non segt̄
oppositū āntis. et tñ p̄ma non po-
test esse vera sine veritate secūde
quia non potest esse vera. Plus ḡ
requiritur sc̄licet q̄ non possit es-
se qualiter āns significat: quin e-

tiam ita sit sicut p pñs significat
Sed adhuc determinatū fuit pri⁹
q̄ ista verba nō sūt ppria: sed uti
mur eis ad sensus alias datos. q̄
a nō possum⁹ vno p̄muni smone
exp̄mere de om̄ib⁹ pp̄onib⁹ veris
q̄re sūt vere: nec de flis q̄re sunt
flē: sicut alias dictū fuit. Et per h
dicta solut⁹ rōnes iprobantes so
phisma. Ad primaz dicit q̄ h
est possibilis/ nulla ppositio ē ne
gatiua: licz nō possit eē vera. Ad
secundā patz ex dictis quō sit nū
dendū. Ad terciā dicendū est
q̄ ille ppōnes bñ repugnāt q̄tuz
ad eēveras s3 nō repugnāt q̄tum
ad eē ita sicut sīgnt semp loquē
do ad debitū sentū. imo sic pueni
enter necesse enī ē si est ita sicut
p̄ma sīgret: etiā eē ita sicut secun
da sīgret. Secundū sophisma.

Vlla ppositio ē negatiua.
ḡ quedā ppositio est nega
tiua. pbo suppono q̄ ad
quāz ppositionē seq̄ q̄ ipsa ē ve
ra h̄ videt⁹ aristoteles exp̄mere in
p̄tis capitulo de p̄ori. Seq̄ ei si hō
ē q̄ hec ēvā hō ē. Etia3 ecōnerfo
vt dicit pari rōne eēt d̄ aliis. Tē
arguit⁹ seq̄/ nulla ppō ē negatiua:
ḡ h̄ ēvā/ nulla ppa ē negatiua. Et
seq̄ q̄ si ipsa ēvā q̄ ipsa ē. et seq̄
q̄ si ipsa ē q̄ aliq̄ ppō negatiua est
ḡ de p̄mo ad vltimū seq̄ si nulla
ppō ē negatiua q̄ qdā ppō est ne
gatiua. Itē n̄ ē possibile ita eē si
cut p̄ma sīgnt: qn sit ita sic secūda
sīgnt: ḡ p̄na ē bōa. p̄navidet⁹ māi
tella. q̄a ex h̄ i p̄cedēti sophisma

te dicebam⁹ eē bōa3 p̄na3 nec pos
ses alt̄ exp̄mere. vñ dicat⁹ p̄na bo
na. S3 p̄bo añs: q̄a seq̄ si ē ita si
cut ipsa sīgnt q̄ sīgnt 7 seq̄ si ipsa si
gnificat q̄ ipsa ē. 7 si ipsa ē tūc est
ita sic p̄ secūda sīgnt. Oppositū
arguit⁹ p̄ ea q̄ dicta sūt i p̄cedenti
sophismate q̄a posset eē ita sic p̄
p̄ma sīgnt. 7 tñ n̄ eē sic p̄ secūdam
sīgnt. eēt ei sic: si ois ppō negatiua
eēt destructa: ḡ n̄ ē bōa p̄na. Itē
ad ppōnē possibile n̄ seq̄ sua p̄
dictoria s3 p̄ma ē possibilis: et sua
p̄dictoria ē secūda: ḡ rē. Dico bñ
inter q̄ sophisma ē flm̄illa enī n̄
ēat bōa p̄na sic bñ p̄bat. Et rñdo
ad p̄mā rōnē q̄ illa secūda sic po
nebat n̄ ēvā de vtute smōis scilz
q̄ ad q̄libz ppōnē seq̄ q̄ ipsa sit
vā. iō n̄ seq̄/ hō ē: ḡ hec ēvā hō ē
q̄a hō poss3 eē l3 nlla ppō eēt rē
q̄a ita eē ē possibile sic p̄ istā ppō
nē/ hō ē sīgnt vñ sīgret: si pponeret
n̄ exñte sicut p̄ istā sīgret. h̄ ē vā
hō ē. ita ei eēt sic sīgnt p̄ p̄maz si
hō eēt 7 nlla ppō eēt. S3 tu q̄rēs
ḡ quō deb3 illa regla an. itelligi
ego dico q̄ d3 itelligi supposita p̄
p̄onis exñtia. ita q̄ ad oē3 copla
tiua ex aliq̄ ppōne et aliq̄ dicēte
q̄ ipsa ē seq̄ q̄ illa ē vā. vbi grā
seq̄ hō ē: 7 illa hō ē/ ē: ḡ ipsa ē vā
q̄a n̄ pōt ita eē sic p̄ illā copulat
uā sīgnt: qn sit ita sic p̄ p̄ctionē sīgnt
semp loquēdo ad bonū sensum.

Ad secūda3 q̄ videt⁹ eē tediosa
ego dico p̄mo q̄ p̄na nūq̄ ēvā vel
etiā flā: nisi ipsa sit. Et ad h̄ q̄ cō
sequētia sit bona aut vā oportz q̄
f.i.

ans et pns iphi sint. Et tunc dat in
telligi regula huius suppositi qd pnti
a est bona si impossibile est ee sicut
p ans significat quando ita sit sicut
p ans figt. Et hec regula pot dupli
citer itelligi. vno qd sit vna pposi
tio de impossibili in sensu pposito eo
mo quo pmuter solz dicit: e sen
sus qd pna est bona si hec est ipos
sibilis ipa forata est ita sic p ans
figt. et no ita est sicut p pns figt. et
ista regula no valz. qa fz ista regu
la seqret qd sophisma estz veru. et
fm ista regula falsa pcedebat ar
gumentu. Alio intelligit qd sit v
na ppositio de impossibili in sensu di
uiso ita qd sit sensus. pna est boa. si
qlitercuq p ans figt impossibile est
ita ee qn qlitercuq p pns figt sit
ita. et sic appz qd ista regula si argu
eret sophisma ee vni: qa qlitercu
q ista figt nulla ppoe e affirmatiua
possibile est ee ita: lz n ita esset sic
alia figt. qa sic esset si manentib
affirmatiuis omnes negatie essent a
nihilate qd est possibile. Ter. so.

Et ciuz sophisma disponit
ad sequetia. Et e tle. Posi
to qd omnis homo est asin
seqt omnis homo currit: g asin cur
rit. Hoc pbat qa sillogisado in p
mo p me figure sic/ ois ho currit
et ois asin est ho ppositu: g asinus
currit. vnde sic sillogism ad ipossi
bile scz capiendo positionez aduer
sarii cu aliquo vero. et sic inferim
pclusiones p bona pnam. lz illa co
clusio fit impossibilis. Ideo etia sic
in pposito est bona cosequentia.

Item no pot esse ita sicut positu e
sicut illud ans figt: qn sit ita sicut
pns illud figt: g ex illo ante pposi
toseq e illud p ns. Opposituar
guis. qa regula ponit in logica qd
ois pna falsa e impossibilis: et omis
pna vera est ncari. ppoe at ipos
sibilis no pot fieri necessaria ali
quo casu posito: g quocuq casu po
sito aut remoto ccesso aut no co
cesso: pna falsa n pot fieri vera. lz
pstat qd ista pna e fla: qa n ncari
a scz illa/ ois homo currit: g ois a
sin currit: g quocuq casu posito nu
q seqt ois ho currit: g asin currit

Solutio h' sophismat e facilis:
qa ad placitu tuu tu pot dicere vel
pocere vel asserere qcuq ppoez placz
et nuq ppoe tlez acti pna ncari
fieret n ncari vel ecesso. Io sicut
positu e sophisma ipm e fm. Sz
tu ppoe argumeta scies est qd aliq
ppoe pot dicere vel ponere pcedi sim
plr taq vna ppoe p se supra. et te ni
hil est ad ppositu de aliis propoi
b' vel pntiis an sint vel fle. Alio
mo solem ponere ppoe taq ans
vel pte ans ad aliud iferere. et te o
bz b' videre vtru seqt coelio ppoe
ex illo poito cu aliis apposit vel si
vbi gra i pposito si tu pceres sim
plr qd ois ho est asin n ppoe hoc fit
melior vel peior pna illa q poebat
i sophismate. Sz si tu ponas p mo
du ans ad iferend alia pchionez q
ois ho est asin: statim dicat qd b' se
qt g ois ho est asin. Et si tu dicta
propoe pponas p mom pte ans
cu ista alia pte/ ois homo currit:

tūc dico q̄ bñ seq̄t̄ ḡ asin⁹ currit.
Et sic procedūt rōnes. Q̄ nar. so.

Ico q̄ hō est asin⁹. Et q̄rīf
de h̄ sophismate vtrūq̄ sic
dicēs dicit v̄l flm̄. Et ar
guīf q̄ dicit flm̄. q̄a dicit q̄ hō ē
asin⁹. i. h̄ ē flm̄. ḡ rē. Sed arguīf q̄
īp̄e dicit v̄m: q̄a tota sua propō ē
rat ista. dico q̄ hō est asin⁹: et illa
erat v̄a: q̄a h̄ totū dicebat de sc̄to.

Itē propō sua erat affir̄atia. iō
erat v̄a: q̄a sb̄ctm̄ ⁊ p̄tū pro eodez
suppōebāt: ḡ sua propō quā dice
bat erat v̄a. q̄ aut sb̄ctz ⁊ p̄tū sup
ponāt pro eod̄: p̄z: q̄a si explicet
coplā. ppō erit t̄lis: ego sū dicens
q̄ hō ē asin⁹. ⁊ māifestū ē q̄ p̄eod̄
suppōūt iste t̄m̄? e⁹ ⁊ iste t̄i⁹ dicēs
q̄ hō ē asin⁹. Ad istū sophisma rñ
dent mlti q̄ īp̄e dicit v̄z: ⁊ etiā fal
sū: q̄a īp̄e dicit istā totalez ppōez
dico q̄ hō est asin⁹. ⁊ ista ē v̄a. Iō
diē v̄m. S3 cū h̄ dicēdo illā totā p
pōnez īp̄e diē q̄l p̄tē ei⁹. iō īp̄e di
cit q̄ hō est asin⁹. ⁊ i. h̄ t̄p̄e diē flm̄
S3 ista solutō est mihi mltū dubi
tabilis: q̄a ista solutō supponit q̄
ps propōnis sit propō: qd̄ e⁹ n̄ cre
do. psalmista dauid ore propheti
co loq̄ns p̄ spiritū sc̄tm̄ nihil falsū
dicit: ⁊ tñ diē istā totale propōem
dicit īsp̄iēs i corde suo n̄ est deus
ḡ psalmista dicit t̄lem vocēz n̄ est
de⁹. q̄ si fuisset vna propō īp̄e di
xisset falsū ⁊ hereticū: ḡ n̄ erat v
na propō sic dicta: sed psvni⁹ pro
positiōis. sed ille īsp̄iēs errauit q̄
t̄lem vocē diē solitarie tāq̄ vna p
pōem. ⁊ est sile sic medietas ver

mis n̄ est vni aīal q̄ diu est psvni
us aīalis. sed diuisa ab alia pte ē
vni aīal. Et de isto propōito ego
dixi satis i capitulo p̄mi tractatus
sūmularū. videf ḡ mihi q̄ sic di
cens. dico q̄ hō est asin⁹. diē v̄m
de p̄p̄etate t̄m̄is. dicēdū est etiā
q̄ īp̄e n̄ dicit flm̄. Et q̄n obicīf q̄
īp̄e dicit q̄ hō ē asin⁹. dico q̄ ip̄e
bñ dicit t̄lem vocē: sed n̄ solitarie
tāq̄ vna propōem. iō illa vox neq̄
erat v̄a neq̄ falsa. Sed tu replicas
fortiter: q̄a p̄ hec dicta seq̄t q̄ ille
mentiret q̄ diceret q̄ ista propo
sitiō hō est aīal esset v̄a. probat: q̄
a sua totalis propō ē affir̄atia. et
sb̄ctm̄ pro nullo supponit. q̄a ista
vox hō est aīal n̄ est propō: s3 ps
propōnis. et sic illud totale sb̄ctm̄
ista propō hō ē aīal pro nullo sup
pōit. sic etiā demonstrato lapidē e
go dicēdū. iste hō est sb̄ctia. sb̄ctz
pro nullo suppōeret: ⁊ ess3 propō
f̄la. Rñdeo q̄ o3 scire qd̄ tu de
mōstras p̄ h̄ pronomen ista: q̄a si
tu demonstras istā vocē. hō est aīal
quā tu proferis i illa tua propōne.
ego dico q̄ tua propō est f̄la sicut
bñ arguebat rō: sed si tu demon
stres aliā vocem simile seorsū sū
ptam et propositam: tunc propo
sitiō esset vera. et subiectum eius
supponeret pro aliquo: scilic3 pro
illa voce que est seorsū vna pro
positiō falsa. vnde ad t̄lem sensū
debent ītelligi et concedi tales pro
positiōes: et nō ad alium sensū
nisi forte conditionaliter. sc3 illa
ppositio. hō ē aīal ē v̄a. i. ista vox
f. ii.

hō ē aīal: sī cēt seorsū pōita essv
na ppōva. Et appz q totū reūtif
ī iō. Sī mō soluit istō qntū so
phisma/qcqd sofs audit illud p
fert plato. casu pōito q plato pte
rat istā ppōnē null⁹ nō ē asin⁹ et
sofs n̄ audit pma dictionē: s3 au
dit residuū. sc3 hō ē asin⁹. et nihil
plus audiat tē pbat sophisma qa
sofs audit istā vocē hō ē asin⁹: ni
hil pl⁹: et illā vocē pfert pso cū aīa
voce: g qcqd audit sofs illō pfert
plato. Oppositū arguif qa pla
to n̄ pfert flm̄: s3 v̄m: s3 sofs audit
flm̄: sc3 hō ē asin⁹: g audit qd pla
to n̄ pfert. Itē p sillogismū ad
ipossibile arguif sic/ qcqd sofs au
dit plato pfert/ flm̄ sofs audit: g
flm̄ plato pfert. s3 h̄ p̄clio ē flā: q
averissimā ppōnē pfert plato sc3
null⁹ hō ē asin⁹. et de nlla flitate re
phēdi pōt. Rūdo q sophisma
ē v̄m. Ad rōnē in oppōm dico
q sortes nō audit verū nec flm̄. q
a nullā ppōez audit. s3 solū audit
partē vni⁹ ppōnis vere/ bñ credo
q plato nihil flm̄ dicebat s3 verū
qd nullā flitatez implicat. tñ ipse
bñ dicebat aliqd qd n̄ erat v̄m sc3
partē veri. S3 tu dices contra: illa
vox est falsa: que falsā mentalez
facit in anio auditoris: s3 illa vox
quā sortes audit facit in sorte mē
talez falsā. vnde sortes ī dicto ca
su credit q plato dixerit falsum
g illa vox erat falsa. Rūdeo q
h̄ n̄ vere loquēs nec male nec fal
se loqf ppter male audientes vel
male ppōnē suā recipiētes. vnō

certū est q sepe aliqs dicit vnā p
positiōez: et male audiēs credit q
dicat aliā. et tūc illa ppositiō fa
cit in audiēte nō métalē quā figt
s3 mentalē qualē figret illa pposi
tiō quā credit audire. Et in tñ ca
su ppositiō sic plata n̄ ē flā audi
enti: s3 solū talis ess3 flā qualē il
le credit audire. s3 oīs ppositiō ef
fet flā audiēti que pfecte audita
ab eo qui etiā pfecte sciret ei⁹ fig
tiōez fm̄ illā figtiōez in illo audi
ente métalē flāz. Mō in casu nō
stro sortes nō audit ppositiōez a
liquā: S3 credit audire aliquā. Iō
ill vox quā audit sortes n̄ facit in
eo sensū quē figt qa ille n̄ ē sēsus
ppōnis: s3 facit in eo tlem sensū
qlez facit ppositiō quā credit au
dire. Et ex h̄ n̄ seqf nisi q tñ cēt
flā qualē credit audire. Sextū so
Erū est dicere hoīem esse
aīal. Querif g de hoc so
phismate: vtrū dicēs talez
ppōem: verū ē si dicere hoīez ef
se aīal dicit verū. posito q talem
dicat. Et ego noto q omīno in so
phismatib⁹ nihil intēdo loq deve
rovel de falso nisi pvt sūt appro
priate drūtie ppōnū. Nō enī que
rere intēdo q de⁹ sit ver⁹: et priave
ritas et q hō sit falsus aut denari⁹
fals⁹. S3 volo loq de vero et flō pvt
faciūt sibi p̄dictiōez vt dicit sexto
methaphisice. qa n̄ intēdit logic⁹
de vero et flō. Tūc igr arguo q fl
le n̄ dicit v̄m. qa h̄ p̄tū dicere ho
miēz ē aīal l capif matia lrv l fig
tiue. Si figtie tūc dicere hoīez ē

aial est idez q dicēs hoīez esse aial. Provt suppo ex methaphi
sice mō r dicēs hoīez eē aial est v
n^o q nō est verū neq flm. qā n est
ppō nec ps aliq ptradictiois. Et
si capiat materialr appz q n sup
pōit p ppōne aliq: qā si suppoat
p sevel p suo fili in voce māife
stū est q ista vox dicere hoīez eē
aial: vel aliq p filis nō est ppō nec
ofo pfecta. Iō nec est v m nec flm
Et si dicat q nō supponit pro se
nec p p fili voce s3 pro alia orōne
forata sub indicatio mō sicut ista
ofo hoīez currere solet suppone
re p tali orōne/homo currit que
est ppō. Tūc māifestū est q non
supponit pro ppōne: sed p pte p
positiois: qā licz hoīez esse bonū
supponeret p illa ppōne/homo ē
bonus: tñ esse bonū nō suppoit p
illa ppōne: s3 pro tali orōne ē bo
nus: q nō est ppō: r ita est in ppo
sito. I3 enī hec ofo/aliquez dicere
hoīez esse aial suppoeret pro tali
orōne/aligs dicit hominē eē ani
mal: tñ hec ofo. dicere hoīez eē a
nimal nō supponeret nisi p tli o
ratione/dicit hoīez esse aial: que
nō est ppō nec verū nec flm. Ideo
falsū erat sophisma: sc3 verū ē di
cere hoīem esse aial. In oppo
sitiū arguit. q averū est q hō est a
nimal: et tñ hec ofo/hoīez eē ani
mal: et hec ofo homo est aial sū
pte materialr equaleret: et capis
vna pro alia: g verū ē dicere ho
minē esse aial. Itē affīare vāz p
ppōne ēv3 sicut negare verā ppōez

est falsū: sed dicere hoīez eē aial
est affīare verā ppōne: sc3 hō est
aial: g dicere hoīez eē aial est ve
rū: r tūc puertat ppō r est sophis
ma. Rñdeo q sophisma ē flm
de ppēate fmois. Tñ aliq in p
pria locutiōe tales locutiōes re
cipiūt loco aliarū que essēt vere.
vbi grā hec est vā/vm dicit dicēs
hoīez esse aial. i. dicēs talez vocē
seorsū/hō est aial. Similiter sic i
sta est vā dicere hoīez esse aial ē
dicere v m. Sitr sic ista est vā/vm
est hoīez esse aial: s3 tñ sophisma
de pprietate fmonis erat falsum
sicut bñ pbabaf. Tūc ad rati
ones: Ad p mā dico q h ē fal
sa/vm est dicere q hō est aial. s3
hec est vā/verū est q hō est aial.
et etiā verū est hoīez esse aial: s3
hoīez esse aial r dicere hoīez esse
aial multū differūt. Ad secū
dā ego nego q affīare vel nega
tie aliquā ppōne sit v m vel flm. q
a affīare vel negare nihil aliud
est q affirmās vel negās. et h est
homo qui nō est v m neq flm. Et
si affīare ppōne suppoat matia
liter: tūc idēv3 dicere affīare p
positioes r dicere affīat ppōnez
r h nō est ppō sed ofo ipsecta sic
legit virgili⁹. Sextū sophisma

Extū sophisma ē h voca
tū insoluble: sc3 oīs ppō est
falsa: casu pōito q oēs p
pōnes v e eēt annihilate r flē fma
nerēt: r tē soīs pferat istā solam
oīs ppō ē flā. Querit g an pposi
tio sua sit vā v flā. Et arguit q n
f. iiii.

fit vera quia suppono quod eadem propositio
impossibile sit si esset vera et falsa
in eodem ideomate proposita et ab
omnibus audiens recepta tunc si pro
positio est vera sequitur quod non omnis propositio est falsa
quia quidam est vera et quod dicitur illi: si ista est
falsa: imo impossibilis: quia omnis propositio est
impossibilis ad quam sequitur sua contra
dictoria. Deinde probatur quod non sit
falsa: si vera: quia est propositio nullam ha
bens instantiam. quia nec in seipsa nec
in alia secundum casum: si ipsa est vera. Item
si ipsa est falsa subicitur et patet ei non sup
ponitur per eosdem. Item cum ipsa sit affir
mativa sequitur quod ipsa est vera. Item si est falsa
tunc quicquid sequitur ita est: quia non sequitur ni
si quod omnis propositio est falsa et ita est: si ipsa est
vera. De isto sophismate vide
de sunt difficiles dubitationes

Prima est: utrum in casu predicto
ista propositio sit vera vel falsa. Secun
da est: quod sit possibile assignare si
bi predicetur vel equaliter. Et primum
ego dico quod resuato et processu casu
predicto: tunc potest cum illo poni casus
quod ista est vera: quod apparet per ea quod di
cta fuerunt in secundo sophismate
et in 3° h^o septu capituli: ubi dictum est
quod possumus in aliquo tempore per alio tempore uti
quod vere dicimus in aliquo tempore sorte se
dere in quo tamen non sedet: quia per tempus
ignotatum et per hanc verbum sedet non intel
ligimus tempus quod nunc proponi coexi
stit sed aliud tempus. sic contra co
cedit casus quod per totam horam prima
huius diei nulla sit propositio vera sed omnis
falsa. et ponamus post finem illius hore quod
forte dicat quod omnis propositio est falsa: et quod lo
quens in tempore pro quo loquitur: sed per tempus

illius prime hore: sic propositio sua est vera
quia inductio est sufficiens quod si est in
propositionibus illius prime hore. Sed hec
solutio licet sit vera in illo casu: tamen non
aufert difficultatem sophismatis secundum
aliud casum videlicet quod ille loquitur per
illo tempore in quo loquitur. Et aliqui volen
tes evadere dicunt quod termini inati
supponere per propositiones non penitus in
propositionibus ad supponendum per illas per
propositiones in quibus ponuntur sed pro aliis
Item dicunt quod propositio forte erat vera: quia
ille terminus propositio in propositioe seorsum
non supponebat pro propositioe sed per omnes
aliis: et omnes ille erat falsus. Sed constat
quod hec solutio non valet: quia quod aliquis in
telligit potest loqui aliquis: aut per conce
ptum a quo sumitur nomen propositio in
telligit indifferenter omnes propositiones etiam
presentem presentem et futuram tam suam quam aliam
ergo de omni potest loqui: ergo manifestum est
quod ego possum dicere quod propositio quia nunc
actu preterita est affirmativa et potest esse in
tensio mea loqui de ea. item per illo sup
ponebat ille finem propositio quod ponebat
in ea Et iterum nullo hec evasio non
la difficultatem evitat: quia posito quod
forte diceret illam propositionem et si plato
dicet aliam propositionem philosophem. Et tunc quod
ratione dicet unum verum eadem ratione al
ter. et sic de falso. item vel uterque diceret
verum vel uterque diceret falsum. Que
reretur ergo utrum sortes dicet verum: si di
cas quod sicut tunc quia loquitur de propositione
platonis sed non de sua sequitur quod propositio pla
tonis est falsa et per omnes pari ratione propositio
sortis est falsa. Et si dicat aliquis quod utra
que est falsa sequitur ergo quod ab eis sunt vere: quia ita
est sic asserunt esse. asserunt esse quod omnis per

pō ē flā ī ita ē. et qā etiā si sint flē
tūc sōcēta earū et pēa supponāt p
codē: g sūt vē qā sūt affīratīe ī q
a etiā tles sūt vles q de nulla su
arū singulariū ē instācia. Alii di
xerūt q tīs propō ē vā ī falsa sūt
s3 h ē etiā incōueniēs: ī app3 qā
h ei9 p̄dictoria eēt vā ābe p̄dicto
rie eēt vē: ī si eēt falsa ābe essent
falsē. Et utrūq illorū ē īpossibile
igē. Tūc etiā ē dubitatio q pos
sit dari p̄dictoria. pono casū q n̄
sint nisi due ppōnes: vna q hō ē
asīn9: alia sit p̄dicta propō sorq tē
ostēdo q n̄ possit dari p̄dictoria
qā tūi p̄dictorie debēt sup̄pōere
pro eod vel ei9 nec ī vna pro plu
rib9 q in alia. Mō in propōne sor
tis sōcēm sup̄pōit pro duab9 ppō
nib9: s3 pro se fm casū dictuz et
ista hō ē asīn9. Mō si velles dare
p̄dictoriā s3 istā qdā propō n̄ est
falsa: statū in illa supponeret pro
plurib9: s3 pro trib9: scil3 pro se ī
pro aliis duab9: g n̄ p̄dicēt illi p
pōni sorq. S3 ista dubitatio sol
uit p ea que dicta fuerūt ī secun
do sophismate ī tēcio septi ca
pitū. Illa enī propō p̄dicēs propō
ni sorq forāret: ī n̄ pro tpe ī q for
ma: s3 pro tpe ī q propō sorq fie
bat. īo propō illa tēcia n̄ sup̄pōe
ret nisi pro illis pro qb9 propō sor
tis sup̄pōeret: et illa n̄ supponer3
pro sēcio q illa n̄ erat d isto tpe.
Vidēō ē g d vītate. ī sītate illi9 p
pōnis. ī bēuit credo q illa ppō ef
fet flā: qā vī illa eēt flā vī illa n̄ ef
fet flā. Si ē flā habeo ppōitū. ī si

n̄ ē flā: seq̄ q ē vā ex q etiā ipa ē
ī si illa ē vā seq̄ etiā q ipa ē flā
sicut pri9 arguebat g nēo ppōitū
s3 tē difficile est ad sophisma rñ
dē. Ad rōes enīz aliq dixerūt ī
itavīsuz sūt mīhi alias q l3 ppō
fm sītūōez suorū tūiorū nō sīt
vī affīrat nī q oīs ppō ē flā cū
oīs ppō de fōra sua sīt vī affīrat
se eēverā. Iō oīs ppō asserens se
eē flāz sūne directe sūne p̄secutiue
ē falsa: qā licet q̄lrcūq sīt eē ita
sit q̄tū ad h q sīt se eē flāz tū nō
q̄lter sīt eē ita est q̄tū ad hoc q
sīt se eēverā iō flā ī nōvā. qā ad
vītate ei9 requirē n̄ solū q̄l sīt ita
ē sed q̄ltercūq sīt ita sit. Ista
rñsio nō videt mīhivalere devtu
te fmōis. ī nō obicio pro nūc de
isto mō loquēdi. q̄lrcūq sīt ita ē
qā de h sādvisū sūt. S3 oñdo illū
nō esseverū q dicebat s3 q oīs
propō sīt vī asserit se eē verā. qā
illā oñonez se eēverā: vī tu capis
sīt vī vel matia. Si matia tūc
ista propō: hō est aīal n̄ asserit se
vel sīt se essevā: qā sēsus ei9 est
q sīt i istā ppōnez ista proposi
tio/homo est aīal est vā. qō ē fm̄.
qā illa propō secūda iam est d se
cundis intentionib9. et prima cū
sit de primis intentionib9 non si
gnificat istas intentiones. S
aliquis dicat q illa propositio se
esse veram capitur significatiue
tunc illa propositio/homo est a
īnus significat se esseveram. q
a sicut hominem esse asīnum nī
hil est eo q homo nō potest esse
f.iiii.

pōt esse alin⁹ ita hāc ppōem/ ho-
mo est alinus esse vāz nihil ē: nec
pōt esse: qā nō pōt esse vā. mō de
eo qđ nō pōt esse nec etiā est non
ēvū dicere qđ sigf vel itelligif vī
asserit. sicut alias satis dictū su-
it. Si enī dicas istāz ppōem/hō ē
alin⁹/esse vām sigf vel itelligif vī
asserit: tūc dicis fīm. qā ppō ē flā
eo qđ ē affixatā cū sbctm p nul-
lo supponit: ita ē in ppōito qđ ta-
lis ppō/ois ppō ē flā nō pōt eēve-
ra. Ideo eēvū nec est nec pōt eē.
Iō nō sigf nec itelligif. iō nō sigf
se esse verā. Iō dicif aliter pping-
us vītati scz qđ qīz ppō iplicatū
aliter ppōem aliā ita qđ de subie-
cto pro ea supponente affixat hoc
pū verū. g iplicatū aliter sic an-
tecedē: iplicat illud qđ ad ipz se-
qf. iō aliq ppō nō est vā si ī dicto
pūte affixatio ī sbctm ī pū non
supponant p eodē. vbi grā pōam⁹
qđ ista ppō sortū nlla ppō est vera
vocef ppō noīe sic: tūc seqf nul-
la ppō est vā. g c est verū. ī iō ni-
si sit ita sic p k pns sigf: seqf qđ p-
tū in dicta propōne vtuale iplica-
bat in illa propōne/propō nō ē vā
Nō ei sufficit ad k qđ ppō sit vā qđ
sit ita sic sigf fīm orālē sigfioem:
imo regif qđ sit ita sicut sigf pns
qđ in eavtuale iplicabat. Vñ
fīm k dicet qđ vbi propō hz vī pōt
habere reflectioēz sup se nō suffi-
cit ad vītate affixatōe qđ termī p
eodē supponēt sicut alias dixi. s
implicat qđ in tū pūte termī pro
eodē supponēt. et tūc oīz k stāte p

positioē esse verāz. Et p nō facit
soluerē rōnes. Ad pma⁹ ratio-
nē dicere qđ illa est bñvīs s in
stācia ē in seipā nō ptra sigfioēz
ei⁹ orālē sed ptra illā qđ implicat
tāq pūte. Ad aliā dicet qđ sbi-
ectū ī pū dicti pūtis nō supponit
pro eodē. qđ tū ad vītate propōis
regif qđ cū fuerit illa propositio

Ad vltiāz sūr dictū est qđ nō ē
qūtercūq illud pns iplicatū sigf.
Etiā si hmoi locutio fiat fm de-
bitū sensuz. s hec solutio quīs sit
propō veritati. vī puto tū adhuc
nō est pfecta: qā supponit falsū.
scz qđ ad quāz propōne seqf illd
pns dato enī qđ hec ppō/equ⁹ cur-
rit vocef propō noīe b/itū nō seg-
tur equ⁹ currit: g b/est vīm sicut di-
cebat in 2° sophismate. h⁹ capitli
et ideo pficiēdo istā solutioēz d-
bem⁹ dicere qđ ad oēm propōem
cū illa appōne qđ ipsa est: seqf qđ
illa ē vera. ita qđ ī pdicto casu scz
qđ equ⁹ currit vocef b: est verū. mō
in propōito nō d sophismate ap-
paret qđ ista appositio appositā ē
p casū: qā ponebat qđ sortes dice-
bat istā propōe: nulla propō est
vera: iō ponit qđ ista est vera ī sic
ex ista propōne et casu seu ex p-
positione explicatē casuz. seqf qđ
ista ē vera qđ est fīm: g ista ē flā
vel casus ē falsus. Ideo si cas⁹ re-
cipiat tanq ver⁹: oportz dicere qđ
ista propō sit falsa Sed tūc opor-
tet solvere rōnes Prima ratio
adhuc cū illo supplemēto non sit
sufficiēter soluta. qñ enī dicif qđ

ipsa est universalis non habens instanti-
am. Dico etiam quod licet non sit instā-
cia contra significationem eius forale pōse
tū eēt ptra illā instātia que p mo-
dū pntis ipse est in ea p mōm ca-
sus si sufficit ad falsificandū eā
si vs casus est vā. Et sic solvūt
aliē rōnes. Sed tūc dubitatur
utrū talis ppō sit possibilis/scilicet
oīs ppositio est flā et ego dico quod
ipā ē possibilis. Iam possit ēē vera
qa ita esset sicut ipā figt si de^o ant
hilaret oēs ppōnes pter istas du-
as/de^o ē aliū^o / et equ^o est capra. tē
enī oīs ppositio eēt flā. et ego di-
cerē quod coplatia ex ea et casu eēt
impossibilis: qa sequeretur impossibile
scilicet quod ipā est vera et falsa.

Ctaviū sophisma est ut vi-
des mihi difficili^o. Et ē ta-
le. Plato dicit flm. pōatur
casus quod sortes dicat hāc ppōne
et nullā aliā dicat. et ecōverso pla-
to dicat istā/sortes dicit falsū et
nullā aliā. Querit^o g^o utrū ppō
sortis que ē sophisma sit vera vel
falsa? Et arguit^o quod sit vā. qa nulla
ratio ē quod ppō sortis sit magis vā
vel flā q^o ppō platonis vel ecōver-
so. qa oīno flm se hnt ad invicē.
Ideo si vna ē vera alia est vā. et si v-
na ē flā alia ē flā si suppono. Si g^o
dicas quod ppō sortis nō ē vera sed
flā: tūc etiam plato dicit flm pari
rōne. et si affirat sortes et nihil a-
liud: g^o affirat sicut ē: g^o vā ē sua p-
positio: et sua ppō ē affirmatiua: et
enī supponit pro eodē scilicet plato
et dicēs flm ex quo nos ponim^o

quod plato dicit falsū: g^o ē vā ppō.
Itē ego pono quod cū sorts et robert^o
dicat quod plato dicit falsū. et pono
etiam quod sorts et robert^o dicant istas
ppōnes sūm silem intētiōē: cre-
dāt verū dicere: qa credūt quod pla-
to dicat illā/deus nō est. tūc g^o ap-
paret quod ppō sortis et ppō ro-
berti sūt oīno flm invocē et in in-
tētiōe tā audiētiū q^o pferētiū: et
tū ppō roberti ē vera ex quo po-
nim^o quod plato dicit flm: g^o pstr p-
positio sortis ē vera. Itē pōim^o
quod robert^o vult ptradicare sorti di-
cēdo quod plato nō dicit falsū: tūc ap-
paret quod ista ppō nō ē falsa ex q^o
ponim^o quod plato dicit falsū: g^o solū
ppositio sortis erat vā: nisi dicās
quod ambe ptradictorie sūt flm false
quod ē impossibile. Oppositū argui-
tur: qa si sortes dicit verū pari ra-
tione plato dicit verū: et si plato
dicit verū cum dicat quod sortes
dicit falsū. sequit^o quod sortes dicit fal-
sum: g^o ppō sortis ē falsa et non
vera. Dicendū ē breviter quod p-
positio sortis ē falsa et non vera:
qa oīs ppō ē falsa ex qua cū
aliquo vero seq^o falsū. Iam ex ea cū
aliquo vero sequit^o falsū: g^o illa est
flā. Maior ē regla ifallibilis: et mi-
nor probat^o. qa cum casus sit pos-
sibilis ego suppono positionē ca-
sus esse veram. modo cū casu et
propositionis sortis sequit^o quod pro-
positio sortis est vera et quod ipsa est
falsa. et p pns totū ē flm et impossi-
bile: g^o apparet ex ppōne sorti cū
aliq^o vero quod sequit^o falsū. Nunc g^o

reſt it oñ ſere quō ex ppōne ſorſ
7 cāu ſeqſ q illa ſit vā. pñ af q ſit
vā: qā caſ⁹ pōit q illa. ppō ſorſ ē
tñ dictū ſuit pri⁹ q ad quālz ppō
nē cū poſitiōe dicēte q ipā ē ſeqſ
q ipā ē vā. S; etiā appz q ſeqſ q
ipā ſit flā ſicut arguebā. qā ſi ef-
fet q oportet; ppōnē platōis ef-
ſe verā ad quā ſeqſ q propō ſorſ
eēt flā. Et pñ ſr pari rōne dicēdū
ē q propō platōis ē flā. Iō nō o;3
niſi tñdere ad rōnes que ſūt mul-
tū difficiles. 7 recurrēdū ē ad ea
q dicta ſūt in pcedēte ſophiſma-
te. Ad primā dicif q licz ſit
ita ſicut ſigz ppō ſorſ q tū ad ſuā
formalē ſigtiōe; tñ n̄ eſt ita ſicut
ſigz propō ſequēs ex ea et caſu. q
a ſeqſ q ipā eſt vera et nō eſt ita

Silr ad ſecūdā dicif q vbi pro-
poſitio pōt habere reflētiōem ſup
ſeipſā ſiue mediate ſiue imedia-
te ſm quā reflectionē ſeqſ ipſā ef-
ſe flāz nō ſufficit ad vitatē affiā
tiue q ſbētm 7 pñ ſupponūt pro
eodē: ſ; oportz etiā q illi⁹ pñ ſci
licet q iſta ē vera/ſbētm et pñum
ſupponāt pro eodē ſicut dicebā
pri⁹. S; terciā 7 qrtā rōnes ſūt
difficiles. Et dico de terciā indu-
bitāter q propō ſortis et ppō ro-
berti ſūt pñles ſm vocē 7 intētiō-
nē tā pferētiū q audiētiū: 7 nō ē
qualēt ppter h q ppō platōis q
qua ambo loquebā h; reflectionē
ſupra ppōnē ſortis: 7 n̄ ſup p-
poſitiōez roberti. Iō ex ppōſitiōe
ſorſ 7 platōis cū caſu ſeqſ q pro-
poſitio ſorſ ē flā: 7 nō ſeqſ h q p-

poſitiōe roberti. imo ipſa eſt vā.
Tūc dubitaf quō pōt it ſumi eg-
pollēcia. ppōnū alr q pdicto mō
Ad h dico q vna ppō inata ē ha-
bere reflētiōem ſup ſe eo q tñ
ei⁹ ſupponūt p ppōnib⁹ o;3 etiā q
egpollēs ſit inata hēre reflētiōz
ſup ei. vbi grā ſit pñ a ppō 7 et
ſecūda b: ſi b dēret equalere ipi
a; neceſſe ē q in quocūq caſu a;
hēat reflētiōez ſup ſe: ita b hēat
reflētiōez ſup illā a: vt ſit neceſ-
ſe in omī caſu q ſivna ē vā q ali-
a ſit vā. mō talē reflētiōez nō h;
ſecūda ſup pñ a niſi aſſerēdo il-
lud pñs qd iplicat aſſerēdo in pri-
mā ſeq⁹ q a ē vā: ſ; ſi hec ſecūda
ponaf tūc egpollēbit pñe. Sit g
ppō ſorſ q plato dicit fallūtunc
ppō roberti equalēs illi erit/pla-
to dicit flā 7 a ē vā: pñto q ppō
ſorſ vocē a. iſta enī ppō roberti
nihil apponit qd nō iplicareſ i ca-
ſu pſecutiōis caſu in quo iſta ppō
ſorſ ē 7 iſtū caſū ponī⁹ ponēdo q
egpollēat v; pñdicāt. Si ei n̄ ſūt: tē
nō egpollēt nec pñdicāt. 7 vltēr ad
o;3 pñdictiōez 7 poſitiōez ei⁹ ieſſe
pōt ſumi equalēcia. verbi grā q
iſte pñte ineē egpollēt vidēlz q
ppō ſorſ q pprio noie vocē b/ ſit
q hō currit: 7 ppō roberti equi-
lēs ſit q hō currit. et b eſt vera. ſ;
nō o;3 aliā appoſitionē apponere
vbi ppō nō ē inata hēre reflētiō
nē ſup ſe. vbi aut pōt: o;3 h appo-
nere. vt ſi ē reflexio ſup pñm; q
ſit reflexio ſup ſecūdā. Et cōſi-
mili mō puto eē dicēd de qrtā ra

tionē. Nā ppō sortē ⁊ ppō roberti
sūt abē false ⁊ nō p̄dicūt. qā pos-
sibile ē eē reflectiōez sup̄ vnā ex
q̄ seq̄ ipaz eē falsā. q̄ tñ nō sit sic
reflectio sup̄ aliā: sic est i casu po-
sito. ⁊ iō ad p̄dicēd ppōni sortē ⁊
p̄dicere coplatie ex ista ⁊ p̄nte in
ipā iplicato scz illa q̄ ponebat illi
egpollē: vt q̄ robert⁹ dicat / plato
nō dicit falsū vlt a nō ēvm: sic ei nō
lo modo poterāt ille due sūt eēve
nec false. Nec etiā ē vis si plures
alii tmi applicē īvna q̄ i alia: q̄
a q̄cūq̄ tmi i vna explicite expri-
mūt: i alia iplicite ⁊ equalēter cō-
tinent. S3 iterū dubitaf: qā si
ille ppōnes sortē ⁊ robertisint cō-
tradictorie tunc pono q̄ ppetuo
maneāt p potēciā diuināz pstat.
q̄ nūq̄ p mutatiōez aliarū rerū
ipe potūt eē sūtve aut flē. Tē po-
no q̄ mutaref cas⁹ platōe q̄ pla-
to nō dicat illā ppōnez sors diē fal-
sū: s3 dicat illā / robt⁹ diē falsū tē q̄
rif b̄ q̄l3 illarū. s. sortē robtī ⁊ pla-
tonis / q̄ sit vera vlt falsa. ⁊ ego dico
q̄ ppō platonis est falsa. quia se-
quit̄ ad eā statim et ad casū q̄ il-
la est falsa. Nam si ponafva: seq̄-
tur q̄ ppositio roberti est falsa. ⁊
si propō roberti sit falsa: hoc ēvel
quia plato dicit falsum: vel quia
propositio sortis ēvera. et ad vtrā
q̄ sequitur q̄ propositio platonis
est falsa: ⁊ tunc iterū sequit̄ q̄ p-
positio roberti est falsa: et propō
sortis est vera. Nam sortes nō as-
serit nisi q̄ plato dicit falsū ⁊ ita
est. nec ē reflexio a platōe ad sor-

tem ppter q̄ non sequit̄ q̄ propo-
sicio sortis est falsa. iō est vera ⁊ p-
positio roberti sibi p̄radictoria ē
falsa: quia est distinctiua cui⁹ vtra
q̄ pars est falsa.

Nonum sophisma.

Onū sophisma est ppin-
quū p̄dicto scilicet / Sortes
dicit verū. ponaf casus q̄
sors dicat istā solā / plato diē sūm
⁊ plato ecōtra istā solā dicat / sor-
tes dicit verū. Queris q̄ vtrūz
illa propō platonis sit vlt falsa?
Et sūr etiā posset queri de propo-
sitione sortis. Arguit̄ q̄ plato
dicit verū: q̄avel dicit falsū. vlt di-
cit verū. Si verū habet̄ ppositū. Si
falsū adhuc sequit̄ q̄ dicit verūz
q̄ quocūq̄ dato sequit̄ q̄ dicit verū.
Tunc q̄ ostendo assumptūz
id est aūs scilicet q̄ si plato dicit
falsum q̄ dicit verum. quia si diē
falsum tunc sortes non dicit ve-
rum. et si sortes non dicit verum
tunc plato dicit verum. ⁊ sic habe-
tur propositum sicut probatū est
supra / scilicet q̄ sortes dicit verū

Deiñ iprobaf p̄sū. qā plato vlt
dicit verū vlt dicit falsū. Si diē fal-
sum habeo ppositū. Si dicit verūz
adhuc sequit̄ q̄ dicit falsū ⁊ iterū
hēo ppositū. Probo q̄ assūptū scz
q̄ seq̄ si plato diēvm sors diē fal-
sū: qā si ipe diēvm: seq̄ q̄ sortes
diēvm. ⁊ si sors diēvm: seq̄tur q̄
plato diē falsū. Dicēd b̄uiter
sic p̄ q̄vtraq̄ ppō ē flā: qā suppo-
no ita eē sic suppois i casu eē cū
b̄ sit possibile et sic ppō exp̄mens

casum e vera. Iō ois ppō ē flā ex
qua cū positioe dicti casus sequit̃
falsū. cū falsū n̄ seq̃ ex verū: s3 ex
vtraq; casu seq̃ falsū. igit̃ rē. pro
bo q̃ ex vtraq; cū casu seq̃ falsū
q̃a seq̃ q̃ eadē propō ē vā r fal
siline equocatioe: r li ē flm̄. Pri
mo g̃ oñdī q̃ ex propōne plato
nis cū casu seq̃ q̃ eadē ppositio
s3 ipā met e vera r flā. q̃a cas⁹ po
nit q̃ ipā ē. et cū dictū fuerit pri
us q̃ ex omī ppōne cū alia dicē
te q̃ ipā ē: seq̃ q̃ ipā e vera. r tñ
sequit̃ vlti⁹ si ipā ē vā q̃ ipā ē flā
g̃ seq̃ q̃ ipā ē flā. Et ita arguē
de alia. S3 tūc dubitat vtrū iste
sint possibiles: vide q̃ sic: q̃a ex
possibili nō seq̃ nisi possibile. et
tñ ex eis seq̃ impossibile: s3 q̃ ea
dē sit vera r flā. Cōtrariū ē: q̃a p
positio ē possibilis que cū sit vera
pōt eē flā ex mutatioe rerū sig̃ta
rū: s3 ppō platonis: scilz q̃ sortes
dicit falsū pōt eē vā: si ponam⁹ q̃
sortes dicat illā: deus ē: g̃ ipsa ē
possibilis vel n̄ impossibilis. Et ita
arguit q̃ sortē ppositio eēt possi
bilis: q̃a est; vā: si plato diceret q̃
hō ē alin⁹. Ad rōnē dico q̃ ad
neutrā seq̃ impossibile. s3 advtrā:
q̃ et casū positū seq̃ impossibile. iō
cōcedo q̃ copulatio ex eis pstituta
et casū ē impossibilis. r li ptigit
sepe: s3 q̃ copulatio ē impossibilis
cui⁹ vtraq; ps ē possibilis. vt si di
co omī currēs ē equ⁹: r hō est cur
rens seq̃ inde impossibile: scilz q̃
hō ē equ⁹: ita etiā ista ē impossibilis
sortes currit r sortes n̄ currit: s3 q̃

libz ps sit possibilis. Tūc rāde
tur ad rationē que arguebat q̃ p
positio platonis eēt vā. cū querit̃
vel e vera vel flā? Cōcedo q̃ ē flā
et quādo dicē: si est falsa q̃ e vera.
Nego pñaz. Et cu3 pbat. q̃a si
plato dicit flm̄ seq̃ q̃ fors n̄ dic
vīm. cōcedo. r cū dicē vltra: si sor
tes dicit falsū seq̃ q̃ plato dicē ve
rū. nego pñaz. q̃a ppō sortis non
ex eo dicē falsa q̃a ē aliter q̃ ipā
sig̃t fm̄ ei⁹ sig̃tioez formalē. sic ei
si g̃t q̃ plato dicit falsū et ita ē. s3
ex eo ipā ē falsa: q̃a pñs iplicatū
in ea r casu qui e ver⁹ ē falsū. Ide
o pueniēs ē q̃ a e vera ppō. Naz
posito q̃ illa ppō sortis ppō noie
voce a. et nō ita est q̃ nō est vera
q̃a nō est vera. Et si arguit q̃ ppō
sortis dicētis q̃ plato dicit falsū
est vera: q̃a tñi supponit p eodē:
et quia qualitercumq; significat
ita est: et quia sua equalēs quā
profert robertus est vera. quia su
a contradictoria quaz profert io
hannes est falsa. Dicendūz ad
hec omnia sicut dictū est in prece
dente sophismate.

Decimum sophisma.

Ecimū sophisma est: r est
cōsumilie virtutis: scilic3
q̃ tot sunt propositiones
precise vere quot sunt propositio
nes false. Ponatur casus q̃ solū
sunt quatuor propositiones. Pri
ma est: deus ē. Secūda: homo
est aīal. Tercia: equus est cap
Quarta sophisma ppositū. cū g̃ i
ta eēt: q̃rovtrū sophisma sit verūz

vel falsū? Arguif pmo q n esset
verū qā tūc nō eēt ita sicut sīgt. i
mo eēt plures vē q flē: qā essent
tres vē vnica flā. Deide arguif
q n sit flm. qā si eēt flm tūc eēt i-
ta sicut ipā sīgt qā duere 7 due
flē. iō est v̄m. Ego dico q sophis-
ma ē flm. qā ex eo et calu seqf q
ipsū est flm: 7 q ipm ē v̄m. Et sol
uis rō ad oppositū q ipm non sit
flm ex eo q alr ē q sīgt fm sīgtio
nē suā forālē s3 exeo q n ē ita sic
sīgt3 illa qv̄tūalr ē iplicata i eo 7
calu: sicut pns i ante suo. Nā hec
ē iplicata sic in ea a/ēva pōtio ca-
su q illud sophisma ppositio no-
mine vocef a. 7 n ē ita sic h sīgret
a ēva. S3 qriēvtrū sophisma sit
possibile 7 vtrū possit eē v̄m: 7 sta-
tim dico q ē possibile. qā pōt eē
q tot sint vē q sūt flē. vt si sint so-
lū iste qtuor/ de ē: de ē bon⁹. hō
ē asin⁹: 7 equ⁹ ē capra. Dico etia3
q pōt eē v̄m in casu q tēp⁹ p̄sīgt-
tū pverbū accipiem⁹ n p tpe p̄nte
in q forarem⁹ ipm: s3 p tpe i q so-
lū erant iste qtuor imediate p̄dic-
te. bñ etia sic possit ista eē vera/
oīs ppositio est negatīa. s3 nō pos-
sit eē vera: si temp⁹ p̄sīgtū per ver-
bū acciperef p tpe in quo forare
tur. Nec etia3 pns sophisma pōt
esse v̄m. s3 tñ si cas⁹ p̄sīt i sophis-
mate sit sicut ponif. ali⁹ homo su-
pueniēs pōt dicere vē q p tpe ca-
sus istius tot p̄cise erāt vere quot
erāt flē. s3 p̄vbū de p̄nti n pōt ali-
qs homovere dicere nisi vt dictū
ē. sc3 vt ēdo tpe vbi p tpe alio ab e

o q p̄cise coexistit sue p̄pōni.

Ndecimū sophisma ē p̄sī-
milis v̄tutis. Ego dico fal-
sū. posito q nihil pl⁹ dico
nisi istā p̄pōnez/ ego dico falsuz
Querif g vtrū ista p̄pō mea sit
veravel flā? Si dicas q ēva: tūc n
est ita sicut ppositio mea sīgt. Iō
seqf q n ēva/ s3 flā. Et si dicas q
est flā. tūc seqf q ita est sicut sīgt
Iō est v̄a. Etia: qā tūc t̄mī suppo-
nūt p eodē: et ē affirātīa. iō seqf
māifeste q si ipā ē flā q ipā ēva
7 tūc ex h seqf q oport3 pcedere
illā eēverā 7 flām: qā qui pcedit
an̄s: ipē deb3 pcedere p̄ns. 7 o3 p-
cedere vel q erat v̄a/ v̄l q erat fal-
sa. 7 tūc seqf si ēva: q ē flā. et si ē
flā q ēva: g vtrūq oport3 pcedē.
S3 h iterū pcedere ē icōueniēs. q
a tūc sua p̄dictoria eēt vera. 7 sic
due p̄dictorie eēt si lvere. 7 si flē
due p̄dictorie eēt si l flē. et h oīa
sūt impossibilia. Deide etia3 du-
bitaf quō sumēda ē p̄dictoria so-
phismatis: 7 vtrū sit possibile v̄l i-
possibile? Rñdeo breuiter q so-
phisma est flm. qā ex eo et p̄pōe
exp̄mēte casū seqf flm. cū tñ ista
p̄pō exp̄mens casū dicaf esse v̄a
7 illud fl3 qd sic seqf est q sophis-
ma illud est si l v̄m 7 flm sit. Mo-
do tñs ppositio est flā ex qua cu3
vero seqf flm. Et rñr ad rōnes
in oppositū fm pri⁹ dicta. quādo
enim dicif q si ipsa esset flā seqf
q ipsa est vera. Nego illā p̄nā 7
tu p̄bas. qā si est falsa: tunc ē ita
sicut sīgt. pcedo ḡtū ad significā.

tionem formalem: sed si non sufficit propter reflexiones quas habet super se. ob hoc enim non est vera quia non est ita sicut significat per sequens ad eam et casum. illud ei persequens est quod a est vera. posito quod illa propositio mea propter nomine vocem a. non est ita sicut habet significatum a est vera. Et si forte dicitur de hoc quod dicitur quod tamen supponit pro eodem. Sed adhuc tu potes obicere arguendo quod equum si est alba quod ipsa est vera: quia sequitur si ipsa est alba: quod ipsa est: et ita est: et ex ita est: et quod ipsa est sequitur quod ipsa est vera. ergo sequitur quod si ipsa est falsa quod ipsa est vera. et quod procedit ante dicitur procedere prius: ergo debemus procedere quod illa est vera. Rursus dico quod non sequitur si est alba quod est vera. sed bene concedo quod sequitur si est alba quod ipsa est. et concedo etiam quod ex ipsa et quod ipsa est sequitur bene quod ipsa est vera sed ego non concedo ante: imo ego nego ante: quia ante et contra positum ex ipsa et quod ipsa est et ipsa ego nego. Idem etiam nego prius scilicet quod ipsa est vera. Sed tamen est dubitatio quomodo tu potes mihi contradicere. Unde si dicas negativam de subiecto sibi finem. ut dicendo ego non dico falsum tu non contradicis mihi: quia in predictis terminis unus dicitur supponere per eisdem pro quibus supponit terminus alterius et sic non esset hic quia in propositione mea iste terminus ego supponit pro me: sed in tu a supponit pro te. Et si dicas negativam mutando illud terminum ego in illud terminum tu: scilicet dicendo mihi tu non dicis falsum apparet quod non bene contradicis mihi. quia contradictoria debet esse de eodem subiecto et predi-

cato: et non sufficit quod sint diversa per ta per eorum supponetia. Item propositio mea est falsa: et tua est alba etiam ergo non contradicunt. Solutio dico quod non oportet contradictorias esse omnino si minus vocem. Primo ei oportet eas esse diffiles secundum affirmationem et negationem. Secundo possunt esse diffiles secundum signata aut secundum modum. ut iste contradicunt omnis homo currit: et quidam homo non currit. et si forte iste duos sortem possibile est currere: et forte necesse est non currere. sed etiam aliquando possumus mutare predicatum finem vocem occasione termini relati. ut si dicas omnis homo habens equum videt illum: si debemus contradicere aliter quam proponendo negationem toti propositioni oportet bit mutare predicatum finem vocem. quia hec non est sua contradictoria: quidam homo habens equum non videt illum. quia ab eis possunt esse sibi vere in casu in quo omnis homo haberet unum equum quem videret: et alium quem non videret. Idem vides quod predictoria sua sit ista: qui quidam homo habens equum non videt equum quem habet. sed de hoc dicitur alias in speciali. Sed adhuc sicut dictum fuit in octavo sophismate propter reflexionem quam habet propositio super pra se vel nata est habere: necesse est in contradicendo alias voces re exprimere: ut fiat intentio in consequente: applicata in prima propositione: et in proposito etiam si quis loquitur de se in prima persona oportet bit alterum contradicendo sibi loqui in secunda persona et non in prima. ut si fortes dicat ego curro. plato non

contradiceret dicēdo ego nō curro.
sed dicendo tu nō curris. oportet
q̄ p̄ncipalr inspicere ad intentio-
nem cū n̄vtamur voce nisi ad ex-
primendū intentiōem. iō si cōtra-
dictoriā mentalem nō possumus
exprimere sine vocis mutatiōe. o-
portet istam mutare sic ergo vide-
tur q̄ tu cōtradicis mihi dicēdo.
tu nō dicis flm̄ cū additōib⁹ tñ di-
ctorū in p̄oribus sophismatibus.
Vnde si vis mihi egpollere tu di-
ces sic. tu dicis flm̄ ⁊ a est verū po-
sito casu q̄ ppō mea p̄prio nomi-
ne vocē a et tūc eēt cōtradictori-
a tu nō dicis flm̄ vel a nō est verū
et hec disiunctiua est v̄a.

Vodecimū sophisma d̄s
ē et quedā coplatiua ē flā.
ponam⁹ q̄ illa sit scripta
in pariete et q̄ nulla ppō sit p̄ter
ipsā ⁊ ptes suas tūc q̄ris vtrū sit v̄a
vl flā? Et arguit sicut pri⁹. q̄a si ē
vera: seq̄ q̄ est falsa. ⁊ si est flā vi-
des seq̄ q̄ est v̄a. q̄a ita esset sicut
sigt. q̄a sua p̄dictoria eēt flā. scilz
ista de⁹ nō est: vl nulla copulatiua
est falsa. Dicendū est q̄ ipsa ē
falsa. Et solutiō rōnes vt pri⁹. licz
aut ita esset sicut ip̄a sigt q̄tuz ad
eius sigtionē forālē: tñ nō est: ita
sicut sigret p̄ns iplicatū in ea ⁊ ca-
su posito supposita q̄ ip̄a ppō no-
mine vocē a ⁊ p̄dictoriū esset sibi
sic null⁹ deus est: vel nulla copla-
tiua ē flā. vl a nō ē v̄m. Sitr eti-
am p̄nt fieri sophismata de ppōi-
bus disiunctiuis. vt homo ē asinus
vl disiunctiua ē flā. p̄ito q̄ non sit

alia disiunctiua. Sitr etiā de exce-
ptiuis. vt ois ppō p̄ter exceptiua ē
v̄a. p̄ito q̄ nō sint alie ppōes ni-
si p̄dicta exceptiua: et alie due sci-
l3 de⁹ est ⁊ nō est aial. Sic etiā de
exclusiuis. vt si sōrs dicat de⁹ est
⁊ plato dicit sol⁹ sōrs dicit v̄m ⁊ q̄
null⁹ ali⁹ dicat aliqd. Alia etiā
sophismata p̄nt forari d̄ eo q̄ ē p-
pōem eē dubiā vl nō dubiā: scitā
vel nō scitā: creditā vl nō creditā

Tredecimū sophisma.

Ortes scit ppōnē scriptaz
in piete eē sibi dubiā. p̄ito
casu q̄ p̄dicta ppō sola
sit scripta in piete. ⁊ q̄ sortes ad e-
am inspiciat ⁊ attēdat: et dubitet
d̄ eavtrū sit v̄a vel flā. Et q̄ bñ sci-
at se dubitare de ea. q̄ris vtrū sit
verā vel flā. Et arguit q̄ sit v̄a. q̄a
posit⁹ ē cas⁹ q̄ sōrs v̄e sciat illā ppō
sitiōez eē sibi dubiā: al⁹ sigt ista p-
pō: ḡ ē v̄a. Itē siliū ppōnū sit v̄a
ē v̄a: alia ē v̄a: s3 q̄cūq̄ dicēt ppōez
silez ip̄e dicēt v̄m. ḡ ip̄a ē v̄a. Op-
positū arguit. ppō ē flā ad quā se
q̄ ip̄o possibile: s3 ad eā seq̄ ip̄o sibi
le: scz q̄ sōrs eād ppōez scit ⁊ du-
bitat. nā fm̄ casū ip̄e dubitat illā
ppōez: ⁊ tñ ip̄e scit illā q̄a scit ita
eē sic sigt: q̄a scit q̄ illa ē sibi du-
bia. imo etiam possibile q̄ scit se
scire q̄ illa est sibi dubia. et nihil
plus significat illa propositio. mo-
do scire q̄ ita est sicut propositio
significat: est scire propositionem
Ex eo enim tu scis illam proposi-
tionem/hō ē aial: q̄a tu scis q̄ ita
ē. imo p̄nt. q̄ si ip̄e bñ adūtat:

scit illā ppōez esse verā. qā si di-
cas pñle/īpe sciet te dicēz: g̃ pa-
ri rōne sciet illā esse verā. Et si
si dicās p̃dictoriū īpe sciet te dice-
falsū. Mō q̃cūq; scit vnā p̃dicto-
riarū esse falsā: īpe scit aliā eēve-
rā si aduertat ⁊ sciat illas eē p̃di-
ctorias. igr̃ rē. Aliq; r̃ndēt ad
illud sophisma q̃ duplex ē p̃posi-
tio scripta in pariete s̃m causam
scz vna totalis/ scz q̃ sortes scit q̃
p̃positio scripta in pariete est si-
bi dubia. Et alia ē ptialis q̃ est ps
illi/ scz q̃ ppō scripta in piete est
sibi dubia. Nūc igr̃ sortes bñ scit
istā ptialē scz q̃ p̃positio scripta
in piete est sibi dubia s̃z nō scit il-
lā totalez: imo illa est sibi dubia
⁊ h̃ nō est ipossibile. iō pcedit q̃ p̃-
posita ēva. S̃z ista solutio nō ap-
parz mihi euacuare dubitatiōez
Priō: qā nō est verū s̃m casū q̃ sit
duplex ppō scripta in piete: eo q̃
dictū fuit alias q̃ nulla ps p̃posi-
tiōis est ppō q̃ diu est ps ppōnis
Et iterū cas⁹ nō ponebat t̃lem ppō-
sitiōez de q̃ erat r̃nsio eē scriptaz
in piete: s̃z t̃lez ppōnē/ sortes scit
ppōnē scriptā in piete eē sibi du-
bia. mō illa oīo īfinitini mōi p̃-
pōnez scriptā rē. nō est p̃positio
⁊ si sup̃pōat p̃ ppōne: tñ h̃ nō ē ni-
si p̃ ista totali: quia nulla est alia
scripta in piete: iō si īpe scit ppō-
itiōez scriptā ī piete īpe scit ip̃az
otalez. Itēz positū est q̃ nō solū
scit q̃ illa est sibi dubia: imo scit
te h̃ scire. ponam⁹ g̃ q̃ est possibi-
le: ⁊ sic sortes scit nō solū q̃ illa p̃

positio est sibi dubia. imo īpe scit
q̃ sortes scit illā p̃positiōez eē si-
bi dubia: ⁊ ita videt seg q̃ ipsum
totalez p̃positiōez scit: ⁊ nō solū p-
tialez. iō alr̃ ego dico p̃cedo q̃ il-
la scripta in piete est sibi dubia
⁊ q̃ īpe scit p̃ certo q̃ illa est sibi
dubia. imo scit h̃ se scire. Et tē
est dubitatio: utrū īpe scit illā p̃-
pōnez. Propter cui⁹ solutiōem
dubitatiōis. Notādū est q̃ cō-
cept⁹ est ip̃l⁹ q̃ sciētia. qm̃ p̃cept⁹
pōt esse sine p̃plexiōe. ⁊ pōt esse p̃-
cept⁹ sine enūciatiōe. sciētia autē
nō est in nobis nisi sit alicui⁹ enū-
ciatiōis. Et requir̃ ad sciētiāz q̃
homo cū certitudie assētiat enū-
ciatiōi vere. et h̃mōi enūciatiōez
cui sic cū certitudie ⁊ euidentia al-
sentim⁹ dicim⁹ eē scitā: ⁊ nos ha-
bere de ea sciētia. imo etiā de re
b⁹ s̃g̃tis p̃ terminos ip̃ius. iō disti-
guim⁹ duplex scitū/ scz vnū p̃mū
⁊ imēdiatū q̃b est enūctiatio illa
cui p̃dicto⁹ assētim⁹. Aliud ē sci-
tū remotū/ scitā remota scz res
s̃g̃te p̃ terminos enūctiatiōis prio-
mō scite. Mō ē ipossibile q̃ p̃po-
sitiō ē tibi dubia et a te scita tāg̃
p̃mū scitū qā nō assent̃ cuz certi-
tudie ⁊ euidentia. ppōni tibi dubi-
e: ⁊ tñ ppōni sic p̃mo scite assent̃
g̃ necessariū ē q̃ illa ppō scripta
in piete nō ē scita a sorte p̃ mōm
p̃mū sciti cum illa sit sibi dubia ⁊
ignoret an sit vā l̃ flā. s̃z e⁹ dico q̃
illa ē scita a sorte p̃ mōm sciti re-
moti: qā sors ī mēte sua forat ta-
lē ppōē mētalē/ ppō scripta ī pie

te est mihi dubia. & illi ppōne mē
tali ipse assētit cū certitudīe & cui
dētia. ppter qđ illa mētalī ē ab
eo scita p mōm pmi sciti. Et cum
scētū illius mētalī supponat p
ppōne scripta ī diete. Iđo seq̃ q
sortes habz sciētā de illa scripta
in pietē tāq̃ de scito remoto. Sed
iterū dico q si plato dicat istā p
positionē/sortes scit propōez scri
ptā in pietē sibi esse dubiā: si sors
audiat & intelligat bñ platonem/
statī sortes sciet ppōne illā plato
nis etiā p mōm pmi sciti: quia
illi ppōni platonis sortes assenti
ret cū certitudīe et euīdēcia tā
q̃ vere et sibi nō dubie. imo etiā si
in papiro sit scripta talis ppositō
omīno p̃lis ē scripta in pietē sor
tes vidēs & legās eā sciet illā esse
verā: nec illa erit sibi dubia. Sed
tūc erit dubitatio quōd si sit possi
bile/scz q due sint ppōnes tota
liter p̃lēs: & q hō sit cert⁹ de vna
et dubitet de alia cū tñ aduertat
ad eas: et sciat eas esse p̃lēs? Et
ego dico q si est valde possibile.
quia pcipit bene q illa que ē scri
pta in pietē habet reflexiōez sup̃
seipsā. Ideo dubitat ne ppter hu
iūmōi reflexiōez sit falsa/ sicut p
tingebat iū pcedētib⁹ sophismati
bus. sed etiā ipse pcipit q illa p
positio platonis vel etiā illa scri
pta in papiro nullā habet reflexi
onē supra se. Iō nō dubitat quin
sit vā. Sed etiā qñ arguit q si pla
to dicat p̃dictorib⁹ scilz istaz/sors
nō scit ppōne scriptā in pietē eē

sibi dubiā. statī sortes sciet q il
la ppō platonis est falsa. Ego cō
cedo. Et tu pcludis q debet scire
q illa ppositio scripta in pietē ē
vera cum sit sit sua cōtradictoria

Dico q si non seq̃. qā ipse ne
scit q sint cōtradictorie pōt enīz
dubitare ne reflexio que est scri
pta in pietē habet supra seipsam
īpediat cōtradictiōez. Vltimo
dubitat. vtrūq̃ ista ppō scripta in
pietē sit vā vel falsa. Et ego dico
q est vā: qā reflexio quā hz supra
se non operat q ipsa sit flā. Iz so
lū q sit dubia ad qđ nō seq̃ q sit
falsa. Et qñ arguit q ad eā sequi
tur īpossibile. Ego nego: qā nō se
quit q sit scita nisi p modūz sciti
remoti. Sz tu pbas q imo qā sor
tes scit ita esse sicut ipsa sigt pce
dit. Et pcludis q nō dubitat quin
sit vā si ad hoc actēdat Dico q
hoc nō seq̃ qā sortes vidit ī solu
tiōib⁹ pcedētibus q multe ppo
sitiōes erāt false ppter reflexiōez
quā habebant supra seipsas/ Iz ita
eēt sicut sigbāt. Iō ppter ei⁹ īperi
ciā oz opinari q etiā hec sit falsa
gavidet eā habere reflexiōez sup̃
se. vel saltem pōt dubitare de ea

Sed adhuc dubitat de illo so
phismate addēdo cū casu posito
pri⁹ q sortes sit sapiētissim⁹? vtrū
illa ppō sit vā vel falsa: Et ego di
co q casus est īpossibilis: qā ex
quo sortes est in arte doctissim⁹
et ipse attēdit q̃tū pōt ad illā ppo
sitionē seq̃ q si ipsa est vā q ipse
scit eā esse verā. et si falsa q ipse

scit eā esse falsā. tñ cū neuter eo-
rū stat q̄ illa sit sibi dubia. Sed si
remoueat d̄ casu illa clausula sc̄z
q̄ sit sibi dubia. q̄r̄ vtrū sit sibi
veravel falsā? Et ego dico q̄ illa
est falsa et q̄ sortes scit illā esse
falsā et nō sibi dubia.

Tredecimum sophisma

Ortes sedet: vel disiunctiua
scripta in pietate ē platonī
dubia. Ponam⁹ casū q̄ h̄
ppō sit scripta in pietate: ⁊ q̄ plato
videat eā: ⁊ ppōsse suo cōsideret
circa eā/an sit veravel falsa. ⁊ po-
sito etiā q̄ ille plato sit in oī arte
peritissim⁹ ⁊ sciēcia doctissimus
ita tñ q̄ plato nō videt sortē. imo
ignoret an statvel sedeat: ⁊ sic h̄z
illā dubitare sortes sedet. Tūc ḡ
queris quō se habeat plato ad il-
lam totalez ppōnem/que est vna
disiunctiua/sc̄z vtrū sciat illā esse
veravel sciat illā esse falsā: v̄l q̄
sit sibi dubia? Et arguis primo
q̄ plato nō scit eam esse verā. q̄
oportet q̄ sciret alteram partem
esse veram. cum ad veritatez dis-
iunctiue requiritur q̄ altera pars
sit vera. sed tamen per casū ipse n̄
scit primam partē esse veram sc̄z
q̄ sortes sedet. Et similiter ipse n̄
scit secundā partē esse verā. quia
ex hoc sequeres q̄ illa secundā ps
esset vera et falsa quod est impos-
sibile: probō p̄naz. primo enīz se-
queres q̄ illa esset vera: q̄ nihil
scit eē verum nisi verū. Secūdo e-
tiā sequeres q̄ ipsa esset flā: q̄

si sciret illam eē veram: ipse sciret
disiunctiua eē verā cū ad veritatē
disiunctiue sufficit vna partē eē ve-
ram: ḡ nō eēt sibi dubia. Et p̄ ple-
quēs illa secundā ps eēt falsa/ cūz
dicat illā disiunctiua esse platonī
dubiam. Deinde etiam arguis
q̄ plato nō scit illā disiunctiua eē
falsam. q̄ ad sciendū disiunctiua
eē flām oportet scire quālibet p-
tem eē falsā: ⁊ positus est q̄ plato
nescit. de prima vtrū sit vā v̄l flā
Itē si sciret disiunctiua eē flāz sci-
r̄ ei⁹ p̄dictoria esse verā: si vel-
let attendere q̄ ipse ponit doctis-
sim⁹ in omī arte: sc̄z p̄ns est falsus
q̄ ei⁹ p̄dictoria est ista/ sorts n̄
sedet: et nulla disiunctiua scripta
in pietate est platonī dubia. Hanc
autē copulatiua plato nescit eē ve-
ram. q̄ nescit d̄ prima pte an sit
vā v̄l flā: q̄ ē sibi dubia. De-
inde arguis q̄ ista disiunctiua n̄ sit
platonī dubia: q̄ si ē sibi dubia
ipse h̄ bñ scit. imo parū edoctus si
vellet attēdere ad aliq̄ ppōez sci-
ret bñ an dubitaret de illa: sed si
ipse sciet illā rē dubiā sibi: scit se-
cundā ei⁹ pte eē verā q̄ h̄ dicit. et si
ipse scit illā secundā pte eē veram:
scit disiunctiua eē verā ad qd̄ seq̄-
tur q̄ illa n̄ ē sibi dubia. Rñō
q̄ illā disiunctiua n̄ scit plato esse
verā. ⁊ q̄ etiā n̄ scit eā eē flāz. sic
rōnes ad h̄ facte arguebāt. Iō re-
lingit q̄ illa ē sibi dubia: ⁊ scit il-
lā eē sibi dubia. Qd̄ etiā pbaf: q̄
a secundā ps illi⁹ disiunctiue ē falsa
vt pbabaf: ⁊ h̄ bñ scit plato: cum

ponat eē doctissim⁹ in arte omni
Iō ipse scit q̄ distinctiā ē flā: si priā
ps ē flā: ⁊ q̄ ē vā si pma ⁊ ps ē vera
cū ḡ se sciat dubitare de pma p
te: ipse scit totalē distinctiū eē si
bi dubiā. Nunc ḡ o3 ostendere q̄
ista secūda ps distinctiē ē flā. h̄ p
bat sic. q̄ illa ppō ē flā ex q̄ cūz
aliq̄ vero seq̄ flm: sed sic ē de ista
iḡ ē flā. Tūc pbo miore: q̄ cūz
cas⁹ sit tot⁹ possibilis ego! suppono
q̄ ppō dicēs casū sit vā: ⁊ cūz ex
casu ⁊ secūda pte seq̄ flm. imo ⁊
ipossibile q̄ seq̄ q̄ illa distinctiā
ē platōi dubiā ⁊ n̄ dubiā. Priō q̄
sit dubiā: q̄ h̄ dicit secūda ps. Se
cūdo q̄ n̄ dubiā sic pri⁹ argueba
tur patz. Itē etiā ad illā secūda
ptē ⁊ casū seq̄ q̄ ipā ē vā ⁊ falsa.
Priō q̄ vā q̄ p casū ponit esse ⁊
dictū ē sepe q̄ ad quālibz ppōnē
⁊ aliā dicēt q̄ ipā ē: seq̄ q̄ ipā
est vā. S3 iterū etiā seq̄ q̄ ipā ē
flā: q̄ si ipā est vā tūc h̄ scit plato
q̄ ponit eē doctissim⁹: ⁊ q̄ bene
scit vtrū dubitet de illa distinctiua
vtrū si scit eā eē verā: iḡ n̄ dubi
tat. Et p pns illa secūda ps ē flā.

Tūc ḡ n̄r ad rōnes in opposi
tū q̄ l3 plato sciat ita eē si p illā
secūda ptē siḡ q̄tū ad signationem
forālē: tū n̄ scit eā eē verā. imo fal
sā: q̄ eā habere talez reflexiones
supra se: ex q̄ seq̄ cū vā positione
cāus ipaz eē flāz. Et ipē etiāz scit
oēm tlem ppōnēz eē flām. S3 for
tis est replicatio ptra positioēz: q̄
a si illa distinctiā sit sorti dubiā: o
portet etiā q̄ sua pdictoria sit si

bi dubiā: ⁊ tū h̄ ē flm: q̄ pdictori
a est q̄ sōs nō sedet: ⁊ nulla ppō
scripta in pietē ē platōi dubiā: et
plato de illa nō dubitat: quia scit
eā eē flāz cū sit coplatiā cui⁹ secū
da ps ē flā: seq̄ ḡ q̄ plato nō d3
dubitare illā scriptā in pietē: sed
scire eā eē verā. Solutō dico q̄
n̄ sufficiēter sumis pdictio ppter
reflexioēz quā h3 supra se. Iō o3
explicare pns ipicatū in secūda
⁊ casu. ita q̄ si illa distinctiua scri
pta in pietē vocē ppō noie a/ eq
ualēs erit sibi ista/ sortes sedet vtrū
distinctiā scripta in pietē est pla
toni dubiā: vel a est vā: ⁊ tūc pdi
ctoria erit ista/ sōs nō sedet: ⁊ n̄
la distinctiā scripta in pietē ē pla
toni dubiā vel a nō est vera. Et tē
dico q̄ ista est platoni dubiā: q̄
est vna distinctiua pposita ex vna
copulatiua que scitur esse falsa ⁊
vna categorica que est dubiā. iō
tota est dubiā.

Decimum quartum sophisma

Licui proponis ppositō si
bi dubiā. Et pono casū q̄
pdicta ppō sola tibi ppōat
et q̄ tu nescias q̄ aliq̄ alia alicui
alī pponat. Et posito etiāz q̄ tu
es in arte doctissim⁹. ⁊ q̄ tu q̄tuz
potes attēdis ad illam ppositioēz
an sit vera vel falsa. Et tūc que
ritur vtrum scis illam esse veram
vel scis illam esse falsam: vel q̄
illa est tibi dubiā. Arguitur
priō q̄ nō scis illaz esse falsā: q̄
tu nō potes scire illam esse falsā:
g. ii.

nisi scias q nulli homini pponatur ppositio est tibi dubia. Constat enī q eēt vā si in roma ppōeret robertovna propō dubia tibi. et tu nō potes scirevtrū ita est: g tu nō potes istā scire esse fallam. Vel arguif sic si tu scires illaz eē fallā: tu etiā scires ei? pdictoriaz esseverā: si pponeret tibi ex quo tu es doctissim⁹ in arte s3 hī ē im possibile: sc3 q tu scias illā eē verā nulli pponif dubia ppositio: g ac. Deind⁹ arguif q tu nescias illā eēverā: q tu nescis de aliis hominib⁹: vtrū sc3 alicui ppōaf ppō tibi dubia vel nō. Ideo tu nescis q aliqua propō proponif alicui dubia: nisi tu scias istam que tibi proponif esse tibi dubiā. mō impossibile est q scias illam eē verā: et q tu scias esse tibi dubiam: q sequeret q illa eēt tibi dubia: et nō esset tibi dubia. Non enī ess3 tibi dubia: ex quo tu scires eā esseverā. et tū esset tibi dubia ex quo tu scires eā eē tibi dubiā. Deinde arguif q ista nō esset tibi dubia. q si ess3 tibi dubia tūc tu bñ scires q esset tibi dubia. Ideo tu bñ scires q alicui pponif tibi propō dubia sc3 tibi: et sic tu scires ita esse sicut illa sigt. Ideo scires illā eē tibiverā ad qd sequif q illa nō esset tibi dubia. sequitur g q illa nec eēt tibi scita essevera: nec esset tibi scita esse falsa: nec dubia. et hī ē impossibile ī casu posito: sc3 q tu considerares qtu posses circa eā. et q esses sag

sapiēs ad p̄siderandū. Dico q ista ppō esset tibi dubia. et q tu scires illā esse tibi dubiā. q tu nō posses scire q eēt flā sicut bñ arguebat. Nec posses scire q eēvera: sicut etiā bñ arguebat. Ideo relinqf q tu dubitas eam: et causa hui⁹ est q si alicui alteri pponif aliqua alia ppō tibi dubia: tunc ipsa simplr est vā. Si aut nulli alteri proponif ppositio tibi dubia tūc ipa erit falsa. qd probō q illa est falsa ex qua cūvero seqf falsū et sic esset in dicto casu. probō q a supono casū pdictū esseverū q a possibilis est: et tū ex illa propōne et casu seqf q illa eēt vā et falsa qd est ipossibile. Declaro pmo q ex ea et casu seqf q ipa eēt vā q a cas⁹ ponit q ipsa est: et tū sepi⁹ dictū est q ex qlib3 propōne cūq alia dicēte q ipsa est seqf q ipsa est vera. Postea oñdīf q ex ea et casu seqf q ipsa est falsa q tu scis q illa est tibi dubia. et scis q hī sigt p suā sigtionez forālē. Ideo tu scis q ita est sicut ipa sigt qtu ad suā sigtionez formalē. Deīn tu qui es doctissim⁹ scis bñ q oīs propō est vā: si est ita sicut ipa sigt sigtione sua forālī: nisi ipsa habeat reflexiōez supra se: ppter quā seqf ipsā esse falsā: g tu debes pcludere et scis istā distinctiūā: q ipa est vā: vel q ipsa habet reflexiōē supra se propter quā ipsa est falsa. Deīn vltērī. tu qui es doctissim⁹ debes bene scire an in aliquo casu talis ppō possit habe

re reflexionem supra se vel non.
Et si scias qd nō: tūc tu scis ipsā
esse verā qd est sūm vt dictū fuit: g
tu scis qd ipā in aliq casu pōt ha-
bere talē reflexionez. ⁊ tū tu scis
bñ qd si nō esset si alteri pponere
tur ppō sibi dubia. qd tu scis qd i
aliquo casu ipsa esset vā: g relin-
quit qd tu scis qd talis eēt reflexio
ad quā seqt ipsā esse flāz: si nulla
alia ppō dubia pponeret: g ipsa
eēt flā. Et sic patet qd ex ipā ⁊ ca-
sū vero pri⁹ posito scz qd nulla ali-
a dubia: pponat seqt qd ipā ē fal-
sa. ⁊ si volebam⁹ pbare. Sic g de-
claratū est qd illa est vā: si alicui
alteri aliqua alia dubia pponat
et qd ipā ē flā si nulli alteri aliq a-
lia dubia pponat Et tu nescis v-
trū aliqua alia dubia alteri ppo-
nat vñ n: g o3 te dubitare vtrū sit
vā vñ flā. Ad rōnes in opposi-
tū dicēdūz ē qd tu valde bñ scis qd
ē tibi dubia: ⁊ qd ita ē sic ipā signi-
ficat qd tū ad signōez fōrālē. I3 ex
h n seqt qd scias illā eē vāz: necq
sit vā. qd pōt hēreticē reflexiōē sup
se qd ipā ē flā. ⁊ tu nescis vtrū ha-
beat. Si autē aliq replicet qd p-
positionū p̄dictoriarū tibi propo-
sitarū si vna sciat tibi eē flā: o3 si
attendas ⁊ sis sapiēs qd tu scias al-
terā esse verā: S3 pstat si pponit
p̄tradicitoria sophismatis scz ista
nulli proponit ppō sibi dubia tu
scies qd illa erit flā. qd tu scis qd ē
instācia de te. qd tu scis qd propo-
sita est tibi ppō dubia: g seqt qd
tu scis sophisma eē verū. Item

fortissime arguit qd tu n dubitas
istud sophisma. imo tu scis illud
eē vñ: qd ego arguā sic/ tibi ppo-
nit ppō dubia et tu es aliqd: g a
licui propōit ppō dubia. Iste sil-
logism⁹ est bon⁹ ⁊ fōrālē qd expo-
sitori⁹ ⁊ tū tu scis pmissas esse ve-
ras: g tu sciens ⁊ attendēs scies qd
dictoriā esse verā: cū tu bñ scis qd
nō seqt ex vñs flā. ⁊ tū illa p̄clio ē
sophisma: g tu scis ipm esse verū
g maledicū erat qd ipm erat tibi
dubiū Ad primā istarū obie-
ctionē videt qd nō sufficiēt acci-
piebat p̄dictoria. imo ex quo illa
pōt habere reflexiōez supra se ex
qua seqt illā esse falsā: sumēda ē
p̄dictoria copulatiue cōstituite ex
ipā et illa que iplicata ē in ea et
casu scz qd ipā ē vā: ita qd si dicta
ppō ppō nō inuocet a/ equalens
ē sibi hec affirātia ppō alicui pro-
ponit ppō sibi dubia et a est vera
iō p̄dictoria erit/ nulli pponit p-
positio sibi dubia vñ a nō ē vā ⁊ p-
stat qd ista erit tibi dubia sic p̄ce-
dēs. qd p̄tē primā hui⁹ disūctiue
tu scis esse falsā. ⁊ de nulla tu ne-
scis vtrū sit vā vel flā. Ad secū-
dā obiectionē ego dico qd illd ar-
gumētū erat bonū/ tibi proponit
ppō dubia: ⁊ tu es aliqd: g alicui
ppōit ppō sibi dubia. ⁊ dico qd tu
scis qd argumētū ē bonū: ⁊ qd p̄mis-
se sūt vē. ⁊ p p̄ns etiā qd tu scis qd
p̄clio ē vā. I3 p̄clio nō est sophisma
imo est vna alia sibi similis qd scis
esse vā ex eo qd termī eius suppo-
nūt pro sophismate qd tu scis eē
g.iii.

dubium. nec ego pollet sophismati
quod iam prius positum est. eē. imo ad eg
pollendum sibi oporteret dicere quod a
licui proponitur propositum dubia et a est
vera. positum prius quod sophisma pro
o non evocetur a sed tunc ista non leg
tur ex illis premissis factis. No
tandum est quod bene quod si aliquis prio
ponit tibi istam dubium tibi propo
nit. tu dubitabis. et considerabis e
am utrum sit vera vel falsa. sed si scilicet scis quod
cumque alius supveniens dicat tibi quod
dubium alicui proponitur: tu scies quod
ipse dicit verum: et quod sua propositio est vera
non pro se sed pro illa prima. Sed tunc
tu pones alium casum: scilicet quod sortes et
plato si conveniant et dicat uterque ta
le proponitur: dubium alicui proponitur
et non loquimur unum citius quam alter: et equali
ter attendas ad eos: utrumque ergo ambe
propositiones erunt tibi dubie: vel una
dubia et altera scita eē vera?
Dico quod ambe erunt tibi dubie. quia
neutram scire posses esse veram pro
alia. eo quod qua ratione scires unam
esse veram pro alia: eadem ratione e
converso. et sic scires ambas eē ve
ras quod est falsum. quia forte ipse
sunt fidei in casu in quo nulla alicui
dubia propositio proponitur. Nam
in illo casu si scires eas esse veras
tu non dubitares de eis. Ideo nil
si esset aliquod dubium cuius op
positum significaret ille proposi
tiones. Ideo essent false. Sed du
bitatione non existente quicunque
propositio tibi adveniat dubia si
gnificans aliquid alicui esse dubium
ipsa sciret a te eē vera non pro se sed

pro ea qua iam tu dubitas. **V**i
timo circa hoc sophisma aliquis potest
querere quid eēt si non proponere
tur in casu quod tu esses sapiens. Et
ego dico quod forte propter tuam impi
tiam tu non dubitares. imo forte
propter aliquos rationes crederes eas
esse veras sine aliqua dubitatione
sed forte eēt falsa: vel forte propter
alias rationes crederes eas esse falsas
etiam sine aliqua dubitatione. con
tingit enim aliquibus nihil dubitare
de eo quod false opinatur. Unde
dicit aristoteles. septimo ethicorum. Quidam
enim opinionatum non dubitant sed opinan
tur. certe enim quidam credunt nihil
minus quibus opinatur quam alii quibus
sciunt.

Ecce iam quintus sophisma
de probatione rationum ad i
terrogationem sit istud Tu
rēdebis negative. et si sit tibi pro
positum. et sis obligatus quod ad tibi propositu
m tu debeas dicere rēdere quod sic
est aut quod non sic est. hanc enim obli
gationem tu debes admittere qui
a omnis propositio quicunque proponatur
aut est vera vel non est vera. et cum pro
sic est significamus quod est vera. et pro
sic non est significamus quod non est vera: ergo de qua
libet possumus verum rēdere aut quod sic
est. aut quod non sic est: ergo tu debes re
cipe obligationem quod sic rēdebis
Tunc ergo peto quod tu rēdeas dicte pro
positioi que tibi proponitur. scilicet isti tu
rēdebis negative. Si ergo rēdeas quod
sic est. arguam contra te: quia scilicet rēdes.
quia tu concedis te rēdere negativam et
tamen non est ita. quia rēdes affirmativam. Si

vo tu rñdeas q nō est sic. Iteruz
ptra te arguā q flē rñdes. Nā tu
negas te rñdere negatie et tñ de
facto tu rñdes negatie idō rē.

Dico sm dictā obligatiōez tu nō
potesvē rñdere. sed sine illa obli
gatiōe bñ posses rñdere: scz dicē
do illi ppositi q ipse pponit falsū
siue q ppō sua erat flā. vel etia3
tu potes vē rñdere dicēdo q ipse
nō pponit tibi flm. Idō dico q tu
nō debebas admittere illam obli
gatiōez nisi sub tali pditiōe q p
positio que tibi pponeret nō pñg
ret supra tuā rñsionē ppt quā si
guificatiōez. rñsio tua hēret reflex
ionē sup se: ad quā seqt ipaz eē
flā3. qñ g arguitur q tu debebas
admittere obligatiōez: qā qñq
ppō tibi proponat illa erit vāvel
flā. Ego pcedo:3 illa ppō q tibi p
ponebat erat vāvl flā: qā si tu ni
hil respondeas ipsa erat falsa. Et
si rñdeas q sic est ipa etiam erat
flā. et etiā tua rñsio ēat flā. qā af
firat illā eēvā3 q ēat flā. S3 si rñ
das q nō sic ē: tūc illa ēvā: rñsio
tua ē flā: qā negat illā q ēvā. qñ
g dicis q de omī ppōnevā debe
m rñdere q sic ē. r de omī flā q
nō sic ē. pcedo: nisi rñsio hēret ille
xiōez supra se, ppter quaz seqret
ipam eē falsā. s3 in hī casu d3 mu
tari rñsio. Eodē mō ē si qsvult te
obligare ad rñdēdū pñse de ppo
sitiōe quā ipse tibi pponet q ipsa
est vā: vel q nō ēvā Tu nō debes
obligatiōez recipe. prio: qā tu ne
scis vtrū pponet ppō tibi dubia

Si etiā sicut te obligare ad rñdē
dūvl qd ēvāvl qd ē flā vl dubia.
adhuc tu nō dēs recipe obli gatio
nē: nisi sub pditiōe pri dicta. vñ
illi ppōni tu rñdebis negatie nec
dēs rñdere q ēvā. nec q nō ēvā
nec q ē tibi dubia. s3 potes bene
rñdere q ē flā. Sed aliqs repli
cabit q iste sūt pdictorie tu dixi
stiverū: r tu nō dixisti vñ: r tñ ad
quācūq; istarū tu rñdeas illi ppo
nēti tibi dictū sophisma tua rñsi
o erit falsa: g abē pdictorie erunt
falsē qd ē ipossibile. Ad hī ego
dico q ad quācūq; istarū tu rñde
as sine alia ipsa erit falsa. nec ex
hī seqt q due pdictorie sint fil flē
qā nō sūt fil. s3 si rñderes ad am
bas fil tūc tu rñderes negative et
affiratie fil. r si tu rñderes nega
tie rñficares sophisma: tē tua rñ
sio affiratia eēt vā et negatia flā
Idō nō adhuc eēt due pdictorie si
mul flē. Eodē mō ē si ponam q
a significet oē3 hoīez negatie rñ
dentēvel rñsurū et nihil aliud sic
hō sūt oēm hoīez r nihil aliud tē
opponēs pponat tibi q tu es a/ r
tūc qratvtrū sic ēvl nō sic est flē enī
ē phile: sic si pponat tu rñdebis vl
es rñsurū negatie. Et tē qratvtrū
sic ēvl nō sic ē? tu g nō posses rñd
re bñ rñdēdo directe q sic ē vl nō
sic ē ppt reflexiōez. s3 tu potesvē
rñdere dicēdo q ppositū erat flm
vel rñdendo q ppositū nō ēat fal
sum. imo erat verum

Decimum sextū sophisma:
g. liii.

Ecimū sextū sophisma ē
h de quadā pditionali per
missu a vltotiuā. 7 sit so-
phisma/ Tu piicies me in aqua
pono casū q plato custodiat pon-
tez cū fortī adiutorio ita q nul-
l' pōt trāfire sine ei' licēcia. 7 tūc
venit sofs rogās platōē cū mag
pce q pmittat eū trāfire: tūc pla-
to irat' vouet 7 iurat dicēs. certe
fortes si in pma ppōne quā tu p-
feres dicas v'm ego pmittā te t'n-
ire. s3 certe si dicas s'm ego piici-
am te in aquā. tūc sofs dicit pla-
toni pdictū sophisma/ sc3 tu piici-
es in aquā. q'is g tūc qd dēat fa-
cere plato s'm pmissū? Si dicas q
piiciet fortē in aquā: h est p pro-
missū. qā tūc sofs dixit verū. Ido
plato debebat eū dimittere trāfi-
re. Et si dicas q dimittat eū trāfi-
re apparet q h iterū est p pmi-
sū 7 iuramentū: qā t ūc sofs dicit
falsū. quo casu plato dēbat eū pi-
cere in aquā. Rndendū est q
de h sophismate pnt fieri plures
q'stiones. Prima est. vtrū ppō sor-
tis sit vā que posita fuit p sophis-
mate? Secūda: vtrū ppō platōis
que fuit pmissiua seu votiua fuit
vāvel flā: Tercia est quid d3 pla-
to facere tenēdo pmissū et iura-
mentū? Ad primā ego dico q
ppō fortī est de futuro ptingētī. iō
nō possuz determinate scire an sit
vāvel falsa donec videbo quid e-
rit de illo actu futuro. Vñ in po-
testate platonis est q sit vāvel q
sit falsa. Nam si piiciat eū in a-

quā ppōvera est. et si pmittat eū
trāfire falsa est. De secūda q-
stione dico q propō platonis e-
rat vna cōditiōalis: q s'm sensum
propriū nō poterat esse vā: qā aū
poterat esse verū sine pñte. possi-
bile enī erat q sortes dixiss3 ma-
guū verū. vt q deus est. Et q ta-
men plato nō pmississet eū trāfi-
re: s3 tñ pditionales pmissiue ad
sensuz minus proprie dictū cōce-
dunt in casu q cōditiōe ad i'pleta
adi'plef pmissū. vt si dico si vene-
ris ad me dabo tibi equū: tunc si
teveniente ad me do tibi equum
omēs reputarent me verū dixisse.
Et sic loquendo ego dico q plato
nō dicit verū. q sofs non ad i'ple-
uit cōditiōem. dixit enim p'posi-
tionem quā oportebat esse vera
vel falsā; licet non determinate
verāvel determinate falsā donec
psequeretur actus futur' provt vide-
ri debet in libro piarmenias. 7 tñ
plato h facto non pōt ad i'plere p-
missū. qā ex p'positione fortī p-
missio platonis habet reflexiōē
supra se ad quam sequitur ipsā
esse falsā. Quando g quereba-
tur in tertia q'stione quid de-
bet plato facere pmissum tenē-
do? dico q non debet tenere pro-
missum: quia non potest nec de-
bebat sic promittere: sed cum ex-
ceptione scilicet nisi sortes dicēt
p'positionem habentem refle-
xionem supra p'missionem p-
pter quam sequeretur pmissus
non posse verificari

Decimū septimū sophisma.

Ortes vult pmedere. pōat casus q̄ sortes vult cōmedere: si plato vult pmedere et nō aliter. sic enī hoīes sepe volūt habere societate in pmedi one. ita q̄ sine societate nō vellēt pmedere. Deinde etiā ponat ecōuerso q̄ plato nō vult pmedere si sortes vult pmedere: sed bene vult pmedere si sortes nō vult pmedere. q̄a h̄z de aliquo rancorem ad sortes. Ideo nō vult pmedere cū eo. Tūc ḡ querit vtrū sit verū vel falsū? Ille enī cōtradicūt. sortes vult pmedere: et sortes nō vult pmedere. Ideo oīz vnā esse verā et aliā esse fallā quocūq̄ casu posito. Si ḡ dicas q̄ sortes vult pmedere seq̄ oppōitū. q̄a sequit̄ q̄ plato nō vult pmedere ad q̄b et etiā seq̄ q̄ sors nō vult pmedere. Et si dicas q̄ sors nō vult pmedere seq̄ oppōitū. q̄a seq̄ q̄ plato vult cōmedere ad q̄b etiā seq̄ q̄ sortes vult pmedere. Rñdo q̄ casus sic ponit̄ est impossibilis de p̄etate fl̄monis: q̄a hec ē vnā p̄ditionalis/ sortes vult pmedere: si plato vult cōmedere. et nō ē bōa p̄na aut̄ ad p̄ns. possibile enī est plato est volente pmedere sors nō vult pmedere. 3 tñ pvt p̄ditionales solent pcedi in n̄is actib⁹ pmissiuis aut vōtiuis aut optatiuis: iste casus est possibilis. sortes desiderat v̄ficare talem prop̄em: v̄ est ita sicut si figt. plato hic pmedat ego cōmeda cū eo. et si n̄: nec ego et plato e-

cōuerso desiderat v̄ficare ista 3/ si sortes hic pmedat ego nō pmeda et si nō pmedat/ ego pmeda. s̄z ego dico impossibile ē abo ad impleāt suas volūtates. S̄z tu q̄ris vtrū ḡ vult pmedere sors/ aut nō. Ego dico nisi isti s̄z sors et plato hēant alios act⁹ volēdi q̄ p̄dictos: neuter vult hic pmedere. q̄a voluntas est determinata ad illud quod vult: et neutrius voluntas est determinata ad hic pmedere. Vñ nō seq̄ volo ire roma 3 si sors vadit ḡ ego volo ire roma 3 S̄z tu dicis seq̄ si sors nō vult hic pmedere q̄ plato vult hic pmedere. nego q̄a illa p̄ditionalis ēat falsa et nō admittēda. s̄z illa categorica est bñ admittēda q̄ sortes desiderat ita esse sic p̄ hac p̄positionē 3 figt. si plato hic pmedat ego pmeda secū. et si plato abhorret ita esse. et itendit p̄riū Et ad h̄ nihil seq̄ impossibile.

Decimū octauum sophisma.

Ortes maledicit platoni. ponatur casus q̄ sortes dicat maledica platoni si maledicit mihi et nō aliter. et plato e contra dicat maledica sortes si non maledicit mihi et non aliter Tūc querit de veritate sophismatis vtrū sortes maledicit platoni. Si dicas q̄ sic. sequitur incōueniens/ scilicet q̄ plato maledicet sori et nō maledicit sorti. Et si dicas q̄ non sequitur oppōitū 3 quia sequitur q̄ plato maledicit sorti: et p̄ p̄ns sortes platoni. q̄ Solutio

dico q tu ponis ibi talē propōiti-
onem a d exprimendū casū sofs
dicit q mledicat plato si ipe mle
dicat sorti. Dico q illa ppō pōt i
telligi tāq vna pditionalis scz sō ta
li sēsu, si plato mledicat sorti for-
tes dic q mledicat plato. ⁊ illa p
pō ē flā ⁊ ipossiblis ⁊ nō admitten-
da. qā nō seqf: plato mledicit sorti
g sofs dic mledicat plo. tē imo si
ue plo mledicat sorti siue nō: sofs
dic illud qd ipe dic. vel etiā nō dic
illud qd ipe nō dic. Alio pōt in
telligi q illa ppō sit vna cathego-
rica sub isto sēsu, sofs dic talē o-
rationē mledicat plato si ⁊c. ⁊ h
d3 pcedi q possibile ē q plato ta-
lē ppōnē dicat. Eo d3 d3 distigui
de ista ppōne quā cas⁹ pōit. si pla-
to dic ⁊c. tē g qrit qstio vtrū sic di-
cētēs/sofs ⁊ plato mledicat sibi i-
uicē? Et ego rñdeo q mledicē
alicui ē pferri sōvbo optatū modi
q ille malū hēat. vñ iō itl ligo di-
cēdo maledicat plato sic dicēdo
malū hēat plato. ⁊ tūc vltra dico
q tles orōnes maledicti sūt ma-
ledictiōes absolute sine additiōe
cōditiōis. vt si dico mledicat plo
⁊ aliqn sūt mledictiōes pditionate
vt si di^o mledicat plo si vadat ad
cāpos. Et tūc cū noīna sigrēt ad
placitū si vis vtrāq vocare mledi-
ctionez simplr. Ego dico q vterq
mledicebat reliq l3 nō mledictiōe
absoluta. Sed tu p arguis: qā seqf
si sofs mledicit platoni q plato
nō mledicē sorti. e^o nego pñaz istā
qā nō admisi ppōnē dirēte tāq v-

nā pditionalē. sed admisi q plato
dicebat talē ppōnez. vñ ē q il-
lā dicebat. ⁊ iō mledicebat sorti
mledictiōe pditionata siue sortes
mledicebat siue nō. Si aut mledi-
ctiōez pditionatā nō vis vocare mle-
dictiōez simplr: tē dico q neuter
mledicit altī. Nec seqf q si sofs
nō mledicē platōi q plo mledicat
sibi. qā nō seqf nisi q plato dicat
q dicebat. ⁊ si nō erat nisi maledi-
ctiōe pditionata. Ad mai^o pdi-
cti sophisma q plemētū qā male-
dictio vbalis videt designare op-
tatiōez q alicui malum eueniat
ponit adhuc vñ sophisma.

Decimum nonūz sophisma

Oēs optat malū platoni.

7 pono q sofs pditionalr pla-
tōi optat malū scz si plo
optat malū sorti ⁊ ecōūso plato o-
prat malūz sorti. si sortes nō optat
malū ploni. qrit g d si sophisma-
te vtrūz sofs optat malū ploni vñ
nō. Et possz argui sic arguebat q
mledictiōe. Et rñdovt pñ^o q ppō-
nes dicētēs casū pñt capi tāq pdi-
tiōales. ⁊ tē nō sūt admittēde. qā nō
seqf si plato optat malūz sorti q
sofs optat malū platoni. Aliter
pñt capi ⁊ recipi tāq cathēgorice
sic scz q sofs optat sic eē sic sigrē
p istā orōez plo hēat malū si vult
sorti malū. Et tē qñ qrit vtrū sofs
optat malū platōi? Dico q sic o-
ptatiōe pditionatā s3 nō absoluta.
Et sic relictis maledictionib⁹ bñ-
dicat nos deus qui est benedict⁹
in secula seculorum Amē. Finis

TABVLA DOCTISSIMI Buridani sophismatū.

Sophismata p̄mi capituli in
grūt quō r qd t̄mi sine ppōnes si
gnificāt. Et p̄ncipalr an ab ita eē
vl n̄ eē i re adeū vl i mēte sic p̄ p
pōne s̄ḡt d̄noies veravel falsa
I. so. Ois ppōvocalis est vera.

- ii. Equus est asinus
- iii. Deus non est.
- iiii. Hoc nomē chiera nihil s̄ḡt.
- v. Cōplexe s̄ḡb̄lia sūt chimere.
- vi. Nullus homo mentitur

Sophismata secūdi capituli
in ordie ingrūt d̄ causis vitatis p̄
pōnā simplr cathegoricarum.

- I. Equus aristotelis non est.
- ii. Equus aristotelis ambulauit.
- iii. Chimera est chimera.
- iiii. Vacuū est loc⁹ replet⁹ corpe.
- v. Homo est asinus
- vi. Ego dico falsum.

Terciū capitulū tangit diffi
cultates icidētes circa suppōnes.
I. Ab om̄ibus fidelib⁹ est negan
dum deum esse iniustum.

- ii. Tu es asinus.
- iii. Homo est species
- iiii. Genus est in plus q̄ genera
lissimum.
- v. Nomen est trissillabum
- vi. Semper fuit aliquis homo
- vii. Aliquē asinū ois homo vidz
- viii. Omnis homo est animal
- viini. Ois homo animal non est

Quartum capitulū p̄mo tā
git de appellatione formali. secū

do de appellatiōe rationis

- I. Sortes et albū sunt idem
- ii. Tu hodie cōmedis crudum
- iii. Album erit nigrum
- iiii. Senex erit puer
- v. Sortes erit currens cras
- vi. Egovidi petrum et robertum.
- vii. Iste canis est pater tuus
- viii. Albedo sortis est similitudo
eius ad platonem
- viiii. Tu cognoscis venientem
- x. Tu scis denarios in bursa me
a esse pares
- xi. Tu credis te esse asinum
- xii. Sortes apparet esse aliud q̄ ē
- xiii. Quilibet sciens hanc cōclusi
onem/ omnis triangul⁹ habet
tres r̄c. omnem isochelem scit
habere tres
- xiiii. Sortes astrologus scit aliq̄
astra esse sup̄ n̄m hemisperiū
- xv. Debeo tibi equum

Quintum capitulū tangit
primo de appellationibus. se cun
do de restrictionibus

- I. Aliquis equus non est
- ii. Nullus homo est mortuus
- iii. Antichristus est
- iiii. Omnis equus senex est mor
tuus
- v. Corruptum est generandum.
- vi. Sortes iuuenis est disputatur.
- vii. Non ens intelligitur
- viii. Omne quod erit est
- viiii. Homo et risibile conuertū
tur.
- x. sortes mouetur hodie

Sextum capitulū est de hoc
q̄ voce significant ad placitum.

i. Tu eris asinus cras.

ii. Hecvō x̄ baf baptisatur.

iii. A est propositio.

iiii. In potestate mea est q̄ homo
est asinus.

v. Tu es asin⁹ vel tu nō es homo.

vi. Ista pōt esse vā/hō est n̄ homo

vii. Tu nescisvtrum talis sitvā
hōm⁹ est asinus.

Septimū capitulū Est & mē
sura pro qua propōitio reputāda
est esse vera vel falsa.

i. so. Nulla ppō vocalis est vera.

ii. Null⁹ de vocali mea pōt mihi
contradicere.

iii. Hec ppō/sōs sedet in aliq̄ tē
pe ēvā i q̄ toto tpe sōs n̄ sedz.

iiii. Hec copulatiua est vā/sōs se
det ⁊ sortes non sedet.

v. Hec copulatiua est vā/aristote
les disputat: añchrīst⁹ p̄dicat.

vi. In omni tempe sortes currit.

vii. Eadez propōitio vocalis ēvā
et flā homib⁹ eiusd̄ ideomati
sine noua ipōitiōe l obligatiōe

viii. Om̄e qd̄ mouet mouebat p̄

viiii. Nīlā ē mutatio instātanea.

Octauū capitulū est de pro
pōitib⁹ hñtib⁹ supra seipsas re
flexionem.

i. Om̄is propositio est affirmatiua
⁊ nulla est negatiua.

ii. Sequit̄ nulla est ppō neganda
⁊ quedā est negatiua.

iii. Ois hō currit: ⁊ asin⁹ currit

iiii. Dico q̄ homo est asinus.

v. Quicqd̄ sōs audit illud p̄fert
plato.

vi. Ver⁹ ē dicē hoīez esse aīal

vii. Ois propositio est falsa

viii. Plato dicit falsum.

iiii. Sortes dicit verum.

x. Tot sunt propōnes vere quo
sunt false.

xi. Ego dico falsum.

xii. Deus est et quedam copula
tiua est falsa.

xiii. Sōs scit propōem scriptam
in pariete esse dubiam.

xiiii. Sortes sedz v̄l distinctia scri
pta in piete est platoni dubia

xv. Alicui proponit̄ ppō dubia.

xvi. Tu respondes negatiue

xvii. Tu proticies me in aquam.

xviii. Sortes vult cōmedere

xviii. Sortes maledicit platoni.

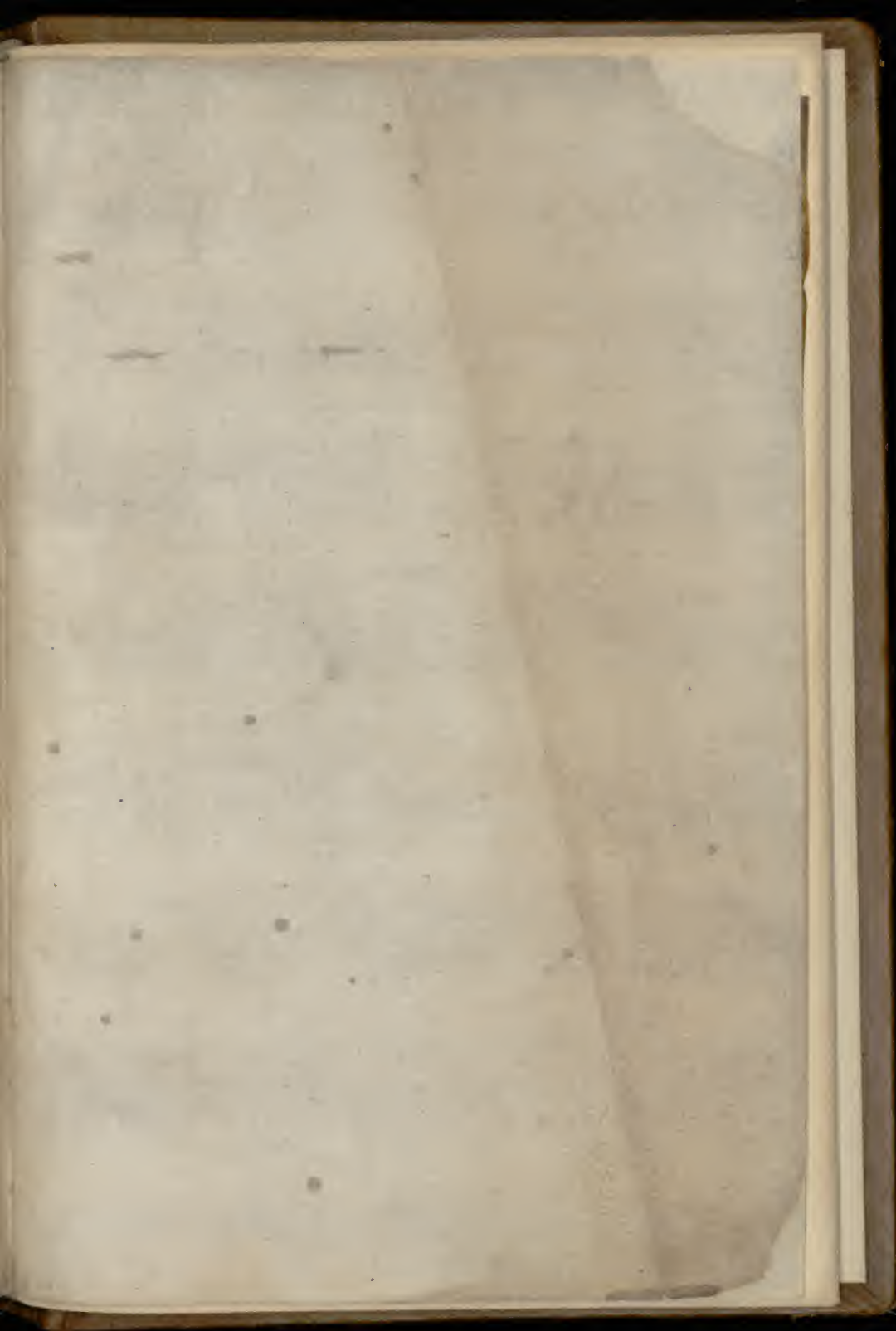
Vltimūz sophisma/sortes opt̄ t
malum platoni. Et sic finit ta
bula sophismatum.

Defortunatis
C. Flaudin

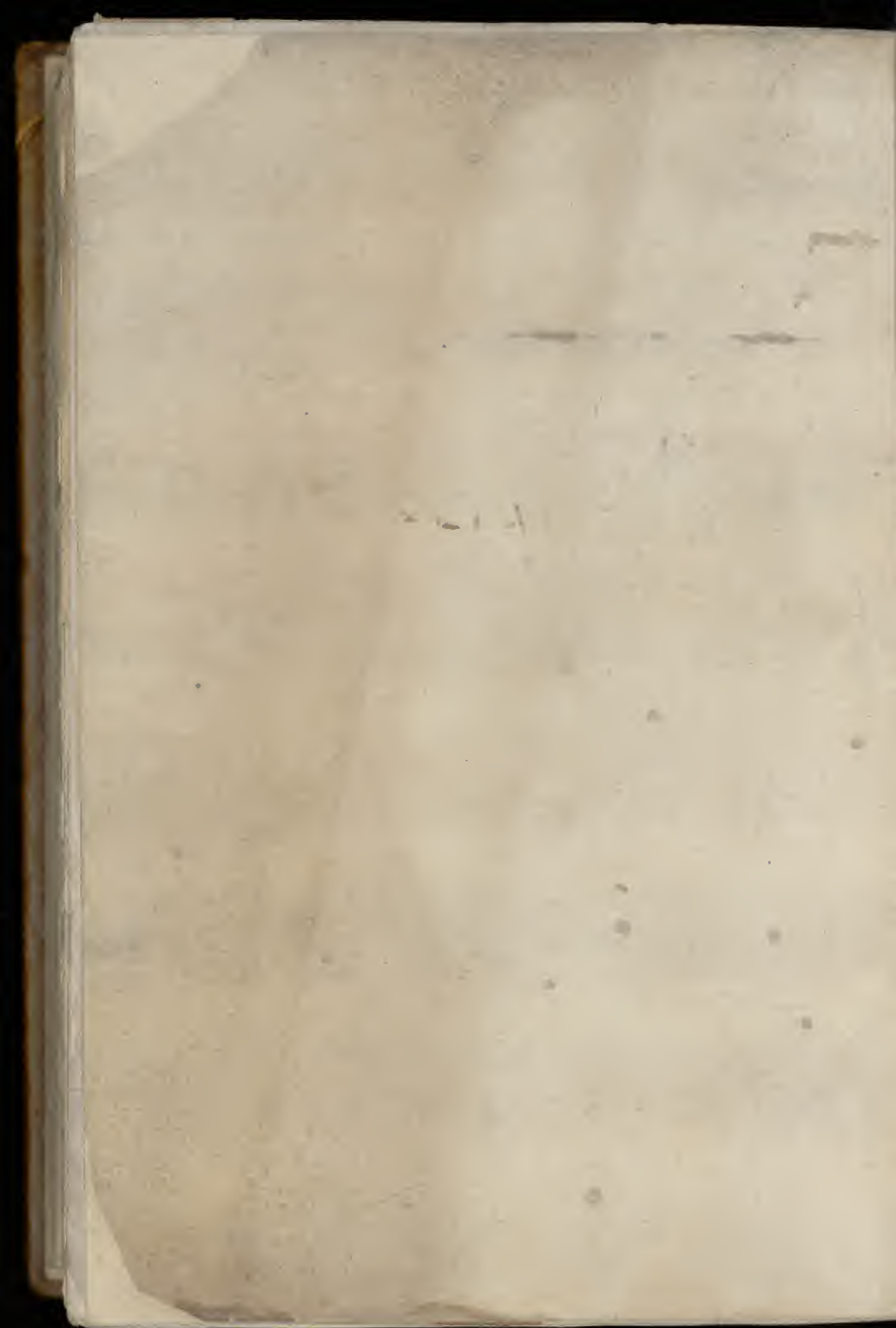

In the 1st place we have the same material
 and a printed in the same manner as the
 2nd meeting. The paper is bound in
 the same manner as the 1st. The paper is
 bound in the same manner as the 1st. The
 paper is bound in the same manner as the 1st.

960
K

[Faint handwritten text from folio 6v]

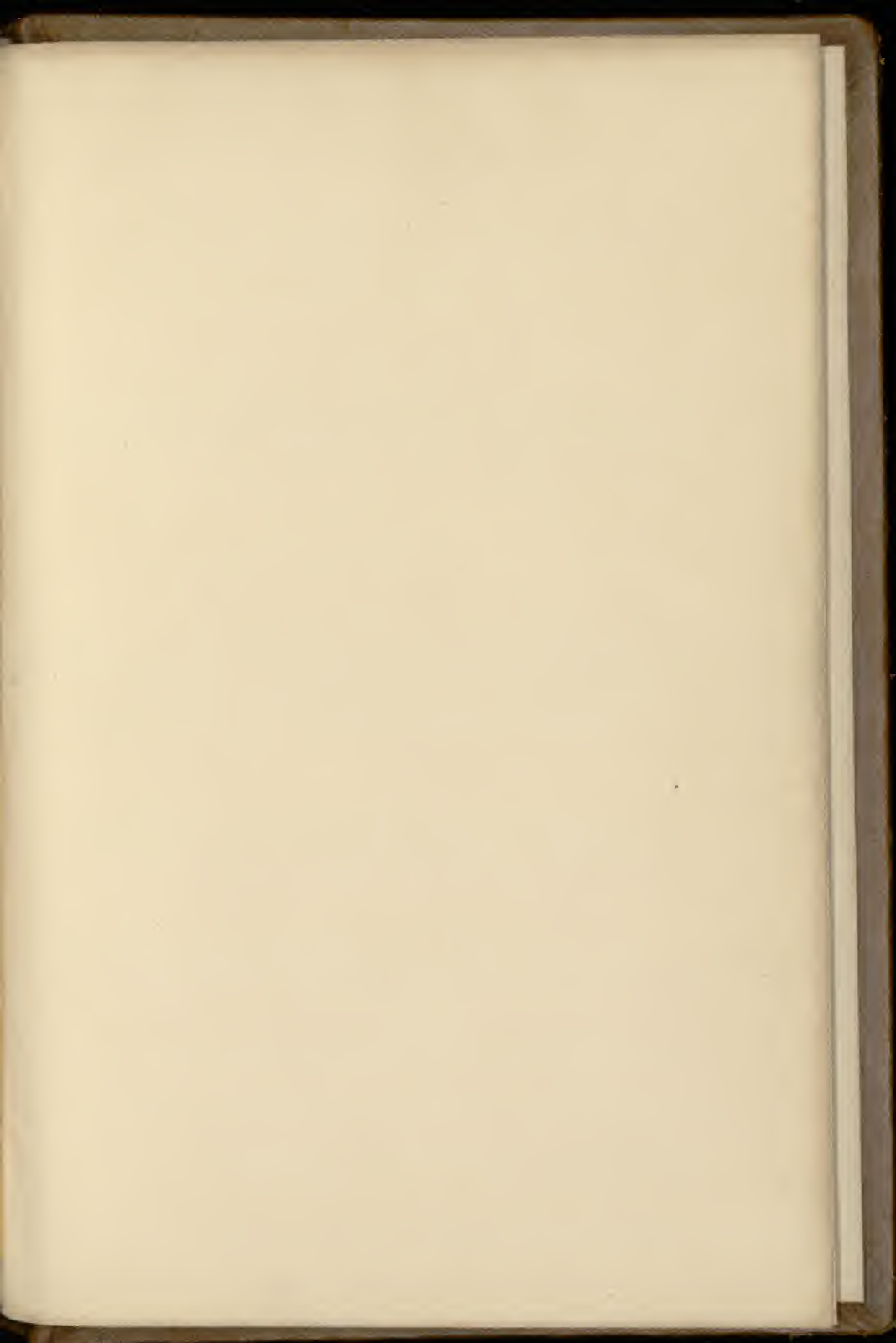

[illegible]

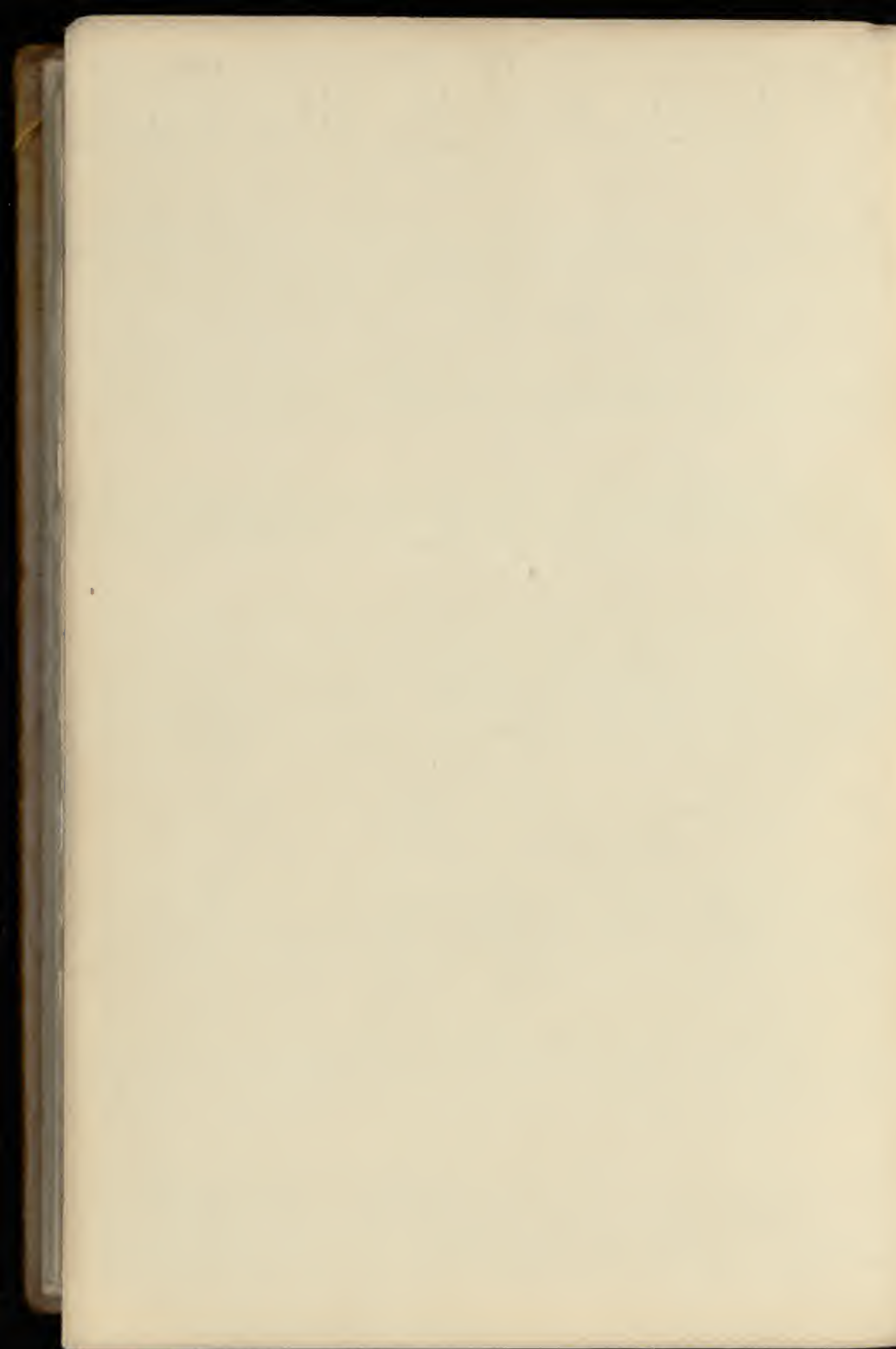
insipient est aqulm aut eē uolūmā^l volen-
tiam alio m̄ utendit^r r̄eruntur. Cum ȝ tres
sp̄s sidentur diffi^r eī quodam sunt sequabile^s
alie ū inseparabiles r̄ insit inseparabilium cū
hoc quodam sunt p se me ū per alios r̄ insit in eis
que p se sunt differētiarum alie sunt scdm os
dandimus gūa insit alie ū scdm quā ea que
dēa sunt specificantur ut cum p se oīs adde
hi sūt aīa r̄ in aīa aīa sensib^l r̄ insensib^l.
dōnat^r r̄ in dō^l q̄rat^r immortā^l q̄ ea que aīa
r̄ sensib^l aīa cōstitutam est sub dō^l est
cum aīa sūt aīa sensib^l eā q̄ mortā^l r̄ in
mortā^l diffi^r dō^l r̄ in dō^l aīa sūt aīa
ut p ea cum gūa insit dandimus eī q̄d^s 1
que aīa sūt aīa gūa p se eīa sūt aīa
sp̄m aīa aīa aīa aīa aīa aīa aīa aīa
sūt mortā^l r̄ in mortā^l aīa aīa aīa aīa aīa aīa aīa aīa

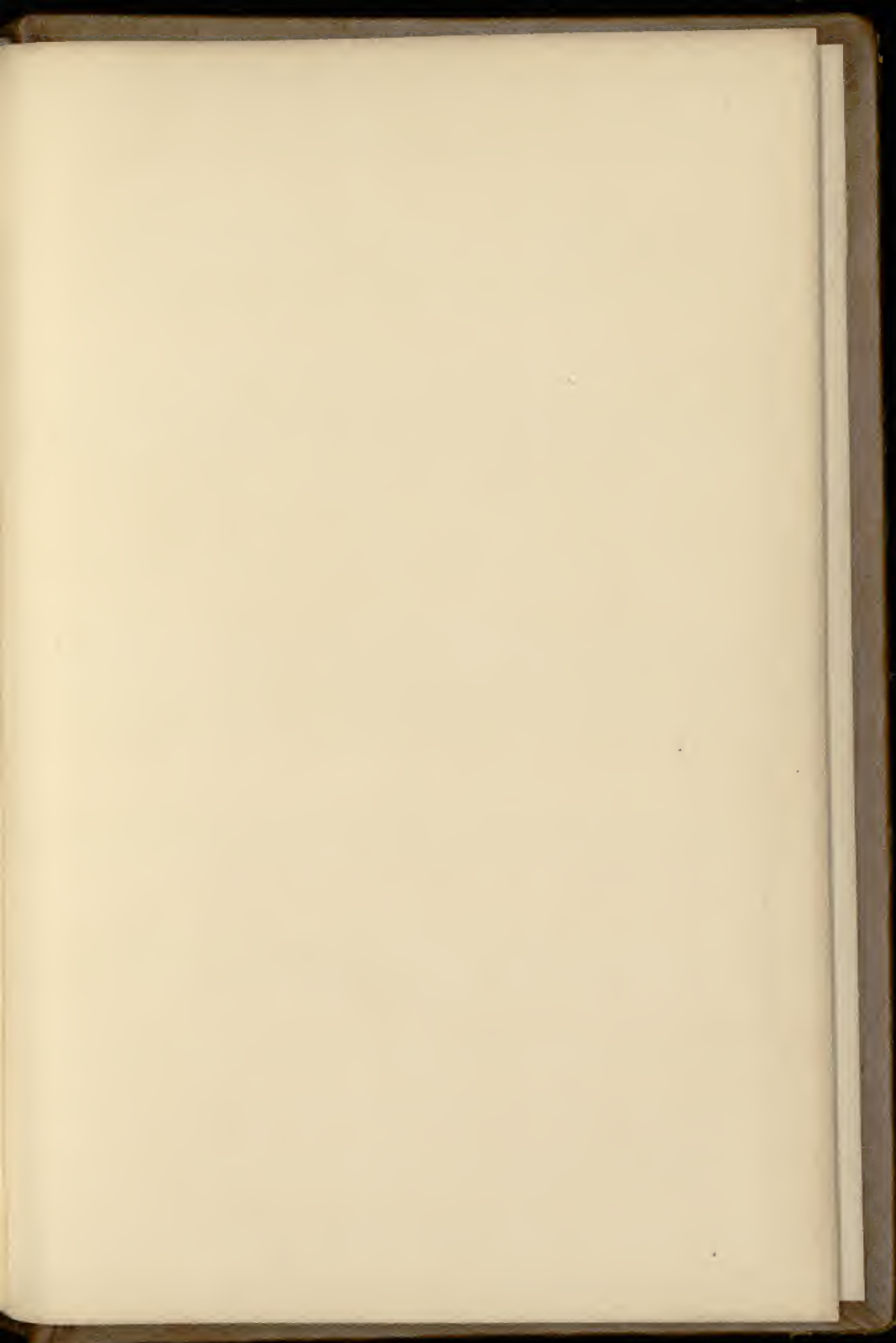

[illegible]

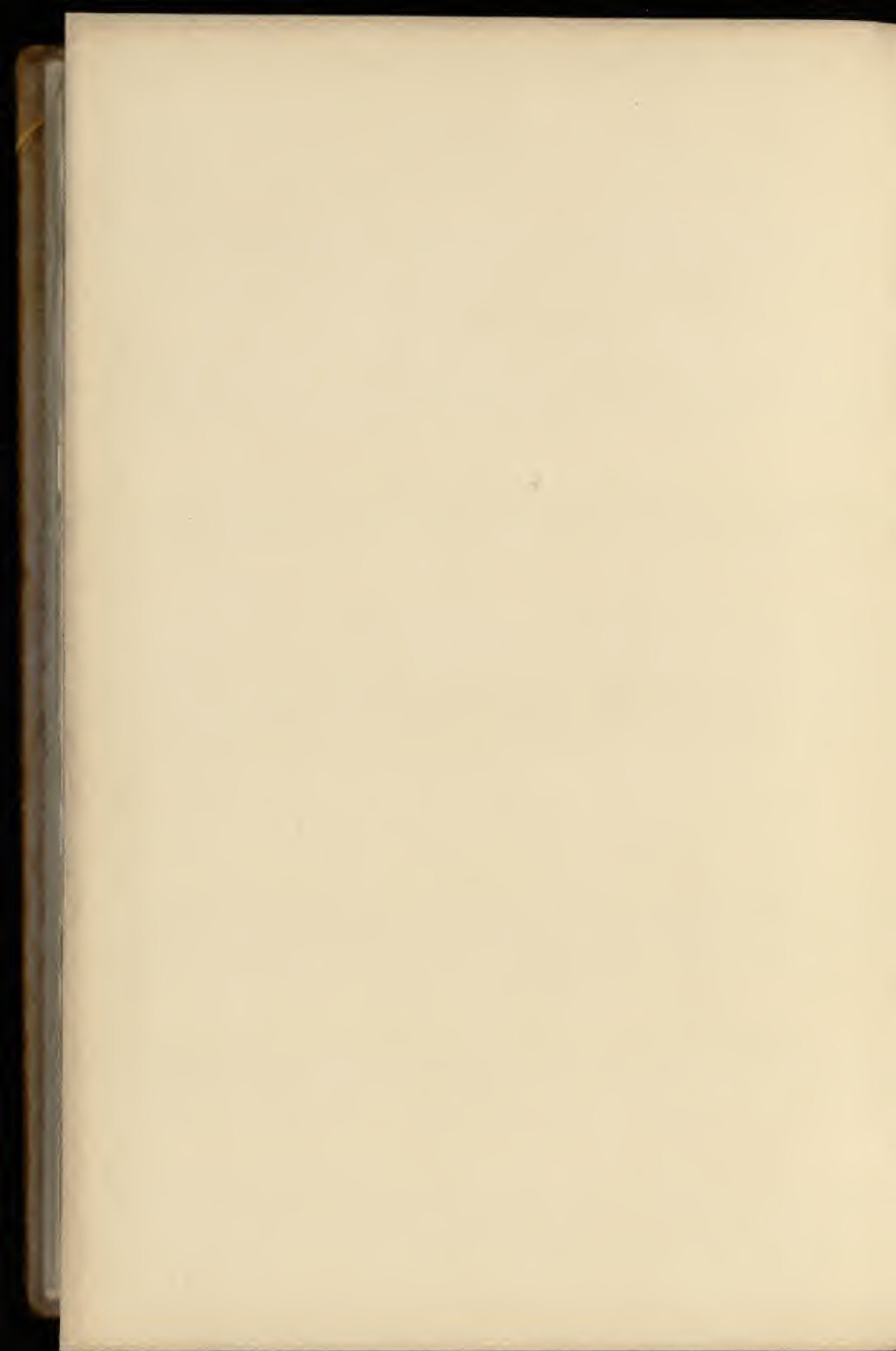

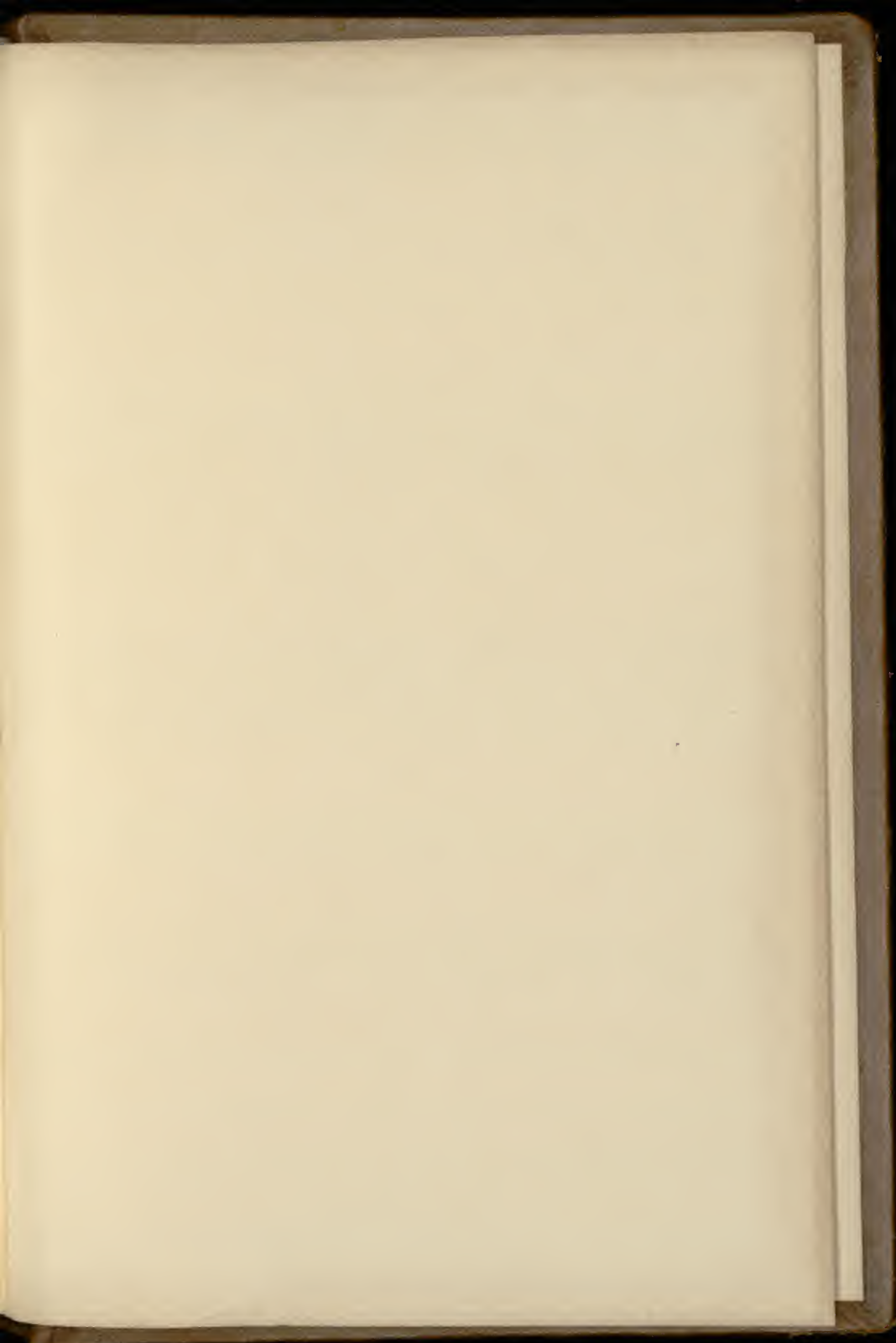

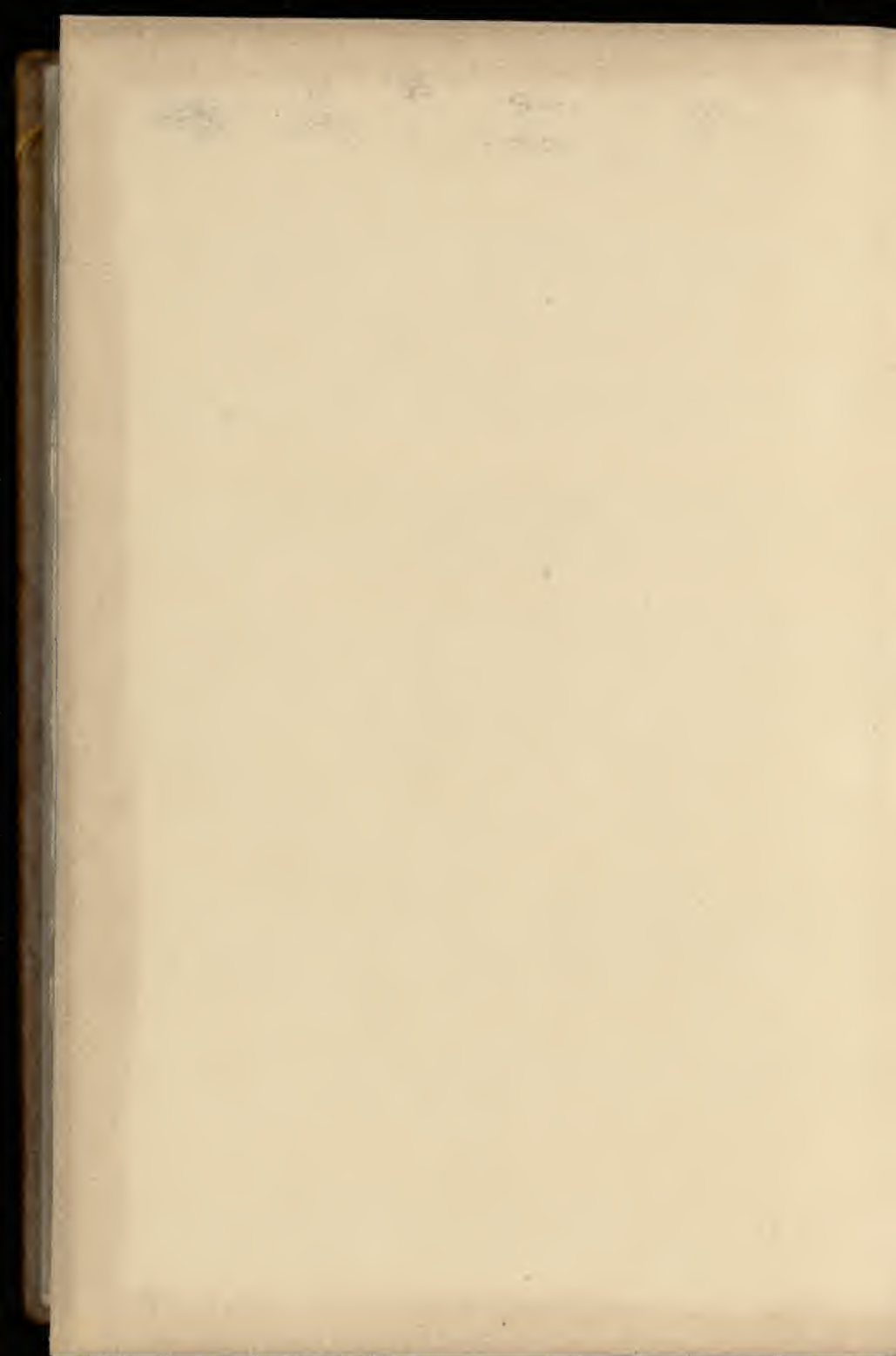

Remontage effectué par l'atelier de reliure
de la Bibliothèque Nationale (1949)

